

Tirsdag den 3. maj 2011 (D)

1

87. møde

Tirsdag den 3. maj 2011 kl. 13.00

Dagsorden

1) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 35 [afstemning]:

Forespørgsel til fødevareministeren om landbrugets fremtid. Af Bente Dahl (RV), Bjarne Laustsen (S), Kristen Touborg (SF) og Per Clausen (EL).

(Anmeldelse 05.04.2011. Fremme 07.04.2011. Første del af forspørgslen (forhandlingen) 28.04.2011. Forslag til vedtagelse nr. V 52 af Bente Dahl (RV), Bjarne Laustsen (S), Kristen Touborg (SF), Per Clausen (EL) og Christian H. Hansen (UFG). Forslag til vedtagelse nr. V 53 af Erling Bonnesen (V), René Christensen (DF) og Tage Leegaard (KF)).

2) 3. behandling af lovforslag nr. L 152:

Forslag til lov om ændring af lov om luftfart. (Kommunal drift af flyvepladser, regulering af erstatningsansvarsgrænser, sletning i register af luftfartøjer og udstedelse af forbud og påbud m.v.). Af transportministeren (Hans Christian Schmidt). (Fremsættelse 23.02.2011. 1. behandling 03.03.2011. Betænkning

(Fremsættelse 23.02.2011. 1. behandling 03.03.2011. Betænkning 12.04.2011. 2. behandling 28.04.2011. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling. Tillægsbetænkning 28.04.2011).

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 153:

Forslag til lov om ændring af lov om godskørsel og lov om buskørsel. (Lovgivning i tilknytning til EU's vejtransportpakke). Af transportministeren (Hans Christian Schmidt). (Fremsættelse 23.02.2011. 1. behandling 03.03.2011. Betænkning 12.04.2011. 2. behandling 28.04.2011).

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 164:

Forslag til lov om ændring af lov om beskyttelse af havmiljøet og lov om miljøbeskyttelse. (Gennemførelse af dele af konventionen om kontrol og behandling af skibes ballastvand (ballastvandkonventionen) og fastsættelse af regler om vurdering af virkninger på miljøet (VVM) m.v. for havbrug beliggende længere end 1 sømil fra kysten).

Af miljøministeren (Karen Ellemann).

(Fremsættelse 03.03.2011. 1. behandling 17.03.2011. Betænkning 13.04.2011. 2. behandling 28.04.2011. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 128:

Forslag til lov om ændring af lov om planlægning. (Revision af detailhandelsbestemmelser, lokal fleksibilitet i kystnærhedszonen, i landzonen for kommuner i yderområder og på ikkebrofaste øer m.v.).

Af miljøministeren (Karen Ellemann).

(Fremsættelse 03.02.2011. 1. behandling 10.02.2011. Betænkning 13.04.2011. 2. behandling 28.04.2011. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling. Tillægsbetænkning afgivet 28.04.2011).

6) 3. behandling af lovforslag nr. L 2:

Forslag til lov om ændring af lov for Færøerne om rettens pleje. (Legemsindgreb, advokatvirksomhed).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 06.10.2010. 1. behandling 28.10.2010. Betænkning 07.04.2011. 2. behandling 28.04.2011. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

7) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 55:

Forslag til folketingsbeslutning om tillæg til unge under 25 år med psykiske lidelser, der modtager starthjælp.

Af Morten Østergaard (RV), Lennart Damsbo-Andersen (S), Özlem Sara Cekic (SF), Line Barfod (EL), Per Ørum Jørgensen (KD), Juliane Henningsen (IA), Lars-Emil Johansen (SIU), Høgni Hoydal (T), Pia Christmas-Møller (UFG) og Christian H. Hansen (UFG) m.fl. (Fremsættelse 11.01.2011. 1. behandling 25.02.2011. Betænkning 13.04.2011).

8) 2. behandling af lovforslag nr. L 144:

Forslag til lov om ændring af forældelsesloven. (Forældelse af fordringer på erstatning eller godtgørelse i anledning af en erhvervssygdom).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 23.02.2011. 1. behandling 15.03.2011. Betænkning 26.04.2011).

9) 2. behandling af lovforslag nr. L 145:

Forslag til lov om ændring af lov om tv-overvågning og lov om behandling af personoplysninger. (Udvidelse af adgangen til tv-overvågning for kommuner).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 23.02.2011. 1. behandling 15.03.2011. Betænkning 28.04.2011).

10) 2. behandling af lovforslag nr. L 149:

Forslag til lov om ændring af integrationsloven, lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. og forskellige andre love. (Anvisning af bolig til flygtninge og udvidelse af kredsen af prøveberettigede ved prøve i dansk m.v.).

Af integrationsministeren (Søren Pind).

(Fremsættelse 23.02.2011. 1. behandling 18.03.2011. Betænkning 26.04.2011).

11) 2. behandling af lovforslag nr. L 167:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Gennemførelse af forordning om ændring af forordning om ensartet udformning af opholdstilladelser til tredjelandsstatsborgere, præcisering af gennemførelsen af opholdsdirektivet m.v.).

Af integrationsministeren (Søren Pind).

(Fremsættelse 16.03.2011. 1. behandling 29.03.2011. Betænkning 26.04.2011).

12) 2. behandling af lovforslag nr. L 118:

Forslag til lov om ændring af lov om lægemidler og lov om medicinsk udstyr. (Styrkelse af kontrolindsatsen over for ulovlige lægemidler m.v.).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder). (Fremsættelse 27.01.2011. 1. behandling 03.02.2011. Betænkning 13.04.2011).

13) 2. behandling af lovforslag nr. L 119:

Forslag til lov om ændring af apotekerloven. (Veterinærafdelinger, informationspligt om billigere alternativer, ophævelse af regler om apotekers naturlige forsyningsområde, sygehusapotekers blanding af lægemidler m.v.).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder). (Fremsættelse 27.01.2011. 1. behandling 03.02.2011. Betænkning 13.04.2011).

14) 2. behandling af lovforslag nr. L 156:

Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om individuel boligstøtte og lov om social service. (Ændring af 450-timersreglen til en 225-timers-regel, uændret boligstøtte ved nedsættelse af kontanthjælp, reduktion af boligstøtten ved manglende efterlevelse af forældrepålæg m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg). (Fremsættelse 24.02.2011. 1. behandling 15.03.2011. Betænkning 13.04.2011).

15) 1. behandling af lovforslag nr. L 194:

Forslag til lov om ændring af aktieavancebeskatningsloven, kursgevinstloven, ligningsloven og selskabsskatteloven. (Skattefritagelse for gevinst og udbytte af iværksætteraktier m.v.).

Af skatteministeren (Peter Christensen).

(Fremsættelse 27.04.2011).

16) 1. behandling af lovforslag nr. L 195:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af elektricitet, lov om tobaksafgifter, lov om afgift af øl, vin og frugtvin m.m. og forskellige andre love. (Ændring af afgift på erhvervenes energiforbrug m.v., forkortelse af kredittider for tobaksafgift og lempelse af ølmoderationsordningen).

Af skatteministeren (Peter Christensen). (Fremsættelse 27.04.2011).

17) 1. behandling af lovforslag nr. L 196:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven, personskatteloven og lov om skattefri kompensation for forhøjede energi- og miljøafgifter. (Skattefritagelse for mindre personalegoder, rigsfællesskabsfradrag, skattefritagelse for nedrivningsstøtte m.v.).

Af skatteministeren (Peter Christensen).

(Fremsættelse 27.04.2011).

18) 1. behandling af lovforslag nr. L 182:

Forslag til lov om ændring af straffeloven. (Ændring af racismeparagraffen).

Af Søren Krarup (DF) m.fl. (Fremsættelse 30.03.2011).

19) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 111:

Forslag til folketingsbeslutning om afbureaukratisering og forenkling af ansøgning om boligstøtte.

Af Thomas Jensen (S) m.fl.

(Fremsættelse 01.04.2011).

20) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 92:

Forslag til folketingsbeslutning om godtgørelse for anslåede udgifter ved deltagelse i tilbud for kontanthjælpsmodtagere m.v.

Af Per Clausen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 29.03.2011).

21) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 121:

Forslag til folketingsbeslutning om fritagelse for modregning i kontanthjælp af erstatning for kritisk sygdom.

Af Eigil Andersen (SF) m.fl.

(Fremsættelse 01.04.2011).

22) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 123:

Forslag til folketingsbeslutning om substitution af kræftfremkaldende stoffer m.v.

Af Eigil Andersen (SF) m.fl.

(Fremsættelse 05.04.2011).

23) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 126:

Forslag til folketingsbeslutning om sikring af den nødvendige beskyttelse af gravide frisører.

Af Per Clausen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 05.04.2011).

Kl. 13:00

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelse:

Anne Grete Holmsgaard (SF) og Sophie Hæstorp Andersen (S) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 134 (Forslag til folketingsbeslutning om en national handlingsplan mod radon i bygninger).

Titlen på den anmeldte sag vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Medlemmerne bedes komme på plads, for der skal stemmes.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 35 [afstemning]: Forespørgsel til fødevareministeren om landbrugets fremtid.

Af Bente Dahl (RV), Bjarne Laustsen (S), Kristen Touborg (SF) og Per Clausen (EL).

(Anmeldelse 05.04.2011. Fremme 07.04.2011. Første del af forspørgslen (forhandlingen) 28.04.2011. Forslag til vedtagelse nr. V 52 af Bente Dahl (RV), Bjarne Laustsen (S), Kristen Touborg (SF), Per Clausen (EL) og Christian H. Hansen (UFG). Forslag til vedta-

gelse nr. V 53 af Erling Bonnesen (V), René Christensen (DF) og Tage Leegaard (KF)).

Kl. 13:00

Afstemning

Formanden:

Forhandlingen er sluttet, og vi går her til afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse. Der foreligger to forslag.

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 53 af Erling Bonnesen (V), René Christensen (DF) og Tage Leegaard (KF), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 61 (V, DF og KF) imod stemte 49 (S, SF, RV og EL), hverken for eller imod stemte 1 (LA).

Forslag til vedtagelse nr. V 53 er vedtaget.

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 52 af Bente Dahl (RV), Bjarne Laustsen (S), Kristen Touborg (SF) og Per Clausen (EL) bortfaldet.

Hermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 3. behandling af lovforslag nr. L 152:

Forslag til lov om ændring af lov om luftfart. (Kommunal drift af flyvepladser, regulering af erstatningsansvarsgrænser, sletning i register af luftfartøjer og udstedelse af forbud og påbud m.v.).

Af transportministeren (Hans Christian Schmidt). (Fremsættelse 23.02.2011. 1. behandling 03.03.2011. Betænkning 12.04.2011. 2. behandling 28.04.2011. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling. Tillægsbetænkning 28.04.2011).

Kl. 13:02

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet, og så går vi til afstemning.

Kl. 13:02

Afstemning

Formanden:

Vi stemmer om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 106 (V, S, DF, SF, KF, RV og LA), imod stemte 2 (EL), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 153:

Forslag til lov om ændring af lov om godskørsel og lov om buskørsel. (Lovgivning i tilknytning til EU's vejtransportpakke).

Af transportministeren (Hans Christian Schmidt).

(Fremsættelse 23.02.2011. 1. behandling 03.03.2011. Betænkning 12.04.2011. 2. behandling 28.04.2011).

Kl. 13:02

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:03

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For lovforslaget stemte 109 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL og LA), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 164:

Forslag til lov om ændring af lov om beskyttelse af havmiljøet og lov om miljøbeskyttelse. (Gennemførelse af dele af konventionen om kontrol og behandling af skibes ballastvand (ballastvandkonventionen) og fastsættelse af regler om vurdering af virkninger på miljøet (VVM) m.v. for havbrug beliggende længere end 1 sømil fra kysten).

Af miljøministeren (Karen Ellemann).

(Fremsættelse 03.03.2011. 1. behandling 17.03.2011. Betænkning 13.04.2011. 2. behandling 28.04.2011. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 13:03

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:03

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For lovforslaget stemte 113 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL og LA), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Kl. 13:05

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 128:

Forslag til lov om ændring af lov om planlægning. (Revision af detailhandelsbestemmelser, lokal fleksibilitet i kystnærhedszonen, i landzonen for kommuner i yderområder og på ikkebrofaste øer m.v.).

Af miljøministeren (Karen Ellemann).

(Fremsættelse 03.02.2011. 1. behandling 10.02.2011. Betænkning 13.04.2011. 2. behandling 28.04.2011. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling. Tillægsbetænkning afgivet 28.04.2011).

Kl. 13:04

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om den endelige vedtagelse af lovforslaget, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For lovforslaget stemte 110 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL og LA), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:04

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For lovforslaget stemte 60 (V, DF, KF og LA), imod stemte 49 (S, SF, RV og EL), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 3. behandling af lovforslag nr. L 2:

Forslag til lov om ændring af lov for Færøerne om rettens pleje. (Legemsindgreb, advokatvirksomhed).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 06.10.2010. 1. behandling 28.10.2010. Betænkning 07.04.2011. 2. behandling 28.04.2011. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 13:04

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet, og vi går til afstemning.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 55: Forslag til folketingsbeslutning om tillæg til unge under 25 år med psykiske lidelser, der modtager starthjælp.

Af Morten Østergaard (RV), Lennart Damsbo-Andersen (S), Özlem Sara Cekic (SF), Line Barfod (EL), Per Ørum Jørgensen (KD), Juliane Henningsen (IA), Lars-Emil Johansen (SIU), Høgni Hoydal (T), Pia Christmas-Møller (UFG) og Christian H. Hansen (UFG) m.fl. (Fremsættelse 11.01.2011. 1. behandling 25.02.2011. Betænkning 13.04.2011).

Kl. 13:05

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen drejer sig i første omgang om de stillede ændringsforslag, og det er hr. Morten Østergaard som ordfører.

Kl. 13:06

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Vores beslutningsforslag her drejer sig på det principielle plan om diskrimination og på det praktiske plan om måske i omegnen af 50 unge mennesker med svære psykiske lidelser i Danmark.

For nogle år siden besluttede et meget bredt flertal i Folketinget, at unge under 25 år med psykiske lidelser skulle have den høje kontanthjælp og ikke ungeydelsen, fordi det havde vist sig, at det var meget vanskeligt for dem både at passe deres behandling og få deres liv til at hænge sammen på den lave ungeydelsen. Det var der bred enighed om. Men ved den lejlighed efterlod man så unge med samme psykiske lidelser, der modtog starthjælp på den langt, langt lavere starthjælpsydelse, og det er jo det, som vi – de mange, mange mandater og partier, som har fremsat det her beslutningsforslag – ønsker at gøre op med, også fordi forskellige organisationer og institutter har kaldt det her direkte diskrimination.

Vi har ønsket, at de unge med psykiske lidelser skulle sidestilles med de unge kontanthjælpsmodtagere, der har psykiske lidelser, således at de alle sammen fik de omkring 10.000 kr. om måneden, som den højeste kontanthjælp udgør.

Vi havde jo en forventning om, at Liberal Alliance, der på deres egen hjemmeside angiver at være imod starthjælpen, ville tilslutte sig det forslag, som derfor kunne finde flertal i Folketinget. Men i 11. time før førstebehandlingen indgik man en aftale, som nu har udmøntet sig i det ændringsforslag, vi debatterer her, som altså handler om, at de unge psykisk syge, måske 50 mennesker på landsplan, som er under 25 år godt nok skal have et tillæg, men kun så de kommer

op på den højeste starthjælp, og skæbnens ironi er, at hvis det ændringsforslag gennemføres, er det jo en stadfæstelse af diskriminationen, for så betyder det, at de unge mennesker med psykiske lidelser på starthjælp bringes op ikke til det høje kontanthjælpsniveau, men præcis til det niveau, som et bredt flertal i Folketinget var enige om ikke var højt nok til unge kontanthjælpsmodtagere. Man løfter dem altså en lille smule, men kun op til niveau med ungeydelsen, som man altså bredt i Folketinget kunne blive enige om slet ikke var nok til unge med psykiske lidelser.

Det er en åbenlys diskrimination, og når man kender debatterne, der har været om starthjælp igennem tiderne, kan det måske ikke forbavse, at Venstre og Konservative og Dansk Folkeparti holder sig stålsat til at fortsætte diskriminationen. Men det er forbavsende, at et parti, Liberal Alliance, som erklærer sig som modstander af starthjælpen, i den her sammenhæng hellere vil tilslutte sig et forslag, der fastholder unge med psykiske lidelser på starthjælp, om end en marginal højere starthjælp, i stedet for at tilslutte sig et forslag, der afskaffer i hvert fald starthjælpen for de unge med psykiske lidelser, som har så svære problemer.

Økonomisk er det her jo helt, helt beskedent, og derfor er der kun det principielle tilbage, og det principielle er altså, at et meget, meget snævert flertal i Folketinget har besluttet sig for, at hvis man er ung og har psykiske lidelser, er under 25 år og ikke har boet i Danmark 7 af de sidste 8 år kan man klare sig for langt, langt lavere leveomkostninger, end hvis man er ung, psykisk syge og har boet i Danmark hele sit liv.

Vi ved godt, at det jo primært rammer unge flygtninge eller unge, hvis forældre var flygtninge. Vi ved godt, at det primært er dem, det rammer, men det gælder sådan set alle, der ikke har været i Danmark 7 af de sidste 8 år, og det betyder altså, at de må leve med de svære problemer, som et bredt flertal i Folketinget ikke vil acceptere at byde unge psykisk syge på kontanthjælp. Det er derfor skuffende, at der tilsyneladende er flertal for det forslag stillet af regeringen.

Der er også et andet ændringsforslag, som er stillet af os med tilslutning fra de andre forslagsstillere, og det er for at opklare en misforståelse, der er opstået, nemlig at vi selvfølgelig ønsker både at hæve ydelsen for unge starthjælpsmodtagere og også for unge psykisk syge på introduktionsydelse, og det er det, som vores forslag berigtiger.

Jeg håber altså især, og der kigger jeg på Liberal Alliance, at man her vil besinde sig og tage bestik af sin egen politik, som den er formuleret på partiets egen hjemmeside, og stemme nej til ændringsforslaget, sådan at vi kan fastholde, at unge psykisk syge ikke skal være på starthjælp, men have anstændige og rimelige levevilkår.

Kl. 13:10

Formanden:

Tak til hr. Morten Østergaard.

Der er ikke er flere, der har bedt om ordet, og forhandlingen om ændringsforslagene er sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:10

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om ændringsforslag nr. 2 af et mindretal (RV), tiltrådt af et andet mindretal (S, SF og EL), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For ændringsforslaget stemte 50 (S, SF, RV, EL og KD), imod stemte 59 (V, DF, KF og LA), hverken for eller imod stemte nul.

Ændringsforslaget er forkastet

Jeg betragter ændringsforslag nr. 1 tiltrådt af et flertal (V, DF, KF og LA) som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 13:11

Forhandling

Formanden :

Forhandlingen drejer sig herefter om forslaget som helhed.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og så går vi til afstemning.

Kl. 13:11

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om forslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 109 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL, LA og KD), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er vedtaget og bliver sendt til beskæftigelsesministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 2. behandling af lovforslag nr. L 144:

Forslag til lov om ændring af forældelsesloven. (Forældelse af fordringer på erstatning eller godtgørelse i anledning af en erhvervssygdom).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 23.02.2011. 1. behandling 15.03.2011. Betænkning 26.04.2011).

Kl. 13:12

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Hr. Bjarne Laustsen markerer, at han ønsker ordet som ordfører, og han får det.

Kl. 13:12

(Ordfører)

Bjarne Laustsen (S):

Det er jo en sag, der involverer to ministerier, det er først og fremmest Justitsministeriet, men det er også Beskæftigelsesministeriet, og jeg har givet udtryk for, at jeg betvivler beskæftigelsesministerens intention om at ville gøre noget reelt i den her sag, for der dukkede lige pludselig noget op med, at folk, der var blevet ramt af en arbejdsskade og havde fået asbestose eller anden form for sygdom, som sagtens kunne have ligget og ulmet i kroppen i mere end 30 år, ikke kunne få erstatning, fordi man i Folketinget var kommet til at vedtage en lov, der gjorde, at de efter den 1. januar her i år ikke kunne få erstatning.

Det har justitsministeren så lovet at rette op på, og det gør han for så vidt også med det her lovforslag. Jeg lovede, at jeg ville komme med ros, hvis det blev sådan, at vi fik en fuldstændig liste over de her ting, men det har vi så ikke fået.

Et af svarene under førstebehandlingen var, at justitsministeren ville vende tilbage med noget, når han havde konfereret med Beskæftigelsesministeriet, da det her jo drejede sig om erhvervssygdomme. Men det, som spørgsmålet handler om, er de skader, der kunne bryde ud mere end 30 år efter en arbejdsulykke, og jeg tror, at Beskæftigelsesministeriet svarer noget i retning af, at det mere vil være i teorien end i praksis. Ikke desto mindre svarer justitsministeren, at man nu vil lade der gå et stykke tid for at se, om der dukker nogle sager op. Og det er jo en slags svar, der er som elastik i metermål. Og derfor vil jeg godt her imellem anden og tredje behandling varsle, at jeg vil stille spørgsmål om, om det ikke er muligt at sætte en mere præcist dato for, hvornår det er, man vender tilbage med noget i den her sag.

Vi er altså interesseret i, at folk, der kommer til skade, og det kan være ved erhvervssygdom, det kan være ved arbejdsulykke, vil kunne være berettiget til erstatning, selv om der er gået 30 år. Og det er vi jo nu blevet enige om, hvilket vi ikke var i efteråret, hvor jeg havde lejlighed til at stille spørgsmål til beskæftigelsesministeren, at vi skulle have indført mulighed for det. Vi har haft eksempler med asbest, med imprægnering, vi har haft eksempler fra Grindstedværket osv. Der har været en lang række eksempler, og det har vist sig, at man ikke kan have en absolut forældelsesfrist på 30 år. Derfor er det jo positivt, at vi nu er kommet tingene et skridt nærmere, således at der i loven er mulighed for at sige: Jamen o.k., med hensyn til de erhvervssygdomme, som kan ligge i kroppen i mere end 30 år, kan man få erstatning.

Men vi mangler lige svar på det sidste spørgsmål, og det kan være, ministeren kan svare i dag. Hvornår er det så, at man vil komme med noget i stedet for at sælge elastik i metermål og sige, at man nu lige vil vente og se, om der dukker nogle sager op? Og bare for at holde styr på hinanden i den her sag synes jeg, at jeg vil sige, at Socialdemokratiet nok skal støtte lovforslaget, det er ikke for det, for forslaget retter op på den skævhed, som jeg fortalte om, fra 2006, men det er den sidste del, som jeg vil stille et skriftligt spørgsmål om, hvis ikke ministeren kan svare i dag, så vi kan få svaret frem her til tredjebehandlingen, som jeg tror er på torsdag.

Tak, formand.

Kl. 13:15

Formanden:

Tak til hr. Bjarne Laustsen.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og så er forhandlingen sluttet

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, hvis ingen gør indsigelse, og det er ikke tilfældet. Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 2. behandling af lovforslag nr. L 145:

Forslag til lov om ændring af lov om tv-overvågning og lov om behandling af personoplysninger. (Udvidelse af adgangen til tvovervågning for kommuner).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 23.02.2011. 1. behandling 15.03.2011. Betænkning 28.04.2011).

KL 13:15

Forhandling

Formanden:

Der er ingen, der beder om ordet.

Så er forhandlingen om ændringsforslagene afsluttet, og vi går til afstemning om ændringsforslagene.

Kl. 13:16

Afstemning

Formanden:

Der stemmes fra medlemmernes pladser, hvis man ikke er opmærksom på det, og det er om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (SF), tiltrådt af et mindretal (S, RV og EL). Der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For ændringsforslaget stemte 50 (S, SF, RV og EL), imod stemte 58 (V, DF og KF), hverken for eller imod stemte 1 (LA).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 2 af et mindretal (S), tiltrådt af et andet mindretal (SF, RV og EL), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For ændringsforslaget stemte 49 (S, SF, RV og EL), imod stemte 58 (V, DF, KF og LA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 3, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af LA)?

Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, hvis ingen gør indsigelse.

Det er ikke tilfældet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 2. behandling af lovforslag nr. L 149:

Forslag til lov om ændring af integrationsloven, lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. og forskellige andre love.

(Anvisning af bolig til flygtninge og udvidelse af kredsen af prøveberettigede ved prøve i dansk m.v.).

Af integrationsministeren (Søren Pind).

(Fremsættelse 23.02.2011. 1. behandling 18.03.2011. Betænkning 26.04.2011).

Kl. 13:17

Forhandling

Formanden:

Der er ingen, der beder om ordet, og så er forhandlingen sluttet. Vi går til afstemning.

Kl. 13:17

Afstemning

Formanden:

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1 og 2, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling.

Det har Folketinget godkendt.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 2. behandling af lovforslag nr. L 167:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Gennemførelse af forordning om ændring af forordning om ensartet udformning af opholdstilladelser til tredjelandsstatsborgere, præcisering af gennemførelsen af opholdsdirektivet m.v.).

Af integrationsministeren (Søren Pind).

(Fremsættelse 16.03.2011. 1. behandling 29.03.2011. Betænkning 26.04.2011).

Kl. 13:17

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Da der ikke er nogen, der beder om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling.

Det er godkendt.

Det næste punkt på dagsordenen er:

12) 2. behandling af lovforslag nr. L 118:

Forslag til lov om ændring af lov om lægemidler og lov om medicinsk udstyr. (Styrkelse af kontrolindsatsen over for ulovlige lægemidler m.v.).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder). (Fremsættelse 27.01.2011. 1. behandling 03.02.2011. Betænkning 13.04.2011).

K1. 13:18

Forhandling

Formanden:

Hr. Per Clausen beder om ordet som ordfører for Enhedslisten, værsgo.

Kl. 13:18

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

På mange måder er det her lovforslag, som skal gribe ind over for handel med ulovlig og ofte også farlig medicin, et fornuftigt forslag, selv om jeg må indrømme, at lægemiddelindustriens meget ivrige lobbyvirksomhed for forslaget måske nok har bekymret mig en smule og kunne antyde, at der kunne ligge andre ting bag det her forslag end bare hensynet til folkesundheden.

Men der er et enkelt område, hvor vi synes at lovforslaget går meget, meget galt i byen, og det er den del af lovforslaget, der åbner op for, at man fremover fra Lægemiddelstyrelsens side skal kunne henvende sig til hjemmesideudbyderne og bede dem om at lukke adgangen til en hjemmeside. Når vi er skeptiske ...

Kl. 13:19

Formanden:

Der er for meget snak, summen og mumleri i forhold til at høre, hvad ordføreren har at sige på talerstolen.

Værsgo, hr. Per Clausen.

Kl. 13:19

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Når vi er betænkelige ved det, er det jo, fordi diskussionen om, hvorvidt det er fornuftigt at give myndighederne mulighed for at få adgang til at få hjemmesider lukket, har været meget oppe, også på et mere principielt plan. Jeg vil sige det på den måde, at når vi diskuterer det her spørgsmål med it-ordførerne, f.eks. it-ordføreren fra Venstre, er der sådan set ingen tvivl om, at det her er en rigtig dårlig idé. Vi har jo set, hvordan det har bredt sig fra område til område, startende med børnepornografi hen over terror til efterhånden at omfatte det ene område efter det andet. Det sidste område, hvor man åbnede op for, at man kunne gå ind og lukke adgangen til hjemmesider, var for adgangen til hjemmesider, hvor der foregik ulovligt spil, og nu gælder det altså også hjemmesider, hvor man kan købe ulovlig medicin.

Det er faktisk ganske svært at forestille sig, at der overhovedet er noget formål, der ikke kan siges at være så vigtigt, at man med henvisning til det kan lukke adgangen til hjemmesider. Og på den måde har man altså betrådt en vej, hvor man systematisk og målrettet og målbevidst er i stand til at lukke ned for den frie udveksling af synspunkter, informationer osv. på nettet. Det har der været forsøg på at få en principiel diskussion om her i Folketinget, og den diskussion er sådan set endt på den måde, at et klart flertal i Folketinget synes, at det er en rigtig dårlig idé at gå videre ad den her vej. Derfor er jeg overrasket over, at der er et flertal i Folketinget, der i den her konkrete sag vælger at sige: Så tager vi også det med.

Jeg ved godt, at nogle trøster sig med, at internetudbyderne jo bare kan nægte at følge Lægemiddelstyrelsens henstilling og sige: Vi lukker ikke adgangen for den hjemmeside. Men det betyder jo, at internetudbyderne skal bruge ressourcer, tid, kræfter og økonomi på at gennemgå en retssag, som de ikke har nogen egeninteresse i, fordi de jo ikke har nogen egeninteresse i, at der er adgang til konkrete hjemmesider. Derfor vil erfaringerne formentlig også på det her område være, ligesom de har været på andre områder, at adgangen til de her hjemmesider bliver lukket.

Når det så sker på det ene område efter det andet, må man jo stille sig selv det spørgsmål, om det her ikke efterhånden har taget et omfang, hvor det for alvor er et angreb på den ytringsfrihed, den informationsfrihed, som vi går ind for at der skal være på hjemmesider. Vi har jo kun kritik og afstandtagen tilovers for lande, som systematisk og målrettet forhindrer, at kommunikation kan foregå via internettet, men det er bare et helt afgørende problem, at vi så faktisk selv i større og større omfang benytter os af det. Jeg synes sådan set, at det flertal, der er i Folketinget, når vi diskuterer de her ting principielt, for, at man skal forsvare ytringsfriheden på internettet, også i den her sag burde vise, hvad de står for, og afvise, at man inddrager det her element.

Det er blevet sagt, at det er et meget vigtigt element for at få systemet til at fungere. Kendsgerningen er imidlertid, at det for det første er forholdsvis nemt at omgå de her spærringer. Det begrænser, kan man sige, selvfølgelig også skadevirkningen i forhold til ytringsfriheden, men derfor er hensigten jo alligevel lige så tvivlsom. For det andet ved man jo også udmærket godt, at de, der ønsker at sælge ulovlig medicin, hele tiden kan oprette nye hjemmesider, som gør, at de altså har en mulighed for at komme i kontakt med mennesker.

Så siger man, at det jo er et særligt argument for, at man bliver nødt til at give mulighed for, at der administrativt kan lukkes hjemmesider, fordi det vil være alt for besværligt at gøre det ved hjælp af domstolene, hvis det, som var udgangspunktet, var, at der altid skulle være en domstolskendelse. Jeg synes bare, at man skal være opmærksom på, at man altså på det her område gør op med nogle principielle grundholdninger om, at der skal være frihed for ytringer på nettet – det gør man op med af hensyn til nogle bureaukratiske argumenter om, hvad der er det nemmeste. Og når man først har betrådt den vej, er det meget svært at se, hvor man ender – eller rettere sagt, det er meget bekymrende at se, hvor man ender henne.

Jeg synes sådan set, at dem i Folketinget, som indtil nu har til-kendegivet, at de ikke kan støtte Enhedslistens forslag, skal overveje, om der overhovedet findes noget område, hvor de ikke bare synes vi skal give myndighederne mulighed for at gå ind og lukke adgangen til hjemmesider, hvis myndighederne synes, at det, der foregår, er ulovligt. Og så skal man tænke over, om man ikke også synes, at så har vi i et retssamfund som det danske bevæget os meget, meget langt ud ad en forkert tangent. Jeg tror, at man, hvis man gør sig den overvejelse færdig, vil ende med, i lighed med Socialdemokraterne, SF og Radikale Venstre, at støtte Enhedslistens ændringsforslag til det her lovforslag, og det håber jeg i hvert fald er det, der vil ske.

Kl. 13:24

Formanden:

Tak til hr. Per Clausen.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og så er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:24

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (EL) tiltrådt af et andet mindretal (S, SF og RV), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For ændringsforslaget stemte 51 (S, SF, RV, EL og LA), 59 stemte imod (V, DF og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, hvis ingen gør indsigelse, og det er ikke tilfældet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

13) 2. behandling af lovforslag nr. L 119:

Forslag til lov om ændring af apotekerloven. (Veterinærafdelinger, informationspligt om billigere alternativer, ophævelse af regler om apotekers naturlige forsyningsområde, sygehusapotekers blanding af lægemidler m.v.).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder). (Fremsættelse 27.01.2011. 1. behandling 03.02.2011. Betænkning 13.04.2011).

Kl. 13:25

Forhandling

Formanden:

Der er ingen, der beder om ordet. Så er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:25

Afstemning

Formanden :

Her stemmes der om ændringsforslag nr. 2 af et mindretal (EL), tiltrådt af et andet mindretal (S, SF og RV), og der kan stemmes. Afstemningen slutter.

For ændringsforslaget stemte 50 (S, SF, RV og EL), imod stemte 60 (V, DF, KF og LA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Herefter er ændringsforslag nr. 1, stillet og tiltrådt af de samme mindretal, bortfaldet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 3-7, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af Pia Christmas-Møller (UFG)).

De er vedtaget. (Ved en fejl i manuskriptet konkluderede formanden i mødet, at ændringsforslagene var forkastet, men på baggrund af udvalgsflertallets indstilling fremgik det klart for Tinget, at de var vedtaget uden afstemning).

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, hvis ingen gør indsigelse.

Det skete ikke.

Det næste punkt på dagsordenen er:

14) 2. behandling af lovforslag nr. L 156:

Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om individuel boligstøtte og lov om social service. (Ændring af 450-timers-reglen til en 225-timers-regel, uændret boligstøtte ved nedsættelse af kontanthjælp, reduktion af boligstøtten ved manglende efterlevelse af forældrepålæg m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg). (Fremsættelse 24.02.2011. 1. behandling 15.03.2011. Betænkning 13.04.2011).

Kl. 13:26

Forhandling

Formanden:

Jeg anmoder om, at medlemmerne bliver siddende, til vi er færdige med andenbehandlingen, så skal der nok blive tid til at forlade salen.

Der er ingen, der beder om ordet, og så er forhandlingen sluttet. Vi går til afstemning.

Kl. 13:26

Afstemning

Formanden:

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1, tiltrådt af udvalget? Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling.

Det er vedtaget.

Så er der en pause, så medlemmerne kan forlade salen i god ro og orden, før vi går til førstebehandlinger.

Det næste punkt på dagsordenen er:

15) 1. behandling af lovforslag nr. L 194:

Forslag til lov om ændring af aktieavancebeskatningsloven, kursgevinstloven, ligningsloven og selskabsskatteloven. (Skattefritagelse for gevinst og udbytte af iværksætteraktier m.v.).

Af skatteministeren (Peter Christensen). (Fremsættelse 27.04.2011).

Kl. 13:27

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet som ordfører, er hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 13:28

(Ordfører)

Torsten Schack Pedersen (V):

I forbindelse med finanslovaftalen for 2011 aftalte regeringen, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne en række væksttiltag. Et af elementerne i finanslovaftalen er at forbedre vilkårene for at tiltrække kapital til vækstvirksomheder i Danmark, og det er så – sagt i al beskedenhed – det gode forslag, vi står med nu, som skatteministeren har fremsat.

En af de allerstørste udfordringer for vækstvirksomheder i Danmark er at kunne tiltrække den nødvendige kapital for at sikre udviklings- og ekspansionsmuligheder. Det er en helt central udfordring for at sikre de rammevilkår, der gør, at nye virksomheder og iværksættere kan udvikle sig, at de kan udvide til gavn for vækst og beskæftigelse i Danmark.

Det, der blev aftalt i finanslovaftalen, er, at de investorer, der investerer i de her virksomheder, får en skattefordel, ved at selskabers investeringer i unoterede iværksætteraktier under visse omstændigheder gøres skattefrie. Det er allerede sådan, at hvis man personligt investerer direkte i et selskab, er man jo af gode grunde ikke omfattet af reglerne for selskabers beskatning af porteføljeaktier. Dermed kunne man jo egentlig have forestillet sig, at den mere ensartede beskatning af afkastet for selskabers investeringer, som vi lavede som en del af forårspakke 2.0, ikke ville have nogen nævneværdig betydning i forhold til at kunne tiltrække kapital. Men særlig for business angels og en række andre investorer har muligheden for, at deres aktieinvestering kunne skifte status fra datterselskabsaktie til porteføljeaktie, vakt bekymring, og det har jo på ingen måde været vores intention at gøre det vanskeligere at tiltrække kapital til iværksættere og vækstvirksomheder, snarere tværtimod. Så vi har naturligvis lyttet til de problemstillinger, der har været rejst, og nu kommer vi med en konkret løsning, for i Venstre vil vi sikre væksten i Danmark de bedste vilkår.

Konkret betyder forslaget, at selskabers investeringer på op til 18,7 mio. kr. – det svarer til 2,5 mio. euro – i unoterede iværksætteraktier under visse omstændigheder som sagt fritages for beskatning. Vi har sat grænsen så højt, som EU's statsstøtteregler giver mulighed for, og i forhold til det forslag, der var sendt i høring, er der faktisk også foretaget en række ændringer, som imødekommer nogle af de forhold, der blev påpeget under høringen. Der stilles et krav om en ejertid på mindst 3 år for at sikre, at investeringerne i virksomhederne bliver i virksomhederne og dermed er med til at sikre en arbejdskapital, så virksomheden kan anvende kapitalen til at udnytte sit vækstpotentiale. Ordningen er dermed ikke tiltænkt kortsigtede investeringer, som ikke har til formål at sikre en udvikling i virksomhederne.

Som jeg var inde på, er der elementer i det her, der følger af EU's statsstøtteregler: Ordningen skal notificeres ifølge reglerne, men i forhold til den model, vi har valgt, og i forhold til de regler, der gælder, er vi meget sikre på, at det skulle være en formssag at få den notifikation på plads.

I Venstre ser vi med stor tilfredshed på, at vi med dette forslag gør det mere attraktivt at investere i danske vækstvirksomheder og iværksættere. Det er til gavn for væksten i Danmark, og derfor støtter vi i Venstre, som det forhåbentlig også er fremgået, med stor begejstring dette forslag.

Kl. 13:31

Formanden

Der er ønsker om korte bemærkninger. Det er hr. Klaus Hækkerup. Kl. 13:31

Klaus Hækkerup (S):

Venstres ordfører roste jo lovforslaget meget. Jeg synes, at der er mange uklarheder i det. Men Venstres ordfører kan måske hjælpe mig med at få afklaret nogle af uklarhederne. Der står, at iværksætteren ikke må virke inden for virksomheder i værfts-, kul- eller stålindustrien.

Mit spørgsmål til ordføreren er: Hvad nu, hvis der er en opfinder, der har opfundet en ny særlig god maling til at smøre på stål, således at det kan bevares og holdes uangrebet længe? Det kan bruges både på skibe, altså inden for skibsindustrien; det kan bruges på tanke og beholdere på land inden for f.eks. benzinindustrien – er det så omfattet af forbuddet eller ej? Er sådan en ny maling, der kan bruges både

inden for skibsindustrien og inden for anden industri, omfattet af forbuddet eller ej?

Kl. 13:32

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:32

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg tror, at vi under udvalgsbehandlingen får rig lejlighed til at gå helt ned i detaljerne med så specifikke spørgsmål som det, hr. Klaus Hækkerup her rejser. Det, der jo er sigtet, er, at vi skal holde os inden for EU's statsstøtteregler, og der er jo en række områder, hvor der er statsstøtte, og derfor kan man ikke lave en dobbelt indsats. Jeg er helt sikker på, at det er det, der er grunden til, at lige specifikt de tre elementer bliver fremhævet.

Kl. 13:33

Formanden:

Hr. Klaus Hækkerup.

Kl. 13:33

Klaus Hækkerup (S):

Jamen her er jo ikke tale om en dobbelt indsats. Her er tale om noget, der kan bruges begge steder. Det ene sted er det forbudt. Det andet sted er det tilladt. Men hvad skal den stakkels mand, der står med opfindelsen, gøre for at kunne drage nytte af det her lovforslag, hvis det er fuldkommen uafklaret, om han kan bruge det? Er det virkelig sådan, at det er forbudt, hvis han kommer og siger, at det skal bruges inden for skibsindustrien, men at det vil være tilladt, hvis han kommer og siger, at det skal bruges til benzinbeholdere på land?

Er det sådan, det her lovforslag skal forstås?

Kl. 13:33

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 13:33

Torsten Schack Pedersen (V):

Der er heldigvis en rigtig god grund til, at vi behandler lovforslag tre gange her i Folketinget. Vi har en grundig udvalgsbehandling. Det er jo netop for, at der er rig lejlighed til, at vi som folketingsmedlemmer og som borgere, tingene vedrører, har mulighed for at rejse spørgsmål af så detaljeret karakter, som jeg nok vil mene er det, den socialdemokratiske ordfører her gør.

Jeg vil sige, at der er rig lejlighed til, at vi under udvalgsbehandlingen kommer det nærmere, og jeg er helt sikker på, at den socialdemokratiske ordfører nok skal stille de spørgsmål til skatteministeren, så der, når vi kommer til både anden og tredje behandling, ikke er nogen uklarhed hos den socialdemokratiske ordfører om, hvad det her lovforslag betyder.

Kl. 13:34

Formanden:

Tak til hr. Torsten Schack Pedersen. Så er det hr. Klaus Hækkerup som ordfører.

Kl. 13:34

(Ordfører)

Klaus Hækkerup (S):

Nu var det her jo ikke et spørgsmål om, hvorvidt der var uklarhed hos mig, men uklarhed hos Venstres ordfører og i Venstre, der jo er dem, der står bag det her lovforslag, og jeg må sige, at er der bare sådan et enkelt punkt, hvor man kan sætte sylen ind, ja, så står Venstres ordfører godt nok heroppe og taler med en ordentlig omgang uld i mund. Men lad os se på, hvad lovforslaget indebærer.

Med vedtagelsen af forårspakke 2.0 var det sådan, at afkast af aktier er skattefrit, når ejeren af aktierne ejer mere end 10 pct. af aktierne i et andet selskab, men hvis selskabet ejer mindre end 10 pct., altså det, man kalder porteføljeaktier, beskattes afkastet fuldt ud, og der er fradrag for tab. Det var det, der blev vedtaget i forbindelse med forårspakke 2.0.

I det lovforslag, vi så står med her, er det så, at man siger, at porteføljeaktierne under visse omstændigheder skal være skattefri, og der er en hel række forhold, der skal være opfyldt. Der skal være tale om unoterede aktier i små og mellemstore virksomheder, og aktierne skal have været ejet i 3 år eller mere. Investorselskabet skal være omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 1. Iværksætterselskabet kan maksimalt investere et vist beløb i iværksætteraktier. Mindst 50 pct. af investorerne skal være privatejede selskaber, og investeringer i små iværksættervirksomheder kan ske i igangsætter-, opstarts- og ekspansionsfasen, mens investeringer i mellemstore virksomheder alene kan ske i igangsætter- eller opstartsfasen.

Iværksætterselskabets advokat eller revisor skal sikre, at investeringerne er overskudsorienterede, at der foreligger en rentabilitetsberegning, og at der foreligger en klar exitstrategi, og der skal være oplysninger om produktions-, salgs- og rentabilitetsudviklingen. Iværksætteraktierne skal være nytegnede enten ved stiftelse eller ved en kapitalforhøjelse. De mister deres status som iværksætteraktier, hvis de afstås, og iværksætterselskabets virksomhed må ikke i overvejende grad bestå af udlejning af fast ejendom eller besiddelse af kontanter, værdipapirer eller lignende, og der må, hvilket Venstres ordfører jo ikke kunne svare på, ikke være tale om en virksomhed inden for værfts-, kul- eller stålindustrien.

Jeg vil godt sige, at vi i Socialdemokratiet finder det overordentlig fornuftigt at fremme iværksætteri. Vi er tilhængere af, at man ændrer på regler, der gør det vanskeligt at være iværksætter og vanskeligt at få nye ideer ført ud i livet, og vi er også helt åbne over for at se på at ændre skattereglerne, sådan at det skattemæssigt bliver lettere at få tilført kapital til risikovillige og investeringsparate projekter.

Men når man ser på de 11 betingelser, som jeg nævnte her, og som skal være opfyldt for at kunne få tilført skattefri aktiekapital, vil jeg sige, at man godt nok må frygte, at det bare bliver sværere for dem, der vil bruge den vej. Det bliver i hvert fald ganske kompliceret. Og hvis det nu er så vanskeligt, at ingen overhovedet bruger ordningen, men i stedet holder sig til allerede eksisterende finansieringskilder, ja, så har det her lovforslag bare været med til at gøre skattesystemet endnu mere kompliceret, end det er i forvejen, hvor folk jo har så utrolig svært ved at finde ud af, hvad for nogle regler der gælder, og hvad de skal gribe i og gøre på området.

Vi har en række spørgsmål til lovforslaget, også ud over dem, som Venstres ordfører overhovedet ikke havde tænkt over, men vi er stemt for at medvirke til vedtagelsen, hvis der i øvrigt kommer fornuftige svar på de spørgsmål, vi stiller til regeringen om lovforslaget.

Kl. 13:39

Formanden:

Tak til hr. Klaus Hækkerup. Så er det hr. Mikkel Dencker som ordfører.

Kl. 13:39

(Ordfører)

Mikkel Dencker (DF):

De to foregående ordførere har allerede været godt og grundigt inde på, hvad lovforslaget sådan mere præcist handler om, og hvilke områder det dækker, nemlig området med virksomheders investeringer i mindre iværksættervirksomheder.

Historikken er jo, at for et par år siden indgik regeringen og Dansk Folkeparti aftalen forårspakke 2.0, som ændrede virksomhedernes beskatning af deres investeringer, nemlig ved at vi harmoni-

11

serede området, så der ikke var forskel på, hvilken form for investering man foretog. Man fik den samme beskatning uanset formen. Det har så isoleret set ført til, at der har været en skærpelse af beskatningen af investering i porteføljeaktier i små iværksættervirksomheder, og det vil jo alt andet lige gøre, at færre vil investere, når der er en strammere beskatning.

Vi har anerkendt, at der har været den stramning, og at det måske har haft nogle utilsigtede konsekvenser, og det var så derfor, at parterne i 2010 i forbindelse med finanslovaftalen, altså regeringen, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne, besluttede at lave den ordning, som indføres med lovforslag L 194, som vi behandler nu, nemlig at der indføres skattefrihed for virksomheders investeringer i små iværksættervirksomheder, hvis man lever op til nogle bestemte forudsætninger. Og det skulle gerne føre til, at der bliver tilført mere kapital til de her mindre virksomheder, som jo alt andet lige skal danne grundlag for fremtidens erhvervsliv her i Danmark.

Så alt andet lige er det i hvert fald et forslag, som vi forventer ikke bare vil give en øget vækst i hurtighed, i væksthastighed i små virksomheder, men også vil gøre, at der bliver tilført kapital til flere virksomheder, så der bliver stiftet flere små virksomheder, som jo skal danne den skov af virksomheder, som er grundstammen i dansk erhvervsliv. Så jeg skal sige, at i Dansk Folkeparti ser vi det her som et godt erhvervspolitisk tiltag, som vi varmt bakker op om, og vi støtter derfor lovforslaget her.

Kl. 13:41

Formanden:

Tak. Der er ønske om en kort bemærkning fra hr. Klaus Hækkerup.

Klaus Hækkerup (S):

Jeg vil gerne vende tilbage til det samme spørgsmål, som jeg rejste før, nemlig det, at der ikke må udøves virksomhed inden for værfts-, kul- eller stålindustrien. Hr. Mikkel Dencker skal nok slippe for at få det samme spørgsmål, men jeg undrer mig bare, når jeg læser det her, over, hvorfor det er de tre områder, der er undtaget. Altså, man må så godt investere inden for virksomheder, der beskæftiger sig med nuklear industri, jernbanedrift, flyindustri og en række andre områder, men ikke de her tre områder.

Kan Dansk Folkeparti forklare mig, hvor den store sejr for Dansk Folkeparti i forbindelse med det her lovforslag ligger i, at man sondrer på den måde?

Kl. 13:42

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 13:42

Mikkel Dencker (DF):

Jeg kan ligesom Venstres ordfører måske ikke på nuværende tidspunkt svare på så detaljerede spørgsmål, som hr. Klaus Hækkerup stiller, men det er derfor, vi heldigvis har en udvalgsbehandling, hvor vi kan komme til bunds i den slags meget faktuelle spørgsmål, som der selvfølgelig skal findes et svar på.

Men jeg vil da sige, at værftsindustri, kulindustri og stålindustri nok ikke lige falder inden for den målgruppe, vi tænkte på, da vi lavede aftalen i forbindelse med finansloven. Da var det jo små vækstiværksættervirksomheder, der blev tænkt på, og det kan man næppe kalde et skibsværft eller et stålvalseværk for.

Kl. 13:43

Formanden:

Hr. Klaus Hækkerup.

Kl. 13:43

Klaus Hækkerup (S):

Jo, men så er vi jo i virkeligheden tilbage ved det samme spørgsmål. Jeg er enig i, at man ikke kan kalde et skibsværft for en lille virksomhed, men hvis det handler om en lille opfinder, der har en rigtig, rigtig god opfindelse, der kan bruges inden for flyindustrien eller inden for skibsindustrien til at navigere efter, er det så forbudt, hvis den skal bruges inden for skibsindustrien, men tilladt, hvis den skal bruges inden for flyindustrien?

Vi har jo f.eks. en lille virksomhed, der har været rigtig, rigtig god til at klare sig i forbindelse med opsendelse af satellitter, navigationsudstyr og kommunikationsudstyr. Er det så forbudt, hvis sådan en lille opfindervirksomhed har relation til skibsindustrien, og tilladt, hvis den har relation til flyindustrien? Hvad er det for noget ævl, den her regering har foreslået?

Kl. 13:43

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:44

Mikkel Dencker (DF):

Jeg betragter det på ingen måde som ævl, hvad der står i lovforslaget her. Nu tror jeg også, at hr. Klaus Hækkerup nok overfortolker lovforslagets tekst. Som jeg læser det, er det værfts-, kul- og stålindustri, og det betragter jeg som f.eks. selve skibsværfterne og ikke underleverandører, der leverer navigationsudstyr til skibe. Jeg tror, det er en meget mere snæver fortolkning end den, hr. Klaus Hækkerup lægger ind, som man skal lægge ind i teksten i lovforslaget. Så jeg frygter ikke konsekvenserne af det her lovforslag på samme måde, som hr. Klaus Hækkerup gør det.

Kl. 13:44

Formanden:

Tak til hr. Mikkel Dencker. Så er det hr. Jesper Petersen som ordfører.

Kl. 13:44

(Ordfører)

Jesper Petersen (SF):

Vi er jo godt i gang med at behandle lovforslaget her, nr. L 194, som drejer sig om skattefritagelse i forbindelse med de såkaldte iværksætteraktier, altså unoterede aktier i nystartede, små og mellemstore virksomheder. Det er en udløber af seneste finanslovaftale og kommer oven på det, der, synes jeg, meget misvisende er blevet kaldt iværksætterskatten, der var en del af skattereformen. Jeg ved godt, der er forskellige kapitalfonde og andre investorer, der har slået sig meget i tøjret og forsøger at kalde det en iværksætterskat. Det er der ikke tale om, men om en beskatning af f.eks. deres investeringer, altså porteføljebeskatning oven på investeringer i unoterede aktier.

Formålet med lovforslaget her er altså så at skaffe risikovillig kapital til iværksættere og innovationsvirksomheder ved at give forskellige skattefordele til investorer og til dem, der personligt investerer i det. Vi synes, at formålet er meget sympatisk, for vi har brug for gode betingelser for nye virksomheder og for kapital til igangsættere og iværksættere. Så er der dele af lovforslaget, som kan bekymre os, og de dele har også andre ordførere været inde på, og det er f.eks.., at det måske bliver unødigt bureaukratisk og så svært at have med at gøre, at små og mellemstore iværksættervirksomheder ender med ikke at bruge ordningen.

Der er som sagt en meget, meget lang række af betingelser over flere sider i lovforslaget, der skal opfyldes, for at der rent faktisk er en skattefritagelse. Jeg tror, at de her nystartede virksomheder har rigeligt at holde styr på i forvejen med alle de skatteregler, der er, og de fleste af dem vil nok også hellere arbejde på deres virksomheder end holde møde med deres revisorer. Så jeg håber, vi kan sørge for, at Skatteministeriet løbende evaluerer loven og sikrer, at vi ikke bare gør skattelovgivningen endnu mere kompleks, end den er i forvejen, men faktisk får den effekt, der er ønsket, og at vi får skabt mere kapital til iværksættere i innovationsvirksomheder.

SF har selv foreslået en række bedre rammebetingelser for sådanne virksomheder: Give nemmere adgang for udenlandske forskningstalenter; lave en offentlig indkøbspolitik, der understøtter nytænkning og iværksætteri; på uddannelsesinstitutioner fokusere på at understøtte det at være iværksætter; forskellige forenklinger af den støtte, man kan få som iværksætter, og af de regler, man møder, når man gerne vil starte virksomhed. Der er også andre ting, vi godt kunne tænke os. Når vi nu er i gang med at skabe bedre vilkår for iværksættere og innovationsvirksomheder, var det måske ting, som regeringen også kunne lade sig inspirere af.

Så med de bemærkninger, der er givet fra andre ordførere om behovet for at få uddybet nogle ting under udvalgsbehandlingen og få set nærmere på, om vi rent faktisk får den ønskede effekt og ikke bare en meget bureaukratisk ordning, er vi umiddelbart positive over for lovforslaget.

Kl. 13:47

Formanden:

Tak til hr. Jesper Petersen. Så er det hr. Mike Legarth som ordfører. Kl. 13:47

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Det Konservative Folkeparti støtter det, og det gør vi, fordi vi gerne vil gøre det så let som muligt at drive virksomhed i Danmark. Vi vil gerne være med til at skabe beskæftigelse og vækst, så gode rammevilkår og så gode konkurrenceevnemuligheder for vores virksomheder som muligt, sådan at vi samlet set får gavn af det som land.

Det her lovforslag gør det nemmere at skaffe risikovillig kapital til nystartede små og mellemstore virksomheder. De nye regler betyder en forenkling. Beskatningen bliver ens, uanset om afkastet kommer i form af udbytte, aktieavance, rente eller kursgevinst. Og så hilser vi også velkommen, at når man har ejet de her aktier i mere end 3 år, kan det under visse omstændigheder gøres skattefrit.

Så samlet set er der støtte fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 13:48

Formanden:

Tak. Der er ønske om en kort bemærkning, og det er fra hr. Klaus Hækkerup.

Kl. 13:48

Klaus Hækkerup (S):

Som jeg også sagde i min ordførertale, er jeg jo enig med ordføreren i det hensigtsmæssige i at fremme udviklingen i dansk erhvervsliv. Men nu står der i det her lovforslag, at der skal foreligge en forretningsplan, som belyser en række udviklinger. Forretningsplanen skal være godkendt eller attesteret af enten advokaten eller revisoren for det pågældende firma.

Mit spørgsmål er: Hvem er det så, der er ansvarlig for, at de oplysninger, der fremgår af iværksætterplanen, af investeringsplanen, er korrekte? Er det advokaten eller revisoren, eller er det det pågældende firma?

Kl. 13:49

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:49

Mike Legarth (KF):

Det er jo den ansvarlige virksomhed, som leverer informationen til SKAT, som skal godkende det; det er jo selvfølgelig ansvarspådragende. Og så er der jo bagudrettet et retskrav, der kan gøres gældende over for den person, hvis man har fået rådgivning. Hvad enten det er fra revisor eller advokat, kan man jo søge erstatning, hvis man mener, at man er blevet dårligt rådgivet. Men ansvaret ligger selvfølgelig hos den, der leverer, som altså står til ansvar for det, der leveres til SKAT.

Kl. 13:49

Formanden:

Hr. Klaus Hækkerup.

Kl. 13:49

Klaus Hækkerup (S):

Hvis det er virksomheden, der er ansvarlig for det, der leveres til SKAT, hvorfor påfører lovforslaget så iværksætterne en ekstra omkostning, ved at der skal indhentes en erklæring fra advokaten eller revisoren?

Kl. 13:50

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:50

Mike Legarth (KF):

Jamen det er jo egentlig meget simpelt. Det er jo for at sikre sig mod spekulation, det er for at sikre sig mod, at det er for nemt at omgå de regler, der er fremsat af SKAT. Så får man jo et dobbelttjek og sikrer sig validiteten af de oplysninger, der bliver givet, ved at de er tjekket i dobbelt forstand allerede ved indleveringen. Så det synes jeg er meget fornuftigt.

Kl. 13:50

Formanden:

Tak til hr. Mike Legarth. Så er det hr. Niels Helveg Petersen som ordfører.

Kl. 13:50

(Ordfører)

Niels Helveg Petersen (RV):

Der har været meget stærk kritik af de ændringer af aktieavancebeskatningsloven, som blev gennemført i forbindelse med skattereformen. Der har jo især været rejst kritik af den lovgivning, der kom ud af det for iværksættere. Regeringen og forligspartierne søger nu at afbøde nogle af skadevirkningerne af det, man oprindelig gennemførte. Det er vi selvfølgelig positive over for.

I udvalgsarbejdet må vi søge belyst en række vigtige enkeltheder i forslaget, men som sagt er vi positive over for, at man forsøger at bøde på nogle af de skader, som den oprindelige lov har forvoldt.

Kl. 13:51

Formanden:

Tak til hr. Niels Helveg Petersen. Så er det hr. Villum Christensen som ordfører.

Kl. 13:51

(Ordfører)

Villum Christensen (LA):

Tak for det. Der skal ikke herske tvivl om, at enhver form for skattefritagelse for gevinst og udbytter af iværksætteraktier og andre tiltag, der kan stimulere iværksætterne, som vi betragter som vor tids helte, er forslag, som vi støtter. Jeg tror ikke, at vi har haft en periode i nyere historie, hvor det har været vanskeligere for iværksættere at skaffe kapital til en god idé, end det har været tilfældet siden efteråret 2008. I utallige situationer har det ikke været ideen, ikke teknologien, produktionsprocessen, ikke medarbejderne og ikke kunderne, der har været problemet, nej, det har været kapitaltilførslen. Vi har indædt kæmpet for at få iværksætterskatten afskaffet, kæmpet for at få multimediebeskatningen afskaffet og for at få afskaffet mange andre benspænd for de små, nystartede virksomheder, som også lider under de forholdsvis dårlige rammevilkår.

Når vi så ser dette initiativ, er det oplagt for os, at vi bevæger os i en hensigtsmæssig retning. Jyllands-Posten kunne jo forleden fortælle på forsiden, at under VK-regeringen har vi siden 2001 set – tror jeg at det var – 295 nye skatteforhøjelser, som har ramt erhvervslivet. Men her ser vi langt om længe en indsats, der går et lille nøk i den rigtige retning. Selv om ikke vi får mere end 60 mio. kr. til den rigtige side, og selv om der ikke undgås administrative byrder – man har også været inde på, at der skal laves revisor- og advokaterklæringer fra investorselskabet – må det siges at være et samlet plus for de produktionsideer, der er så vitale for vores velstand og udvikling.

Liberal Alliance kan af disse årsager støtte forslaget.

Kl. 13:53

Formanden:

Tak til hr. Villum Christensen. Så er det skatteministeren.

Kl. 13:53

Skatteministeren (Peter Christensen):

Tak til Folketinget og til alle partierne for den velvillige modtagelse. Det glæder mig, at mit første lovforslag, som jeg præsenterer for Folketinget, vil alle partierne bakke op om. Der vil blive stillet nogle spørgsmål under udvalgsbehandlingen, og jeg vil selvfølgelig sørge for, at de hurtigt bliver besvaret.

Der var et spørgsmål fra hr. Klaus Hækkerup om, hvorfor der var stillet en lang række krav op til at gøre brug af fritagelsen. Det relaterer sig til, at det her lovforslag skal være i overensstemmelse med EU's statsstøtteregler. Der er en lang række krav, bl.a. at det ikke må akkumuleres med andre statsstøtteordninger, og på samme vis er der listet et par erhvervsområder op, hvor den ikke kan bruges. Hvad den historiske baggrund er for, at man har taget de områder med ind, kender jeg ikke, men det kan vi helt klart få undersøgt. Jeg vil tro, at det også relaterer sig til spørgsmålet om, at det er områder, som kan være statsstøttet i forvejen.

Men endnu en gang tak for bemærkningerne.

Kl. 13:55

Formanden:

Tak til skatteministeren. Der er ingen korte bemærkninger. Forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget, hvis ingen gør indsigelse.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

16) 1. behandling af lovforslag nr. L 195:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af elektricitet, lov om tobaksafgifter, lov om afgift af øl, vin og frugtvin m.m. og forskellige andre love. (Ændring af afgift på erhvervenes energifor-

brug m.v., forkortelse af kredittider for tobaksafgift og lempelse af ølmoderationsordningen).

Af skatteministeren (Peter Christensen). (Fremsættelse 27.04.2011).

Kl. 13:55

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er hr. Mads Rørvig som ordfører for Venstre.

Kl. 13:55

(Ordfører)

Mads Rørvig (V):

Tak for det. I 2009 vedtog vi forårspakken. Vi lempede skatten på det, vi ønsker mere af, nemlig arbejde, og vi finansierede lempelserne ved at hæve afgifterne på det, vi ønsker mindre af, nemlig forurening og usunde produkter. Forårspakkens mange elementer er efterhånden ved at være på plads. Undervejs har der været behov for nogle småjusteringer, og et par af dem finder vi i nærværende lovforslag.

Vi skal alle være med til at spare på ressourcerne og undgå udledning af CO₂. Derfor indgik vi aftale om en afgiftsforhøjelse på energi som en del af forårspakken. Vi må imidlertid erkende, at hvor meget vi end ønsker at spare, er energi altafgørende for at opretholde vores samfund, herunder det erhvervsliv, der sikrer danske arbejdspladser og eksportindtægter, med andre ord vores levebrød. Erhvervslivet herhjemme er i skarp konkurrence med virksomheder fra hele verden. Overalt, hvor det overhovedet kan lade sig gøre, forsøger de at minimere deres omkostninger, for holdes disse ikke under kontrol, vil det blive svært for ikke at sige umuligt at levere et godt produkt til en pris, som forbrugerne vil betale.

Derfor siger det sig selv, at vi ikke skal skrue for meget på afgifterne. Gør vi det, kan det ende med at tage livet af vores virksomheder – virksomheder, der i sidste ende betaler for vores fælles velfærd – eller tvinge dem til at flytte produktionen til lande med lavere afgifter. Sker det, mister vi arbejdspladser, indtægter og mulighed for at forbedre miljøet. Med dette forslag reduceres de planlagte afgifter til en tredjedel, mens stigningerne til gengæld indfases et år tidligere. Det sikrer et fortsat incitament til at reducere forbruget af energi uden at sætte vores konkurrenceevne og dermed levegrundlag over styr.

Foruden ændringerne i en række energiafgifter lægges der i lovforslaget op til en reduktion i kredittiden for køb af stempelmærker til cigaretter og røgtobak. Denne ændring er ligeledes en del af de førnævnte justeringer af forårspakken. Provenuet fra nærværende ændring anvendes til at finansiere den udskydelse af afgiften på mættet fedt, der tidligere er blevet vedtaget her i Folketinget.

Endelig rummer dette lovforslag en ændring af den såkaldte ølmoderationsordning. Ifølge gældende regler kan mindre bryggerier i
EU modtage afgiftslettelse i form af ølmoderation. Hidtil har det
imidlertid alene været forbeholdt bryggerier, der har produceret såkaldt stærk øl i november 1940. Gennem de sidste årtier har vi oplevet en rivende udvikling inden for vores bryggeribranche. Danmark
har altid været kendt for vores gode øl, og med fremkomsten af et
utal af nye bryggerier har vi fået endnu mere at være stolte af. Disse
bryggerier, som ofte starter med at være drevet af ildsjæle, der brænder for det gode øl, har brygget videre på vores stolte traditioner.
Dermed holder de en væsentlig del af vores kulturarv i hævd. Ved at
fjerne årstalskravet fra det nuværende regelsæt vil denne gruppe også få adgang til ølmoderation og således få lidt bedre arbejdsvilkår i
deres kamp for det gode øl og dansk kultur.

I Venstre lægger vi stor vægt på et sundt erhvervsliv med rimelige vilkår, og vi kan tilslutte os dette lovforslag.

Kl. 13:59

Formanden:

Der er ønske om en kort bemærkning fra hr. Jesper Petersen.

Kl. 13:59

Jesper Petersen (SF):

Det er bare en bemærkning til den del af lovforslaget, der handler om at ændre kredittiderne for de her køb af stempelmærker til cigaretter og røgtobak. Jeg skal overhovedet ikke stille mig op og forsvare tobaksbranchen, men i forhold til, hvad partierne går og fortæller udadtil, i Venstres tilfælde om f.eks. skattestop og om den tryghed og sikkerhed, som både borger og virksomheder skal kunne regne med, så må det vel komme som en form for utryg og kedelig overraskelse for den branche, at man nu, fordi man ikke fik fedtafgiften på plads i tide, fordi man gerne ville lave lidt om på pesticidafgiften, så lige finder på at ændre nogle kredittider og de facto hæve skatten for en helt anden branche, sådan et par år efter at skattereformen er lavet.

Kan hr. Mads Rørvig forklare, hvordan det er i overensstemmelse med det skattestop, som Venstre stadig væk siger findes? Om end man ikke reklamerer så meget med det mere på sin hjemmeside med tal osv., som man gjorde førhen, så påstår man dog stadig, at det faktisk findes. Men det er der måske en god forklaring på?

Kl. 14:00

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:00

Mads Rørvig (V):

Jeg vil gerne takke for den ros, hr. Jesper Petersen giver ved at nævne, at alt det, som Venstre og Konservative med støtte fra Dansk Folkeparti laver, er fuldt finansieret. Det er det selvfølgelig, og det står jo så i modsætning til hr. Jesper Petersens egen politik, hvor man mangler at finansiere 63 mia. kr. Der kom 3 mia. kr. oveni her den 1. maj, så vi er oppe på 66 mia. kr. Men i forhold til tryghed omkring danskernes økonomi synes jeg, at hr. Jesper Petersen skulle spørge ude i virkeligheden om, hvad der er sket med familiernes økonomi under den her regerings levetid. Det er sådan, at en LO-familie i gennemsnit har fået 3.000 kr. mere om måneden, og det er da et godt argument for, at der er mere tryghed omkring familiernes økonomiske situation, hvad angår skattepolitikken.

Kl. 14:01

Formanden:

Hr. Jesper Petersen.

Kl. 14:01

Jesper Petersen (SF):

Det er jo en lang gang udenomssnak. Man begynder at snakke om, hvad alle mulige skatteændringer har betydet for LO-familier. Altså, jeg havde forstået skattestoppet, som Venstre bryster sig meget af, sådan, at det også gjaldt for virksomheder, sådan at de skulle kunne regne med sikkerhed og tryghed. Er det ikke sådan, man plejer at sige det? Her finder man så lige på noget, fordi der var nogle ting med fedtafgiften og pesticidafgiften, der ikke lige passede på et område. Så skruer man lige på et af de der håndtag. Her plejer regeringspartierne ellers at sige: Når opfindsomme politikere mangler nogle penge, skruer de lige på et eller andet, og så kan folk ikke regne med noget længere og skal bare betale en højere skat. Det er jo det, der er tilfældet her, og jeg tager egentlig hr. Mads Rørvigs lange omgang udenomssnak som en bekræftelse af, at man bryder skattestoppet,

når man på den måde hæver nogle afgifter et helt andet sted, fordi der lige mangler nogle penge i kassen.

Det er jo så ærlig snak, og hr. Mads Rørvig behøver ikke engang at svare. Vi kan godt gå videre i ordførerrækken, for det svar, vi fik lige før, var egentlig svar nok. Skattestoppet bliver brudt, og det må så være et mellemværende mellem Venstre og de vælgere, der skal høre på, at Venstre påstår, at vi stadig væk har et skattestop, selv om det bliver brudt igen og igen.

K1 14:02

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 14:02

Mads Rørvig (V):

Jeg er da fuldstændig tryg ved det mellemværende, der er mellem vælgerne og Venstre. De kan specielt være trygge, når de ser på, hvad regeringens skattepolitik betyder for deres privatøkonomi. Nu har jeg ikke tid nok til at læse talen op igen, men jeg afklarede jo præcis, hvordan det forholder sig med det her lovforslag og så skattestoppet, nemlig sådan, at den ændring, vi laver nu, er inden for rammerne af forårspakke 2.0.

Kl. 14:02

Formanden:

Tak til hr. Mads Rørvig. Så er det hr. Klaus Hækkerup som ordfører.

(Ordfører)

Klaus Hækkerup (S):

Det lovforslag, vi behandler her, indebærer, så vidt jeg kan se, fem forhold:

For det første pålægges erhvervslivet yderligere en afgift på 3,50 kr. pr. gigajoule anvendt til procesformål fra 2012 og fremefter. For det andet gennemføres der en afgiftslempelse for elvarme i momsregistrerede erhverv, så afgiften bliver på samme niveau som for elopvarmede helårsboliger. For det tredje er der en ændret opgørelsesmetode af afgiftsbelagt energiindhold i affald. Man går for nogle virksomheders vedkommende over til i stedet at kunne bruge røggasmåling som beskatningsgrundlaget. For det fjerde er der tobaksafgiften, hvor kredittiden for betaling af afgiften forkortes. For det femte er der en udvidelse af ølmoderationen. Det ikke spørgsmål om at ændre på øllen, det er et spørgsmål om at ændre på afgifterne for stærkt øl og bruge den ordning, der gælder for mindre bryggerier, der har fremstillet øl fra før november 1940, til også at gælde for bryggerier, der fremstiller øl efter 1940.

Lad mig starte med at sige, at vi i Socialdemokratiet kan støtte ølmoderationen. Vi forventer også, at den vil være med til at styrke små bryggeriers mulighed for at gøre sig gældende på markedet. Den vil også, håber vi da, styrke produktionsmulighederne i det, der lidt misvisende kaldes for Udkantsdanmark. Vi støtter en ligelig udvikling i Danmark. Vi støtter faktisk, at alle områder får et vækstpotentiale, og vi støtter også, at alle virksomheder behandles ens, uanset om de er fra før eller efter 1940. Vi kan støtte denne del af lovforslaget.

Vi kan også støtte afkortelsen af kredittiden for betaling af tobaksafgiften. Vi har selv i »Fair Forandring« peget på det ønskelige i at forbedre folkesundheden ved at lægge afgift på tobakken. Vi har også, ligesom SF's ordfører var inde på, noteret os, at regeringen endnu en gang – det bliver så måske den 296. gang – bryder sit eget skattestop ved at ændre på kredittiden.

Vi har også noteret os, at da vi fremsatte forslag i »Fair Forandring« om at hæve tobaksafgiften, var regeringen så dybt bekymret, og så var det så forfærdeligt, hvad det her kunne få af konsekvenser af grænsehandelsmæssig art for det danske provenu. Alligevel kom-

mer regeringen nu selv og er med til at afkorte kredittiden og dermed sætte prisen op. Men fair nok, regeringen er i færd med at blive klogere, det har den været længe, og det håber vi den bliver ved med. Vi kan støtte forslaget, sådan som det ligger.

Forslaget om en ændret opgørelsesmetode af afgiftsbelagt energiindhold i affaldet kan vi også støtte. Det ser, sådan som vi læser det, meget fornuftigt ud, at man der, hvor det er muligt, går over til at anvende en afregning efter røggasmålinger.

Så er der det tungeste i det her tilbage, nemlig energiafgifterne. Som udgangspunkt kan vi godt støtte, at der lægges en afgift på energiforbruget, så forbrugerne af energi, såvel husholdninger som industri, tilskyndes til at spare på energien og udbygge deres energiforsyning med energi baseret på vedvarende energikilder. Vi kan derfor som udgangspunkt også støtte denne del af lovforslaget. Det var også det, vi gav udtryk for i forbindelse med vedtagelsen af forårspakke 2.0.

Men det her lovforslag indebærer et brud på den politik, der ellers er lagt til grund om helt eller delvist at friholde de virksomheder og brancher, der har gjort en indsats for at reducere deres energiforbrug eller er undergivet stærk international konkurrence. Dem var det egentlig tanken at friholde for afgiften, det har man nu fjernet sig fra. Man udsætter nu en hel række danske industrivirksomheder, også dem, vi har været ude at besøge med Energiudvalget, for en afgiftsbelastning, der i et eller andet omfang vil få dem til at overveje at flytte produktionen til udlandet.

Når Isover f.eks., der er et franskejet firma, skal træffe beslutning om nye investeringer, og de sidder nede i Paris og skal afgøre, om de skal udbygge i Danmark eller i Irland eller et andet sted, så vil de da selvfølgelig se på, at den meget energiintensive virksomhed, der i øvrigt også har gjort, hvad den kunne for at reducere sit energiforbrug, bliver afgiftsbelagt. Den afgift vil man ikke møde andre steder i nogle af de andre EU-lande, og derfor vil de selvfølgelig, som de fornuftige investorer de er, flytte deres produktion ud af Danmark og til et andet sted eller i hvert fald foretage den nybygning og udvidelse, der jo skal ske, et andet sted.

Derfor er det her lovforslag på det her område så utroligt bekymrende for dansk erhvervsliv; for den fortsatte beskæftigelse; for den fortsatte udvikling; for at fastholde den industrielle base i Danmark. Og derfor vil vi i Socialdemokratiet stille spørgsmål til det her. Vi er meget skeptiske over for det, og jeg tror ikke, at vi kan ende med at støtte lovforslaget, men det er heller ikke sikkert, at vi vil gå imod det.

Kl. 14:08

Formanden:

Der er ønske om en kort bemærkning. Den er fra hr. Mads Rørvig. Kl. 14:09

$\pmb{\text{Mads Rørvig}} \ (V):$

Hold da op. Man støtter en skattelettelse til erhvervslivet, ølmoderationsordningen, og man anerkender effekten af, at hvis skatten på erhvervslivet sættes op, flytter erhvervslivet til udlandet. Det kan være, der er sket en åbenbaring for Socialdemokratiet de sidste dage.

Vil hr. Klaus Hækkerup så ikke også anerkende, at hvis man laver en selskabsskattereform, der skal bibringe et øget provenu på 3,2 mia. kr., vil det kunne få samme effekt, nemlig at virksomheder vil søge mod udlandet?

Kl. 14:09

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:09

Klaus Hækkerup (S):

Jeg vil sige, at det alligevel kalder smilet lidt frem, at hr. Mads Rørvig stiller sig op og siger, at det her er en ny erkendelse. Jeg tror, at jeg fem eller seks gange de sidste par år har haft skiftende skatteministre hernede for at spørge til, hvordan det gik med at få lavet den her afgift, og hvordan det gik med at få at vurderet, om virksomhederne var energiintensive, om de var konkurrenceudsatte, og om vi snart fik den

Den er jo gang på gang blevet udskudt, og det er os, der har bekymret os for at få den vedtaget, og det er os, der har villet sørge for at sikre, at vel skal der lægges en afgift på industrien, men på en fornuftig måde, så vi ikke genner arbejdspladser ud af landet.

Det er det, jeg synes er så bekymrende ved det her, nemlig at Venstre og Konservative har valgt bare at smøre den samme afgift ud over alle industrivirksomheder, uanset om det er hjemmemarkedserhverv eller eksporterhverv; uanset om de har gjort, hvad de kunne for at spare på energien, eller de stadig væk har en løs hånd, når det gælder sikringen af et rimeligt energiforbrug.

Kl. 14:10

Formanden:

Hr. Mads Rørvig.

Kl. 14:10

Mads Rørvig (V):

Jeg sætter stor pris på hr. Klaus Hækkerups bekymringer om, at for højt et skattetryk kan få virksomheder til at drage ud af landet. Nu harcelerer hr. Klaus Hækkerup imod det her lovforslag, der jo sænker energiafgifterne, men kan hr. Klaus Hækkerup ikke bekræfte, at i S og SF's skatteudspil »Fair Forandring«, som er S og SF's skattepolitik efter et valg, hverken mere eller mindre, er niveauet i forslaget vedrørende energiafgifter tre gange så højt, som det vi i dag behandler?

Kl. 14:11

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:11

Klaus Hækkerup (S):

Jo, lad mig for det første sige, at det jo er en misforståelse – eller ikke en misforståelse, men et oratorisk fif – når Venstres ordfører taler om, at man her sænker afgifterne. Altså, det, man har gjort, er, at man havde besluttet at sætte afgifterne op, og så kommer man nu siger: Vi sætter dem ikke helt så meget op, og hold da op, hvor er vi flinke ved erhvervslivet, for nu har vi sat dem ned. Nej, nej. Det, der er realiteten, er, at man sætter afgifterne op. Ikke lige så meget, som man oprindelig havde tænkt sig, men man sætter dem op. Lad os bare få det slået fast.

Lad mig så for det andet sige, at jo, vi gør os da mange overvejelser – og det gør vi også i »Fair Forandring« – om, hvordan vi kan bruge afgiftsstrukturen til at fremme en mere hensigtsmæssig, mere CO2-neutral anvendelse og udbygning af vores energiforsyning i Danmark, og hvordan vi kan sikre udbygningen af vedvarende energi. Derfor har vi jo også støttet en række lovforslag her i Folketinget, der har taget sigte på at forbedre den udbygning. Så det er bestemt også indeholdt i »En Fair Løsning« og i »Fair Forandring«.

Kl. 14:12

Formanden:

Tak til hr. Klaus Hækkerup. Så er det hr. Mikkel Dencker som ordfører.

(Ordfører)

Mikkel Dencker (DF):

Jeg vil udløse spændingen med det samme og sige, at Dansk Folkeparti støtter lovforslaget her. Det skyldes såmænd, at lovforslaget her, L 195, udmønter en række forskellige aftaler, Dansk Folkeparti har indgået med regeringen, så derfor var det måske ikke den store overraskelse, som jeg tog livet af eller fremførte.

Det største punkt i lovforslaget er jo den her ændring af stigningen i energiafgifterne på procesenergi til erhvervslivet. Der har vi jo set i øjnene, at man skal være meget påpasselig med, hvor store afgiftsstigninger man pålægger den procesenergi, som produktionsvirksomheder bruger. Det er derfor, vi har konkluderet, at det ville være bedst, hvis vi reducerede stigningen betragteligt simpelt hen for at bevare så mange arbejdspladser som muligt her inden for landets grænser og netop også, fordi mange af de produktionsvirksomheder, som bruger megen energi til deres procesformål, ligger i yderkantsområder af landet, hvor der er ekstra meget brug for, at de arbejdspladser, som allerede er der, bevares. Derfor er vi glade for, at vi har kunnet lave denne aftale med regeringen om, at afgiftsstigningen på procesenergi ikke bliver så stor, som den har været planlagt.

Så har vi også sammen med regeringen indført den her såkaldte afgift på mættet fedt, og der er jo sket det, at det har været nødvendigt at udskyde ikrafttrædelsen af afgiften, hvilket har gjort, at der har været et provenutab. Det er der så er blevet kompenseret for, ved at der er sket en forkortelse af kredittiderne for tobaksafgiften, og det er så noget, der går nogenlunde lige op med hinanden. Det har været nødvendigt for at kunne bevare et samlet provenu fra fedtafgiften på et niveau, som har været forudsat fra starten af.

Endelig har vi også aftalt med regeringen at lempe den såkaldte ølmoderationsordning. Den går kort fortalt ud på, at der er en afgiftslettelse for de små bryggerier – dem, som producerer mindre end 200.000 hektoliter om året – men hidtil har det været en forudsætning, at de skulle have produceret stærkt øl inden november 1940. Der kan man sige, at det måske ikke er en helt rimelig forudsætning at have som en betingelse for at få en afgiftslempelse, og derfor har der blandt de nyere små bryggerier – dem, der er under 70 år gamle – været et ønske om, at de også kunne blive omfattet af ølmoderationsordningen. Det er et synspunkt, som vi synes er helt rimeligt, og derfor har vi også aftalt med regeringen at udvide ølmoderationsordningen til også at gælde bryggerier, der har produceret stærkt øl efter november 1940. Det synes vi er helt rimeligt.

Så da Dansk Folkeparti støtter alle de elementer, der er i lovforslaget, kan jeg bare gentage og sige, at vi også støtter lovforslaget som helhed.

Kl. 14:15

Formanden:

Tak til hr. Mikkel Dencker. Så er det hr. Jesper Petersen som ordfører.

Kl. 14:15

(Ordfører)

Jesper Petersen (SF):

Lovforslaget, L 195, er noget af en sammenblanding af fire forskellige elementer. Jeg synes, det er et godt og kreativt arbejde, at man kan formå at få så forskellige elementer ind i samme lovforslag. Jeg vil gerne starte med at sige, at jeg synes, at vi bør dele lovforslaget op, så de ting, der handler om energiafgifterne, kommer i et lovforslag for sig. Det vil give en mere seriøs og rimelig behandling af de ændringer.

For at starte et positivt sted indebærer forslaget jo, at den her ølmoderationsordning bliver lempet, så små byggerier, der begyndte at fremstille øl efter 1940, kan få gavn af den. Forslaget indebærer altså, at der bliver en valgfri metode til at opgøre energi- og CO₂-afgift for affaldsforbrændingsanlæg. Med andre ord kan man bruge røggasmetoden i stedet for og forhåbentlig få et større incitament til at arbejde energieffektivt. De to ting kan vi uden problemer støtte. Vi er jo varme tilhængere af, at vi forsøger at give øgede incitamenter til energieffektivitet f.eks. i affaldsforbrændingsanlæggene. SF er såmænd også glade både for øl og mikrobryggerier. De her lidt tilfældige forhold omkring at have brygget stærkt øl før 1940 kan vi så få gjort op med med det her lovforslag. Det er ganske udmærket.

De sidste to elementer har jeg lidt flere og lidt mere kritiske kommentarer til. For det første hører vi i forhold til at nedsætte kredittiderne ved køb af stempelmærker til cigaretter og røgtobak jo absolut ikke dem, som jeg også før sagde til Venstres ordfører, der står i forreste række, når man skal forsvare tobaksindustrien. Men det er et lidt mærkeligt forslag at se komme fra borgerlig side i salen, der jo påstår, at de har et skattestop. Det er jo efterhånden velkendt, at de ikke praktiserer det. Færre og færre danskere tror på, at det findes, og her er så bare endnu et eksempel på, at det der vindue, man siger at der findes til at lave en skattereform, kan man sådan set slå op, når det passer en, når pengene ikke lige passer, og så er der nu en eller anden tilfældig branche, der får strammet skatten. Det har man så ment er nødvendigt, men det har ikke så meget med skattestop at gøre. Det tror jeg at man skal være borgerlig ordfører for at kunne se. Den forklaring, vi tidligere fik, bekræftede det sådan set meget godt ligesom vi jo har fået det på et samråd i Skatteudvalget for nylig. Det er svært for også andre dele af erhvervslivet at sove trygt om natten, og hvad det ellers er for nogle begreber, der bliver brugt, når de bare lige pludselig kan stå over for nye regninger, når regeringen tilfældigvis får brug for det.

Til sidst er der så spørgsmålet om lempelsen i afgiften på procesenergi. Det er især på grund af det, at jeg synes, at det er på sin plads at dele lovforslaget op. Det er mere komplekst og et område, vi gerne vil have nærmere belyst under udvalgsbehandlingen. En ting er, at forslaget betyder en sådan ret markant lempelse i afgiften, men vi vil også gerne have belyst, om man med forslaget skaber de rette betingelser for danske virksomheder. Det, der var hele pointen, da vi I Energiudvalget og Skatteudvalget var på den her førnævnte tur med Dansk Industri, var, at vi var rundt for at se nogle af de virksomheder, som det her berører rigtig meget, som altså er i en international konkurrencesituation på de her afgifter. Der er så andre brancher, andre dele af erhvervslivet, der ikke er udsat for samme konkurrence. Det virker ikke, som om den balance kommer til udtryk i forslaget. Nu smører man afgiftslettelsen bredt ud og opnår måske egentlig slet ikke det med det, som vi gerne vil.

Forslaget bunder jo i, at da regeringen oprindelig lavede afgiften, ramte den skævt, og den ramte nogle virksomheder uforholdsmæssigt hårdt. Nu skal der så rettes op på det igen. Men vi vil gerne være sikre på, at man ikke igen rammer skævt, og vil desuden høre, hvad det er for nogle tiltag regeringen i øvrigt vil tage for at fremme energirigtig adfærd og investering i produktionen i Danmark. Vi synes ikke, at det ambitionsniveau, som regeringen udviser i energipolitikken, er særlig prangende eller særlig imponerende. Det er vigtigt, at vi med forslag som det her sørger for, at der kan være produktion og arbejdspladser på områder, der er meget konkurrenceudsatte i Danmark. Men vi skal jo ikke lave en politik, der betyder, at vi får et større CO2-udslip, et større energiforbrug, hvis vi kunne have beholdt et afgiftssystem, der gav incitamenter til at bruge energien klogere.

Når alt bliver lagt sammen, er der tre forslag, som vi godt kan støtte, men det sidste er vi noget mere forbeholdne over for og vil gerne lade vores stillingtagen afvente udvalgsbehandlingen. Som sagt håber jeg, at skatteministeren med det samme i sin opsamling senere vil gå med til, at vi får forslaget delt op. Det kan vi lige så godt gøre, så vi kan få en ordentlig behandling af den del, der hand-

ler om energiafgifterne, som ikke hører hjemme i et forslag om ølmoderation.

Kl. 14:20

Formanden:

Tak til hr. Jesper Petersen. Så er det hr. Mike Legarth som ordfører. Kl. 14:21

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Vi Konservative vil gerne give alle virksomheder så gode rammer og konkurrencevilkår som overhovedet muligt, og derfor reduceres de besluttede afgiftsforhøjelser i skattereformen forårspakke 2.0 til omkring en tredjedel af det oprindelig aftalte. Til gengæld fremrykker vi afgifterne gradvist fra 2012. Det gør vi også, altså nedsætter dem til en tredjedel, fordi vi erkender, at yderområderne også skal tilgodeses. Dem giver vi høj prioritet. I kroner betyder forslaget, at afgiftsbelastningen minimeres med 750 mio. kr. eksklusive moms allerede fra 2013, og med hensyn til afgiften på mættet fedt – det andet element i lovforslaget – udskyder vi ikrafttrædelsen, og det finansieres ved, at tobaksproducenterne får forkortet deres kredittid med 20 dage.

Så til det sidste element, der ændres, nemlig ølmoderationsordningen. Før var det kun bryggerier, der var startet med at producere stærk øl før 1940 og altså også udleverede mere end 200.000 hektoliter, der kunne komme i betragtning, nu bliver det også bryggerier, der er startet efter 1940, så vi behandler alle ens og giver alle lige vilkår og konkurrenceevne. Det støtter vi selvfølgelig også massivt op om, så fra konservativ side er der støtte hele vejen rundt.

Kl. 14:22

Formanden:

Tak til hr. Mike Legarth. Så er det hr. Niels Helveg Petersen som ordfører.

Kl. 14:22

(Ordfører)

Niels Helveg Petersen (RV):

Forslaget her er jo noget af en blandet landhandel. Det er sådan en lidt principiel samling af surt og sødt. Hvad angår kredittiden for tobaksafgifter, kan Det Radikale Venstre støtte forslaget. Vi støtter også forslaget om den såkaldte ølmoderation. Jeg kan kun undre mig over, at man ikke for længst har ændret det. Det er en underlig gammel bestemmelse, vi her render rundt med, og som vi u afskaffer. Fuld støtte til det.

Den tunge del af forslaget er lempelsen af energiafgiften, elafgiften, og til det er der to spørgsmål at stille. For det første: Er det den rigtige måde at lempe på, hvis man skal lempe? Bruger vi pengene her rigtigt? Det andet spørgsmål er: Hvordan passer det her ind i den samlede energipolitik? Begge spørgsmål fortjener selvfølgelig at blive overvejet grundigt i udvalgsarbejdet.

Kl. 14:23

Formanden:

Tak til hr. Niels Helveg Petersen. Så er det skatteministeren.

Kl. 14:23

Skatteministeren (Peter Christensen):

Tak for bemærkningerne. Der er flere partier, der har påpeget, at der er elementer, som ikke har en fællesmængde, der er så voldsomt stor, og jeg vil da sige, at hvis Skatteudvalget kommer med et udpræget ønske om at skille det ad, så er det ikke teknikken, der skal afgøre, om vi får fundet en god løsning sammen.

Men jeg vil godt kommentere to ting. Den ene er stramningen af kredittiderne for tobaksproducenter og det, at det bliver fremhævet og kritiseret i forhold til skattestoppet. Vi har hele tiden sagt, at da vi lavede forårspakke 2.0 og sænkede skatten på arbejde, så suspenderede vi skattestoppet for at kunne få finansiering til at lave den største sænkning af skatten på arbejde historisk set. Og det mål om, at tingene skal være fuldt finansierede, gælder også, når vi så udskyder andre finansieringselementer, for ja, så finder vi nogle andre, nogle nye.

Det har vi sagt åbent og ærligt, og jeg giver ikke meget for den omsorg for skattestoppet, der bliver vist fra SF og Socialdemokratiet, for sandheden er, at de partier er lodret imod skattestoppet og har været det hele tiden, og det er de først og fremmest, fordi partierne ikke vil lade sig binde af noget som helst på skatteområdet, vil have friheden til at kunne sætte skatter op, og det er ikke for, som regeringen gør, at føre dem tilbage til skatteborgerne krone for krone i form af en lettelse af indkomstskatten. Nej, man vil bruge dem til at øge beskatningen samlet set og gøre den offentlige sektor endnu større. Det er en rimelig uenighed, der er, men omsorg for skattestoppet har de partier aldrig haft.

Jeg vil også kommentere den del, der vedrører en kritik af hovedelementet i lovforslaget, nemlig at vi reducerer den stigning, som var
aftalt på energiområdet. Vi har erkendt, at det var for stor en energistigning, der var lagt op til. Vi ruller det tilbage med ca. to tredjedele. Så bliver der udtrykt en bekymring for oppositionens side. Det er
en bekymring, som jeg politisk set sagtens kan følge. Jeg synes bare,
at det ville klæde oppositionen, hvis der så var lidt konsistens mellem det, partierne siger, så der var en sammenhæng mellem, hvad
klimarepræsentanterne fra SF og fra Socialdemokratiet siger og repræsentanterne inden for skattepolitikken siger, for det, vi kan se, er,
at dér er der ikke meget bekymring for, at de danske CO₂-reduktionskrav kommer til at stå ganske alene, og det påvirker selvfølgelig
også et dansk konkurrenceevne.

Så jeg vil kun glæde mig over, hvis de synspunkter, der er tilkendegivet her, bliver at genfinde under energiforhandlingerne, hvis de bliver at genfinde, når der er en klimadebat. Jeg synes i det hele taget, at det er et fornuftigt synspunkt, så jeg håber, jeg kommer til at genopleve det generelt set fra de partier, men jeg ved godt, at det ikke er tilfældet; det er kun noget, der bliver sagt, når man diskuterer skattepolitik, og så giver man i øvrigt meget lidt for, hvordan dansk erhvervsliv skal kunne konkurrere i fremtiden, når man snakker generel klima- og energipolitik – desværre.

Kl. 14:27

Formanden:

Der er et ønske om en kort bemærkning. Det er hr. Nick Hækkerup – hvis man lige trykker på knappen, ligesom de gør i den ældre generation af samme familie. Tak for det.

Kl. 14:27

Nick Hækkerup (S):

Man skal jo lære af dem, der går foran en, også i familien.

Skatteministeren havde bemærkninger om de energiintensive virksomheder. Noget af det, som jo blev rullet op, og som vi var vidne til i forbindelse med vedtagelse af forårspakke 2.0, var præcis det her med, at der var en række virksomheder, der kom i foretræde for udvalget og gjorde opmærksom på, at ja, vi har en energiintensiv produktion, og ja, vi har gjort, hvad vi kunne for at miljøoptimere og energioptimere – er det ikke urimeligt, at vi bliver ramt på den her måde?

Det var der sådan set en bred politisk forståelse af at det ville være, også fordi det ville betyde, at arbejdspladser flytter ud af landet osv. Derfor er mit spørgsmål i den her omgang: Er det så ikke en dårlig løsning, når man skal lave lettelsen, at tvære den ud på alle virksomheder i stedet for at se på nogle af de her virksomheder, som virkelig er spændt hårdt for af de nye forhøjede energiafgifter, og som jo ikke får løst problemet med det lovforslag, som ligger nu?

Formanden:

Ministeren.

Kl. 14:28

Skatteministeren (Peter Christensen):

Det er jo en del af de spørgsmål, som Skatteministeriet også har været inde at kigge på i deres redegørelse, og der var også overvejelser i regeringen om, om man skulle gøre det på en anden måde. En af hovedgrundene til, at vi har valgt den model, der er at genfinde her i lovforslaget, er jo også, at den kan gennemføres meget hurtigt. Hvis man går mere selektivt ind og udvælger virksomheder og vil føre energilettelsen tilbage til de virksomheder, så vil det pludselig også falde ind under reglerne om statsstøtte, og der ville kunne gå op til 3 år, inden man kunne gennemføre de her ændringer. Så det har også været en politisk afvejning af, hvordan vi hurtigt og effektivt kan få sænket de her afgifter.

Så synes jeg, at man skal have for øje, at selv om det er en lineær nedsættelse, betyder det stadig væk, at de virksomheder, som bruger meget energi, selvfølgelig også får en stor andel af den her tilbagerulning.

Kl. 14:29

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Nick Hækkerup.

Kl. 14:29

Nick Hækkerup (S):

Efter at de har fået den allerstørste del af stigningen, som kom før den relative tilbagerulning, så er nettoresultatet stadig væk, at belastningen vil være klart størst for dem.

Når jeg rejser spørgsmålet, er det, fordi jeg synes, det er relevant at diskutere, om vi er nået helt i mål, eller om man må sige, at der stadig væk er et behov for at kigge på konkurrencesituationen og arbejdspladssituationen for nogle af de her meget energiintensive virksomheder.

Når ministeren siger, at det skulle gå meget hurtigt, vil jeg bare erindre om, at det første oplæg – det var ikke fra ministerens forgænger, men ministerens forforgænger – var, at vi skulle igennem et udredningsforløb, som skulle være afsluttet det efterår, som vi for længst har passeret, for præcist at kunne tage stilling til, hvad det er for nogle virksomheder, vi skal have fat i. Så der, hvor der er handlet langsomt, er måske ikke hos den forforrige minister, men hos de ministre, der er fulgt efter.

Kl. 14:30

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 14:30

Skatteministeren (Peter Christensen):

Jeg har sådan set ikke yderligere at tilføje, andet end at det for regeringen har været afgørende, at vi kunne tage to tredjedele af den afgiftsbelastning væk fra virksomhederne, for det var for hård en energibelastning. Det var det, vi aftalte med Dansk Folkeparti.

Alternativet til den her model er som sagt en mere selektiv udpegning af virksomhedstyper og virksomheder, som ville skulle godkendes af Kommissionen på grund af statsstøttereglerne. Det ville tage tid og ville betyde, at vi ikke ville kunne tage den her store top af de planlagte afgiftsstigninger så hurtigt, som vi kan nu.

Så vil jeg gentage, at den bekymring for visse virksomheders konkurrencesituation, som jeg lytter mig til, glæder mig, og jeg vil virkelig se frem til, at den vil afspejle sig i Socialdemokratiets generelle skattepolitik. Jeg er meget enig med Venstres skatteordfører, der jo under debatten her spurgte lidt ind til Socialdemokratiets skatteudspil, hvor de planlægger at øge skatten for virksomhederne med over 3 mia. kr., i, at det jo har helt samme effekt som den, vi opnår ved at reducere her, nemlig at det vil forringe konkurrencesituationen markant. Så jeg håber, at vi også kan genfinde bekymringen der.

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Jesper Petersen for en kort bemærkning.

Kl. 14:32

Jesper Petersen (SF):

Vi kan jo starte med at sige, at det er fejlagtige oplysninger om beløbet på det. Det handler om godt 2 mia. kr. fra erhvervslivet uden for den finansielle sektor, og så er det jo vel at mærke vigtigt at påpege, at det er penge, der kommer tilbage til erhvervene.

Det var bekymringen for den her sammenblanding af erhvervsog energipolitik, og hvad der måtte komme med S og SF, som jeg godt ville komme med en bemærkning om, for pengene kommer jo som sagt tilbage igen, f.eks. i form af et energifradrag eller -tilskud, hvordan det nu skal indrettes, for 1 mia. kr. om året, som betyder, at virksomheder, der vil investere i at gøre deres produktion mere energirigtig, kunne spare på energien, hvilket er godt for miljøet, men som også er en styrkelse af konkurrencepositionen. Det vil vi gennemføre. Er det ikke noget, som skatteministeren kan tilslutte sig?

Hvorfor er der grund til at være så bekymret for det, når det nu er det, der konkret ligger i skatteudspillet, og ikke alle mulige andre fatamorganaer og skræmmeforslag, som skatteministeren forsøger at mane frem, men som slet ikke findes?

Kl. 14:33

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 14:33

Skatteministeren (Peter Christensen):

Jeg har forstået på SF, at man kan beskatte den finansielle sektor fuldstændig uhæmmet, fordi det ikke rammer andre end ejerne af bankerne. Sådan er virkeligheden bare ikke. Altså, regningen bliver jo sendt videre til kunderne, og det er i høj grad virksomhederne, som har brug for finansiering. Og det vil også i høj grad være de kunder, der kommer til at betale sådan en ekstra skatteregning, hvem skulle ellers? Hvem skulle ellers?

Så kan jeg forstå, at der ikke sker noget ved, at man øger beskatningen af virksomheder kraftigt, hvis man så har en tilskudspulje, hvor virksomheder, hvis de energioptimerer, kan få nogle af pengene tilbage. Men nu tror jeg, at oppositionen skal til at være lidt konsistent, for vi har lige hørt, at der var bekymringer for de virksomheder, som havde energioptimeret, hvad med dem? Der er der ikke rigtig nogen sammenhæng i det, som SF foreslår i deres eget skatteudspil, for de virksomheder, der har energioptimeret, vil aldrig kunne få nogle af de støttekroner tilbage.

Så er jeg i øvrigt helt overbevist om, at virksomhederne er mere trygge ved at have gode rammebetingelser, som også indbefatter, at skatten på arbejde ikke er for høj, end at de skal til at være afhængige af, om de nu lige kan leve op til SF's kriterier for, at man kan få tilskud, eller sagt på en anden måde: om man nu har vundet SF's kærlighed lige inden for en bestemt branche.

Kl. 14:34

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Jesper Petersen.

Jesper Petersen (SF):

Vedrørende bekymringen for skatten på arbejde kan jeg sige, at det jo bare er så glimrende, at det kun er dem, der tjener over 1 mio. kr., som vi har tænkt os at øge beskatningen på arbejdsindkomst for. Så den kan vi også få aflivet i dag.

Jeg vil fortælle skatteministeren om det eksempel, som Skatteudvalget og Energiudvalget oplevede hos Isover i Vamdrup, som er en virksomhed, der producerer glasuld og er blandt de bedste på det felt til at producere det på en energieffektiv måde. De kan dog gøre endnu mere, siger de. Så bare fordi man har gjort noget, behøver det ikke for evigt at være slut med at kunne lave nye investeringer og være energieffektiv. Det håber jeg skatteministeren forstår. Man behøver ikke at være kommet helt i mål. Der sker også nye ting, der gør, at man faktisk løbende kan gøre sin produktion endnu mere energirigtig.

For en virksomheder som Isover er investeringshorisonten simpelt hen nogle gange bare for langt væk til at lave de yderligere forbedringer, som de siger de faktisk godt kunne lave for at blive endnu dygtigere til at nedbringe deres energiforbrug. Det vil altså være en klar fordel for en virksomhed som den og for stribevis af andre virksomheder, at de kan få sådan et tilskud eller fradrag, eller hvordan det skal indrettes bedst muligt, til at tilskynde dem til at lave de her energiinvesteringer.

Det er da positivt. Det er da både god energipolitik og god erhvervspolitik, der sikrer nogle virksomheder og arbejdspladser i Danmark, og det forstår jeg ikke at skatteministeren står og skyder ned i dag og ikke omfavner og ikke er glad for. I stedet kommer han med alle mulige slags bekymringer, der slet ikke er nogen grund til at komme med.

Kl. 14:36

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Skatteministeren.

Kl. 14:36

Skatteministeren (Peter Christensen):

Nej, jeg omfavner ikke det, at man vil øge beskatningen på dansk erhvervsliv i det omfang, som Socialdemokratiet og SF lægger op til. For jeg mener, det er skadeligt. Jeg vil så sige, at jeg med min omtale af gode rammebetingelser inklusive det, at man har sænket skatten på arbejde, sådan set henviste til regeringens politik. Men jeg forstår egentlig udmærket, at SF følte sig kaldet til også at skulle bortforklare »En Fair Løsning« på det område, for det er jo rigtigt, som ordføreren understreger, at der vel der også lægges op til yderligere skat på arbejdsindkomst.

Kl. 14:37

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til skatteministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

5 Det næste punkt på dagsordenen er:

17) 1. behandling af lovforslag nr. L 196:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven, personskatteloven og lov om skattefri kompensation for forhøjede energi- og miljøafgifter. (Skattefritagelse for mindre personalegoder, rigsfællesskabsfradrag, skattefritagelse for nedrivningsstøtte m.v.).

Af skatteministeren (Peter Christensen). (Fremsættelse 27.04.2011).

Kl. 14:37

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Forhandlingen er åbnet. Hr. Mads Rørvig som ordfører for Venstre.

Kl. 14:37

(Ordfører)

Mads Rørvig (V):

Tidligere på året indgik Venstre en aftale med Socialdemokraterne og Det Konservative Folkeparti – en aftale, der gør livet nemmere for virksomhederne og deres medarbejdere. Aftalen gør det nemlig lettere for virksomhederne at vise deres påskønnelse, når medarbejderen har gjort en særlig indsats. De ansatte får naturligvis løn for at udføre deres arbejde – sådan er det, og sådan skal det naturligvis blive ved med at være – og viser den ansatte sig at være mere værd end lønnen, må det være på sin plads med en lønforhøjelse.

Der kan imidlertid opstå situationer, hvor en eller flere medarbejdere gør en særlig indsats: viser sig som en ekstraordinært god kollega eller gør måske blot med sit gode humør virksomheden til en bedre arbejdsplads. I situationer som disse kan der være al mulig grund til for virksomhedernes ledelse at vise, at man sætter særlig pris på den pågældende medarbejder – ikke som regulær aflønning, men mere symbolsk, hvor det i høj grad er tanken, der tæller. Man kunne eksempelvis give medarbejderen en buket blomster eller en flaske vin, blot for at vise, at man er opmærksom på medarbejderen.

Hidtil har den slags udløst en del papirarbejde for virksomhederne, idet gaven eller godet skulle oplyses til SKAT. Den slags vil alt andet lige gøre virksomhederne mindre motiveret til at give disse symbolske gaver og dermed mindre tilbøjelige til at vise deres påskønnelse. Det er klart, at der må være grænser for gavens og personalegodets omfang, idet den fortsat skal ses som værende af symbolsk karakter og ikke som en del af lønnen. Er den det, skal der naturligvis svares skat af den.

Med det her lovforslag udmøntes førnævnte aftale, hvor vi i forligskredsen har fundet en fornuftig balance. Det betyder, at der indføres en skattefri bagatelgrænse for personalegoder, og denne grænse er sat til 1.000 kr. årligt. Modtager medarbejderen gaver og personalegoder, hvis samlede værdi overstiger dette beløb, skal hun eller han beskattes af hele beløbet. Dog vil julegaver fra arbejdsgiveren til en værdi af højst 700 kr. ikke blive beskattet.

Hidtil har en medarbejder skullet betale skat, hvis han eller hun modtog en fribillet til et sports- eller kulturarrangement, som arbejdsgiveren sponserer. Blandt nærværende lovforslags mange elementer finder vi ligeledes et forslag om at ændre dette. Det betyder, at medarbejderne slipper for at skulle betale skat af denne type billetter. Dermed vil det blive en anelse lettere for idræts- og kulturforeningerne at hente midler til flere og bedre aktiviteter. Muligheden for at bruge sponsorbilletter som et personalegode vil nemlig give virksomhederne et ekstra incitament til at støtte det lokale idræts- og kulturliv.

I Venstre ser vi med meget stor tilfredshed på den aftale og de mange gode initiativer, som den rummer, og vi kan støtte lovforslaget.

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Nick Hækkerup som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 14:40

(Ordfører)

Nick Hækkerup (S):

Som det også blev sagt af den forrige ordfører, er det foreliggende lovforslag en udmøntning af en aftale indgået mellem Venstre og Konservative, altså regeringen, og Socialdemokratiet.

For Socialdemokratiet er det helt grundlæggende, at vi alle sammen betaler det, vi skal, i skat, hverken mere eller mindre. Man kan sige, at det sådan set er legemliggørelsen af det solidariske samfund, fordi vi på den måde frembringer grundlaget for finansieringen af vores fælles velfærd.

En af forudsætningerne for, at det store, brede flertal af befolkningen vil bakke op om den samfundsmodel, er, at skattelovgivningen opfattes som retfærdig og rimelig og ikke båret af umådeholden nidkærhed eller komplet uforståelige regler. Derfor er det Socialdemokratiets holdning, at når vi støder på tilfælde, hvor folk skal betale skat, men hvor man må spørge sig selv, om det nu også giver mening, så er der grund til at overveje reglerne, og det lovforslag, som vi har med at gøre her, er et opgør med et potpourri af sådan nogle eksempler, kan man sige. Jeg vil tage fat i bare et par stykker af dem, de vigtigste og økonomisk set største af dem.

For det første indføres der en skattefri bagatelgrænse for personalegoder. For fremtiden vil det være sådan, at en ansat ikke vil skulle beskattes af værdien af personalegoder, hvis den samlede værdi ikke overstiger 1.000 kr. Det gælder f.eks. blomster, vin, deltagelse i et motionsløb, fribillet til en sportsbegivenhed eller lignende. Når vi nu finder på at sige, at der bør laves sådan en grænse, er det selvfølgelig, fordi vi hele tiden får henvendelser fra folk ude i det virkelige liv, som siger: Her er der noget, der ikke rigtig virker.

Lad mig tage et eksempel på, hvad der motiverer til sådan en ændring som den her. Vi har fået henvendelser fra en konkret virksomhed, som til et firmaarrangement gerne ville give deres medarbejdere en taske med virksomhedens logo på – det er jo ikke ualmindeligt – og den kunne medarbejderne så tage med hjem og bruge ved forskellige lejligheder. Problemet var bare, at man konstaterede, at hvis man gav denne her taske/rygsæk til medarbejderne, skulle de beskattes af værdien af den, hvorefter virksomhedens skattechef sagde til direktøren: Hvis vi vil komme ud over det og være sikre på, at vores medarbejdere nu også gerne vil modtage tasken, så bliver vi nødt til at give dem et løntilskud, sådan at den værdi af tasken, som de har fået, bliver neutraliseret, og det er klart, at det løntilskud selvfølgelig skal være så stort, at man kan trække skatten fra og så have nettobeløbet, der neutraliserer værdien af tasken, tilbage. Og man kan godt forestille sig, at det meget, meget let kan ende i en masse bureaukrati og komme til at se så underligt ud, at virksomheden vil tænke: Kan det nu også betale sig? Og skulle vi ikke lade være med det? Og det giver lige præcis en afstandtagen til den her mulighed for at give et klap på skulderen eller for at opføre sig bare sådan nogenlunde fornuftigt og yde almindelig, god personalepleje.

Derfor ønsker vi nu en 1.000-kroners-grænse, sådan at det bliver muligt at gøre sådan nogle ting på en rimelig og fornuftig måde. På den anden side skal grænsen selvfølgelig ikke ligge over de 1.000 kr., fordi vi jo ikke vil have, det skal være sådan, at man kan omgå reglen om, at man skal beskattes af den løn, man får. Så det er et fornuftigt snit, der giver en lidt lettere hverdag.

Et andet eksempel er, at det ikke længere skal være skattepligtigt, når en ansat får fribilletter til sportslige eller kulturelle arrangementer, som arbejdsgiveren er sponsor for. Det er jo noget, der foregår meget hyppigt, navnlig, tror jeg, ude i provinsen, at man støtter det lokale kultur- og sportsliv og samtidig giver medarbejderne mulighed for nogle oplevelser osv. Det skal selvfølgelig ikke være skattepligtigt. Det skal selvfølgelig være muligt at gøre det på en rimelig og hensigtsmæssig måde.

Et andet eksempel, som ligger et helt andet sted, er, at en ansat ikke længere skal være skattepligtig af den mad, som han eller hun spiser, når måltidet er, som det hedder, led i pædagogisk spisetræning i forbindelse med arbejdet. Altså, pædagogen eller den ansatte på en døgninstitution eller andre steder, der som et led i arbejdet spiser sammen med børnene eller dem, som er anbragt på institutionen, eller hvad det er, skal selvfølgelig ikke beskattes af den mad, vedkommende spiser.

Sådan er der forskellige regler, som bliver rettet til. Det er i virkeligheden den her 1.000-kroners-regel for personalegoder og så den nye regel om fribilletter, som betyder noget økonomisk. Det andet har meget, meget begrænsede økonomiske konsekvenser, men til gengæld vil det gøre hverdagen lidt lettere for de medarbejdere, arbejdsgivere, studerende og andre grupper, som er omfattet af det her lovforslag.

Socialdemokratiet kan selvfølgelig støtte forslaget.

Kl. 14:45

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Mikkel Dencker som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 14:45

(Ordfører)

Mikkel Dencker (DF):

Man må sige, at lovforslaget her, L 196, er en meget blandet buket af meget forskellige blomster, men det er, kan man også sige, en køn buket, i og med at det er nogle ganske sympatiske små forslag, som regeringen kommer med her.

Der er ingen tvivl om, at de regler, som eksisterer ...

Kl. 14:46

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Må vi godt bede om ro i salen. Tak.

Kl. 14:46

Mikkel Dencker (DF):

Der er ingen tvivl om, at de beskatningsregler, som der er i dag for personalegoder, nemlig at en medarbejder skal beskattes af selv en kuglepen til 5 kr., og at der ikke er nogen bagatelgrænse, gør, at det er yderst begrænset, hvor mange personalegoder danske virksomheder og arbejdsgivere i det hele taget giver til deres medarbejdere.

I Dansk Folkeparti betragter vi det som en god tradition, at man påskønner sine medarbejderes indsats ved at give dem forskellige goder – det være sig en julegave, det være sig en billet til en fodboldkamp, som virksomheden er sponsor for – og det mener vi ikke i sig selv skulle udløse nogen skattepligt, hverken for medarbejderne eller for arbejdsgiveren til at indberette det til SKAT.

Derfor synes vi også, det er en fornuftig model, som regeringen foreslår her, nemlig at der indføres en bagatelgrænse på 1.000 kr. årligt pr. medarbejder, så man kan give personalegoder til medarbejderne, uden at det udløser beskatning. Dermed er der en god balance i, at man stadig væk kan give sine medarbejdere en gave og påskønne et godt stykke arbejde, men samtidig åbnes der ikke op for, at man kan udskifte en del af den skattepligtige kontante aflønning med naturalier i stedet for. Så med andre ord er det en fornuftig balance, der er fundet her.

Vi er også glade for afskaffelsen af Færøfradraget, altså at det her fradrag, som udenlandske studerende har kunnet få, nu er afskaffet, som regeringen har gjort, og at vi i stedet for indfører et såkaldt rigsfællesskabsfradrag, sådan at færøske og grønlandske studerende sta-

dig væk kan studere i Danmark og har mulighed for at finansiere det, eller, kan man sige, forsørge sig selv ved at arbejde på nogle mere lempelige vilkår. Det bakker vi også helt op om.

Så er der også forslaget om, at borgere, som modtager støtte fra deres kommune til at nedrive en faldefærdig bygning, ikke bliver beskattet af det her tilskud, og det er jo i øvrigt en ordning, som Dansk Folkeparti har været med til at indføre i forbindelse med finansloven. Så vi er glade for, at de borgere, der modtager tilskuddet, ikke længere skal være skattepligtige af det.

Endelig er der også et meget sympatisk element, nemlig forslaget om, at de nyrepatienter, som er blevet syge og har fået NSF og derfor har fået en godtgørelse fra staten, selvfølgelig ikke skal betale skat af den godtgørelse, de modtager.

Lovforslaget indeholder en række yderligere gode initiativer fra regeringens side, så jeg skal bare sige, at Dansk Folkeparti støtter lovforslaget.

Kl. 14:49

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Jesper Petersen som ordfører for SF.

Kl. 14:49

(Ordfører)

Jesper Petersen (SF):

Fordi finansieringen i lovforslaget her kommer fra en anden aftale, SF ikke er en del af, er vi heller ikke en del af den aftalekreds, der står bag lovforslaget her, men ikke desto mindre er vi meget positivt indstillet over for det og vil støtte det varmt. Det er fornuftigt at lave en mere fair og mindre rigid lovgivning på området for personalegoder ved at få indført den her 1.000-kroners-grænse. Jeg er sikker på, at alle skatteordførere kender til de historier, man også har kunnet få gennem dagspressen, og som får en til at ryste på hovedet. De går ud på, hvordan nogle medarbejdere er kommet til at skulle betale skat af, hvad vi vil omtale som helt almindelig personalepleje eller som en almindelig del af arbejdet. På et tidspunkt var der eksempler fremme om salatskat. Når den slags ord begynder at findes for medarbejdere, er der god grund til at se lidt kritisk på området.

Afvejningen er selvfølgelig at undgå, at der bliver uddelt en masse frynsegoder i stedet for løn, så man derfor også undgår noget beskatning, men på den anden side skal der være en vis rimelighed i det, så man har mulighed for at give et skulderklap og påskønne sine medarbejdere inden for en bagatelgrænse eller lave forskellige arrangementer for dem, f.eks. give billetter til forskellige arrangementer i forbindelse med arbejdet, og det er positivt, at der med lovforslaget bliver mulighed for det, og at man ikke længere enten skal gå igennem et utroligt bureaukrati for at gennemføre det eller risikere at snyde i skat.

På det rent administrative område kan der måske være nogle betænkeligheder, som også har været rejst i dagspressen, og som vi måske kan få belyst nærmere under udvalgsbehandlingen. Jeg tror, det er nødvendigt med en grundig og utvetydig vejledning om pligten til selv at indberette skattepligtige personalegoder, som jo følger med. Vi skal ikke risikere, at ansatte kommer til at snyde i skat uden at vide det, så en uddybning af, hvordan man sikrer, at reglerne bliver formidlet klart og tydeligt til skatteyderne, er på sin plads måske sammen med nogle spørgsmål om, hvordan god praksis for en arbejdsplads og gaverne på den skal være. Arbejdsgiveren skal som følge af forslaget gøre lønmodtagerne opmærksom på prisen på de goder, de modtager, så de er i stand til at opgive det korrekt, men hvad er det for en praksis og vejledning, man vil give til arbejdsgiverne, så der sørges for, at reglerne bliver overholdt? Der er nogle ting i høringssvarene, f.eks. fra Advokatrådet, der peger på nogle andre tilfælde end de nævnte, hvor skattefritagelse kan komme på tale, og det må så overvejes i forbindelse med en eventuel revision af lovgivningen senere. Men alt i alt er det meget positivt at få mindre nidkærhed på området og at få indført den her bagatelgrænse.

Også en række af de øvrige elementer er rigtig gode. Jeg forstår egentlig ikke, hvorfor vi ikke for lang tid siden har gjort noget ved, at det har kunnet risikere at være skattepligtigt, når pædagoger har spist som en del af arbejdet med at spisetræne børn, handicappede eller andre.

Det er også et rigtig udmærket forslag om nedrivningsstøtten. Mange steder på landet står der jo altså boliger, der skænder området, hvilket ikke ligefrem er positivt med hensyn til at skabe udvikling og lyst til at bosætte sig der. Så nedrivningsstøtten, som gør det lettere for kommuner at få nogle af de her øjebæer rundtomkring i landet væk, synes jeg også det er værd at bemærke det gode i, ligesom det, der er sagt om færingers og grønlænderes muligheder for at få et fradrag, mens de studerer her, er positivt.

Så selv om vi som sagt ikke er en del af aftalen bag det, skal det ikke forstås på den måde, at vi ikke støtter det. Vi kan varmt støtte de ændringer, der er lagt op til her, så med de spørgsmål om administrationen, som jeg har nævnt, er der vist ikke mere at tilføje.

Kl. 14:53

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Mike Legarth som konservativ ordfører.

Kl. 14:53

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Tak for det. Vi har med det her lovforslaget taget initiativ til at få taget et opgør med nidkærheden; det hilser vi meget velkomment. Det var gået for vidt, når man skulle indberette skat af en buket blomster, en flaske vin eller en fodboldbillet eller en ting i den størrelsesorden.

Nu bliver det sådan, at man kan modtage erkendtligheder, påskønnelser og anerkendelser for i alt op til 1.000 kr. uden skattepligt. Det synes vi er fair, og her giver vi så også mulighed for god virksomhedsledelse, hvor man kan bruge de værktøjer.

Vi ændrer det til, at det fremover ikke er virksomheden, men modtageren af de forskellige erkendtligheder, der skal indberette eventuel skat af de goder. På den måde fjerner vi også en stor administrativ byrde fra virksomhederne.

Fribilletter til sport, kultur og lignende fritages helt for skattepligt – det synes vi er glimrende. Virksomheden skal være sponsor ved det pågældende arrangement, for at skattefriheden gælder, og for at man kan udlevere den slags billetter til de ansatte. Dermed fjerner vi faktisk en vigtig forhindring for virksomhederne for at kunne støtte kultur og sport, i det omfang de gerne vil – det synes vi også er en pil i den helt rigtige retning.

Så er der til sidst et element jeg vil nævne, nemlig de studerende i Danmark fra rigsfællesskabet, altså fra Færøerne og Grønland, som også nu får retten til og muligheden for at udnytte det ligningsmæssige fradrag på 36.000 kr. Så fuld og varm støtte fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 14:54

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Niels Helveg Petersen som radikal ordfører. Kl. 14:54

(Ordfører)

Niels Helveg Petersen (RV):

Radikale Venstre støtter med glæde forslaget. Det er jo et forslag om at indføre en skattefri bagatelgrænse for personalegoder. Det er en fornuftig ændring. De nuværende regler giver anledning til megen irritation.

Derudover foreslås, hvad jeg også stærkt støtter, et særligt ligningsmæssigt fradrag på 36.000 kr. til færøske og grønlandske studerende i Danmark – det hilser jeg med stor tilfredshed velkommen.

Endelig foreslås det, at der gives skattefrihed for støtte, der er ydet til nedrivning af faldefærdige bygninger. Rundtom i det danske landskab er der efterhånden mange faldefærdige bygninger. Der er taget hul på problemet, der kan ydes støtte til nedrivning. Jeg er ikke sikker på, at vi yder tilstrækkeligt endnu, men jeg synes det er yderst fornuftigt, at den støtte, der gives til nedrivning, bliver givet skattefrit

Kl. 14:55

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Villum Christensen som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 14:55

(Ordfører)

Villum Christensen (LA):

Liberal Alliance vil naturligvis gerne være med til at forsimple skattesystemet og skrue mest muligt ned for nidkærheden på området for personalegoder, og vi kan i den forstand støtte forslaget. Selvfølgelig skal man ikke beskatte mindre gaver og påskønnelser i form af blomster, vin, chokolade, gebyrer til motionsløb og fribilletter til fodboldkampe.

Men jeg synes bestemt, at forslaget efterlader et behov for forenkling på visse områder, især når det handler om de nævnte eksempler på fritagelse for skattefriheden. Mere generelle principper vil formentlig være at foretrække, som det også er anført af Advokatrådet og andre.

På samme måde mener vi også, at det er forbundet med unødig forvirring om reglerne, når der bliver etableret en bagatelgrænse, som skal eksistere ved siden af den hidtidige bagatelgrænse for goder, der i overvejende grad er ydet af hensyn til arbejdet. Man skal nok holde tungen lige i munden, hvis man skal undgå misforståelser. Der opereres med begreber som skattefri bagatelgrænse, den skattefri personalepleje, den gældende bagatelgrænse, i anførselstegn. Nej, det er nu ikke helt nemt at være dansker. Jeg tror, at vi skal helt tilbage til 1982, før vi hørte det første gang fra en kendt statsminister.

Som det ses af høringssvarene, er der rigtig mange gråzoner, og vi er bange for, at advokater og revisorer stadig væk får masser at lave. Alene i forbindelse med reglerne for sponsorat og repræsentation ser vi rigtig mange afgrænsningsproblemer og pudsige modsætninger i de eksempler, som er fremhævet.

Vi synes ikke, at vi her i Folketinget skal være sponsorer for advokater og revisorer, men intentionen i forslaget er den rigtige, og med de bemærkninger vil vi gerne støtte forslaget. Men jeg er sikker på, at alle ville have glæde af, at det fik en tur mere i den maskine, der handler om at forsimple vores regelgrundlag her i Tinget.

Kl. 14:58

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Edmund Joensen.

Kl. 14:58

(Ordfører)

Edmund Joensen (SP):

Studerende færinger og grønlændere i Danmark får nu en økonomisk håndsrækning i form af et nyt skattefradrag, det såkaldte rigsfællesskabsfradrag. På Færøerne har vi allerede forkortet navnet, hos os hedder det nu R-fradrag. Sammen med de studerende fra vores dele af rigsfællesskabet bør vi glæde os over det nye fradrag, for det medfører nemlig, at mens der skæres ret kraftigt i det generelle fradrag for andre gæstestuderende i Danmark – beløbet kommer ned på 42.900 kr. – så bliver fradragsvilkårene for færinger og grønlændere

fastholdt på det forholdsvis høje niveau. Det samlede beløb er 71.000 kr. årligt. Med andre ord får studerende fra vores to lande her endnu en fordel af at være med i rigsfællesskabet.

Efter samtaler med mange færøske studerende i Danmark kan jeg konstatere, at fradraget har stor betydning for den enkelte; mange har et job ved siden af studierne, og her gør det en væsentlig forskel, at der først skal betales skat efter 71.000 kr. i lønindkomst.

Både færøske og grønlandske studerende i Danmark skal afholde store udgifter i forbindelse med at kunne rejse hjem en eller to gange om året – det er ganske dyrt at rejse til og fra vores respektive lande – og her ved jeg at rigsfællesskabsfradraget virkelig vil gøre gavn.

På Færøerne og nok også i Grønland kæmper vi en hård kamp mod fraflytning blandt de unge og veluddannede. Jeg håber inderligt, at det nye fradrag vil bidrage til, at unge studerende kommer hjem til Færøerne i studietiden, og jeg håber også, at fradraget vil give studerende mulighed for at tilbringe tid på Færøerne og finde arbejde hjemme i det nordatlantiske.

En tak til regeringen og skatteministeren, både den nuværende og den tidligere, som har vist stor forståelse for nødvendigheden af rigsfællesskabsfradraget. Også en tak til Folketingets partier, som forhåbentlig vil give forslaget en god behandling. Tak.

Kl. 15:01

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til hr. Edmund Joensen. Så er det skatteministeren.

Kl. 15:01

Skatteministeren (Peter Christensen):

Jeg skal kun kort takke for de mange og velvillige ord og takke alle partierne for opbakningen til lovforslaget.

Kl. 15:02

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

18) 1. behandling af lovforslag nr. L 182:

For slag til lov om ændring af straffeloven. (Ændring af racismeparagraffen).

Af Søren Krarup (DF) m.fl. (Fremsættelse 30.03.2011).

Kl. 15:02

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Forhandlingen er åbnet. Justitsministeren.

Kl. 15:02

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Forslagsstillerne af dette lovforslag foreslår at ændre den såkaldte racismeparagraf – det er straffelovens § 266 b – sådan at visse udtalelser, som ellers er omfattet af bestemmelsen, fremover vil være straffri. Efter den gældende bestemmelse i § 266 b, stk. 1, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år den, der offentligt eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds fremsætter udtalelser, ved hvilken en gruppe af personer trues, forhånes eller nedværdiges på grund af sin

race, hudfarve, nationale eller etniske tilhørsforhold eller seksuelle orientering.

Efter forslaget her til lov om ændring af straffeloven skal der indsættes en ny bestemmelse i § 266 b, stk. 2, som indebærer, at udtalelsen er straffri uanset sin form, hvis den er sand eller fremsætteren havde rimelig grund til at anse den for dækkende for de faktiske forhold, eller hvis den pågældende var provokeret til at fremsætte udtalelsen. Den nye bestemmelse, der foreslås, vil efter forslaget erstatte den eksisterende bestemmelse i stk. 2 om skærpet straf for udtalelser, der har karakter af propagandavirksomhed. Når man ser bemærkningerne til lovforslaget, fremgår det, at den foreslåede ændring har til formål at sikre den frie og tilbundsgående debat om offentlige anliggender, så åndsfrihed og ytringsfrihed atter, som der står, kommer til ære og værdighed i landet.

Lovforslaget er jo en genfremsættelse af dele af et lovforslag, der blev fremsat af forslagsstillerne i folketingssamlingen 2006-07, men som siden bortfaldt. Straffelovens § 266 b, stk. 1, som vi jo ikke diskuterer for første gang, heller ikke i denne samling, fik sin nuværende formulering i 1971, idet kriteriet om seksuel orientering dog først kom ind i 1987. Bestemmelsen i stk. 2 om skærpet straf for forhold, som har karakter af propagandavirksomhed, blev så tilføjet i 1995.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, blev lovændringen i 1971 foretaget med henblik på Danmarks ratifikation af FN's racediskriminationskonvention fra 1965. Inden Danmark ratificerede konventionen, havde et sagkyndigt udvalg vurderet, at der var behov for visse ændringer af § 266 b, hvis Danmark skulle opfylde sine forpligtelser efter FN's racediskriminationskonvention. Efter mange overvejelser formulerede udvalget så en bestemmelse, som nøje afspejlede den nødvendige afvejning mellem på den ene side hensynet til bekæmpelsen af racistiske udtalelser og på den anden side borgernes ret til at give udtryk for deres holdninger.

Under Folketingets behandling af lovforslaget blev ordlyden af bestemmelsen ændret for yderligere at markere hensynet til ytringsfriheden, idet det blev præciseret, at der skulle være tale om, at en person nedværdiges på grund af race, hudfarve, national eller etnisk oprindelse eller tro m.v. Det oprindelige forslag til bestemmelsen havde anvendt formuleringen »gøres til genstand for nedsættende omtale eller behandling«. Med ændringen blev det altså understreget, at § 266 b kun skal omfatte ytringer af en vis grovere karakter, og det hensyn til ytringsfriheden er så siden blevet bekræftet i domstolenes retspraksis om bestemmelsen.

Som det fremgår, blev § 266 b altså justeret i 1971 med henblik på at opfylde Danmarks forpligtelser i henhold til FN's racediskriminationskonvention. Så har bestemmelsen siden dannet grundlag for Danmarks opfyldelse af en række andre internationale forpligtelser, herunder navnlig EU's rammeafgørelse om bekæmpelse af racisme og fremmedhad, der blev vedtaget i 2008. EU's rammeafgørelse indeholder i artikel 1 en generel pligt til at kriminalisere offentlig tilskyndelse til vold eller had rettet mod en gruppe af personer, der er defineret under henvisning til race, hudfarve, religion m.v.

Kl. 15:07

Så er det sådan i henhold til rammeafgørelsens artikel 1, stk. 2, at den enkelte medlemsstat kan vælge at begrænse det strafbare område til kun at omfatte adfærd, der enten udøves på en måde, der sandsynligvis vil forstyrre den offentlige orden, eller som er truende, nedværdigende eller forhånende. Den mulighed for at begrænse det strafbare område er formuleret tæt op ad ordlyden i § 266 b, stk. 1, og det skyldes ikke mindst, at bestemmelsen er indsat i rammeafgørelsen på dansk foranledning.

Så med det udgangspunkt vil jeg nu sige lidt om de konkrete forslag til ændringer, som forslagsstillerne har lagt frem. Det første forslag, som indebærer, at udtalelser er straffri, hvis fremsætteren kan føre sandhedsbevis for sine påstande, eller hvis vedkommende har haft rimelig grund til at anse udtalelserne for dækkende for de faktiske forhold, stemmer ikke med formålet med § 266 b, der jo netop ikke er at kriminalisere bestemte holdninger eller opfattelser af faktiske forhold, men at lægge begrænsninger på, hvordan disse opfattelser bliver udtrykt. Det afgørende efter bestemmelsen er altså ikke, om en udtrykt opfattelse er eller med rimelig grund antages at være sand eller falsk, men derimod om udtalelsen har været truende, forhånende eller nedværdigende over for en gruppe af personer på grund af f.eks. race eller tro.

Hvis forslaget blev gennemført, ville det betyde, at udtalelser, som er eller med rimelig grund antages at være sande, vil kunne udtrykkes på en måde, som er truende, forhånende eller nedværdigende, uden at der vil kunne gøres et strafansvar gældende. En sådan straffrihedsgrund vil efter regeringens opfattelse rejse alvorlig tvivl om Danmarks overholdelse af sine forpligtelser efter FN's racediskriminationskonvention og EU's rammeafgørelse om bekæmpelse af racisme og fremmedhad.

Det kan i den forbindelse nævnes, at det strafbare område i § 266 b før lovændringen i 1971 var begrænset til udspredelse af falske rygter eller beskyldninger. Men det udvalg, der i sin tid gennemgik den danske lovgivning med henblik på at vurdere forholdet til FN's racediskriminationskonvention, fandt, at denne begrænsning var utilstrækkelig til at opfylde konventionens bestemmelser. Som jeg var inde på før, giver EU's rammeafgørelse om bekæmpelse af racisme og fremmedhad kun medlemsstaterne mulighed for at begrænse det strafbare område til at omfatte adfærd, der enten udøves på en måde, der sandsynligvis vil forstyrre den offentlige orden, eller som er truende, nedværdigende eller forhånende.

Det andet forslag, forslaget om, at udtalelser skal være straffri, hvis vedkommende var provokeret til at fremsætte dem, vil ligesom det første forslag rejse alvorlig tvivl om overholdelsen af Danmarks internationale forpligtelser, da forslaget betyder, at udtalelser, som er truende, forhånende eller nedværdigende over for en gruppe af personer på grund af f.eks. race, i et vist omfang vil være straffri. Jeg kan så tilføje, at forslaget i øvrigt ikke stemmer overens med den betydning, som vi inden for strafferetten normalt tillægger gerningsmandens sindstilstand og bevæggrunde for handlingen. Hvis f.eks. en gerningsmand har været provokeret af sit offer til at begå en strafbar handling, vil det jo efter omstændighederne kunne få betydning ved udmålingen af straffen, men det vil ikke indgå i vurderingen af, om gerningen var strafbar.

Til slut vil jeg gerne understrege, at § 266 b i praksis fortolkes snævert under hensyn til ytringsfriheden, og at udtalelser altid vil blive vurderet i lyset af den konkrete sammenhæng, som de er fremsat i. Det indebærer bl.a., at der gælder vide rammer for udtalelser, der fremkommer som et led i den offentlige debat eller led i en saglig videnskabelig debat. Det er bl.a. slået fast i Højesteret i en dom fra 2000, hvor Højesteret i sine præmisser for dommen udtalte følgende, og jeg citerer:

Gerningsindholdet i § 266 b skal fastlægges under hensyn til ytringsfriheden. Ytringsfriheden er grundlæggende for et demokratisk samfund, idet tolerance over for andres meninger er en nødvendig forudsætning for den frie debat. Ytringsfriheden skal imidlertid udøves med fornøden respekt for andre menneskerettigheder, herunder retten til beskyttelse mod trosdiskriminerende forhånelse og nedværdigelse.

Alt i alt er det min konklusion, at straffelovens § 266 b ikke er nogen hindring for den frie debat, og regeringen finder i øvrigt ikke, at der er grundlag for at ændre bestemmelsen, som bl.a. sikrer Danmarks opfyldelse af FN's racediskriminationskonvention og EU's rammeafgørelse om bekæmpelse af racisme og fremmedhad.

Kl. 15:12

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er foreløbig to medlemmer, der har bedt om korte bemærkninger. Fru Karen Hækkerup først.

Kl. 15:12 Kl. 15:14

Karen Hækkerup (S):

Tak for redegørelsen. Jeg synes, at den var pædagogisk, jeg synes, at den var grundig, og jeg var glad for den konklusion, som ministeren nåede frem til. Den kan Socialdemokraterne bakke fuldt op om.

Grunden til, at jeg tager ordet, er, at jeg har læst avis i dag. I avisen stod der noget spændende, nemlig at Det Konservative Folkeparti havde besluttet sig for, at såfremt Dansk Folkeparti ville kræve at få racismeparagraffen ind i forhandlingerne om 2020-planen – hvis altså Dansk Folkeparti vil kræve, at prisen for at være med til at afskaffe efterlønnen er, at man vil have fjernet racismeparagraffen – så ville De Konservative sige nej.

Der har jeg så bare et spørgsmål. Nu skal man jo ikke altid tro på, hvad der står i avisen, men er det en melding, som den konservative formand og justitsminister kan bekræfte, altså at racismeparagraffen ikke er til forhandling som en pris, som en betaling for, at Dansk Folkeparti skal være med til at fjerne efterlønnen?

Kl. 15:13

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Justitsministeren.

Kl. 15:13

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Der går jo mange rygter og historier i aviserne om, hvad der bliver besluttet på alle mulige interne møder. Jeg har gjort det til et princip, at jeg ikke i offentligheden vil referere, hvad der sker på lukkede møder i Det Konservative Folkeparti. Jeg kan bare sige, at det forslag, som foreligger her, ikke er i overensstemmelse med de internationale forpligtelser, vi har, så allerede af den grund vil man ikke kunne gennemføre forslaget.

Kl. 15:13

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Karen Hækkerup.

Kl. 15:13

Karen Hækkerup (S):

Jeg tror heller ikke, jeg bad om at få at vide, hvad der foregår på de lukkede møder. Det synes jeg trods alt Det Konservative Folkeparti skal have lov at have for sig selv.

Men jeg synes da, det ville være rart med en rimelig klar tilkendegivelse vedrørende en fjernelse af racismeparagraffen eller en ændring af racismeparagraffen – det kan så være i den form, som ligger nu – men vi har jo også set, at Dansk Folkeparti har stillet med andre forslag, der vedrører racismeparagraffen. Der vil jeg så bare gerne spørge ikke kun i forbindelse med det her forslag, men forslag i det hele taget, der vedrører racismeparagraffen: Er det noget, Det Konservative Folkeparti vil være villig til at sætte til salg for at få afskaffet efterlønnen? Vi har jo set tidligere, at regeringen og Dansk Folkeparti handler på den her måde, når der skal træffes ubehagelige økonomiske beslutninger; så er prisen fra Dansk Folkeparti altid, at de skal have en eller anden gevinst, som de kan stå og vifte med. Det har været den kriminelle lavalder nogle gange, og det har været andre ting. Kan vi den her gang ende med at se, at en del af betalingen, som Dansk Folkeparti skal have for at forringe almindelige menneskers ret til at gå på efterløn, er, at racismeparagraffen ændres?

Kl. 15:14

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg synes også, det er en uskik at forhandle sådan nogle større forlig fra talerstolen. Jeg er jo klar over, at Socialdemokratiet, bl.a. vel lige i disse minutter, sidder i forhandlinger i Finansministeriet netop om den sag, altså om hele tilbagetrækningsreformen, der skal sikre dansk økonomi i fremtiden. Så jeg synes heller ikke, jeg vil kommentere forhandlingerne. Jeg kan bare sige, at regeringen naturligvis ikke kan medvirke til at gennemføre noget, der er i strid med vores internationale forpligtelser.

Kl. 15:15

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Jesper Langballe for en kort bemærkning.

Kl. 15:15

Jesper Langballe (DF):

Jeg noterede mig, at justitsministeren havde en række betænkeligheder. Det var vist i øvrigt ikke mig, der var først – men skal jeg fortsætte?

Kl. 15:15

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Det var hr. Jesper Langballe, der først trykkede på knappen, så derfor er det hr. Jesper Langballe, der har ordet nu.

Kl. 15:15

Jesper Langballe (DF):

Jeg noterede mig, at justitsministeren havde en række betænkeligheder, juridiske betænkeligheder ved, at man fjernede eller omskrev paragraffen sådan, at sandhedsbeviset kom ind som en mulighed, men overhovedet ikke havde nogen betænkelighed ved paragraffens tilstedeværelse i straffeloven. Er den paragraf efter justitsministerens opfattelse fuldstændig problemfri? Er det fuldstændig problemfrit i det øjeblik, man går ind og begrænser ytringsfriheden?

Den paragraf er jo nabo til injurieparagraffen, og injurieparagraffen er altså også en straffelovparagraf, men med det særlige ved sig, at der er privat påtaleret, og at man kan føre sandhedsbevis. Så det andet spørgsmål, jeg vil stille, er: Hvad er det logiske efter justitsministerens mening i, at man så ikke kan føre sandhedsbevis, når man er tiltalt for overtrædelse af racismeparagraffen?

Kl. 15:16

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 15:16

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Altså, der er ikke særlig mange bestemmelser i dansk lovgivning, som er helt problemfri. Det var jo også derfor, Folketinget i sin tid havde ganske grundige overvejelser om, hvor balancepunktet skulle være mellem på den ene side de beskyttelseshensyn, som bestemmelsen tilsigter at varetage, og på den anden side den frie debat. Og det kan man selvfølgelig altid problematisere.

Men med hensyn til forskellen har den jo at gøre med, at den bestemmelse, vi taler om her, altså § 266 b, sådan set tilsigter at forhindre selve forhånelsen, altså de nedværdigende ytringer. Det er det, som bestemmelsen er rettet imod, ikke, om de pågældende udtalelser i deres essens er korrekte. Man kan sige, at det i høj grad drejer sig om måden, hvorpå man siger tingene – uden at det er fuldt ud dækkende som forklaring. Men som svar på spørgsmålet synes jeg egentlig, det dækker meget godt.

Kl. 15:17 Kl. 15:21

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Jesper Langballe igen.

Kl. 15:17

Jesper Langballe (DF):

Det kan man selvfølgelig altid problematisere, siger justitsministeren. Når man problematiserer noget, gør man det, fordi det ikke er et problem i sig selv. Det finder ministeren altså overhovedet ikke det er, altså at gribe ind i ytringsfriheden. Så blev vi det klogere.

Det er selve forhånelsen, siger ministeren, man vil til livs, men spørgsmålet er jo, og det er jo det, der er problemet, hvad en forhånelse er. Hvad jeg som kristen teolog betragter som sober, saglig religionskritik, vil af en række muslimer og politisk korrekte danskere blive opfattet som forhånelse. Det er et fortolkningsspørgsmål, der er overladt til den rene vilkårlighed.

Men så fik jeg ikke noget svar på mit andet spørgsmål, nemlig dette: Hvad er logikken i, at man kan føre sandhedsbevis efter injurieparagraffen, der står lige bag efter § 266 b? Hvorfor er det ikke muligt efter 266 b? Hvorfor er det der fuldstændig bedøvende ligegyldigt, om man taler sandhed, eller om man lyver?

Kl. 15:19

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 15:19

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Altså, injuriebestemmelsen har jo at gøre med, at man beskylder en person for noget, som ikke er rigtigt. Det er sådan set ikke det, som § 266 b drejer sig om. Derfor svarede jeg sådan set også på spørgsmålet før, fordi det, det drejer sig om, er, hvorvidt man udtrykker sig på en måde, så det er forhånende eller nedværdigende i forhold til en bestemt gruppe. Det er jo to forskellige beskyttelseshensyn.

Kl. 15:19

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Søren Krarup for en kort bemærkning.

Kl. 15:19

Søren Krarup (DF):

Jeg vil godt takke ministeren for hans redegørelse, og så vil jeg stille ham nogle spørgsmål.

Men jeg vil sige allerførst, at jeg jo har haft lejlighed til i forbindelse med dette lovforslag virkelig at gennemarbejde forhistorien. Forhistorien er, som ministeren sikkert ved, at der i 1965 bliver fremsat en FN-konvention om afskaffelse af alle former for racediskrimination. Der siger vestmagterne nej. USA, England, de europæiske demokratier, bl.a. Danmark siger nej, fordi man siger, at det er en trussel mod ytringsfriheden. Vi vil ikke acceptere en trussel mod ytringsfriheden. Vi vil acceptere, at man begrænser vold, men over for de vestlige lande står Sovjet og Sovjetstaterne, der står også Cuba, der står Saudi-Arabien, der står det, jeg vil kalde den totalitære del af verden. De har flertal, og så får de gennemført den racismeparagraf, som vi i Danmark lægger til grund, for nu hedder det sig, at når det er et flertal i FN - ganske vist et totalitært flertal, et diktaturflertal – som har sagt det, så siger Danmark ja. Synes ministeren, at det er acceptabelt, og at det taler om, at det altså er en virkelig FNresolution?

Kl. 15:21

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg har stor respekt for de grundige studier, som hr. Søren Krarup har gjort i den her sag og i øvrigt ofte gør i forskellige sammenhænge – det bidrager også til noget dybde i debatten. Den forhistorie er jo interessant, og jeg må indrømme, at jeg ikke kender til den forhistorie, og derfor har jeg ikke mulighed for at kommentere den. Men jeg vil da meget gerne kaste mig over et studie af det, for det er jo interessant, når forløbet ifølge hr. Søren Krarup har været på den måde. Men det ændrer ikke ved, at vi er forpligtet af den pågældende konvention under alle omstændigheder, og vi er jo også forpligtet af EU's rammeafgørelse. Der vil jeg sige uden at have studeret det nærmere, at jeg er ret sikker på, at Sovjetunionen ikke har spillet nogen som helst betydelig rolle i udfærdigelsen af EU's rammeafgørelse.

Kl. 15:21

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Søren Krarup.

Kl. 15:21

Søren Krarup (DF):

Det er som sagt, og jeg gentager det, Sovjetunionen med vasaller og diktaturstater, der får gennemført dette. Hvorfor gør de det? Hvorfor er de så glade for en sådan FN-resolution? Selvfølgelig fordi de ved hjælp af den kan kriminalisere oppositionen i deres egne lande. Sådan er baggrunden for FN-konventionen.

Det vil jo sige, at vi har overtaget – jeg kommer i min tale selv til, hvorfor vi gør det – denne fine konvention, og så lægger vi den til grund, og i virkeligheden ophæver vi ytringsfriheden, fordi vi siger, at det nu ikke drejer sig om, hvad der siges, men hvordan det siges. Det vil sige, at vi altså simpelt hen udelukker en tilbundsgående saglig debat i vores folkestyre, fordi vi overtager FN-konventionens interesse i, at man taler på en bestemt måde.

Synes ministeren dog ikke, at det er betænkeligt, at Danmark har accepteret – og det er det, der sker ved vedtagelsen i 1970-1971, og det kommer jeg tilbage til – en FN-konvention, der har et rent totalitært sigte i retning af at forfølge og udelukke og undertrykke en fri debat i landet?

Kl. 15:23

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 15:23

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg vil, og det mener jeg virkelig, lige om lidt med interesse lytte til hr. Søren Krarups tale for at høre en nærmere redegørelse for det forløb, som jo lyder ganske interessant. Men det ændrer jo stadig væk ikke ved, at vi ikke desto mindre har accepteret den internationale konvention, der er tale om, og som sagt også EU's rammeafgørelse, som jeg stærkt vil betvivle har blevet udviklet under nogen form for pression fra Sovjetunionen og østeuropæiske vasalstater, og den bestemmelse er vi altså også underordnet. Det er i øvrigt en bestemmelse, der i høj grad er udformet under indflydelse af Danmark, hvilket jeg redegjorde for i min tale.

Kl. 15:23

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Per Dalgaard for en kort bemærkning.

Kl. 15:24

Per Dalgaard (DF):

Tak. Uden at jeg har aftalt noget med hr. Søren Krarup, ligger mit spørgsmål faktisk lidt i forlængelse af det, som hr. Søren Krarup har spurgt om. Jeg vil spørge, om justitsministeren ikke finder det betænkeligt, at de vestlige demokratier faktisk skal rette sig ind efter gamle konventioner dikteret af diktaturstater. Er det noget, der ligesom fremmer de vestlige demokratiers ønske om at brede demokratiet ud, når vi sådan klapper hælene sammen og bukker for diktaturstaters måde at agere på, nemlig at pålægge os nogle restriktioner, i forbindelse med at vi ytrer os?

Kl. 15:24

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 15:24

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg kan forstå, at hr. Per Dalgaard også har gjort historiske studier inden debatten i dag, og jeg kan godt ærgre mig over, at jeg har forsømt at gøre tilsvarende grundige historiske studier i Sovjetunionens og andre østeuropæiske landes indflydelse på beslutningsprocessen i forbindelse med racismekonventionen.

Men jeg synes nu, at sådan som bestemmelsen er udformet i Danmark og også under indtryk af EU-rammeafgørelsen, at der er en passende balance i det. Vi har jo netop sikret os, som også Højesteret har givet udtryk for i præmisserne i den dom fra 2000, som jeg nævnte, at der er rigelig plads til den frie debat. Man må bare forstå at udtrykke sig på en sådan måde, at der altså ikke er disse nedværdigende eller forhånende betragtninger om bestemte grupper i det, man siger.

Kl. 15:25

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Per Dalgaard.

Kl. 15:25

Per Dalgaard (DF):

Jeg er sikker på, at justitsministeren så har kastet et blik i Jyllands-Posten i dag, hvor der er en artikel om, at Danmark har været til eksamen hos FN's Menneskerettighedsråd, hvor de mennesker, der kommer og undersøger os, jo kommer fra stater, som man ikke kan betegne som demokratiske.

Når det nu forholder sig sådan, at det er et flertal i FN bestående af diktaturstater, der dikterer, hvad vi skal og må tænke og sige, vil justitsministeren så sammen med regeringen og måske sammen med andre vestlige demokratier gå til FN og sige, at vi må have lavet det her om? Jeg er godt klar over, at hvis der kommer en afstemning, bliver vi stemt ned, men så kunne man jo få den tanke, som flere gange har været fremme, at vi må lave et demokratiernes FN, sådan at demokratierne kan få en platform, hvor vi kan sige, at de lande, der er med i den her klub, er virkelig demokratier – frem for de diktaturstater og korrupte regimer, som vi desværre ser et flertal af medlemmerne af FN være.

Kl. 15:26

$\textbf{F} \\ \textbf{ø} \\ \textbf{rste næstformand} \\ \text{(Mogens Lykketoft):} \\$

Ministeren.

Kl. 15:26

Justitsministeren (Lars Barfoed):

På trods af den manglende grundighed i historiske studier – det skal jeg endnu en gang ærligt erkende, men det vil jeg rette op på – vil jeg alligevel påstå, at det næppe er således, at Sovjetunionen og andre diktaturstater ligefrem har påtvunget os at acceptere konventionen. Jeg tror dog, at Danmark rimelig frivilligt har tilsluttet sig konventionen, på samme måde som vi altså har indgået eller i virkeligheden påvirket EU's rammeafgørelse og accepteret den. På det grundlag har jeg svært ved at se for mig nogen anledning til, at vi

skulle foretage de skridt i forhold til FN, som hr. Per Dalgaard nævner

KL 15:27

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 15:27

Per Clausen (EL):

Jeg synes jo, det er en spændende diskussion, der udfolder sig nu, hvor vi skal have etableret et nyt FN uden Sovjetunionens deltagelse. Det synes jeg måske er lidt spændende. Jeg ved ikke rigtig, hvilket årti vi er i, men det får vel være, hvad det være vil.

Jeg vil gerne stille justitsministeren et enkelt spørgsmål: Er justitsministeren ikke enig med mig i, at hvis denne konvention var en forhindring for ytringsfriheden i Danmark, så ville Det Konservative Folkeparti i enighed med Enhedslisten naturligvis kræve, at vi opsagde den konvention?

Kl. 15:27

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Justitsministeren.

Kl. 15:27

Justitsministeren (Lars Barfoed):

For det første er spørgsmålet om at etablere et FN uden Sovjetunionens deltagelse, som hr. Per Clausen nævner, jo interessant, eftersom den stat ikke eksisterer. Men lad det nu være. Det vil nok være at gå for vidt i forhold til dagsordenen her.

Men for det andet er jeg da fuldstændig enig i, at vi ikke ville forpligte os til en konvention, der forbød ytringsfrihed, hvis det var det, der lå i spørgsmålet.

Kl. 15:28

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Per Clausen.

Kl. 15:28

Per Clausen (EL):

Det er jeg meget glad for. Jeg vil så bare videre spørge justitsministeren, om han ikke er enig med mig i, at den racismelovgivning, som vi har i Danmark, ikke forhindrer, at man kan ytre sig, og at man også kan ytre sig stærkt fremmedfjendsk, uden at man tilsyneladende kommer i konflikt med den paragraf? Der er faktisk meget vide rammer for den demokratiske debat i Danmark, og faktisk er det svært at forestille sig det synspunkt, man ikke kan fremføre, hvis man så måske vælger at undlade nogle enkelte udtryk undervejs.

Kl. 15:28

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 15:28

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg mener sådan set også, det var det, jeg gav udtryk for i min tale og også i det, jeg refererede fra Højesterets præmisser for dommen i 2000, nemlig at der er rigelig plads til den frie debat i Danmark, på trods af at vi har § 266b, stk. 1.

Kl. 15:29

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Lone Dybkjær for en kort bemærkning.

Kl. 15:29

Lone Dybkjær (RV):

Jeg vil godt sige tak for justitsministerens tale, som jeg synes var fin. Jeg vil altså også bare sige, at det ærgrer mig, at justitsministeren ligesom ikke er blevet konfronteret med det – jeg forlanger sådan set ikke, at hver en sætning i bemærkningerne skal læses af justitsministeren, når han får et lovforslag, men så af embedsværket, og det kan også være, at der ligger et stykke talepapir – for der står jo som baggrund for det her forslag, som vi diskuterer nu, netop det, som hr. Søren Krarup og hr. Jesper Langballe har fremført, nemlig at det, som blev vedtaget i 1965, og som i 1971 var årsag til fremsættelsen af den der paragraf, kun blev vedtaget med diktaturlandenes stemmer, som f.eks. Sovjetunionens, mens Danmark etc. stemte imod.

Det ville jo være rart at få den afklaring, men det kan være, at vi kan få den, inden vi når meget videre i debatten, for der ligger sikkert noget mere bag end det, der står her. Jeg har bare heller ikke selv haft lejlighed til at studere, hvad det er, der ligger bag.

Kl. 15:30

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 15:30

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jamen altså, jeg bliver jo nødt til endnu en gang ydmygt at erkende mine manglende historiske studier omkring tilblivelsen af den pågældende bestemmelse. Men man kan under udvalgsbehandlingen jo få udredt nærmere, hvordan tilblivelseshistorien er, og i hvilken udstrækning Sovjetunionen og andre diktaturstater måtte have haft indflydelse på tilblivelsen af bestemmelsen.

Kl. 15:30

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Lone Dybkjær.

Kl. 15:30

Lone Dybkjær (RV):

Det er kun den stilfærdige bemærkning, at det faktisk er en del af argumentationen i DF's forslag. Normalt plejer man at sige, at hvis der fremføres en eller anden påstand, som er interessant, og som vil være interessant i forbindelse med debatten, vil der være nogle argumenter, om ikke fra justitsministerens side så måske fra departementets side. Det er måske bare det, vi kan nå at rette op på, inden vi kommer meget længere i den her debat.

Kl. 15:31

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 15:31

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Det, der er afgørende, er, at der jo ikke er nogen, der kan have påtvunget Danmark noget som helst, eftersom det er sådan, at vi frivilligt har accepteret den pågældende konvention. Det er jo sådan set det, der er det essentielle i det. Uanset tilblivelseshistorien er det noget, vi frivilligt har påtaget os at være forpligtet af.

Kl. 15:31

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 15:31

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Nu lagde justitsministeren jo ud med sådan lidt at beklage sig over – jeg ved ikke, om det er det korrekte udtryk – eller i hvert fald at slå

fast, at vi havde diskuteret det her emne ofte i Folketingssalen. Man må jo sige, at tilblivelsen af konventionen i FN jo heller ikke er noget, vi ikke har diskuteret før, så jeg synes måske ikke helt, at der er grund til at sige, at det overhovedet ikke er noget, man ved noget som helst om – altså, vi har sådan set diskuteret det før. Det kan godt være, at det var med en anden justitsminister, og så er det selvfølgelig lovlig undskyldt.

Men hvad er egentlig regeringens holdningsmæssige begrundelse? Jeg synes, at det var sådan meget med, at der er nogle konventioner, og dem skal vi overholde. Men hvad er den holdningsmæssige begrundelse for, at man vil begrænse borgernes ytringsfrihed som borgerlig regering?

Kl. 15:32

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Justitsministeren.

Kl. 15:32

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Det er heller ikke sådan, at den borgerlige regering i Danmark har nogen som helst intentioner om at begrænse borgernes ytringsfrihed, og som jeg sagde, mener jeg ikke, at den her bestemmelse lægger nogle bekymrende begrænsninger på ytringsfriheden. Der er ytringsfrihed, der er fri offentlig debat i Danmark. Man kan frit diskutere alle samfundsanliggender, og sådan skal det også være. Vi skal forsvare vores ytringsfrihed.

Det, som den her bestemmelse drejer sig om, er alene at forhindre, at man over for bestemte grupper kommer med nedværdigende eller forhånende udtalelser, men det hindrer jo ikke, at man i øvrigt kan være kritisk over for repræsentanter for de pågældende grupper, som måtte have synspunkter eller adfærd, som man er uenig i.

Så der er jo ikke noget bekymrende anslag mod ytringsfriheden i bestemmelsen som sådan. Tværtimod er det sådan, som også Højesteret har slået fast, at der er rum til ytringsfrihed, og det er jo det, som Folketinget også meget omhyggeligt diskuterede ved bestemmelsens vedtagelse i dens nuværende form, nemlig at det skulle sikres, at der var den fornødne plads til ytringsfrihed. Så det har Folketinget på det tidspunkt jo været stærkt optaget af.

Kl. 15:33

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 15:33

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Hvis der ikke er nogen *bekymrende* indskrænkninger i ytringsfriheden, så er det jo dermed også op til statsmagten at definere, hvad der er en bekymrende indskrænkning. Hvis man har ytringsfrihed, kan man ytre sig frit, det ligger ligesom i begrebet, det ligger i ordet. Og hvis vi går ind og siger, at vi kan lave den her begrænsning, for det er ikke en bekymrende indskrænkning, så kan vi vel også lave en anden begrænsning, der ikke er en bekymrende indskrænkning, og sådan kunne man jo i princippet blive ved. Det er jo det principielle, der er det interessante i det her.

Jeg synes, at det måske er lige lovlig friskt, at på en dag, hvor der er faldet en dom i landsretten lige nøjagtig efter denne paragraf, så bliver der af landets justitsminister udtalt fra Folketingets talerstol, at den selv samme paragraf ikke indskrænker ytringsfriheden. Altså, det må da være mærkeligt for dem, der følger med, både at have set, at der er faldet dom tidligere i dag, og at landets justitsminister så står og siger, at det overhovedet ikke skaber nogen indskrænkninger i ytringsfriheden, når vi i dag har set en dom, der alene er afsagt på baggrund af en ytring.

Kl. 15:34

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Justitsministeren.

Kl. 15:34

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jamen jeg har jo ikke udtalt mig sådan, som hr. Simon Emil Ammitzbøll citerer mig. Jeg har jo ikke sagt, at der ikke nogen indskrænkning af ytringsfriheden. Jeg har sagt, at der ikke nogen *bekymrende* indskrænkning i ytringsfriheden – der er jo en væsentlig forskel

Kl. 15:34

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til justitsministeren. Så er det hr. Kim Andersen som ordfører for Venstre.

Kl. 15:35

(Ordfører)

Kim Andersen (V):

Jeg tror, at alle her i salen er klar over, at for Venstre er vores grundlovssikrede rettigheder af meget, meget stor betydning og stor værdi, ikke mindst vores ytringsfrihed. Det er vigtigt, at vi i et demokrati, som oven i købet er indrettet som et folkestyre, har en veludviklet form for ytringsfrihed, at ordet er frit, at vi kan diskutere med hinanden, at vi kan sige hinanden imod og gå i rette med hinanden, for den sags skyld. Det er vi store fortalere for.

Det er i og for sig også vores indtryk, at den nuværende racismeparagraf, som den kaldes, altså § 266 b i straffeloven, i praksis ved domstolene administreres på den måde, at den forvaltes meget snævert, og at hensynet er ytringsfriheden, endda en udstrakt grad af ytringsfrihed. Den nuværende straffelovsbestemmelse tager jo sigte på, at man kan straffe en person, som offentligt eller ved udbredelse i en større kreds kommer med udtalelser, som er medvirkende til at true andre mennesker, forhåne eller nedværdige dem på grund af race, på grund af nationalitet, hudfarve, etnisk oprindelse, seksuel orientering eller tro.

Der må man vel sige, at det jo også er befordrende for ytringsfriheden, at man netop holder sig til diskussionen, til sagligt indhold og til uenighed på meninger, frem for at blokere en reel meningsudveksling ved at klassificere bestemte personer efter f.eks. race eller seksuel orientering. Bestemmelsen i straffeloven tager altså sigte på at undgå, at nogen bliver udsat for forhånelse eller udtalelser om hudfarve, etnisk oprindelse osv. Den tager jo mindre sigte på, om sådanne udsagn er fremsat, fordi man følte sig provokeret til det, eller fordi man mente, at det var faktuelt rigtigt, hvad man sagde osv., sådan som beslutningsforslaget, vi her har til behandling, ønsker at fremstille det og ønsker at give mulighed for, at man skal kunne.

Dermed får jeg også sagt, at vi i Venstre stadig væk, som vi altid har været, er store fortalere for og forsvarere af ytringsfriheden, men vi kan ikke gå ind for, at vi afskaffer § 266 b, og vi kan heller ikke gå ind for, som det foreslås her af Dansk Folkeparti i lovforslag nr. 182, at vi omformulerer den, sådan at det er legalt at sige ting af diskriminerende karakter, hvis man opfatter dem som faktuelt rigtige eller føler sig provokeret til det. Det er ikke det, der er intentionen i paragraffen, og intentionen i paragraffen vil vi gerne tilslutte os.

Hertil kommer så også, som fremhævet af justitsministeren, at en fjernelse eller en omformulering antagelig vil være i strid med EU's rammeafgørelse om bekæmpelse af racisme og fremmedhad, ligesom det formentlig vil være i uoverensstemmelse med eller på kanten af den konvention, som vi har tiltrådt i FN, som går ind for afskaffelse af racediskrimination.

Derfor kan vi ikke tilslutte os forslaget, som her er til behandling, men vi er som forslagsstillerne fuldstændig enige i, at vi skal værne om og passe på vores ytringsfrihed, og det gør vi jo nok i virkeligheden allerbedst ved at bruge den flittigt netop i demokratiets tjeneste. Tak.

Kl. 15:40

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Søren Krarup for en kort bemærkning.

Kl. 15:40

Søren Krarup (DF):

Hr. Kim Andersen og jeg sidder jo sammen i Sydslesvigudvalget. Må jeg sige til hr. Kim Andersen, at hvis der i datidens tyske kejserrige havde været en § 266 b, så havde de danske sønderjyder overhovedet ikke haft mulighed for at ytre sig. I forvejen sad redaktør Jens Jessen fra Flensborg Avis 4 år i fængsel, fordi han havde fornærmet, hævdede prøjserne, deres ære.

Havde de haft en § 266 b, havde sønderjyderne overhovedet ikke kunnet hævde deres nationale eksistens. Det er jo altså det, der er vidnesbyrd om, at sandheden er udelukket. Det hele handler om formen, sådan som jeg også gjorde det klart, at baggrunden for konventionen lægger op til, nemlig at det hele er form. Sovjetunionen får gennemført, at man overhovedet ikke må spørge om sandheden. Vil hr. Kim Andersen ikke give mig ret i, at hvis ikke sandheden respekteres, er der ikke mulighed for at føre en demokratisk debat, hvor man virkelig for alvor kan tale om tingene? Kort sagt, § 266 b er en trussel imod folkestyret, vil hr. Kim Andersen ikke godt se det i øjnene?

Kl. 15:41

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:41

Kim Andersen (V):

Til det sidste udsagn fra hr. Søren Krarup, som hævder, at § 266 b i straffeloven er en trussel mod folkestyret, vil jeg tillade mig at replicere hr. Søren Krarup, at så har vi jo faktisk drevet det ganske vidt med denne trussel over hovedet. Jeg synes, man må sige, at vi har folkestyre i Danmark, og jeg synes, at vi har været mange år og mange generationer om at udvikle det. I den sidste generation har vi altså haft den nuværende formulering i § 266 b, og også i den periode har folkestyret jo dog udviklet sig og trivedes.

Til spørgsmålet om det danske mindretal i Sydslesvig må jeg sige, at dette at være et mindretal i den her sammenhæng jo ingen betydning har. Det, der har betydning, er, om man forhåner personer eller grupper på grund af deres etniske oprindelse eller deres seksuelle orientering eller deres tro, og hvad det nu kan være. Men jeg kan ikke rigtig se, hvad det har med mindretallet og mindretallets ytringsfrihed at gøre i en sammenhæng til den danske straffelovs § 266 b. Men jeg lader mig gerne belære af hr. Søren Krarup.

Kl. 15:43

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Søren Krarup.

Kl. 15:43

Søren Krarup (DF):

Der står i den nuværende § 266 b, at det er strafbart, hvis nogen bliver forhånet eller nedværdiget på grund af deres nationale oprindelse. Jeg talte ikke om det sydslesvigske mindretal. Jeg talte om sønderjyderne efter 1864. De havde ikke været i stand til overhovedet at føre deres nationalitetskamp, hvis der havde været en tysk § 266 b. Det er det, hr. Kim Andersen og hans parti og hans regering må se i øjnene.

Nu siger hr. Kim Andersen, at vi da har et udmærket folkestyre. Ja, jeg vil sige indtil 1971. Der begynder det at gå i opløsning, for der bliver i stigende grad ufriheden herskende i den offentlige debat. Nu har vi i dag en dom i Østre Landsret, hvor den mand, der har skrevet denne fuldstændig uimodsigelige dokumentation af islams forhold til kvinder, bliver dømt for at sige det. Det er et udtryk for den ufrihed, der hersker i den offentlige debat, og som hænger sammen med den § 266 b, som hr. Kim Andersen og hans regering vil forsvare, på trods af at de må se i øjnene, at den har en baggrund netop i diktaturlandenes ønske. Jeg synes, at hr. Kim Andersen og Venstre skulle tænke sig lidt om.

Kl. 15:44

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:44

Kim Andersen (V):

Vi er et land, som heldigvis har tiltrådt rigtig mange internationale aftaler, og som er med til at sikre en international retsorden på en lang række områder. Jeg tror, det hører med til at være et godt demokrati, at man kan indgå i sådan nogle aftaler, og at man også kan overholde dem.

Jeg tror, at der er rigtig mange ting, ikke mindst faktuelle, som man kan sige også skarpt og principielt, uden at man behøver at sige det på en måde, som er forhånende over for andre på den ene eller den anden måde, så det kommer ind under § 266 b. Det tror jeg i virkeligheden at debatten og diskussionen ville have gavn af og ville blomstre ved, at man gjorde. Jeg tror, at det ville få flere ind i debatten, og jeg tror, at det ville få flere til at engagere sig og turde deltage i debatten.

Kl. 15:45

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Jesper Langballe for en kort bemærkning.

Kl. 15:45

Jesper Langballe (DF):

Der er ikke så forfærdelig meget ved hr. Kim Andersen, der minder mig om Enhedslistens ordfører, hr. Per Clausen. De er sandt at sige meget forskellige, men der er alligevel et sted, hvor de mødes i dag. Hr. Kim Andersen har lige stået og bedyret, som et argument for § 266 b's lødighed, at Venstre går ind for den – Venstre, som lægger så stor vægt på ytringsfriheden. Og hr. Per Clausen sagde næsten det samme; han sagde, at hvis der havde været noget galt med den paragraf, så havde Enhedslisten forlangt den afskaffet. Det er jo en utrolig måde at argumentere på.

Men så vil jeg godt sige til hr. Kim Andersen, som siger, at den paragraf bliver udsat for en snæver forvaltning: Nå, gør den det? Altså, problemet med den paragraf er jo, at den fungerer efter fuldkommen vilkårlighed. Det, som den ene kalder saglig kritik – den kristne teolog f.eks. – kalder muslimen forhånelse og nedværdigelse. Hvor er den snævre forvaltning, hvis hr. Kim Andersen ser tilbage på de domme, der er faldet?

Kl. 15:46

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Jeg skal gøre opmærksom på igen, at taletiden til korte bemærkninger er 1 minut. Ordføreren.

Kl. 15:47

Kim Andersen (V):

Jeg er da glad for, og det er hr. Per Clausen sikkert også, at hr. Jesper Langballe kan se forskel på hr. Per Clausen fra Enhedslisten og mig fra Venstre. Det er sikkert godt for os alle sammen. Jeg er i

hvert fald selv ganske tilfreds med det. Og så er jeg i øvrigt af den opfattelse, at man nok her bør iagttage, at hr. Per Clausen argumenterer ud fra ét ideologisk synspunkt, som er væsensforskelligt fra det, jeg gør, og den baggrund, jeg har for at lovprise vores frihedsrettigheder, herunder vores ytringsfrihed.

Så vil jeg sige, at jeg i og for sig tror, at vi alle sammen, også hr. Jesper Langballe som en god kristen forkynder, er klar over, hvornår man er på kanten af § 266 b, og hvornår man er over, og hvornår man slet ikke er i nærheden af den. I virkeligheden tror jeg, det har noget at gøre med rigtig god opdragelse og respekt for andre. Og så kan der en gang imellem være nogle, som i debattens iver har en bevidst lyst til at antaste den grænse for at få en god diskussion i gang, og det kan da for så vidt også være befriende.

Kl. 15:48

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Jesper Langballe.

Kl. 15:48

Jesper Langballe (DF):

Nej, jeg kan forsikre hr. Kim Andersen, at så enkelt er det ikke, at det er fuldstændig selvindlysende, hvornår man er på kanten af den paragraf. Husk på, at jeg taler med en vis vægt; jeg er jo selv lige blevet domfældt og straffet efter den paragraf, og det kunne så være, fordi jeg vovede at sige noget. Jeg ved ikke, om hr. Kim Andersen har prøvet at løbe den samme risiko.

Men jeg vil sige, at problemet jo er det, som hr. Kim Andersen fuldstændig ser uden om, nemlig: Hvad er forhånelse? Hvad er nedværdigelse? Det, der er forhånelse og nedværdigelse for den ene, måske for hr. Per Clausen, er det måske ikke for hr. Kim Andersen. Sådan er det, og derfor er det en paragraf, der overlader os til ren vilkårlighed.

Kl. 15:49

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:49

Kim Andersen (V):

Jamen hr. Jesper Langballe har nok helt ret i, at vi ser så vidt forskelligt på det. Hvis det var så vilkårligt, og hvis det var så vanskeligt, så skulle vi jo have langt, langt flere sager af den her karakter, som hr. Jesper Langballe refererer til, end vi rent faktisk har og har haft. Jeg tror faktisk, at de fleste mennesker udmærket er klar over, hvornår man forhåner et medmenneske, og hvornår man taler nedsættende om et andet menneske eller en anden gruppe. Jeg tror faktisk, det ligger dybt i os med den opdragelse og den kulturelle ballast, de fleste ef es her

At der så er nogen, der ikke går af vejen for et godt verbalt slagsmål og en politisk diskussion, som kan foranledige dem til at prøve nogle grænser af, er jo noget ganske andet. Det har vi jo alle sammen prøvet, også i andre sammenhænge.

Kl. 15:50

$\textbf{F} \\ \textbf{ørste næstformand} \ (Mogens \ Lykketoft) \\ :$

Tak til Venstres ordfører. Så er det fru Karen Hækkerup som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 15:50

(Ordfører)

Karen Hækkerup (S):

Så står vi her igen: Dansk Folkeparti vil have ændret racismeparagraffen og endnu en gang have ændret den i den retning, at man skal kunne sige, hvad man vil, og hvad man mener, og hvis man ikke kan det, må det jo være et angreb på ytringsfriheden. Der må jeg bare sige, at det set ud fra Socialdemokraternes synsvinkel ikke er i overensstemmelse med sandheden, som vi ser den.

Vi synes, at der *skal* være en racismeparagraf. Vi går ind for, at man skal have så høje grænser, så vide rammer, for sin ytringsfrihed som overhovedet muligt, men når man taler, skal man tale under ansvar. Der er situationer, hvor man kan opildne til had, hvor man kan true folk, tale forhånende, tale nedsættende, tale nedværdigende, og det vil vi ikke være med til. Vi vil have, at man skal tale ordentligt, og derfor siger vi nej til det lovforslag, som Dansk Folkeparti kommer med. Jeg synes, at det, når man læser det igennem og ser på det stk. 2, som Dansk Folkeparti gerne vil erstatte, ikke rigtig giver særlig meget mening.

Jeg synes, justitsministeren lavede en rigtig god pædagogisk og grundig gennemgang af de forskellige bevæggrunde for, hvorfor den nuværende lov er, som den er, så det synes jeg ikke jeg vil rode mig ud i at gennemgå endnu en gang. Jeg tror sådan set bare, jeg vil slutte af med at sige, at det her fra Socialdemokraternes side er en klar afvisning; vi kan på ingen måde være med til at ændre racismeparagraffen, som Dansk Folkeparti foreslår.

Kl. 15:51

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Søren Krarup for en kort bemærkning.

Kl. 15:51

Søren Krarup (DF):

Forslaget til § 266 b blev førstebehandlet her i Folketinget den 29. oktober 1970. Da var Socialdemokratiets ordfører K. Axel Nielsen, og K. Axel Nielsen lagde ikke skjul på, at de nordiske lande ligesom de øvrige demokratiske vestlige lande egentlig havde været meget skeptiske over for racismekonventionen. Men da diktaturlandene opnår at få flertal, og det vil sige, at de kan præge FN-konventionen, så siger han, at når det nu er vedtaget af FN, så er de nordiske lande enige om at gøre det muligt at ratificere konventionen. Det vil altså sige, at vi kan konstatere, at FN simpelt hen tilsidesætter enhver saglig vurdering, og det er jo også det, vi oplever her, nemlig at der i § 266 b ses ganske væk fra sagen og der kun ses hen på formen: Er det forhånende? Er det nedværdigende? Hvad der er sagt, er ligegyldigt.

Vil Socialdemokratiets ordfører ikke være enig med mig i, at det er en meget fattig måde at debattere på, altså at det hele handler om den måde, du taler på, og ikke om det, der siges?

Kl. 15:53

$\textbf{F} \\ \textbf{Ø} \\ \textbf{rste næstformand} \\ \textbf{(Mogens Lykketoft):} \\$

Ordføreren.

Kl. 15:53

Karen Hækkerup (S):

Jamen sådan forstår jeg egentlig heller ikke § 266, og jeg synes, ministeren redegjorde meget grundigt for lige præcis det spørgsmål, jeg netop er blevet stillet. Det handler jo ikke kun om, hvad der bliver sagt. Det handler også om måden, det siges på, og det handler om de intentioner, der er med ytringen. Vi har vide rammer for vores ytringsfrihed, og det skal vi have. Vi er et demokrati, og vi har frihed. Men vi har frihed under ansvar, og man skal tale ordentligt til hinanden og om hinanden, og vi skal sørge for, at man ikke opildner til had, til fremmedfjendskhed, til splid mellem befolkningsgrupper. Det kommer der ikke noget godt ud af.

Derfor skal der være nogle rammer for, hvad man kan sige. Derfor har vi en injurielovgivnig, og derfor har vi en racismelovgivning, og uanset hvad argumentet i fortiden har været for, at man har indført en § 266 og har formuleret den, som man har, er jeg nu ikke enig med spørgeren med hensyn til den historiske tilblivelse, altså hvordan racismeparagraffen er kommet til. Så hæftede jeg mig også ved, at justitsministeren i sin besvarelse både kommenterede FN's ra-

cediskriminationskonvention og EU-rammeafgørelsen om bekæmpelse af fremmedhad, og der må jeg bare sige, at uanset om det handler om FN eller om EU, så handler det her for mig og for Socialdemokraterne om noget helt andet.

Det handler om ligeværd mellem mennesker og om, at vi ikke skal tale nedsættende om hinanden. Så uanset om det her havde stået i noget, der vedrørte FN, eller noget, der vedrørte EU, så ville vi have sagt nej.

K1 15:54

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Søren Krarup.

Kl. 15:54

Søren Krarup (DF):

Vi er jo ganske enige om, at selvfølgelig skal man da, så vidt det er muligt, tale ordentligt til hinanden. Selvfølgelig skal man overholde rammerne. Men hvad siger fru Hækkerup til, at rammerne bliver det hele? Hvad siger fru Hækkerup til, at formen bliver det hele og sagen derfor ligegyldig?

Det, der sker med § 266 b, er jo, at ytringsfriheden fuldstændig forsvinder. Jeg vil tillade mig endnu en gang at henvise til den dom, der er afsagt i Østre Landsret i dag, hvor den største kender af islam bliver dømt, fordi han har sagt den ubestridelige sandhed om islams forhold til kvinder. Det taler om et folkestyre og en offentlig debat, som for længst har prisgivet det saglige, har prisgivet at spørge efter sandheden for kun at hænge sig i formen. Vil fru Hækkerup dog ikke give mig ret i, at det er en fattig debat, der kun spørger om formen?

Kl. 15:55

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:55

Karen Hækkerup (S):

I dag har landsretten talt. Det synes jeg at vi i Folketinget skal respektere. Det er muligt, at der kommer en anke, og så må man jo se, hvad der kommer ud af det.

Ordføreren siger, at der er faldet en dom, fordi der er en mand, der har sagt sandheden. Der må man jo så bare lige spørge, om det var det, landsretten kom frem til. Nej, det var det ikke, og derfor mener jeg heller ikke, at ordføreren kan sige, som han gør, uden selv at ville ændre på betingelserne for, hvad det er, der rent faktisk er foregået. Ordføreren startede med at sige, at vi skal overholde rammerne, og at det skulle vi være enige om.

Men det er jo ikke sandt, når det, Dansk Folkeparti gør, jo ikke er at ville overholde rammerne, det er at ville ændre dem og ville ændre dem, sådan at der ikke længere skal være den respekt og den betænksomhed i det sprogbrug, man har, ud fra en betragtning om at man skal have lov til at sige, hvad som helst man har lyst til, hvis man bare selv synes, at det er sandt. Der står jeg et andet sted. Der står Socialdemokraterne et andet sted. Vi vil ikke være med til, at man skal tale truende, nedsættende og forhånende om andre mennesker. Det kommer der ikke noget godt ud af. Det har vi set mange gange i historien, og det er ikke noget, Socialdemokraterne på nogen som helst måde vil være med til.

Kl. 15:56

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Jesper Langballe for en kort bemærkning.

Kl. 15:56

Jesper Langballe (DF):

Jeg kan sådan høre, at fru Karen Hækkerup er ved at slå sig op som en debatkulturens Emma Gad. Det er da en position, jeg vil ønske Socialdemokraterne og hende tillykke med. Jeg synes, det er nogle meget flotte statements, der kommer fra fru Karen Hækkerup, bl.a. at hun ikke er enig med spørgerne om eller med forslagsstillerne om paragraffens tilblivelse. Var det ikke mere ærligt at sige, ligesom ministeren sagde, at det ved hun ikke en pind om?

Så er et andet statement det meget flotte stk. 2, som vi har foreslået det, at man altså indfører muligheden for sandhedsbevis. Det giver ikke nogen mening, siger fru Karen Hækkerup – ikke et ord om hvorfor det ikke giver nogen mening. Er det egentlig ikke at komme lidt for nemt om ved det? Det er dog ikke sikkert, at ens modstandere er fuldkommen håbløse idioter.

Kl. 15:57

$\textbf{F} \\ \textbf{ø} \\ \textbf{rste næstformand} \\ \text{(Mogens Lykketoft):} \\$

Ordføreren.

Kl. 15:57

Karen Hækkerup (S):

Hvis jeg husker min Emma Gads »Takt og Tone«, kan jeg i hvert fald sige, at spørgeren nok ikke har læst den for nylig. Så ville man jo ikke stille sig op og sige, at den, som står på talerstolen, siger noget, der ikke er sandfærdigt. Det tror jeg egentlig ikke at jeg har bevæget mig ud i.

Når jeg siger, at jeg ikke er enig med Dansk Folkeparti i den vurdering, man har om tilblivelsen af racismeparagraffen, så må jeg bare sige, at det er, fordi jeg ikke har den opfattelse, at jeg er enig med Dansk Folkeparti. Det er ikke, fordi jeg ikke ved det. Jeg er ikke enig med Dansk Folkeparti i, at det er på grund af diktaturstaterne, at racismeparagraffen er blevet, som den er. Men kan selvfølgelig få folk til at undersøge sagen nærmere, og alle kan blive klogere, men jeg tror altså ikke på, at racismeparagraffen er kommet til, fordi diktaturstater har syntes, det var sådan, at loven skulle indrettes.

Når det handler om stk. 2, så tror jeg, at jeg refererede til den gennemgang, ministeren havde af det, som netop forklarede, hvorfor det ville undergrave racismeparagraffen, og også forklarede, at man jo i forvejen tager hensyn til, hvilken sindstilstand og hvilke bevæggrunde, der har været tale om under den ytring, der så ville være blevet dømt for. Det ville få betydning for straffen, men ikke for spørgsmålet om, hvorvidt selve gerningen var strafbar. Jeg tror bare, at det var det, jeg henviste til.

Kl. 15:59

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Jesper Langballe.

Kl. 15:59

Jesper Langballe (DF):

Selv om fru Karen Hækkerup er hurtigtaler, så må jeg sige, at hendes svar virkelig i den grad var så meningsløst, at jeg simpelt hen er nødt til at afstå fra at følge det op.

Kl. 15:59

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 15:59

Karen Hækkerup (S):

Jamen så tror jeg, jeg vil sige tak. Efter i går at have stået på Folketingets talerstol i mange timer med spændende forslag fra Dansk Folkeparti, så tror jeg, at jeg bare vil sige tak for at slippe for denne omgang.

Kl. 15:59

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Per Dalgaard for en kort bemærkning.

Kl. 15:59

Per Dalgaard (DF):

Jeg kan forstå, at Socialdemokratiet overhovedet ikke har nogen betænkeligheder ved at så vital en paragraf, sådan som den ses fra Socialdemokratiets synsvinkel, er skabt af FN's flertal, som består af diktaturstater. Det accepterer man fuldt ud, og med hensyn til argumentet om, at det ikke er tilfældet, kan man jo så begynde at filosofere over, hvordan det kan være, at alle henvendelser vedrørende overholdelse af menneskerettighederne primært går til de vestlige demokratier. Der er aldrig henvendelser fra FN om, at netop diktaturstaterne ikke overholder menneskerettighederne. Hvordan kan det egentlig være?

Kl. 16:00

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:00

Karen Hækkerup (S):

Det er jo en anden debat, og den synes jeg også er spændende, men den handler ikke om racismeparagraffen i Danmark, så den synes jeg at vi skal tage på et andet tidspunkt.

Kl. 16:00

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Per Dalgaard.

Kl. 16:00

Per Dalgaard (DF):

Så tager vi den på et andet tidspunkt. Jeg vil gerne spørge, om det ikke er sådan, at en konvention, som har medført den her racismeparagraf, har sin tid. En ting er skabt i en helt anden tidsalder, og nu er vi så nået frem til 2011, og så må sådan noget revurderes. Eller er det eviggyldigt?

Kl. 16:00

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:00

Karen Hækkerup (S):

Der er nogle ting, der er eviggyldige, og der er andre ting, der skal revideres. For mig er det eviggyldigt, at vi betragter mennesker som ligeværdige; at vi siger, at sproget har en betydning; at vi skal forsøge at undgå, at der bliver skabt splid; at vi skal forsøge at undgå, at der bliver skabt had mellem mennesker, og at vi derfor skal have nogle regler for, hvad man må sige, hvordan man må sige det, og hvordan man må opføre sig over for hinanden. Vi har set nok krige, vi har set nok splid, vi har set nok had og forfølgelse i historien, og vi skal undgå at komme derhen, hvor mennesker spilles ud mod hinanden, og hvor man ved sprogets brug får fremmanet billeder af andre som fjender alene i kraft af den religion, de har, eller den race, de tilhører, for ellers er vi ude et sted, hvor friheden er erstattet af noget helt andet.

Jeg må bare sige, at hvis det er det, Dansk Folkeparti ønsker sig, så tror jeg, at Dansk Folkeparti står meget alene. Vi andre i Folketinget står vagt om vores frihedsrettigheder og står også vagt om retten til at behandle hinanden ordentligt.

Kl. 16:01

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 16:01 Kl. 16:04

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det bliver jo en lidt spændende og ophedet diskussion, som vi deltager i her, og det viser i hvert fald, at der er lyst til at ytre sig. Jeg synes stadig væk, at den første ordveksling om tilblivelsen, hr. Jesper Langballe og fru Karen Hækkerup havde, var lidt spændende. Undskyld, jeg tror endda, at det ligger helt tilbage til, da hr. Søren Krarup spurgte. Altså, fru Karen Hækkerup hidser sig sådan lidt op og siger, at det søreme ikke er diktaturer, der ligger til grund for tilblivelsen af racismeparagraffen. Det synes jeg måske er en lidt unødig ophidselse. Det er vel fuldstændig sandt, at det var et flertal af diktaturstater, der mod Danmarks, USA's og andre demokratiske landes ønsker sørgede for at skabe den konvention, der ligger til grund for, at man i 1971 ændrede i den danske straffelov. Er det ikke korrekt?

Kl. 16:02

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:02

Karen Hækkerup (S):

Jeg kan jo i bemærkningerne læse den historiske gennemgang, sådan som Dansk Folkeparti foretager den. Jeg tror bare, at hvis man skulle gå ind og tolke, hvad der har været intentionerne, hvad der har ligget bag ved de forskellige beslutninger, hvorfor der er blevet stemt, som der er gjort, så måtte man motivforske. Den motivforskning synes jeg ikke der er lagt frem i dokumenteret tilstand, og derfor kan jeg ikke sige, at jeg, når jeg læser det her, så føler mig overbevist om, at Danmark kun har indført en racismeparagraf, fordi der er nogle diktaturstater, der har formet FN på en bestemt måde. Det tror jeg faktisk vil være på kant med den historiske sandhed.

Jeg ved godt, at hr. Morten Messerschmidt og andre fra Dansk Folkeparti elsker at udlægge historien, præcis som de ser den med deres egne øjne. Men jeg tror, at hvis der skal komme et konkret svar, skal man nok have en uvildig til også at give en vurdering.

Kl. 16:03

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 16:03

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Nu synes jeg ikke, at vi skal gøre det her til en diskussion om Dansk Folkeparti. Det er næsten ærgerligt, at det er Dansk Folkeparti, der har fremsat forslaget, fordi det med de historiske forudsætninger så åbenbart skal mistænkeliggøres. Nu er det jo ikke første gang og det eneste sted, man har kunnet læse om, hvordan det er foregået. F.eks. har CEPOS' chefjurist, Jacob Mchangama, som vel næppe kan beskyldes for at være en af frontmedlemmerne i Dansk Folkeparti, også den ene gang efter den anden redegjort for det historiske forløb og den baggrund, der har været for tilblivelsen af ændringen af racismeparagraffen i 1971.

Jeg synes, det er lidt mærkeligt at gøre det her til en diskussion om, hvad Dansk Folkeparti måtte have af historieopfattelse. Jeg synes efterhånden, det udvikler sig til en diskussion af, hvad Socialdemokraterne måtte have en historieopfattelse, for det er jo Socialdemokraterne, der prøver at sætte spørgsmålstegn ved den indtil i dag gængse opfattelse af, hvordan paragraffen er blevet til.

Kl. 16:04

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Karen Hækkerup (S):

Jeg synes, at hr. Simon Emil Ammitzbøll koncentrerer sig meget om tilblivelsen af paragraffen og ikke om, hvorvidt han synes om det indhold, der er i den. Jeg har i et af mine tidligere indlæg refereret til, at uanset om der ikke havde været noget i FN's racediskriminationskonvention, eller om der ikke havde været noget i EU's rammeafgørelse om bekæmpelse af fremmedhad, der også forpligtede os til eksempelvis at have en racismeparagraf, altså selv hvis der hverken havde været noget i FN eller i EU, så ville Socialdemokraterne stadig have syntes, at det var en god idé, fordi målet med at have en racismeparagraf er, at vi kan ytre os under ansvar, i respekt for og under hensyntagen til hinanden; at vi ikke opildner til had; at vi ikke sørger for, at befolkningsgrupper bliver spillet ud mod hinanden, og at vi derfor har et mere fredeligt samfund.

Så uanset hvordan racismeparagraffen var blevet til i sin tid, uanset om det havde stået i FN's eller EU's papirer eller ej, ville Socialdemokraterne stadig væk synes, at man skal have en racismeparagraf i et samfund, hvor man værner om hinanden, og hvor man gerne vil leve i fredelig sameksistens.

Kl. 16:05

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren.

Hr. Søren Krarup, der er ordfører for forslagsstillerne, ønsker at dele sin taletid op, så han får 5 minutter nu og 5 minutter senere. Ja. Hr. Søren Krarup.

Kl. 16:06

(Ordfører for forslagstillerne)

Søren Krarup (DF):

Som bekendt – jeg håber, det er bekendt – var det FN's vedtagelse i 1965 af en konvention om afskaffelse af alle former for racediskrimination, der lå bag Folketingets vedtagelse i 1971 af § 266 b i straffeloven. Men det er tankevækkende at konstatere, hvordan FN vedtog denne konvention, der var nemlig meget stærk modstand mod konventionen. De vestlige og demokratiske lande var meget betænkelige ved en konvention, der ville kriminalisere ideer og dermed true ytringsfriheden – som USA og England erklærede det: Ytringer skal være frie, men opfordringer til vold skal kunne standses. Dette var Vestens synspunkt.

Men de kommunistiske lande – Sovjetunionen og dets vasalstater samt Cuba – og Saudi-Arabien stemte FN-konventionen igennem, og så gik det sådan, at da det nu hed en FN-konvention, kapitulerede de vestlige lande og bøjede sig i ærbødighed for disse totalitære trusler imod ytringsfriheden.

Det bliver tydeligt i det danske Folketing, hvor forslaget om den nye § 266 b kommer til første behandling den 29. oktober 1970. Den konservative justitsminister Knud Thestrup er ikke ganske tryg ved forslagets undertrykkende karakter, og den socialdemokratiske ordfører K. Axel Nielsen deler den skepsis, som en række stater, heriblandt de nordiske, gav udtryk for i FN, men siger så:

»Men de nordiske lande er enige om at gøre det muligt at ratificere konventionerne, når de nu er vedtaget af FN.«

Med andre ord: FN er den hellige, almindelige demokratiske kirke, som berettiger alt, også den trussel imod ytringsfriheden, som de vestlige lande har et klart blik for og har stemt imod.

Sådan vedtages en FN-konvention. Sådan lukker de vestlige lande og især de danske politikere øjne og øren for den katastrofale virkelighed og siger ja til § 266 b, *men* ikke alle sammen.

Der er en enkelt, nærmest profetisk røst blandt de danske ordførere den 29. oktober 1970, som sætter tingene fuldstændig på plads. Det er Poul Dam fra Socialistisk Folkeparti. Han siger:

»Det er ikke vor stats opgave at foreskrive borgerne visse meninger eller at fratage dem retten til at have visse andre meninger. Selv de tåbeligste anskuelser, selv de mest skadelige opfattelser har ret til at eksistere, og de har ret til at komme til udtryk. Det sidste skal med. Det er en illusion, der grænser til hån, at friheden skulle være sikret, når der blot var tænkefrihed og trosfrihed ... Det er udtryk for en primitiv moralistisk tankegang, at man kan bekæmpe det, som bør bekæmpes, ved at kriminalisere det ... Nej, friheden er absolut, og der er intet argument, som kan begrunde nogen begrænsning af friheden.«

Poul Dam fortsætter:

»Dette er det springende punkt; man sætter et skel mellem acceptable meninger og uacceptable meninger. Når dette skel først er sat, kan det flyttes, og hvor er vi så henne? Så er vi tilbage i den oplyste enevældes forestillinger om ytringsfrihedens grænser. I parentes skal det bemærkes, at det er bittert ironisk, at netop en lovændring, der vil bekæmpe diskrimination, medfører, at et så uvidenskabeligt og diskriminationsladet ord som ordet »race« indføres i dansk lovgivning.«

Poul Dam slutter:

»Det er ikke statens eller domstolenes opgave at beskytte mig eller andre, der mener som jeg, ved at forbyde nogle meningsytringer, som jeg fordømmer ... Danmark bør ikke ratificere en hvilken som helst kompromiskonvention fra FN, hvis vi alvorligt må frygte, at følgerne gør det danske samfund ringere. Disse lovforslag begrundes altså med ratifikationsønsket, men de vil medføre demokratiske tilbageskridt, hvis de da skal tages efter ordlyden.«

Hvilke sande og profetiske ord, hvilken klarhed og præcision i kritikken af FN-konventionen og forslaget til § 266 b, og hvilken falliterklæring, hvilken åndelig og intellektuel fallit for det danske folkestyre, at Folketinget vedtager § 266 b på trods af Poul Dams sande og uafviselige kritik, for det er jo gået, som han forudsagde.

§ 266 b i straffeloven terroriserer og ensretter den danske debat og dermed det danske demokrati. Vi har set mange eksempler på det, og i stigende grad i den seneste tid, også i dag. Ved hjælp af § 266 b forfølges det frie ord og den åndelige selvstændighed, mens tilhængerne af totalitarismens og diktaturlandenes politiske ensretning samles bag dens bannere i dag som dengang.

Det er efter vores mening en betingelse for en fri og åben debat i et frit og åbent folkestyre, at misbruget af § 266 b standses. Vi foreslår som bekendt, at der indføres et stk. 2 som frikender den, der kan føre sandhedsbevis for sine udtalelser. Det er efter vor mening uanstændigt og i strid med enhver lødig debat, at alene tonen og formen skal være afgørende. Sandheden, kun sandheden, skal i den frie debat i et frit folkestyre være afgørende instans.

Vi håber, at Folketinget 41 år efter Poul Dams udtalelser vil tage dem alvorligt og tage dem til efterretning, og vi tillader os at sige til regeringen, at vi faktisk også har et løfte om, at dette emne ikke er færdigbehandlet.

Kl. 16:12

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Så er det fru Karina Lorentzen Dehnhardt som ordfører for SF.

Kl. 16:12

(Ordfører)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Dagens forslag handler jo om en ændring af racismeparagraffen, sådan at forhånende udtalelser i en eller anden udstrækning skal være lovlige, nemlig når de er sande, eller når fremsætteren har rimelig grund til at kunne anse dem som dækkende for de faktiske forhold eller var provokeret til at fremsætte dem. Det forslag kan SF ikke støtte, og jeg skal redegøre for, hvorfor jeg synes vi stadig væk har brug for racismeparagraffen i den udformning, den har i dag.

Racismeparagraffen kriminaliserer jo ytringer, som fremsættes offentligt – det er et krav – og som er forhånende i forhold til et mindretal. Det kan være etniske persongrupper eller seksuelle mindretal.

Bare lige for at tage udgangspunkt i virkeligheden viser tal fra en nylig offerundersøgelse fra regeringen, at ca. 16.000 mennesker i Danmark har været udsat for en hadforbrydelse, og andre undersøgelser igen viser, at homoseksuelle er overrepræsenteret i forhold til udsathed for vold og trusler, eller at hver tredje somalier inden for det sidste år har været udsat for en racistisk motiveret forbrydelse. Det synes jeg er alvorlige tal, som peger i retning af et problem, som også har med ytringsfrihed at gøre.

For lige at anskueliggøre det har jeg valgt et eksempel fra min seminarietid, hvor jeg havde en fantastisk kristendomslærer. Han filosoferede over ordet mord, og det er et ordspil, som jeg så siden har husket, og som gjorde ret stort indtryk på mig. Et mord, sagde han, er bare et ord med m foran, og med det mente han, at ord var egnede til at kunne slå ihjel, måske ikke altid i bogstaveligste forstand, men ord kunne dræbe noget af livet, energien og virkelysten i et andet menneske.

Når jeg netop nævner det, er det, fordi erfaringen er, at grove, nedsættende udtalelser, når de fremsættes mange gange nok og de rettes mod en bestemt gruppe i samfundet, kan få reelle og nogle gange voldelige konsekvenser for almindelige borgere.

Vores racismeparagraf har nemlig en historisk berettigelse. Den blev indsat i 1939, og den er godt nok også ændret nogle gange siden, som vi også kan høre af debatten her i dag. Den var en reaktion på det, der foregik i Tyskland, men jeg synes ikke, at den har udtjent sit formål endnu, fordi vi ved, at forhånende og nedsættende bemærkninger kan anvendes til at mobilisere modvilje over for bestemte befolkningsgrupper. Det så vi jo i nazitidens Tyskland. Vi så først de verbale overgreb, som senere legitimerede de reelle fysiske overgreb mod jøderne. Nutiden har også sine eksempler, f.eks. folkemordet i Rwanda og borgerkrigen i det tidligere Jugoslavien.

Man kan så spørge sig selv, om sådan en racismeparagraf kunne have forhindret det her vanvid og nedslagtningen af uskyldige mennesker. Nej, det kunne den nok ikke, i hvert fald ikke alene. Og vi kan også godt se, at den heller ikke stopper mennesker i Danmark, for hvert år er der mennesker, der bliver udsat for vold og trusler som følge af deres etnicitet eller seksuelle orientering.

Straffen i sig selv har vel næppe den helt store virkning, men jeg synes, at den har en stor og vigtig signalværdi. Den sender nogle signaler om, hvilke værdier vores samfund er bygget på, nemlig at i Danmark er alle borgere ligeværdige, vi er stolte af vores forskelligheder, og vi vil faktisk også beskytte dem imod urimelige angreb, akkurat som vi beskytter individet mod urimelige angreb via injurielovgivningen.

At vi har en racismeparagraf betyder ikke, at det er umuligt at komme med sine holdninger, at det er umuligt at ytre sig om visse forhold eller kritisere religion og kultur. Det kan man stadig væk godt, men kravet er, at når det foregår i det offentlige rum, skal det foregå på en ordentlig måde, og faktisk er der meget vide rammer, når ytringsfriheden bruges politisk. Det viser en frifindelse af det nazistiske parti i en konkret sag. Ytringsfriheden giver ikke en berettigelse til at nedgøre eller forhåne bestemte grupper med udgangspunkt i deres etnicitet, religion, seksualitet osv. Det er en beskyttelse, som vi er tilfredse med, og den beskyttelse ønsker vi at opretholde

Kl. 16:16

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Søren Krarup for en kort bemærkning.

Kl. 16:16

Søren Krarup (DF):

Jeg ved ikke, hvor kort den bliver, men det skal den jo være.

Det er altså SF's ordfører. Jeg vil fortælle en lille historie. Jeg var den første i Danmark, der protesterede mod § 266 b. Det skete i en kronik i Berlingske Tidende den 9. november, 1970. 14 dage senere blev jeg opsøgt af Axel Larsen, som var på taleturné i Vestjylland. Han havde læst kronikken, og han var fuldstændig enig med mig. Han kom til frokost i Seem præstegård og var meget hyggelig, og han sagde: Vi har jo haft Poul Dams fremragende tale i Folketinget, og derfor tror jeg, jeg kan sige på SF's vegne, at det anslag imod ytringsfriheden, der er tale om med 266 b, vil blive afværget. Der skete en enkelt ændring af et adjektiv, men i øvrigt blev intet afværget. Det var SF, der desværre ikke kunne holde det løfte, som både dets ordfører og dets formand aflagde halvvejs til mig.

Når jeg nu hører den ærede ordfører for SF stå og sige, at alt det, som de to havde blik for, var falsk, at det, de sagde om selve det at kriminalisere meninger – det, jeg citerede Poul Dam for at sige – er noget, som SF i dag overhovedet ikke vil fatte, så vil jeg tillade mig at være så uelskværdig at sige, at jeg synes, der er tale om et beklageligt forfald.

Kl. 16:18

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:18

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jamen nu er det jo et frit land, vi lever i, så det skal selvfølgelig stå for Dansk Folkepartis ordførers egen regning, hvad han synes om det.

Jeg er udmærket klar over, at Poul Dam havde et indlæg om racismeparagraffen; jeg ved til gengæld også, at det ikke repræsenterede gruppens holdninger, og det gør det stadig væk ikke.

Så vil jeg sige, at det her ikke handler om at kriminalisere meninger, det handler ikke om at kriminalisere holdninger – dem kan man sådan set godt få lov til at give udtryk for, men man skal bare gøre det på en ordentlig måde. Jeg synes ikke, det er nødvendigt at komme med nedsættende og forhånende udtalelser for at kunne debattere. Man kan sagtens fremlægge sine holdninger og debattere i en ordentlig og god tone uden at skulle gøre lige netop det.

Kl. 16:18

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Søren Krarup.

Kl. 16:18

Søren Krarup (DF):

Fru Dehnhardt siger, at man skal tale på en ordentlig måde. Jeg kan ikke lade være med at spørge: Skal det være det afgørende for en debat, at formen er den rigtige? Det kan da ikke være SF's mening i dag, at sagen er ligegyldig, bare den bliver fremført ordentligt. Afgørende er og bliver det jo, om det er sandt.

Fru Dehnhardt nævnte injurielovgivningen. Javel, men i de tilfælde stilles der sandhedskrav. Hvorfor gør der ikke det her, hvor vi taler om noget væsentligere, nemlig striden om, hvad vi mener? Så er sandhedskravet ligegyldigt, så er det ene og alene formen – forhånelse og hvad man kalder det – og hvem vil ikke føle sig forhånet, hvis man bliver modsagt, sådan at man ikke kan svare?

Jeg er ked af at sige det, men jeg synes, der er tale om et meget beklageligt fald i SF's niveau. Jeg mindes både Axel Larsen og Poul Dam, og så siger jeg: Ak! Hvor forandret!

Kl. 16:19

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:19

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Der er ikke noget, der er ak, så forandret, for det var ikke gruppens holdning, og der er ikke sket noget beklageligt fald i SF's holdning til det her spørgsmål. Det har sådan set været en konstant og stabil holdning, som vi står ved.

Så vil jeg bare sige, at nu har vi jo tidligere diskuteret, hvad forskellen på injurieparagraffen og racismeparagraffen er – det har justitsministeren fremlagt – så det synes jeg ikke jeg behøver tage op igen.

Jeg synes faktisk, at formen er afgørende og vigtig. Vi så i nazitidens Tyskland, hvordan de verbale overgreb senere førte til de fysiske overgreb, som betød, at massevis af jøder blev sendt i koncentrationslejre, og derfor skal vi tænke enormt meget over, hvordan vi gør, når vi debatterer ting.

Jeg synes sagtens, at vi kan fremlægge vores politiske holdninger – det er der endda vide rammer for – vi kan sagtens kritisere kultur og religion uden at komme på kant med loven. Kravet er bare, at formen er i orden, og det synes jeg sådan set er et udmærket synspunkt.

Kl. 16:20

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Jesper Langballe for en kort bemærkning.

Kl. 16:20

Jesper Langballe (DF):

Det var ikke gruppens holdning, siger fru Lorentzen Dehnhardt. Så vil jeg egentlig gerne høre: Hvem er gruppen? Det var altså partiets stifter og formands holdning. Det var partiets ordførers holdning på det område. Det var mig bekendt også Sigurd Ømands holdning, og så vidt jeg husker også Morten Langes. Efterhånden er vi nået hele SF's daværende folketingsgruppe igennem. Det er simpelt hen noget snak, vil jeg sige til fru Lorentzen Dehnhardt.

Så undrer jeg mig over, at ordføreren ikke forstår den ganske elementære sondring imellem, at vi straffer handlinger, men ikke meninger. Der er virkelig meninger og holdninger, som jeg finder dybt afskyelige, nogle, som jeg nærmest kan kaste op over. Det er ikke ensbetydende med, at jeg mener, at de skal forbydes og strafforfølges. Selv afskyelige holdninger skal have lov at komme frem i den frie debat. Det er, som om fru Lorentzen Dehnhardt tror, at man kunne have forhindret nazismen, hvis man bare havde forbudt dem. Er det ikke faldet ordføreren ind, at det, man kan opnå ved at fortie og forbyde og tvinge tingene under jorden, er, at det bliver ligesom en trykkedel, der til sidst eksploderer?

Kl. 16:22

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:22

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Nej, det tror jeg faktisk ikke, for der er ikke noget i racismeparagraffen, som forhindrer folk i at komme frem med deres holdninger og deres meninger. Det skal bare ske på en ordentlig måde, og det er, synes jeg, et meget væsentligt hensyn, vi tager til hinanden, nemlig at vi forlanger af hinanden, at det her skal foregå på en ordentlig og saglig måde. Jeg kan ikke se nogen som helst grund til, at man skal udtale sig forhånende eller nedværdigende om andre befolkningsgrupper. Jeg kan ikke se, hvad det tilfører debatten ekstra, og som skulle være godt. Så jeg er meget tilfreds med den racismeparagraf, som vi har.

Kl. 16:22 Kl. 16:26

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Jesper Langballe.

Kl. 16:22

Jesper Langballe (DF):

Det er utroligt med de der pænhedsfraser: på en ordentlig måde. Det er sådan en besværgelse. Man skal være pæn, men skal være ordentlig. Jamen altså, sagen er jo den, at vi måske ikke alle sammen har den samme opfattelse af, hvad det er. Jeg er ligesom hr. Søren Krarup kristen teolog, og for en kristen teolog, især en luthersk teolog, er religionskritik simpelt hen livsnerven, også kritik af kristendommen. Religionskritik for en muslim – og jeg taler om dem alle sammen jordkloden over – er det samme som forhånelse, og det straffes med døden.

Der er så altså nogle danskere, efterhånden indfødte danskere, som også synes det i sådan den politiske korrektheds og pænheds navn, altså at det da vist er fuldstændig rigtigt.

Når det er retslige termer, når det er noget, der indgår i juraen, så er spørgsmålet om, hvad der er forhånelse og nedværdigelse, den totale vilkårlighed.

Kl. 16:24

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:24

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg er ikke sikker på, om der var et spørgsmål i det, som ordføreren for Dansk Folkeparti kom med her. Det er muligt at komme med religionskritik. Den må bare ikke foregå på nedværdigende og forhånende måde over for bestemte religiøse mindretal, over for seksuelle mindretal, over for bestemte etniske grupper. Det mener jeg egentlig er et sagligt krav, som vi godt alle sammen kan holde ud at leve med. Jeg mener ikke, det forhindrer, at vi kan kritisere religion. Jeg har siddet og bladret meddelelsen fra Rigsadvokaten igennem, inden jeg gik herind, og har kigget lidt på dommene. Jeg synes egentlig, at det ser meget tilforladeligt ud. Jeg er ganske tryg ved det.

Kl. 16:24

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

For god ordens skyld skal det siges, at der er tale om korte bemærkninger, og de behøver ikke at indbefatte et spørgsmål. Argumenter kan også være som spørgsmål. Det giver altid en god debat. Men det er bare for at klargøre det.

Så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 16:25

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Tak. Det er mere til hele den her diskussion om nazismen og baggrunden for, at man overhovedet indføjede en racismeparagraf af en noget anden karakter end den racismeparagraf, vi diskuterer her i dag, for den gældende bygger jo i virkeligheden på noget helt andet.

Jeg synes bare, at man skal have den historiske forudsætning med, nemlig at man jo havde indskrænkninger af ytringsfriheden i Weimarrepublikkens Tyskland. Hitler fik taleforbud i årevis og lige meget hjalp det. Hvor er den tanke og tro på dog opstået, at man gennem lovgivning kan sørge for, at folk holder op med at have de meninger, de nu engang måtte have, og at man på sigt gennem meningslovgivning kan forhindre alverdens ulykker, når den historiske erfaring faktisk tilsiger det modsatte?

Kl. 16:26

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg er overbevist om, at racismeparagraffen er med til at holde hånden under debatten herhjemme, og derfor synes jeg sådan set også, at vi skal bevare den. Desuden har vi jo, som det tidligere er blevet fremlagt, også viden om, at det rent faktisk vil skabe nogle problemer i forhold til Danmarks internationale forpligtelser at afskaffe den. Derfor står vi selvfølgelig ved den. Det gør vi i SF.

Kl. 16:26

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 16:26

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Der er masser af problemer i forhold til Danmarks internationale forpligtelser, bl.a. at vi tillader nazistpartier, og hvad ved jeg, her i landet. Så hvis man endelig vil overholde alle de internationale forpligtelser, der er for at begrænse racisme, kan man bare gå i krig – ikke i bogstavelig forstand, men i lovgivningsmæssig forstand.

Det, jeg prøvede at gå ind i en dialog om, er det her argument om, at man ligesom kan bruge det nazistiske eksempel fra Tyskland til at argumentere til fordel for racismeparagraffen i dens nuværende udformning i Danmark. De to ting har jo bare intet med hinanden at gøre. Vi ved, at de havde indskrænkninger i ytringsfriheden i Tyskland. Det var ikke kun Hitler, der blev ramt af den. Der var en lang række folk fra nazistpartiet, som blev ramt af den blasfemilovgivning, som det så var, der var i Tyskland på det pågældende tidspunkt. Men det forhindrede ikke nazismen, og det er derfor, at jeg ikke synes, at det er et argument, der bør bruges i forhold til den debat, som vi har nu.

Kl. 16:27

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:27

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg sagde netop også, at jeg ikke er sikker på, at straffen på det her område er med til at forhindre noget. Det kan vi jo se at den ikke er, for der er hvert eneste år folk, der bliver udsat for overgreb, som er racistisk motiveret, og som har baggrund i folks etnicitet eller seksuelle orientering

Jeg tror også bare, at vi må sige, at de indskrænkninger i ytringsfriheden, der var i Tyskland, formentlig ikke ligner den lillebitte indskrænkning, vi har i ytringsfriheden her i Danmark. Det er jo ikke sådan, at man ikke kan få lov til at fremlægge sin holdning i Danmark, at man ikke kan få lov til at have sin mening; men når man ytrer sig offentligt, og når man er meningsdanner, har man et ekstra og særligt ansvar for, at det sker på en ordentlig måde, så det ikke er en forhånende eller nedværdigende udtalelse. Det synes jeg sådan set er et fint princip, som vi alle sammen kan leve med. Hvad er det, hr. Simon Emil Ammitzbøll mener forhånelse og nedværdigende udtalelser kan bidrage ekstra med i en debat?

Kl. 16:28

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Tom Behnke som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 16:28

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

For mig som konservativ er det vigtigt, at vi har ytringsfrihed. Men det er også vigtigt, at vi bruger den ytringsfrihed med omtanke og

med respekt for det talte ord. At vi gør det i en ordentlig tone, når vi ytrer os, og dermed mener jeg, at der ikke er nogen grund til, at man ytrer sig generaliserende og nedværdigende eller forhånende eller truende over for nogen grupper. Det er der ikke nogen grund til.

Man kan sagtens have sine meninger, alle de meninger, man har lyst til at have, og man kan også ytre dem, men det, man ikke må, er at ytre sig på en sådan måde, at det er generaliserende, forhånende, nedværdigende eller truende. Men det forhindrer ikke, at man kan få lov til at ytre sig om sine meninger. Og derfor er vi fra De Konservatives side stadig af den opfattelse, at den paragraf, vi har, er ganske udmærket, og vi har ikke nogen ønsker om at ændre på den. Det tror jeg egentlig heller ikke der er så mange her i salen der er uvidende om eller i tvivl om, for det er jo ikke første gang, at vi har haft den pågældende debat.

Fra konservativ side kan vi ikke støtte lovforslaget.

Kl. 16:30

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Per Clausen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 16:30

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Når vi snakker om den såkaldte racismeparagraf, er det rigtigt, at det ville være fornuftigt at erkende, at det har nogle omkostninger, hver eneste gang man har en paragraf, der lægger nogle begrænsninger på mulighederne for at ytre sig. Det tror jeg man skal erkende.

Eksistensen af en injurieparagraf kan også lægge nogle begrænsninger. Vi kender da eksempler på, at mennesker, der er kommet med udtalelser og er blevet dømt efter injurielovgivningen, efter nogens mening har fået en urimelig uretfærdig dom. De er blevet dømt, fordi de ikke var i stand til at bevise deres påstand, selv om den måske nok var rigtig.

Dansk Folkeparti lægger op til, at et krav om straffrihed ved sandfærdighed skal indføres i forhold til racismeparagraffen, og jeg har forstået, at man mener sig særlig styrket i argumentationen af en dom, der er truffet i dag.

Jeg har faktisk svært ved at se, at en vedtagelse af Dansk Folkepartis forslag ville ændre på den dom. For det, der var Lars Hedegaards argument for, at han ikke skulle dømmes, var, at det aldrig var meningen, at det skulle blive offentligt kendt, hvad han havde sagt til nogle nære venner, som havde en båndoptager med og optog det og senere lagde det ud på nettet. Pointen er jo også, at når han ikke ville have sagt det offentligt, var det, fordi han vidste, at det, han sagde, ikke kunne dokumenteres.

Derfor kan man sige, at i forhold til den sag giver det forslag, som Dansk Folkeparti har fremsat i dag, i grunden ingen mening, for det ville efter min bedste mening ikke have forhindret, at Lars Hedegaard var blevet dømt.

Det er også urigtigt, når man siger, at det er vilkårlighed, der afgør, om en ytring er i strid med racismeparagraffen. Nej, det er ikke vilkårlighed, det er sådan set domstolene, der på baggrund af en behandling af sagen afgør, om der er sket en overtrædelse eller ej.

Det er rigtigt, at det ikke altid er sådan, at de, der anmelder folk, får ret, og heldigvis for det. For mens jeg ikke synes, at jeg kan se eksempler på domme, som jeg synes er tvivlsomme og et alvorligt indgreb i ytringsfriheden, kan jeg da godt nævne eksempler på anmeldelser, som er det. Men det, at mennesker i den politiske debat så at sige forsøger at intimidere hinanden for på den måde at vinde i den politiske debat, er jo ikke noget ukendt fænomen, og derfor vil det nok eksistere permanent.

Men jeg er altså enig i, at det selvfølgelig altid er en alvorlig sag, når man har paragraffer, som indskrænker ytringsfriheden. Og det bliver selvfølgelig ikke mindre betænkeligt af, at det historiske ophav er et sammenrend af tvivlsomme nationer, lande og magthavere i FN, overhovedet ikke mindre betænkeligt.

Men det, der jo på den anden side er interessant, er, at det danske Folketing i 1971 – jeg kan ikke helt huske hvordan det politiske flertal var, det kommer lidt an på, om det var før eller efter et ganske bestemt valg – vel næppe har været fuldstændig underlagt Sovjetunionens interesser og synspunkter. Altså, det er vel trods alt næppe muligt at forestille sig. Så efter en afvejning har man truffet den her afgørelse ud fra, at det var fornuftigt at tilslutte sig FN-erklæringen og at lave den her lovgivning.

Hvorfor kan det være fornuftigt at have sådan en lovgivning? Det er, fordi ord jo har ganske stor betydning, og jeg er sikker på, at forslagsstillerne er helt enige med mig i, at ord har meget stor betydning. Og hvis man bruger et sprog og en måde at omtale andre mennesker på, fordi de tilhører en bestemt religion, en bestemt etnisk oprindelse eller, hvad det nu kunne være, kan man medvirke til at umenneskeliggøre disse mennesker. Hvis man umenneskeliggør mennesker, bliver det nemmere at behandle dem, som om de ikke er mennesker. Det er vel i grunden det, man kan lære af den måde, sproget blev brugt på i Nazityskland og givetvis også andre steder, nemlig at sproget kan være med til at bane vejen for en umenneskelig behandling af andre mennesker, som man ikke troede mulig.

Det betyder jo ikke, at racismeparagraffer eller andre former for lovgivning forhindrer, at der sker udvikling af ubehagelige samfundsformer og undertrykkelse af mennesker, for det har vi jo set eksempler på også i Tyskland på trods af en udfoldet lovgivning på det her område.

Til allersidst må jeg indrømme, at jeg synes, det er lidt underligt at få at vide, at hvis man ikke har mulighed for at overtræde den eksisterende racismeparagraf, er man ikke i stand til at komme med en religionskritik, som der er noget bund i. Jeg synes ærlig talt, det lyder lidt trist, hvis konsekvensen af at være luthersk teolog er, at man kun kan indlade sig på religionskritik ved at overtræde den her paragraf.

Jeg kan forsikre både hr. Søren Krarup og hr. Jesper Langballe om, at jeg efter fattig evne har udøvet religionskritik i store dele af mit liv, og jeg mener sådan set ikke, at jeg nogen sinde har været i nærheden af at overtræde den her paragraf. Om det, jeg har sagt, så har været i orden eller ej, vil jeg lade andre afgøre.

Kl. 16:35

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Karina Lorentzen Dehnhardt for en kort bemærkning.

Kl. 16:35

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Det er egentlig ikke, fordi jeg har en bemærkning til hr. Per Clausen, men det er, fordi jeg lovede De Radikale at sige, at de også afviste det her forslag, og det er derfor, at jeg rejser mig.

Kl. 16:35

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Det er helt i orden. Så er det hr. Jesper Langballe for en kort bemærkning.

Kl. 16:36

Jesper Langballe (DF):

Hr. Per Clausen tager fejl, når han siger, at Lars Hedegaard ikke var i stand til i landsretten at dokumentere sine udtalelser. Det var han ikke i stand til, fordi muligheden for at bringe sandheden ind i retshandlingen er udelukket af loven, men Lars Hedegaard kan sagtens dokumentere alt, hvad han har sagt, bl.a. med vidneførsel, som han har gjort det i den bog, som hr. Søren Krarup viste frem bl.a. med vidneførsel hos den syrisk-amerikanske islamekspert Wafa Sultan,

som i sine bøger har bekræftet alt, hvad Lars Hedegaard er blevet dømt for at sige. Så det er ikke rigtigt.

Hr. Per Clausen lader sig måske vildlede af, at det er Lars Hedegaards egen påstand, nemlig at hvert ord han har sagt er rigtigt. Men så er der samtidig det, at hans advokat siger, at det ikke er fremsat med fortsæt til udbredelse i en videre kreds, for han vidste ikke, at det skulle ud. Det er sådan set to forskellige ting, der ikke har noget med hinanden at gøre. Og nu har jeg ikke mere taletid, så jeg må hellere sætte mig ned.

Kl. 16:37

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Jeg kan lige sige, at det at fremvise dokumenter er svært at synliggøre i fremtidens referater. Hvis man vil citere fra den her debat om 30 år, så vil man ikke kunne forestille sig, at man fremviser en bog, så man er nødt til at udtale sig fra talerstolen og til mikrofonen, hvis man skal tages alvorligt senere hen.

Ordføreren.

Kl. 16:37

Per Clausen (EL):

Jamen jeg skal bare sige, at det, hr. Lars Hedegaard i sine omfattende skriverier har bevist, er, at Koranen og de tilliggende skrifter åbner op for en ekstrem undertrykkelse af kvinder. Det er også rigtigt, at nogle muslimer konsekvent mishandler kvinder, mishandler deres børn, men det, der ikke er rigtigt, og det, som ikke er dokumenteret, er udsagnet om, at muslim*er* gør det samme.

Det er måske en finesse i debatten, som kan være svær at forholde sig til, men den er bare vigtig.

Kl. 16:38

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren.

Hr. Jesper Langballe talte så lang tid i sit første indlæg, at jeg kom til at lægge tiden sammen. Hr. Jesper Langballe for endnu en kort bemærkning.

Kl. 16:38

Jesper Langballe (DF):

Der er ikke noget generaliserende i det. Der er ingen, der har sagt *alle muslimer*. Det har jeg heller ikke i de udtalelser, jeg er blevet retsforfulgt for. Men jeg har sagt muslimer, det er fuldstændig rigtigt.

I det øjeblik der er tale om et fuldstændig generelt og gennemgående kulturtræk hos muslimer, så er det selvfølgelig ikke ubeføjet generalisering at sige det. Man må gerne generalisere, hvis man vel at mærke taler om noget generelt. Det var den ene ting, jeg ville sige.

Den anden ting, jeg vil sige, er, at det jo er rigtigt nok, hvad hr. Per Clausen siger, at enhver begrænsning har en omkostning. Men her er jo ikke tale om en relativ begrænsning. Der er tale om, at vi altid efter straffeloven har dømt og straffet folk for deres handlinger og aldrig for de holdninger, der ligger bag ved handlingerne. Selv om de holdninger er modbydelige og man ikke bryder sig om dem, så har vi ikke straffet dem, fordi de er underkastet den domstol, der hedder den frie debat. Men hvis folk udmønter deres holdninger i vold og andre ubehagelige ting, skal de straffes. Er det så svært at forstå?

Kl. 16:40

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen): Ordføreren.

Kl. 16:40

Per Clausen (EL):

Jeg vil starte med at sige til hr. Jesper Langballe, at det jo nok ikke tjener noget formål, at vi her forsøger at gennemføre en fiktiv retssag om, hvad der ville være sket, hvis Dansk Folkeparti fik deres forslag vedtaget. Jeg siger bare, at jeg opfatter det, hr. Lars Hedegaard har sagt som en generaliserende bemærkning om muslimer i almindelighed. Det mener hr. Jesper Langballe nok i virkeligheden også. Men pointen er jo bare, at det synes jeg ikke at han har ført nogen som helst dokumentation for.

Så bare til det andet: Jamen hr. Jesper Langballe må erkende, at vi faktisk har besluttet os til, at ord også kan straffes under nogle ganske bestemte omstændigheder. Jeg er enig med hr. Jesper Langballe i, at det skal man være meget, meget forsigtig med. Hr. Jesper Langballe, hr. Søren Krarup og Dansk Folkepartis øvrige medlemmer dokumenterer til daglig, at det er vi også meget, meget forsigtige med i Danmark.

Kl. 16:40

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Simon Emil Ammitzbøll som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 16:41

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

I Liberal Alliance er vi som vel de fleste danskere imod racisme. Det medfører for mange danskeres vedkommende, at de næsten instinktivt også er for det, man i daglig tale kalder racismeparagraffen. Der stopper så enigheden, for vi mener slet ikke, at denne paragraf handler om racisme. Den handler om noget helt andet. Den handler om ytringsfrihed.

Ytringsfriheden er en helt central værdi i et vestligt liberalt demokrati, som det danske. Vi må tåle, at andre har et andet synspunkt end vores eget. Og det er helt basalt, at staten ikke kan gå ind og definere, hvad der er de rigtige meninger, hvad der er de rigtige holdninger, og hvad der er de rigtige synspunkter, som vi allernådigst må have lov til at ytre. I Liberal Alliance tror vi på et demokrati, der er defineret ud fra negative frihedsrettigheder, nemlig defineret ud fra fraværet af tvang fra statsmagtens side og dermed også fraværet af en indblanding i, hvad vi måtte tro, tænke og sige.

Det er jo lidt specielt, at det i dag er FN's internationale pressefrihedsdag; samme dag, som Lars Hedegaard er blevet dømt ved Østre Landsret, og samme dag, hvor vi diskuterer om ikke en afskaffelse så i hvert fald en opblødning af straffelovens § 266 b. Det er trist, og hvis det ikke havde været så trist, havde det været lidt morsomt. Ironisk er det i hvert fald, at man her i landet går så meget op i offerløse forbrydelser – offerløse forbrydelser forstået på den måde, at ytringer ikke skaber nogen ofre. Der er nogen, der siger noget, og det kan være, at der er nogen, der ikke bryder sig om det, men det kan aldrig blive en opgave for statsmagten at sørge for, at der ikke bliver sagt det, som nogle ikke kan lide.

Jeg synes, at man i den her debat glemmer, at der også er en klar social slagside i paragraffer som den såkaldte racismeparagraf. De intellektuelle og de velformulerede kan som regel sno sig bedre udenom paragraffer af den her slags, for de kan belægge deres ord på korrekte måder, der gør, at statsmagtens indskrænkninger i ytringsfriheden alligevel ikke rammer dem, mens mere jævne folk, der har sværere ved at formulere sig, oftere vil have svært ved at komme uden om juristeriet og paragrafferne. Dermed er der en klar social slagside i en paragraf som § 266 b i straffeloven, og det er et element, som vi synes at man desværre ofte glemmer.

Det er også vigtigt at have nogle af de historiske forudsætninger på plads. Hvor har vi dog brugt lang tid på, at man ikke har forberedt

Kl. 16:48

sig til den her debat i dag. Vi har diskuteret, hvad baggrunden er for den racismeparagraf, vi diskuterer. Det er rigtigt, at den såkaldte racismeparagraf oprindeligt kom ind i den danske straffelov tilbage i 1938, dengang da nazismen bankede på Danmarks dør. Men sandheden er jo, at man valgte en meget mere mild indskrænkning, selv da nazisterne stod truende syd for grænsen, end man har valgt at gøre senere. Det sætter det jo også i et vist perspektiv.

Det var på initiativ fra Sovjetunionen og med opbakning fra de kommunistiske vasalstater, opbakning fra en lang række nye diktatur i den tredje verden, at man i FN kunne lave et flertal imod de demokratiske nationer, som bl.a. Danmark, Sverige, Norge, Storbritannien, Holland, USA og Canada, og vedtage en konvention, der dannede baggrund for den reviderede racismeparagraf i 1971. Det har intet med Hitlertysklands forbrydelser at gøre, men det har en hel masse med Sovjetkommunismens forbrydelser at gøre og en mulighed for at undertrykke de politiske modstandere, som kæmpede for demokrati, ytringsfrihed og markedsøkonomi.

Det er jo i virkeligheden det samme, vi ser, når Organisationen af Islamiske Lande, OIC, fortsætter med Durbankonferencerne og de processer og kæmper for, at man skal lave indskrænkninger af ytringsfriheden, fordi man ikke må krænke den religion, der er dominerende i de pågældende lande. Det er igen diktaturlande, der prøver at sikre sig selv imod deres politiske modstandere.

Må jeg sige en allersidste sætning? Jeg synes, at vi skal huske på, at det jo i øvrigt slet ikke hjælper noget at straffe folk for deres meninger, for de vil beholde dem, lige meget hvad statsmagten finder på at give dem af straf.

Kl. 16:46

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Det var rigtigt, at det var en sætning. Tak til ordføreren. Hr. Jesper Langballe for en kort bemærkning – undskyld, det havde jeg overset.

Kl. 16:

Jesper Langballe (DF):

Man skal være lidt tilbageholdende med at give sine folketingskolleger karakter, men jeg kan ikke lade være med at sige til hr. Simon Emil Ammitzbøll, at han dog er blevet utrolig meget klogere, efter at han er ophørt med at være radikal. Det er måske upassende, men jeg vil gerne rose hr. Simon Emil Ammitzbøll, fordi han har tilført den her debat noget virkelig ånd på både det historiske og det saglige område. Det er ganske velgørende, at man ikke skal være alene om det. Tak for det.

Kl. 16:47

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Det giver anledning til en kommentar fra ordføreren.

Kl. 16:47

$\textbf{Simon Emil Ammitzb} \textbf{\o} \textbf{ll} \ (LA) :$

Jeg takker for roserne, og så vil jeg bare sådan i al stilfærdighed advare hr. Jesper Langballe, med hensyn til at det ikke er altid, at det går bedre, når folk forlader De Radikale. Man skal huske, at tidligere statsminister Erik Scavenius jo også forlod Det Radikale Venstre inden anden verdenskrig.

Kl. 16:47

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Giver det anledning til yderligere ros fra hr. Jesper Langballe? Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Så er det hr. Søren Krarup som ordfører for forslagsstillerne. (Ordfører for forslagstillerne)

Søren Krarup (DF):

Jeg vil takke hjerteligt for en meget spændende debat, og jeg vil gentage hr. Jesper Langballes kompliment til hr. Ammitzbøll, selv om hans vurdering af Scavenius ikke var helt korrekt. Jeg mener faktisk, at Scavenius også var radikal i 1939-40.

Men i hvert tilfælde glæder det mig at høre hr. Ammitzbølls også historiske forståelse af sagen, for det er jo fuldstændig rigtigt, at man har brugt nazismen som baggrund for racismeparagraffen, på trods af at det, som Poul Dam fuldstændig rigtigt siger i 1970, med racismeparagraffen er første gang, at et så uvidenskabeligt og diskriminationsladet ord som race bliver brugt i dansk lovgivning; og det er naturligvis en arv fra nazismen.

Forholdet er jo, at betragtningen af mennesket som et racevæsen er at gøre mennesker til natur, og der har det i dansk kultur hidtil været det modsatte: at mennesket var Guds skabning med skyld og ansvar og ikke bare et stykke natur. Men det er den, der indføres med nazismen, og det er jo ikke tilfældigt, at vi, efter at racismeparagraffen er blevet vedtaget i 1971, så får et offentlig liv, hvor ordet race terroriserer debatten. Jeg tror, at jeg er et af de meget få mennesker i Danmark, der har dom for, at jeg ikke er racist. For da jeg i 1986 protesterede mod Dansk Flygtningehjælp og indvandrerpolitikken, blev jeg anklaget af Aarhus' daværende borgmester, Thorkild Simonsen, for småracisme, og jeg anlagde sag og har dom for, at jeg ikke er racist.

Men jeg tør jo ellers antyde, hvordan ordet racisme har terroriseret debatten, og hvordan ingen jo efterhånden tør ytre sig, hvis de bare er i nærheden af noget, der kan kaldes for racisme, og det er naturligvis, fordi vi har fået en paragraf, som netop lægger op til, at man på den måde ensretter debatten. Det er jo, hvad der er sket i den sidste generation, og det er det, vi oplever gang på gang – nu senest i dag med Lars Hedegaard, denne fornemme historiske skribent, hvis viden om islam overstiger alle andres i dette land, vil jeg sige. Han taler om islam og taler jo ikke nedsættende om muslimer, men siger, hvordan islam forholder sig til bl.a. kvinder. Og han skal i dag finde sig i at blive forfulgt i en retssag, der ikke dømmer efter hans handlinger, men efter hans holdninger. Det er og bliver i modstrid med et demokratisk samfund.

Et retssamfund binder den falske handling, truslen, sådan som man oprindelig gjorde med det, der skulle blive til FN-konventionen, altså sådan, at man ville forbyde det, der truede, men ville lade ordet være frit. Det var det, de vestlige lande ville i 1965, og det var det, som diktaturlandene havde held til at forhindre. Og det er altså frugterne af denne totalitære tankegang, denne indføring af begrebet race som et forfølgelsesbegreb; det er følgerne af det, vi står med i dag.

Derfor er det, at det er helt nødvendigt at sige, som vi har sagt i vores forslag, at der skal være mulighed for at kunne dokumentere, at noget er sandt. Tonen i sig selv er og bliver ikke tilstrækkeligt. Det skal være sådan, at man ved et sandhedskrav kan enten dømme eller frikende. Det bør ikke være sådan, at man kan mistænkeliggøres, bare fordi der er bestemte ord, der kan slynges efter en, sådan som vi er adskillige, der i en menneskealder har oplevet det at blive forfulgt af bagvaskelse og terrorord i retning af racist. Det er det, som racismeparagraffen muliggør, og derfor vil jeg alvorligt henstille til regeringen, at de overvejer situationen.

Vores forslag er faktisk godt. Det giver på ny mulighed for, at man kan tale sagligt sammen, og at ikke en tilfældig form eller tone skal være afgørende for, at vi kan veksle ord med hinanden. Og jeg vil meget håbe, at regeringen vil lytte til os, og også indskærpe, at de faktisk har lovet i forvejen, at de vil tage det, vi foreslår, meget alvorligt. Det vil jeg anbefale at de gør, netop fordi det giver mening, at man fastholder, at det er ordene, der er fri, og at det er handlinger-

ne, man dømmes efter. Det er grundlaget for et retssystem, der netop er det modsatte af totalitært.

Kl. 16:53

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak. Der er en kort bemærkning fra fru Karen Hækkerup.

Kl. 16:53

Karen Hækkerup (S):

Hr. Søren Krarup har flere gange sagt, at racismeparagraffen betyder, at der er meninger, man ikke må have. Det er jeg jo ikke enig i. Jeg synes, at man må have lov til at mene, lige præcis hvad man vil. Der er bare grænser for, hvordan man må udtrykke det.

Jeg tænker på, om ikke hr. Søren Krarup vil give bare et eksempel på en mening, man ikke har lov at have, og som man kan blive dømt for ud fra racismeparagraffen, fordi man udtrykker den mening.

Kl. 16:53

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:53

Søren Krarup (DF):

Det synes jeg er meget klart. Jeg står med hr. Lars Hedegaards bog her. Der dokumenterer han meget, meget grundigt islams kvindesyn og islams behandling af kvinder. Det er det, han har udtrykt, og det er han blevet straffet for. Så jeg synes, det er så indlysende, at der er noget helt, helt galt. Vi burde bruge anledningen til at rette det gale i stedet for bare at bruge fraser om, at ordet eller tonen eller formen er så vigtig. Det burde ikke være gældende i en retsstat, at man bliver dømt, fordi tonen ikke er pæn.

Kl. 16:54

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Karen Hækkerup.

Kl. 16:54

Karen Hækkerup (S):

Nu har jeg ikke læst beskrivelsen af dommen fra landsretten, men jeg er ret sikker på, at der ikke står, at han har ytret sig om islams kvindesyn. Jeg er ret sikker på, at der må stå, at han har forbrudt sig mod racismeparagraffen, hvilket altså betyder, at han enten har udtalt sig truende, forhånende eller nedværdigende. Og man kan jo godt sige, hvad man mener, uden at anvende udtryk, hvor man forholder sig truende, forhånende eller nedværdigende.

Så vil jeg slutte af med et sidste spørgsmål. Jeg startede med at spørge justitsministeren om det samme. Vil justitsministeren – og det kan Dansk Folkepartis repræsentant jo selvfølgelig ikke svare på, men jeg kan stille det samme spørgsmål så bare til Dansk Folkeparti. Vil Dansk Folkeparti i forbindelse med drøftelsen af afskaffelsen af efterlønnen stille det som et krav, at racismeparagraffen skal fjernes, og vil det være en del af den pris, Dansk Folkeparti vil have for at gå med til at fjerne efterlønnen? Vil man tvinge regeringen til at acceptere, at racismeparagraffen enten ændres fra det, som den er her, eller på anden vis?

Kl. 16:55

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:55

Søren Krarup (DF):

Så ender vi sådan i politik i dårlig forstand, hvor man kan prøve på at lave det til taktik og spekulationer over, hvordan man kan få trukket modparten rundt i salen.

Jeg er ikke den, der lægger dansk Folkepartis strategi, og jeg er ikke i stand til at udtale mig om, hvad Dansk Folkeparti vil kræve og ikke kræve. Jeg kan kun sige for mit eget vedkommende, at den her sag er så væsentlig, at jeg i hvert fald ikke uden videre kunne acceptere, at regeringen sagde: Vi stemmer jer bare ned, vi gider ikke høre på det.

Jeg synes, det er et så væsentligt spørgsmål, der netop handler om et demokratis, et folkestyres, et retssamfunds grundlag, altså at vi ikke kan acceptere, at det, vi oplever f.eks. i dag, og det, vi har oplevet i den sidste generation, er, at man forfølger folk, som man er uenig med, fordi de taler på en måde, som man ikke kan lide. Det er uacceptabelt.

Der vil jeg så også lige sige med hensyn til Lars Hedegaard: Lars Hedegaard har ikke bagtalt muslimer. Han har gjort opmærksom på, hvordan islams forhold er til kvinder. Og det burde da ikke være noget, som fru Hækkerup var uinteresseret i. Han har ikke bagtalt muslimer, man han har gjort opmærksom på, hvordan de er stillede. Og hvis jeg må være lidt privat, vil jeg sige, at vi måske er nogle stykker, der gang på gang oplever, hvordan stakkels forfulgte muslimske piger kommer og spørger, om vi ikke kan hjælpe dem, fordi de er truet, netop af dem, der har islams kvindesyn som baggrund.

Så det er desværre kun alt for relevant, og jeg vil sige, at debatten her handler om noget virkelig afgørende, som bør få konsekvenser.

Kl. 16:57

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Karina Lorentzen Dehnhardt for en kort bemærkning.

Kl. 16:57

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Nu skal man jo passe på med, hvor skråsikker man er, og nu kender jeg ikke dommen til Lars Hedegaard i dag, jeg har ikke læst den, men jeg skal bare bede ordføreren for Dansk Folkeparti bekræfte, at det jo ikke er bogen, som dommen tager stilling til. Bogen har man sådan set kunnet udgive, og man har kunnet diskutere islams kvindesyn, eller hvad det nu er, man diskuterer i den pågældende bog. Så der har jo altså været en mulighed for at give sin mening til kende i bogen uden at blive kriminaliseret, uden at blive ramt af racismeparagraffen, og dermed er der jo altså et spillerum for at kunne komme med sine holdninger og sin politik, hvis det er det, man har lyst til.

Kl. 16:58

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:58

Søren Krarup (DF):

Sagen har to sider, for det første den, at det, som han er anklaget for, er nogle ord over et frokostbord til en julefrokost, hvor han har snakket frit til en, han troede var en samtalepartner, og så har denne samtalepartner, som tydeligvis har været ganske upålidelig, optaget ordene og uden overhovedet at forelægge dem for Lars Hedegaard offentliggjort dem som et interview med Lars Hedegaard. Det er Lars Hedegaard jo temmelig værgeløs over for, for han er selvfølgelig gået ud fra, at når han taler frit over et frokostbord, taler han frit, og hvis det ikke er frit, fordi det skal være offentligt, så får han det forelagt. Det er den ene side.

Den anden er, at man hævder, at der i den tale er udtryk for ringeagt for eller forhånelse af muslimer, og det mener jeg er fuldstændig forkert, fordi han der kun udtrykker, hvad islam selv siger om kvinder. Der er meget litteratur, fru Dehnhardt skulle læse, bl.a. den fremragende bog, der hedder »Mødom på mode«, og som kom for 4 år siden, skrevet af bl.a. en muslimsk pige i Danmark, der fortæller om kvinders forhold i de muslimske familier. Det er en skønlitterær skildring af oplevelser, vedkommende selv har haft.

Det er desværre kun alt for relevant, og det er også den relevans, der ligger i Lars Hedegaards bog.

Kl. 16:59

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 16:59

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg er enig i, at kvindeundertrykkelse til enhver tid er relevant at diskutere, men jeg tror netop, vi har slået fast, at lige præcis den bog har der ikke været nogen problemer med at udgive, og altså er der et fint spillerum for, at man kan diskutere kvindeundertrykkelse, eller hvad det nu er.

I forhold til dommen er det, som Lars Hedegaard jo har fået en dom for, sine udtalelser til Snaphanen. Nu siger Dansk Folkepartis ordfører deroppefra, at det vidste Lars Hedegaard ikke blev offentliggjort. Det står der nu i dag at han udmærket var klar over, i hvert fald hvad jeg lige kan læse i pressen, men det skal man selvfølgelig ikke altid tro på.

Det er lige præcis det, der er det afgørende her, nemlig at det er ytringer, som er blevet offentliggjort, og ytringer, som er generaliserende, og det er det, som racismeparagraffen efter min opfattelse kriminaliserer og bør blive ved med at kriminalisere, ikke at man kan have en holdning til kvindeundertrykkelse, hvad den bog der jo i virkeligheden også viser at man sagtens kan have.

Kl. 17:00

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:00

Søren Krarup (DF):

Jeg vil sige, at selv om han havde sagt det med henblik på offentliggørelse, er det da stadig tilladt at udtrykke sig nedsættende og hånligt om andre, selvfølgelig. Bevar mig vel, tænk dog på den polemiske debat i dette land igennem århundreder. Prøv at læse Viggo Hørups bøger, bevar mig vel, han var røget lige for retten for diskrimination.

Nej, man har lov til at tale frit. Hvis man fører løgnagtigt tale og udtrykker trusler, kan man anklages, men det, at man udtrykker sig hånligt eller nedvurderende, kan man da ikke i sig selv anklages for.

Men så vil jeg samtidig sige, at Lars Hedegaard i den sag her, som jeg kender godt, faktisk er helt sagesløs på den måde, at det er et ganske upålideligt menneske, der har lokket ham til at snakke frit. Det gør han, fordi han tror, det er privat, og så viser det sig, at denne private snak har den pågældende optaget og lagt ud på Snaphanen, uden at Lars Hedegaard overhovedet har haft mulighed for at se den og ændre på den.

Så der er forskellige ting, der gør, at det er en ualmindelig ubehagelig historie.

Kl. 17:01

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

19) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 111:

Forslag til folketingsbeslutning om afbureaukratisering og forenkling af ansøgning om boligstøtte.

Af Thomas Jensen (S) m.fl. (Fremsættelse 01.04.2011).

Kl. 17:01

Forhandling

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Forhandlingen er åbnet. Beskæftigelsesministeren.

Kl. 17:02

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Med beslutningsforslaget lægger forslagsstillerne op til, at Folketinget skal pålægge regeringen at tage en række konkrete initiativer til at effektivisere og afbureaukratisere boligstøtteområdet senest ved starten af næste folketingsår. Efter forslagsstillernes opfattelse er boligstøttereglerne så bureaukratiske og ansøgningsprocedurerne så omstændelige, at dette dels giver anledning til mange fejl i ansøgningerne, dels medfører, at flere borgere slet ikke får ansøgt om ydelsen. Sidstnævnte omstændighed kan ifølge bemærkningerne til beslutningsforslaget udledes af en SFI-rapport fra 2008 om tvangsudsættelser, hvor det blev konstateret, at kun 50 pct. af de udsatte lejere havde ansøgt om boligstøtte. Forslagsstillerne mener på den baggrund, at en del af udsættelserne ville kunne afværges, hvis ansøgning om boligstøtte blev forenklet.

Jeg er for så vidt ikke uenig i, at boligstøttereglerne trænger til et eftersyn, men jeg er ikke enig i timingen. Jeg vil i den forbindelse henvise til, at boligstøtteområdet er et af de ydelsesområder, der skal overgå til administrationen hos Udbetaling Danmark efter etableringen i efteråret 2012. For at understøtte en sikker drift og korrekt og rettidig udbetaling til borgerne har det været en forudsætning for regeringen, at overførelsen af området til Udbetaling Danmark skal ske med udgangspunkt i de nuværende sagsbehandlingssystemer og på et materielt uændret regelgrundlag. Derfor skal regelforenklingen og forenklingen af procedurer kun forberedes med henblik på implementering et stykke tid efter overførelsen til Udbetaling Danmark.

Det samme gælder med hensyn til automatisering af indkomstberetningerne, som forudsætter grundlæggende ændringer af indkomstidentifikation, dokumentationskrav, omregningsprocedurer og andet. Regeringen er også enig i, at eIndkomstregisteret skal anvendes til mere digital sagsbehandling, men dette skal indføres, så det passer i forhold til etableringen af Udbetaling Danmark. Efter overførelsen af området til Udbetaling Danmark vil regeringen således arbejde for at forenkle regler og procedurer på området med henblik på at opnå en enklere og mere automatisk administration af boligstøtteområdet. Set i lyset heraf finder jeg det hverken nødvendigt eller hensigtsmæssigt at pålægge regeringen at tage konkrete initiativer på boligstøtteområdet allerede i det kommende folketingsår, inden overførelsen af administrationen sker til Udbetaling Danmark.

Med hensyn til SFI-rapporten fra 2008 om huslejeudsættelser, som der er henvist til i bemærkningerne til beslutningsforslaget, vil jeg gøre opmærksom på, at undersøgelsen viste, at ca. 40 pct. af de udsatte lejere var lønmodtagere. Det må på den baggrund formodes, at en del af disse borgere slet ikke er i kontakt med de kommunale myndigheder, som ellers efter retssikkerhedsloven har pligt til at råde og vejlede og til at behandle ansøgninger om spørgsmål om hjælp i forhold til alle muligheder for støtte efter den sociale lovgivning.

Det fremgår af SFI-rapporten, at der ikke er en enkelt bagvedliggende forklaring på, hvorfor lejere udsættes af deres bolig. Det er typisk et sammenfald af flere uheldige faktorer, der er årsagen til udsættelsen. SFI-rapporten har allerede dannet grundlag for en række

initiativer, der skal forebygge udsættelse. Det drejer sig bl.a. om almene boligorganisationers pligt til at underrette kommunen senest ved oversendelse af en sag til fogedretten, forlængelse af lejelovens påkravsfrister fra 3 dage til 2 uger og udvidelse af mulighederne for flyttehjælp, men også andet. Disse initiativer betyder, at kommunen bliver opmærksom på borgere, der er i en vanskelig situation, uanset om borgerne i forvejen modtager ydelser fra kommunen.

Jeg tvivler på, at en forenklet ansøgningsprocedure i sig selv vil få flere med lave indkomster til at søge boligstøtte, men jeg er som sagt helt enig i, at området bør forenkles, og at det bør ske snarest muligt. Af de grunde, som jeg har nævnt her i min tale, indstiller regeringen altså, at beslutningsforslaget forkastes.

Kl. 17:07

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Thomas Jensen for en kort bemærkning.

Kl. 17:07

Thomas Jensen (S):

Tak til ministeren for den grundige gennemgang af forslaget. Men jeg må jo så også sige, at jeg ikke er enig med ministeren i, at det bare skal hældes ned ad brættet. Det er jo sådan, at vi har fremsat det her forslag, fordi vi i en lang årrække har hørt fra den borgerlige regering, at den gerne ville lave regelforenkling. Der var en storstilet kvalitetsreform i 2007, og da sagde man før valget, at nu skulle der virkelig ske noget og man skulle imødekomme de offentligt ansatte.

Efter valget må man sige at det hele faldt lidt til jorden igen. Da arkitekten bag det hele, nemlig statsministeren, der jo er tidligere indenrigsminister, blev statsminister, lovede han på Venstres landsmøde, at nu skulle der virkelig gøres noget. Det fik jo KL til at trække i arbejdstøjet, og man spillede ud med de ting, som faktisk ligger til grund for det her beslutningsforslag. KL sagde, at det var de ting, man kunne gøre, og da vi hos Socialdemokraterne læste det forslag, tænkte vi jo: Åh, bare det kan blive gennemført. Men der er nu gået 2 år, regeringen har ikke taget initiativ til det endnu, og nu hører vi så, at vi skal vente til 2012.

Mener ministeren ikke, at det ligger lige for? Vi har mulighederne for de tekniske løsninger og for at implementere dem løbende, efterhånden som registersamkøringer bliver muligt. Er det ikke muligt for ministeren i dag at sige, at vi skal imødekomme og lette ansøgningsprocedurerne for de boligstøttesøgende?

Kl. 17:08

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 17:08

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

For det første vil jeg sige til hr. Thomas Jensen, at hr. Thomas Jensen faktisk ikke behøver have så frygtelig meget tålmodighed, inden han vil se en ret stor afbureaukratiseringsaftale – forhåbentlig – komme til verden, og det er i øvrigt noget, som hr. Thomas Jensens parti også har deltaget i arbejdet omkring, nemlig på beskæftigelsesområdet. Det er faktisk sådan, at vi i morgen – forhåbentlig – har nogle af de sidste forhandlinger om en afbureaukratiseringsreform, som betyder afbureaukratisering for 200 fuldtidsansatte i kommunerne, og hvis man kigger på det sådan rent beløbsmæssigt, i kroner og øre, vil man se, at det svarer til afbureaukratisering for 93 mio. kr. Så det er ret meget.

Når det lige præcis er spørgsmålet om boligstøtte, der skal afvente, vil jeg for det andet sige, at det jo er på grund af den aftale, der ligger om Udbetaling Danmark. Men jeg mener faktisk ikke, hr. Thomas Jensen kan sige, at jeg har hældt det ned ad brættet – jeg tror, det var det udtryk, hr. Thomas Jensen brugte – for jeg har sådan set slet ikke hældt det ned ad brættet. Jeg har bare sagt, at det lige nu

passer lidt dårligt, at timingen er dårlig, men jeg er faktisk helt enig med hr. Thomas Jensen i, at vi skal have kigget på, om vi ikke også kan forenkle de her regler. Det tror jeg godt vi kan, og jeg tror endda godt, vi kan gøre det i fællesskab.

Kl. 17:10

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Thomas Jensen.

Kl. 17:10

Thomas Jensen (S):

Nu lyder det jo flot med regelforenkling og med, at vi bare kan se frem til de kommende dage, for så kommer det helt store show fra regeringen. Men det skal jo også være godt, og vi er tit blevet skuffet. Jeg tror også, der er mange offentligt ansatte, der er blevet rigtig, rigtig skuffet efter kvalitetsreformen, fordi de ikke rigtig har følt, at de der flotte ord blev fulgt op med konkret handling. Og det er også derfor, vi fremsætter det her forslag, for vi mener jo, at regeringen sidder på hænderne på det her område.

Når det kommer til det, ministeren siger om, at man skal vente til 2012 på at få indført et nyt system, vil jeg bare sige, at det jo er noget, som vi fra Socialdemokraternes side ikke er med på. Det er jo igen noget centralistisk noget, ligesom vi så det med skattecentrene. Vi bevæger myndighederne væk fra borgerne, og jeg kan godt se, at der bliver store, store problemer for f.eks. pensionister, som gerne vil have mulighed for at gå op og lige få hjælp til f.eks. at søge om boligstøtte. Og der er mit spørgsmål så her:

Mener ministeren virkelig, at vi ved at centralisere det her og ved at vente 2 år imødekommer de folk, der måske har lidt svært ved at læse og skrive, og de pensionister, som f.eks. gerne vil have en hjælpende hånd lokalt i deres kommune? Er det det, vi kan se frem til, eller vil ministeren her i dag garantere, at man også ude lokalt fortsat kan have en hjælp til at søge om boligstøtte?

Kl. 17:11

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 17:11

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Altså, for det første vil jeg da gerne lige understrege, at det jo ikke er fra regeringen, hr. Thomas Jensen skal vente det helt store show, som han benævnte afbureaukratiseringsreformen. Nej, det er skam også fra hr. Thomas Jensens eget parti, for det er nemlig noget, vi allerede har forhandlet på plads – næsten – og hr. Thomas Jensens eget parti er jo med. Så det er skam ikke regeringen, og der er ingen grund til at være skuffet, for hr. Thomas Jensens parti har selv været med

Omkring hele Udbetaling Danmark og Udbetaling Danmarks centre vil jeg for det andet sige, at det må hr. Thomas Jensen jo ligesom gøre op med sit kommunale bagland. For det er jo netop sådan, at det er Kommunernes Landsforening, som den her aftale er indgået med – i øvrigt med en socialdemokratisk formand – som går ind for disse centre i Udbetaling Danmark. Men det vil jo fortsat være sådan, at der også er muligheder for at få hjælp og vejledning nærpå i borgercentrene.

Men i forhold til alle de ting, der rent objektivt set kan udbetales på baggrund af cpr-numre, arealets størrelse og andre ting, er det jo helt tosset, at man skal bruge tid på det i kommunerne, og så kan man i stedet frigøre nogle hænder, noget arbejdskraft, til at tage sig af andre ting. Det er det, der ligger bag hele ideen om Udbetaling Danmark, og som Kommunernes Landsforening – som jo endda har en socialdemokratisk formand – også bakker op om.

Så den der uenighed må hr. Thomas Jensen altså selv tage med sit kommunale bagland; det tør jeg slet ikke rode mig ud i.

Kl. 17:12

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren. Fru Louise Schack Elholm som ordfører for Venstre

Kl. 17:12

(Ordfører)

Louise Schack Elholm (V):

Socialdemokraterne foreslår i dette beslutningsforslag at afbureaukratisere boligstøtteområdet ved yderligere digitalisering og samkøring af registeroplysninger. Det vil ifølge Socialdemokraterne gøre det lettere for udsætningstruede borgere at få den boligstøtte, de eventuelt er berettiget til. Forventningen er, at afbureaukratiseringen således vil mindske antallet af udsættelser.

I Venstre er vi meget optagede af at mindske antallet af udsættelser. Udsættelser er ikke kun et problem, fordi de udsatte borgere havner i en ustabil og ubehagelig boligsituation i form af enten hjemløshed eller ophold i en midlertidig bolig, udsættelser medfører også store sociale og økonomiske problemer. De udsatte risikerer f.eks. at få større gæld, de mister et netværk, og deres børn skal skifte skole og mister venner og kammerater. Derfor er det vigtigt for Venstre at arbejde for at mindske antallet af udsættelser.

Af den grund er jeg også glad for, at vi i Venstre har været med til at give kommunerne en lang række redskaber, der tilsammen sikrer en forebyggende hjælp til de udsætningstruede borgere. Vi har f.eks. været med til at udvide muligheden for at få flyttehjælp. Vi har været med til at give mulighed for beboerindskudslån, selv om et tidligere lån ikke er tilbagebetalt. Vi har været med til at pålægge kommunerne en særlig forpligtelse til at overveje administration af kontanthjælp og social pension, hvis en borger ikke har betalt sin husleje og åbenlyst ikke er i stand til at styre sin økonomi.

Alle disse tiltag og flere til sikrer, at kommunerne så tidligt som muligt bliver opmærksomme på udsætningstruede borgere i en vanskelig økonomisk situation. På den måde kan vi forhåbentlig undgå udsættelser for en hel del borgeres vedkommende.

Disse redskaber blev aftalt i satspuljekredsen, men efterfølgende måtte ikrafttrædelsen udskydes, da Socialdemokraterne alligevel havde svært ved at beslutte sig for, om de nu var for eller imod denne forebyggende indsats. Derfor klinger det hult i mine ører, at Socialdemokraterne nu fører sig frem som de store varetagere af de udsætningstruede borgeres interesser og behov. Dette beslutningsforslag er da heller ikke specielt meget til gavn.

Vi har i Venstre forståelse for, at man ønsker at afbureaukratisere regler og procedurer samt digitalisere boligstøtteområdet, men desværre bærer udformningen af dette beslutningsforslag mest af alt præg af, at man ikke har sat sig ind i emnet. KL og regeringen indgik i sommeren 2010 en aftale om at samle dele af den objektive sagsbehandling i en ny myndighed ved navn Udbetaling Danmark. Boligstøtteområdet er et af de områder, som i efteråret 2012 skal overføres til Udbetaling Danmark. Dette skulle gerne sikre en mere ensartet og gennemskuelig sagsbehandling. Desuden skal overførelsen til Udbetaling Danmark ifølge aftalen med KL ske med udgangspunkt i de nuværende sagsbehandlingssystemer og -regler. Det giver derfor ikke mening at ændre i reglerne på boligstøtteområdet på nuværende tidspunkt. Så selv om ideen om afbureaukratisering er sympatisk, vil dette beslutningsforslag ikke gavne de udsætningstruede borgere.

Endelig har Socialdemokraterne ikke fremsat noget forslag til finansiering af forslaget. Hvis Socialdemokraternes vurdering er, at flere vil opnå boligstøtte, må det forventes, at udgifterne til boligstøtte stiger. Hvordan har Socialdemokraterne tænkt sig at finansiere dette?

På den baggrund må jeg sige, at Venstre ikke kan støtte beslutningsforslaget. Og da De Konservatives ordfører ikke kunne være

her, skal jeg på vegne af De Konservative også sige, at De Konservative heller ikke kan støtte beslutningsforslaget.

Kl. 17:16

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Der er lige en kort bemærkning fra hr. Thomas Jensen.

Kl. 17:16

Thomas Jensen (S):

Tak til fru Louise Schack Elholm. Det lyder jo meget flot, at Venstre virkelig vil arbejde for at nedbringe antallet af tvangsudsættelser. Jeg må bare sige, at succesraten ikke er så god. Venstre kom til magten i 2001, og i 2002 skete der så det, at der var 1.800 borgere, der blev tvangsudsat af deres bolig, og det tal er steget uafbrudt frem til 2010, hvor der var 4.382 lejere, der blev tvangsudsat, og heraf var næsten halvdelen familier med børn. Det er derfor, at vi fra Socialdemokraternes side skynder os at fremsætte det her forslag, for vi kan jo se, at halvdelen af dem, der bliver tvangsudsat, ikke får boligstøtte.

Så må jeg sige, at når jeg i dag hører Venstres ordfører sige, at Venstre virkelig går op i det her, kan jeg ikke forstå, at Venstre ikke bider til bolle, når forslaget nu bliver fremsat, og hurtigst muligt får løst det her problem, så vi sikrer os, at de folk, der måske har lidt svært ved at få søgt om boligstøtte, får lettet den proces, ved at man laver registersamkøring. Kan Venstre ikke godt se, at det er meget, meget vigtigt, hvis man skal følge de flotte ord op med handling, at vi får speedet processen op, så denne boligstøtteproces bliver fremskyndet, så antallet af tvangsudsættelser hurtigst muligt bliver nedbragt?

Kl. 17:18

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:18

Louise Schack Elholm (V):

Jeg synes, det er meget vigtigt at have fokus på at hjælpe til at undgå så mange tvangsudsættelser som muligt. Det er jo også derfor, at vi i al den tid, vi har været i regering, har haft stort fokus på det her område.

Man må jo sige, at antallet af udsættelser aldrig har været opgjort, før den her regering kom til. Vi har jo ikke nogen tal for, hvor stort det var under SR-regeringen. Hvis vi ikke kan sammenligne med den periode, er det jo svært at sige, at det er blevet specielt højt. Man skal jo have et lidt andet sammenligningsgrundlag end bare det, at man synes, det er højt.

Det er vigtigt, at vi tager det her seriøst, og derfor har vi jo haft SFI til at undersøge meget nøje, hvad årsagerne har været til, at lejere bliver sat ud af deres bolig. Det førte jo til en stor aftale mellem satspuljepartierne, hvor Socialdemokraterne desværre til sidst alligevel ikke rigtig kunne beslutte sig for, om de var for eller imod, og vi derfor måtte udskyde ikrafttrædelsen. Der havde vi andre i hvert fald behov for at få lavet nogle initiativer, men Socialdemokraterne havde behov for betænkningstid. Derfor kan jeg ikke rigtig genkende det her billede. Det må jeg nok sige.

Kl. 17:19

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Thomas Jensen.

Kl. 17:19

Thomas Jensen (S):

Socialdemokraterne har lagt en stribe forslag frem, som skal sørge for, at vi får nedbragt antallet af tvangsudsættelser. Vi fremsætter også hvert år i forbindelse med finansloven forslag om at afskaffe de lave ydelser, for vi ved udmærket godt, at det er, fordi der er stigende fattigdom i Danmark, og fordi der bliver færre og færre billige, betalelige boliger i Danmark, at der er færre og færre danskere, der har mulighed for at finde en bolig, hvor de med den indkomst, de har, har mulighed for at betale den husleje, der skal betales.

Det er også det, der fremgår af den rapport fra SFI, der hedder »Hvorfor lejere bliver sat ud af deres bolig«. Der fremgår det klart og tydeligt, at de lejere, der bliver tvangsudsat, har et langt lavere indtægtsniveau end de øvrige lejere. Det gælder også lejere, der er i arbejde. Det er simpelt hen the working poor, der også bliver tvangsudsat. Og det er jo noget, vi Socialdemokrater ikke vil have i Danmark

Derfor må jeg bare sige: Jeg tror, det er tredje gang, vi fremsætter et forslag her i Folketinget om helt konkrete tiltag til at nedbringe antallet af tvangsudsættelser, og alligevel vil Venstre ikke være med til at støtte det. Så de flotte ord fra Venstres ordfører kan vi desværre ikke bruge til så meget, når de flotte ord ikke bliver fulgt op af handling, nemlig ved at støtte sådan et forslag her, som kunne imødekomme tvangsudsætningstruede lejere.

Kl. 17:20

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:20

Louise Schack Elholm (V):

Jeg må sige, at det er Socialdemokraterne, der ikke følger ordene op med handling. Når nu Socialdemokraterne taler om billige boliger, må man bare spørge, hvorfor Socialdemokraterne ikke har støttet byggeriet af almene boliger. Man har ikke stemt for eller været med i boligaftalerne, der sikrer byggeri af tusindvis af almene boliger. Det har man fuldstændig negligeret. Når vi kommer med forskellige initiativer til at afhjælpe, at folk bliver udsat af deres bolig, udsætter man ikrafttrædelsen, fordi man ikke har fundet ud af, om man virkelig vil støtte op om det. Så det kan godt være, at man står og siger en masse flotte ord, men hvor er handlingen? Vi mangler at se noget handling.

For Venstre er det vigtigt, at vi sikrer, at vi hjælper folk både til at komme ind på arbejdsmarkedet, hjælper dem med deres bolig og med at fastholde boligen. Det er jo derfor, vi har fået SFI til at lave de her undersøgelser om baggrunden for de her ting, så vi kan hjælpe lejerne. Så jeg synes nok, at Venstre gør en hel del ting, men jeg kunne måske savne lidt handling fra Socialdemokraterne.

Kl. 17:21

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Özlem Cekic for en kort bemærkning.

Kl. 17:21

Özlem Sara Cekic (SF):

Regeringen kan sagtens bestille en ny rapport. Rapporter fra SFI, som faktisk peger på årsagerne, har vi nok af, men så længe man ikke går ind og forholder sig til de konklusioner og anbefalinger, der kommer, er det bare endnu en rapport til vores bogreol. Når ordføreren fra Venstre står og siger, at vi kun har tal fra de sidste 8 år, og at vi ikke har flere år at sammenligne med, hvor langt skal vi så gå tilbage, før Venstre vil synes, det er et problem, at der er så mange mennesker, der bliver sat på gaden? 10 år? 20 år? 30 år?

Man må da forholde sig til, at 2010, som var EU's fattigdomsår, resulterede i, at regeringen skabte et rekordstort antal hjemløse. Det var konklusionen. Der har aldrig været sat så mange mennesker på gaden, som der blev i 2010. Og når der så kommer forslag her i Folketinget om, hvad man kan gøre i fællesskab, bliver der ikke lyttet. Hvad skal der til, før Venstre gider lytte til de forslag, der kommer?

Kl. 17:22

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen): Ordføreren.

Kl. 17:22

Louise Schack Elholm (V):

Jeg er fuld af forundring – fuld af forundring. For det lyder jo, som om vi overhovedet ikke kommer med nogen tiltag, at vi bare bestiller rapporter uden at gøre noget. Det er jo fuldstændig forkert. Fuldstændig forkert. Vi fik jo bestilt en rapport, hvorefter vi lavede en satspuljeaftale, og ordføreren har selv været med til at indgå satspuljeaftalen, der gav kommunerne redskaber til at imødegå udsættelser, bl.a., som jeg nævnte i min tale – og det ville ordføreren have hørt, hvis ordføreren havde lyttet efter – muligheden for at kunne få et nyt lån og en mulighed for i højere grad at kunne administrere beboernes økonomi fra kommunernes side. Vi har jo lavet en række initiativer på baggrund af den sidste SFI-rapport.

Derfor er det også vigtigt, at vi hele tiden tager den her udfordring alvorligt, for en hvilken som helst udsættelse synes jeg da skal undgås. Vi skal da prøve at imødegå alle de udsættelser, vi overhovedet kan. Det er jo netop derfor, vi gør de her ting, det er derfor, vi sætter de her undersøgelser i gang.

Kl. 17:23

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Özlem Cekic.

Kl. 17:23

Özlem Sara Cekic (SF):

I modsætning til ordføreren har jeg faktisk været med til de forhandlinger. Nu, hvor ordføreren selv nævner lige præcis det eksempel, at det nu skal være muligt, at man kan gå ind og administrere borgernes kontanthjælp, vil jeg sige, at vi jo har påpeget flere gange under satspuljeforhandlingerne, at sanktioner mod kontanthjælpsmodtagere også er med til at gøre, at flere mennesker bliver hjemløse. I dag er det sådan, at hvis man misser en rudekuvert og ens kontanthjælp er under administration og man ikke kommer til et møde, så stoppes der for kontanthjælpen, samtidig med at der stoppes for betalingen af huslejen. Det ved beskæftigelsesministeren udmærket godt, vi har jo under forhandlingerne skrevet, at vi syntes, der var et hul i lovgivningen, man skulle lukke.

Derfor synes jeg, man er nødt til at forholde sig til, at det her problem kan regeringen ikke løse selv. Man er nødt til at lytte, når vi i fællesskab har en bekymring for, at over 4.000 husstande er blevet hjemløse. De er også hjemløse efter et år, 25 pct. af dem. Derfor kan jeg ikke forstå, hvorfor man skyder alle gode ideer ned, fordi man tror, at ens egne redskaber fungerer, når vi jo i 8 år har set, at de ikke fungerer. Tallene viser, at der for hvert år sættes rekord, med hensyn til hvor mange mennesker der bliver udsat.

Kl. 17:24

$\label{thm:cond} \textbf{Tredje næstformand} \; (Holger \; K. \; Nielsen):$

Ordføreren.

Kl. 17:24

Louise Schack Elholm (V):

Jeg forstår ikke, hvordan ordføreren både kan sige, at vi har lavet en aftale, hvor vi forbedrer mulighederne for at imødegå udsættelser, og så samtidig siger, at vi ingenting gør og ikke vil lave nogen aftaler. Selvfølgelig har vi lavet en aftale, hvori vi har lavet nogle initiativer, der skal imødegå udsættelser af lejere. Nu skal vi have en ny SFI-rapport, så vi kan undersøge, hvad problemet er på nuværende tidspunkt, fordi vi jo er interesserede i at løse udfordringerne.

Så jeg forstår overhovedet ikke, hvad det er, ordføreren her siger. Jeg synes, det ligger uden for al forståelse.

Kl. 17:25

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Bent Bøgsted som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 17:25

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Vi har her et beslutningsforslag om boligstøtte. Dansk Folkepartis ordfører på området kan ikke være til stede, og derfor har jeg fået fornøjelsen af at få det her, selv om det ikke hører under mit normale område.

I Dansk Folkeparti er vi enige med forslagsstillerne i, at der er behov for en afbureaukratisering. Det er der på rigtig mange områder, og som beskæftigelsesministeren allerede har sagt, er vi i gang på arbejdsmarkedsområdet. Det kunne også være tiltrængt på mange andre områder, at man går i dybden og ser på, hvordan der kan afbureaukratiseres.

Vi kan godt se, at der er nogle problemer, og som det allerede er blevet sagt, er der også lagt op til, at når Udbetaling Danmark er på plads, skal man i gang med afbureaukratisering på det her område.

Forslagsstillerne taler også om et huslejeregister, der skulle vise, hvordan det ser ud. Jeg kan se, at forslagsstillerne også skriver, at det er i gang i forbindelse med Landsbyggefonden. Jeg skal ikke gøre mig klog på det, for det har jeg ikke været inde over.

Vi kan også godt se, at mange af dem, der bliver udsat, ikke får boligstøtte. Det kunne jo være ...

Kl. 17:26

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Telefonsamtaler bør ikke føres her i salen.

Så er det ordføreren igen.

Kl. 17:26

Bent Bøgsted (DF):

Tak, hr. formand. Det er altid rart, når formanden irettesætter en af sine egne. Det har jeg også prøvet, når jeg har siddet deroppe i stolen. Det er ikke altid lige populært, men det overlever vi nok, når vi sidder i formandsstolen.

Vi kan også godt i Dansk Folkeparti se, at der kan være behov for at se på, om vejledningen af dem, der kan få boligstøtte, er god nok. For som forslagsstillerne siger, er der rigtig mange, nemlig halvdelen af dem, der bliver sat ud, som ikke får boligstøtte. Det kunne jo være, at det var den vejledning, som de skal have fra deres sagsbehandler, der ikke er god nok. Vi synes, det ville være formålstjenligt at se på, om den vejledning, der er behov for, nu også kommer ud til dem, der har ret til at få boligstøtte. Det synes vi det ville være formålstjenligt at se nærmere på.

Men som det ligger her, kan vi desværre ikke støtte forslaget. Vi synes, der er rigtig gode intentioner i det, og som sagt forventer vi også, at der, når Udbetaling Danmark kommer i gang i 2012, bliver lavet en afbureaukratisering på området.

Kl. 17:27

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Thomas Jensen for en kort bemærkning.

Kl. 17:28

Thomas Jensen (S):

Tak. Jeg tillader mig alligevel at stille et spørgsmål til Dansk Folkepartis ordfører, selv om det er en ordførertale, der er fremført på vegne af et gruppemedlem. Det drejer sig nemlig egentlig ikke helt om det her konkrete forslag.

Det er, fordi ordføreren kommer ind på det der med vejledning af ansøgere. Vi er jo klar over, at Dansk Folkeparti har støttet op omkring Udbetaling Danmark. Det, der bl.a. har været Socialdemokraternes skepsis omkring Udbetaling Danmark, er jo den der centralisering, hvor vi får lavet nogle administrative enheder, der ligger langt væk fra borgeren, f.eks. langt væk fra en pensionist, som gerne vil søge om boligydelse. Min og Socialdemokraternes skepsis drejer sig jo om, at den der pensionist, der er vant til at gå op på kommunen og få den her vejledning og få den her service, ikke i fremtiden, når vi får indført Udbetaling Danmark, kan få den service.

Derfor vil jeg spørge Dansk Folkepartis ordfører, nu når der bliver fokuseret på vejledning, om Dansk Folkeparti vil være garant i forligskredsen om Udbetaling Danmark for, at man fremover også vil kunne gå op på sin kommune som ældre og få hjælp og vejledning, når man skal lave sådan nogle ansøgninger her. Er det noget, Dansk Folkeparti kan garantere?

Kl. 17:29

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:29

Bent Bøgsted (DF):

Som der er lagt op til i forbindelse med Udbetaling Danmark, er det sådan, at der, hvor der er behov for personlig service, kan man gå op til borgerservice i kommunen og få den vejledning og hjælp, man har behov for. Det ligger i aftalen om Udbetaling Danmark. Så det går jeg så sandelig ud fra at kommunerne lever op til.

Kl. 17:29

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Så siger vi tak til ordføreren og går videre i ordførerrækken. Den næste ordfører kommer løbende nu, kan jeg se, og det er ordføreren for SF, fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 17:29

(Ordfører)

Özlem Sara Cekic (SF):

Der er mange grunde til, at man bliver hjemløs i dag. En af grundene er jo, at man kan være socialt udsat. En anden grund er jo – og det har vi prøvet at bokse med regeringen om hele sidste år, hvor det var EU's fattigdomsår – at man kan være fattig, at man ikke har råd til at betale sin husleje og det er svært at få enderne til at mødes, og der har det heller ikke hjulpet, at regeringen har indført fattigdomsydelser, som gør, at mennesker har svært ved at betale deres husleje. Det viser SFI-rapporten også. Der er en overrepræsentation af folk, der kommer fra kontanthjælpssystemet, som går hen og bliver hjemløse.

Når man ser på SFI-rapporten, kan man også samtidig se, at en fjerdedel af de mennesker, som mister deres bolig, også er boligløse og hjemløse efter et år. Det er jo selvfølgelig dybt, dybt bekymrende, fordi det bliver en måde at starte sin karriere som udsat på på gaden ved at bo hos venner og familie for at få hverdagen til at hænge sammen for sig selv, men også for ens børn.

En anden grund til, at folk bliver hjemløse, er jo kontanthjælpssanktionerne. De hårde sanktioner, der er på kontanthjælpsområdet, kommer jo også fra huller i lovgivningen, som vi tidligere har påpeget over for ministeren. F.eks. er det desværre sådan i dag, hvis kommunen administrerer ens kontanthjælp og man misser en rudekuvert, fordi postvæsenet ikke har leveret eller den er blevet smidt ind hos naboen eller man simpelt hen er så bange for rudekuverter som sindslidende, at man ikke åbner dem, så mister man jo retten til kontanthjælp. Det gør jo, at når kommunen samtidig administrerer bo-

ligudgiften, stopper de også med at betale huslejen. Vi har også påpeget, at der er der også nogle huller.

Den tredje grund, som Socialdemokraterne har stillet det her forslag på baggrund af, er jo, at der nu er så mange bureaukratiske regler, at det er svært at gennemskue de her ting som borger. Det gør jo selvfølgelig dybt indtryk på os, når 50 pct. af dem, der er blevet udsat for tvangsudsættelser, ikke havde søgt boligsikring. Vi ved også fra tal fra Den Sociale Retshjælp, at 30 pct. faktisk havde ret til boligsikring, men ikke havde fået det. Alt tyder jo på, at det er et område, som i den grad har brug for, at reglerne bliver kigget igennem, for vi kan ikke leve med, at der år efter år kommer nye tal, der viser, at der er flere og flere, der bliver sat på gaden. 2010 blev rekordåret med over 4.000 husstande. Bemærk, at det ikke er antal personer, det er antal husstande, så antallet af personer er langt, langt højere.

Vi støtter fuldt ud det her forslag. Vi synes, det er et rigtig godt initiativ, og vi har også sammen med Socialdemokraterne fremlagt et andet forslag, som også kan spille med i forhold til det her, nemlig, at vi ingen børnefamilier ønsker på gaden. Og vi vil også være med til at afskaffe de fattigdomsydelser, der gør, at man ikke har råd til at betale sin husleie.

Vi støtter jo selvfølgelig alle former for nye belysningsrapporter fra SFI, men for os er det rigtig vigtigt at understrege, at der ikke skal gå sport i at bestille de rapporter, uden at vi samtidig prøver at lytte til de forskere, der konkluderer på resultaterne af undersøgelserne. For hvis man ikke vil lytte og man ikke vil tage de råd til sig, er det jo spild af alles kræfter og ressourcer, at man bestiller rapporter, som kun skal bruges som pynt i bogreolen.

Indtil videre har SFI jo sagt, og det kan man også læse i rapporten, at der er en overrepræsentation af folk, som kommer fra kontanthjælpssystemet; der er bureaukratiske regler, som er et problem; der er mange mennesker, der bliver sat på gaden, som ikke havde søgt boligstøtte, eller som har problemer med at gennemskue reglerne.

Så synes jeg også, man er forpligtet til at lytte. Desværre har vi indtil videre ikke set en regering, som har været i stand til at lytte. Vi har jo siddet til mange forhandlinger. Regeringen vil jo f.eks. gerne indføre sådan noget symbolpolitik, med at nu skal folk tilmeldes PBS. Selv det har vi sagt ja til, selv om vi ved, at det jo ikke er, fordi folk ikke kan gå ned og tilmelde sig PBS, men det er, fordi de ikke har råd til at betale huslejen. Det er ikke, fordi vi ikke har vist velvilje til at have et samarbejde, men vi ønsker bare nogle grundlæggende forslag, som kan rykke, og som kan knække kurven i forhold til det antal mennesker, der bliver sat på gaden, for vi er meget, meget bekymrede.

Vi synes, det et rigtig godt forslag, der er kommet fra Socialdemokraterne, og det støtter vi.

Kl. 17:34

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er den radikale ordfører, fru Anne Marie Geisler Andersen.

Kl. 17:35

(Ordfører)

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

I Det Radikale Venstre er vi positive over for formålet med at afbureaukratisere ansøgningsprocessen til boligstøtte. Der er i dag rigtig mange regler og krav, og de kan være svære for den almindelige borger at finde rundt i i kontakten med det offentlige, og det bliver næppe lettere, hvis man tilhører gruppen af socialt udsatte borgere.

Som det har været nævnt, er der jo sket en voldsom stigning i antallet af tvangsudsættelser, og det er vores håb, at det kan være med til at reducere antallet, hvis vi sikrer, at de, der er berettiget til boligstøtte, også får boligstøtte. Forhåbentlig vil en forenkling af processen kunne medvirke til, at flere får søgt om boligstøtte.

Det giver fin mening, at dokumentationskravene ændres, så borgeren ikke behøver at fremvise lønsedler m.v. i forbindelse med ansøgningen, men blot kan oplyse deres forventede indkomst, og at beløbet så derefter reguleres, når man kender den faktiske indkomst. Umiddelbart virker det også fornuftigt, at der gives hjemmel til at indhente relevante oplysninger til sagsbehandlingen fra andre myndigheder – selvfølgelig efter samtykke fra borgeren. Det samme kan siges om at afskaffe kravet om partshøring i forbindelse med anvendelse af eIndkomstregisteret, når ydelsen ændres på baggrund af en automatisk opfølgning, hvis blot borgeren informeres om dette ved ansøgningen og har mulighed for at gøre indsigelse.

Til gengæld har vi lidt sværere ved at forstå, hvorfor etableringen af et digitalt huslejeregister er en del af forslaget, når det allerede er ved at blive etableret i samarbejde med Landsbyggefonden. Måske forslagsstilleren vil opklare dette efterfølgende. Ligeledes ville det være rart, om forslagsstilleren vil uddybe, hvorfor man netop har valgt disse fire pinde. Er der nogen undersøgelser, som har vist, at netop disse fire forhold skulle udgøre særlige barrierer i forhold til at søge om boligstøtte, eller hvad begrunder valget af disse fire pinde?

Men vi er positive over for forslaget.

Kl. 17:36

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er Enhedslistens ordfører, og det er hr. Per Clausen.

Kl. 17:36

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Det er blevet sagt her i debatten, at det her forslag næppe alene kan løse problemet med de mange udsættelser, der er af folk fra boliger, og det er jeg sådan set enig i. Jeg tror, at der, når det handler om at stoppe udsættelserne af familier fra vores boliger, er en række initiativer, der skal tages. Det vigtigste initiativ er nok i virkeligheden at sikre, at mennesker har en indtægt, der gør, at de har mulighed for at betale deres husleje, men det angribes jo grundlæggende et andet sted end i boligstøtteordningerne. Men når det er sagt, er vi i Enhedslisten positive over for det beslutningsforslag, der ligger her, for der er jo ikke nogen tvivl om, at når man har et system, som er indviklet og bureaukratisk, og hvor der stilles ganske mange krav til ikke bare, hvilken form for dokumentation man skal fremlægge, men også for, hvordan den skal fremlægges, i hvilken form den skal fremlægges osv., er det klart, at nogle mennesker falder fra, og nogle af de mennesker, der falder fra, er givetvis nogle af de mennesker, der har størst behov for at få boligstøtten. Det er vel også derfor, man kan konstatere, at der er en meget stor andel, nemlig omkring 50 pct. af dem, der bliver udsat, der ikke har søgt om boligstøtte. Det kunne godt føre til den konklusion, at man mente, at det nok skyldtes, at der var rigtig mange af de mennesker, der blev sat ud, der ikke var i en økonomisk situation, hvor de var berettiget til boligstøtte, men jeg tror, man skal være ret verdensfjern for at drage den konklu-

Jeg tror i virkeligheden, man må erkende, at vi har opbygget et system, hvor der er ganske mange mennesker, som har svært ved at finde ud af alt det, man skal gøre, og der findes også rigtig mange mennesker, som ikke føler, at ting bliver meget, meget nemmere af, at man kan løse alle tingene digitalt, altså via internettet, men måske bare opfatter det som en yderligere vanskelighed. Derfor er vi meget positive over for de konkrete elementer, der indgår i det beslutningsforslag, som Socialdemokraterne har fremsat her.

Jeg skal ikke gøre mig klog på synspunkterne om, hvorvidt Socialdemokraternes beslutningsforslag er i utakt med en eller anden plan, som regeringen har lagt sammen med nogle andre, for det ved jeg ikke noget om. Jeg vil bare sige, at det undertiden kan være klogt også at komme med beslutningsforslag, der måske kan skubbe på det

tempo, som regeringen har lagt i løsningen af de udfordringer, man står over for. Særlig når man taler om en problemstilling, der vedrører, at mennesker bliver sat ud af deres bolig, kan vi rolig sige, at det er der blevet talt rigtig meget om i rigtig mange år, uden at der er blevet gjort ret meget, der har virket.

Så set på den baggrund støtter Enhedslisten det beslutningsforslag, der ligger fra Socialdemokraterne her.

Kl. 17:39

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Thomas Jensen.

Kl. 17:40

(Ordfører for forslagstillerne)

Thomas Jensen (S):

Tak til ministeren, og tak til ordførerne for taler og kommentarer til det her beslutningsforslag.

Beslutningsforslaget handler dels om noget socialpolitik, hvor Socialdemokraterne vil sikre, at lejerne får en lettere adgang til at opnå den boligstøtte, som de efter lovens bogstav er berettiget til, dels om afbureaukratisering, hvor vi Socialdemokrater mener, at vi skal bruge skattekronerne mest rationelt, så de offentligt ansatte ikke skal bruge arbejdstiden på unødvendigt papirarbejde og dokumentationskrav ved administration af boligstøtten.

Vedrørende det socialpolitiske er anledningen til det her enkle forslag, at vi Socialdemokrater arbejder målrettet på at forebygge, at lejere kommer i den ulykkelige situation, at de ikke kan betale huslejen og derefter bliver tvangsudsat af lejeboligen. Vi ved jo fra SFI's undersøgelse af årsagerne til tvangsudsættelser, at halvdelen af de lejere, som bliver tvangsudsat af deres lejemål på grund af manglende huslejebetaling, ikke modtager boligstøtte, ikke nogen form for boligstøtte.

Her er det så nærliggende at tro, at lejere, som ikke har så mange penge, og som derfor ikke kan betale deres husleje, ligger på et indkomstniveau, som gør, at de ville være berettiget til boligstøtte. Alligevel er det altså halvdelen af de her tvangsudsatte lejere, som ikke modtager støtte, og her mener vi det er relevant at se på, hvad der kan være årsagen til, at de her lejere, som har ret til støtte, ikke får ansøgt og ikke får tildelt boligstøtte.

Når man selv har prøvet at ansøge om boligstøtte, ved man jo, at der ligger en lang række dokumentationskrav på det her område, og her mener vi at man snildt via nogle registersamkøringer kan lette ansøgningsprocessen for den enkelte lejer og sikre, at lejeren kan få opfyldt den ret, lejeren måtte have til boligstøtte.

Ud over det socialpolitiske sigte er der jo også hele sigtet om afbureaukratisering. Ud over at gøre det lettere for borgerne at få opfyldt rettigheden om tildeling af boligstøtte sigter forslaget samtidig på, at det offentlige bliver afbureaukratiseret på det her område. Allerede med regeringens såkaldte kvalitetsreform forud for folketingsvalget i 2007 kom regeringen jo med en masse flotte ord, som efter valget viste sig at være et stort bluffnummer, hvor regeringen havde stukket blår i øjnene på de offentligt ansatte. Regeringen havde bildt de offentligt ansatte ind, at regeringen ville være interesseret i dem, og bagefter kunne man jo se, at det, der blev kaldt en kvalitetsreform, ikke indeholdt lige så meget flot politik, som den indeholdt flotte ord før valget.

Men så skete der jo det i 2009, at da arkitekten bag alt det bureaukrati, som VK-regeringen har opbygget, hr. Lars Løkke Rasmussen, var blevet statsminister, sagde han kort efter sin tiltræden på Venstres landsmøde i maj 2009, at målet var at begrænse skemaer, bureaukrati og procesregler i det offentlige. Og så erkendte statsministeren, at der var ting, man havde styret for stramt. Det fik jo straks Kommunernes Landsforening ved den daværende formand og Venstremand, Erik Fabrin, til i Berlingske Tidende at sige:

»Nu mangler vi så bare at få omsat ord[e]ne til praksis, men eftersom løftet både kommer fra statsministeren og Lene Espersen (K) har jeg stor tiltro til, at vi nu får løsnet op på det jerngreb, som regeringen har holdt os i«.

Videre hed det fra Erik Fabrin:

»Både Fogh og Lars Løkke har haft store ambitioner på borgernes vegne, men Lars har med sin erfaring nok en større forståelse for, hvad der er muligt at levere og med hvilke instrumenter man leverer bedst«.

I dag må Erik Fabrin være meget skuffet over statsministeren. Han må være meget skuffet over den manglende vilje fra statsministerens side til at rydde op efter sig og også en manglende vilje til at lytte til Erik Fabrin og KL. For KL spillede nemlig ud med et forenklingskatalog med hele 82 konkrete forslag, herunder en top femliste af forslag, hvor et af dem var forenkling af boligstøtteområdet. Men desværre er der endnu ikke sket noget konkret, som borgerne har kunnet mærke på det her område. De her top fem-forslag er ikke blevet iværksat endnu, på trods af at der, da debatten gik højt i 2009, kom en undersøgelse fra FTF, som havde spurgt 1.600 offentligt ansatte, hvad de syntes om bureaukratiet i den offentlige sektor. Og der kom man frem til, at 84 pct. af de her 1.600 adspurgte sagde, at de brugte alt, alt for meget tid på bureaukrati, og at det gik ud over den tid, de havde sammen med borgerne til at yde service til dem.

Så det taler virkelig for, at der både af socialpolitiske og bureaukratiske årsager er grund til at vedtage et forslag som det, vi behandler her i dag.

Kl. 17:45

Det, der står tilbage i dag, efter at vi har hørt, at ministeren og de borgerlige ordførere ikke ønsker at støtte det her forslag, er jo, at man ikke ønsker at imødekomme tanken om, at man kan spare skattekroner ved at lette de offentligt ansattes bureaukrati, som KL og FTF tidligere har anført at man let kunne gøre, og at regeringen heller ikke ønsker – og det er jo nok her, den egentlige årsag til, at man ikke støtter forslaget, ligger – at støtte, at de borgere, der egentlig har en rettighed, en ret til at få boligsikring, får den opfyldt.

Vi hørte f.eks. Venstres ordfører fokusere på, hvad finansieringen til det her forslag var, og til det vil jeg sige, at det her forslag vil medføre en kæmpe besparelse på administrationen i den offentlige sektor, samtidig med at det jo ikke er et forslag, der giver nye rettigheder til borgerne, men et forslag, der har til formål at sikre, at borgerne får opfyldt den rettighed, de har til f.eks. boligstøtte.

Men tak til ordførerne generelt, for der var jo noget positivt fra stort set alle, selv om jeg nok synes, at det fra ordførerne i den højre side af salen og fra ministeren var nogle ord, som ikke bliver fulgt op. Der var nogle positive toner, i forbindelse med at man gerne ville begrænse bureaukratiet, men lad os nu se, om den Udbetaling Danmark, som regeringen har fået vedtaget med støtte fra Dansk Folkeparti, er noget, der lever op til det.

Jeg har min skepsis, for sådan en centralisme, som Udbetaling Danmark jo medfører, er noget, som fjerner servicen langt væk fra borgerne, og dermed tror jeg at nogle af de borgere, som gerne vil gå op i deres lokale kommune og få hjælp med forskellige ansøgninger, bliver ladt i stikken. Her tænker jeg selvfølgelig især på mange af de pensionister, der er vant til at kunne gå op i den lokale kommune og få hjælp i servicecenteret, f.eks. til ansøgning om boligydelse.

Så kan jeg konstatere, at Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti, når de vil vente til 2012 eller derefter med at lave noget på det her område, ikke vil være med til at rykke hurtigt ud for at forebygge alle de tvangsudsættelser, som vi desværre ser hvert år. Desværre ved vi jo, at antallet af tvangsudsættelser er steget støt siden 2002. Fra at ligge på et niveau på 1.823 tvangsudsættelser i 2002 er det steget til et niveau på 4.382 tvangsudsættelser i 2010.

Bag hver enkelt tvangsudsættelse ligger der en tragedie, og vi ved, at i 43 pct. af tvangsudsættelsessagerne er det børnefamilier, der bliver tvangsudsat. Det er simpelt hen børnefamilier, som bliver trukket ud af deres sociale sammenhæng i det område, hvor de bor, og skal ud at finde en ny bolig et andet sted, som de har meget, meget svært ved at finde, fordi der er meget få billige og betalelige boliger.

Derfor vil jeg også knytte en kommentar til det, Venstres ordfører sagde, nemlig at man jo bare kan støtte det forslag om nybyggeri, som regeringen har fremsat her i Folketinget, og der vil jeg bare tørt konstatere, at regeringen har en kæmpe manko. Der er et kæmpe efterslæb på nybyggeriet af almene boliger. Man har slet ikke levet op til de prognoser, som Socialministeriet selv fremlagde tilbage i 2005, så der skylder regeringen rigtig meget.

Derudover har Venstre heller ikke haft mod til at støtte, at man ude lokalt i kommunerne kan føre en aktiv boligpolitik, hvor man f.eks. ved salg af byggegrunde til under markedspris kan sikre, at boligforeningerne kan bygge boliger, der kommer til at ligge på et lavere slutlejeniveau, så vi dermed får bygget nogle billige, betalelige boliger, som de her lejere, der er tvangsudsætningstruede, kunne flytte over i. Det har regeringen og Dansk Folkeparti ikke ønsket at støtte, når Socialdemokraterne har fremsat det her i Folketingssalen.

Jeg vil sige tak til ordførerne fra Radikale Venstre, SF og Enhedslisten for opbakningen til forslaget. Der er tilslutning fra partierne til at gennemføre afbureaukratisering, og der er tilslutning til det her sociale sigte med at mindske antallet af tvangsudsættelser. Det er jeg rigtig, rigtig glad for.

Der var nogle konkrete spørgsmål fra Radikales ordfører, fru Anne Marie Geisler Andersen, og jeg vil sige, at grunden til, at vi har fremsat det her om huslejeregisteret, simpelt hen er, at vi vil speede processen op, og det samme gælder også de pinde, som ordføreren taler om der er i forslaget. Det er simpelt hen noget, som vi har set at dem ude hos borgerne, der ved noget om det, har fremført, nemlig KL, som har fremført, at de her områder var nogle, der kunne føre til afbureaukratisering og sikre, at vi fik en meget mere enkel boligstøtteansøgning, samtidig med at borgerne med langt større sandsynlighed ville kunne få gennemført en ansøgningsprocedure og ende med at modtage boligstøtte.

Så alt i alt er det et gennemarbejdet forslag, der har relevans og har udgangspunkt i de folk, der ved noget om det, nemlig dem ude i kommunerne. Men tak til venstrefløjens ordførere og ordføreren for Radikale Venstre for at støtte forslaget.

Kl. 17:50

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne. Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget. Det er vedtaget. Det næste punkt på dagsordenen er:

20) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 92:

Forslag til folketingsbeslutning om godtgørelse for anslåede udgifter ved deltagelse i tilbud for kontanthjælpsmodtagere m.v.

Af Per Clausen (EL) m.fl. (Fremsættelse 29.03.2011).

Kl. 17:50

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Forhandlingerne er åbnet, og den første, der får ordet, er beskæftigelsesministeren.

Kl. 17:51

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Jeg konstaterer, at forslagsstilleren, hr. Per Clausen, med det her beslutningsforslag følger op på sine § 20-spørgsmål og spørgsmål fra Arbejdsmarkedsudvalget på det her område. Det drejer sig jo om den godtgørelse, som kontanthjælpsmodtagere kan modtage til at få dækket forventede merudgifter, når de deltager i tilbud om opkvalificering og vejledning eller i virksomhedspraktik.

Jeg synes, det er fint at fokusere på et emne ved at stille spørgsmål og også ved at fremsætte et beslutningsforslag. Så problemet i den her sag er nu ikke så meget, at partierne i Folketinget ikke kan støtte den, men det er jo som bekendt bare ikke nok at have gode intentioner og være enige om at gøre gode ting for f.eks. ledige. Der skal også være penge til det, inden det kan føres ud i livet.

Jeg har spillet ud med et forslag via den afbureaukratiseringsaftale, som jeg er i gang med at forhandle med et bredt udsnit af Folketingets partier, om at øge transporttilskuddet til de kontanthjælpsmodtagere, som har en lang transport til deres aktiveringssted. Der pågår i øjeblikket forhandlinger om det her forslag. Jeg ser meget frem til, at jeg i den allernærmeste fremtid – tror jeg godt jeg tør sige – kan præsentere en bred løsning på den her sag sammen med de øvrige partier, som deltager i forhandlingerne om afbureaukratisering, og det er bl.a. Socialdemokratiet.

Sådan som reglerne er i dag, kan kontant- og starthjælpsmodtagere efter jobcenterets konkrete vurdering få op til 1.000 kr. pr. måned. Beløbet skal dække transport og andre udgifter, og det kan jo typisk være arbejdstøj, og der skal betales skat af det. Ved ændringen af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, der trådte i kraft den 1. maj 2010, fik jeg bemyndigelsen til at forhøje beløbet på de 1.000 kr. til 1.500 kr. pr. måned. Bemyndigelsen blev i første omgang anvendt til at hæve beløbsgrænsen i perioden fra den 1. maj 2010 og frem til den 31. december 2010. I den periode kunne jobcentrene altså bevilge op til 1.500 kr. om måneden til kontant- og starthjælpsmodtagere, når de deltog i tilbud om uddannelse eller virksomhedspraktik. Finansieringen til det fandt vi ved uforbrugte midler fra 2009 på Beskæftigelsesministeriets område helt generelt.

Jeg havde herefter en klar forventning om, at vi i satspuljeforhandlingerne for 2011 kunne blive enige om at finde finansiering til at forhøje godtgørelsen fra 2011 og frem. Men det kunne jeg ganske enkelt ikke få oppositionens tilslutning til. Det ærgrede mig meget, og det gør det stadig væk, men sådan er det jo nogle gange i politik. Derfor er vi fra den 1. januar 2011 tilbage ved et maksimum på 1.000 kr. om måneden i godtgørelse til kontant- og starthjælpsmodtagere, men det er altså ene og alene, fordi oppositionen ikke ville være med, da tid var.

Som hr. Per Clausen er inde på i sin begrundelse for det her beslutningsforslag, er der en række tilfælde, hvor de faktiske udgifter til transport overstiger beløbsgrænsen på 1.000 kr. efter skat. Det gælder ikke mindst i udkantsområderne, hvor der er lidt længere imellem udbyderne af aktivering. Derfor har jeg som nævnt præsen-

Kl. 17:58

teret et forslag om at forbedre transporttilskuddet til kontanthjælpsmodtagere som led i det afbureaukratiseringsprojekt, som jeg kører og forhandler med som sagt et bredt udsnit af partier her i Folketinget om. Det er et afbureaukratiseringsprojekt, der hedder Væk med bøvlet. Det handler om harmonisering af befordringsgodtgørelse for bl.a. dagpenge-, kontant- og starthjælpsmodtagere.

For kontant- og starthjælpsmodtagerne betyder det, at de ligesom dagpengemodtagerne har ret til kilometerpenge for de kilometer, der ligger ud over de første 24 km.s afstand fra hjemmet til aktiveringsstedet. Kilometersatsen på 1. kr. bliver ens for alle, og pengene er skattefri. Herudover kan kontant- og starthjælpsmodtagere fortsat have mulighed for at få godtgørelse på op til 1.000 kr. om måneden, som de så skal betale skat af. Når afstanden ud over de 24 km dækkes af kilometergodtgørelsen, skal godtgørelsen alene dække afstanden op til 24 km samt eventuelt arbejdstøj og andet, der kunne være aktuelt.

Kl. 17:56

For at illustrere, hvordan det her forslag så vil virke, kan vi f.eks. tage en kontanthjælpsmodtager, der bor i Brønderslev i Nordjylland, og som kommer i aktivering i Aalborg i 4 uger, hvilket jo svarer til 20 aktiveringsdage. Kontanthjælpsmodtageren vil så kunne få 1.000 kr. i månedlig godtgørelse før skat og 720 kr. skattefrit i kilometergodtgørelse svarende til 36 kr. om dagen i 20 dage, da der er ca. 60 km frem og tilbage imellem Brønderslev og Aalborg.

Hvis regeringens forslag vedtages, vil kontanthjælpsmodtageren fra Brønderslev omregnet til godtgørelse før skat kunne få op til 2.160 kr. om måneden ved 4 ugers aktivering i Aalborg imod de 1.500 kr., som hr. Per Clausens forslag indebærer.

På den måde mener jeg rent faktisk, at vi har fundet en rigtig god løsning, hvor dem, der har langt til deres aktiveringssted, kan få tilsvarende mere i godtgørelse, og hvor den samlede godtgørelse afhænger af afstanden til og fra aktiveringsstedet. Det er efter min allerbedste overbevisning en fair og en økonomisk ansvarlig og en langt, langt bedre løsning end det, som hr. Per Clausen og Enhedslisten har fremsat forslag om.

Derfor kan regeringen altså ikke støtte det forslag, som vi har til behandling i Folketingssalen nu.

Kl. 17:57

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 17:57

Per Clausen (EL):

Nu har jeg selvfølgelig ikke noget imod, at et flertal i Folketinget vedtager noget, som er bedre end det, Enhedslisten har foreslået for kontanthjælpsmodtagerne. Det ville være rigtig dejligt.

Men den realitet, vi nu efterhånden har stået i i nogle måneder, er jo, at man har haft en meget dårligere tilstand. Og er beskæftigelsesministeren ikke enig med mig i, at det kan virke lidt besynderligt, at man ikke i forbindelse med finanslovforhandlinger og i forbindelse med arbejdet med finansloven i Beskæftigelsesministeriet kunne finde de her 8-9 mio. kr., som jeg har forstået på ministeren i en besvarelse, jeg har fået, at det her ville koste? For det er jo vigtigt, ikke bare af hensyn til kontanthjælpsmodtagerne, men også, som ministeren gentagne gange tidligere i samrådssvar og svar på spørgsmål har sagt, for at sikre, at kontanthjælpsmodtagerne kan få det rigtige tilbud, også selv om det ligger lidt langt væk. Så det er jo fuldstændig fjollet, at man nu i flere måneder har haft en tilstand, hvor man ikke har været i stand til at give op til de 1.500 kr., man kunne give sidste år.

Kl. 17:58

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Jeg ved ikke, hvad det er, der gør det, men nogle gange må man bare undres. Nu har hr. Per Clausen fremsat et forslag. Så er det sådan, at et flertal i Folketinget har forhandlet noget på plads eller er lige ved at forhandle noget på plads, der er langt bedre end det her. Og alligevel, på trods af det bevarer hr. Per Clausen sin pessimisme. Det må jeg sige, det hører altså til sjældenhederne, at man får mere end opfyldt det, man gerne vil, og alligevel bevarer pessimismen.

Jeg kan huske her for måske et halvt års tid siden; der blev der lavet en undersøgelse, der viste, at socialister er mere sure og mere tvære og mere på tværs, end borgerlige mennesker er. Og jeg ved simpelt hen ikke, om man skulle kunne finde svaret i den undersøgelse. For jeg må godt nok sige, at jeg har meget svært ved at bevare pessimismen, hvis jeg stiller et forslag og der så bliver besluttet noget, der er langt bedre. Så synes jeg altså, at man virkelig skal være af en helt særlig støbning, hvis man stadig væk kan stå og være lidt muggen her i Folketingssalen.

I øvrigt vil jeg blot lige hurtigt sige til hr. Per Clausen, at jeg jo ad flere omgange rent faktisk har forsøgt at gøre forholdene bedre, men bare ikke har kunnet få et flertal for det her i Folketinget. Det skal hr. Per Clausen ikke klandres for, i og med at hr. Per Clausen og hr. Per Clausens parti som de eneste ikke er med blandt satspuljepartierne.

Kl. 18:00

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Jeg kan forstå, at beskæftigelsesministeren og formanden har en meget forskellig opfattelse af, hvad der er en hurtig bemærkning. Det er én eller to sætninger og ikke otte sætninger.

Så er det hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 18:00

Per Clausen (EL):

Jeg skal gerne medgive, at jeg nok er et mere trist menneske end beskæftigelsesministeren og lidt mere humorforladt, og den byrde at leve med det tager jeg så på mig. Det kan være tungt, men det klarer vi nok.

Så vil jeg bare sige til beskæftigelsesministeren, at jeg jo sagde, at jeg var glad for, at der nu kom et forslag, som ikke alene er bedre end det, Enhedslisten har foreslået, men også bedre end det, ministeren fik igennem sidste år. Men jeg står alligevel lidt tilbage med en stilfærdig forundring over, at man nu ude i kommunerne og hos kontanthjælpsmodtagerne har skullet leve med en dårligere tilstand i månedsvis, fordi der ikke var mulighed for at finde flertal for at skaffe pengene til de 1.500 kr. om måneden. Det er bare det, jeg ikke forstår. Det er mig sådan lidt ubegribeligt, hvad der har kunnet være så vanskeligt ved at finde disse penge tidligere. Nu kan det så lade sig gøre, og det er jo dejligt, men jeg må indrømme, at jeg tror, at hvis viljen havde været der hos beskæftigelsesministeren, så var sagen også blevet løst tidligere.

Kl. 18:01

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren for et langt svar, helt op til 1 minut. Værsgo. Kl. 18:01

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Tusind tak, hr. formand. Jamen jeg kan bare sige til hr. Per Clausen, at det må hr. Per Clausen jo altså spørge sine venner på venstrefløjen om, i og med at det bl.a. var Socialistisk Folkeparti og Socialdemokratiet, der ikke ville være med til at forhøje satsen eller give muligheden for at forhøje det her beløb fra de 1.000 kr. til de 1.500 kr., da tid var. Jeg stillede rent faktisk et forslag om det. Finansiering var

der jo også, i og med at det var via satspuljen, men der var bare ikke et politisk flertal, og det må dog være en ærlig sag.

Jeg vil dog sige, at hvis der er én her i Folketingssalen, som man i hvert fald ikke kan klandre for det, så er det hr. Per Clausen, fordi Enhedslisten slet ikke er med i satspuljeforliget. Så hr. Per Clausen har sådan set sin ryg fuldstændig fri. Og så synes jeg i øvrigt, det er godt, at jeg jo så nu kan forstå, at hr. Per Clausen – selv hr. Per Clausen – er blevet mere glad efter det her, i og med at vi har fundet en rigtig god løsning på lige præcis det her spørgsmål.

Kl. 18:02

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Eigil Andersen.

Kl. 18:02

Eigil Andersen (SF):

Altså, ministerens forslag var, at folk på overførselsindkomst skulle betale den her transportgodtgørelse, når arbejdsløse kontanthjælpsmodtagere skulle i aktivering. Det vil altså sige, at det ville være kontanthjælpsmodtagere, det ville være folkepensionister, det ville være førtidspensionister, det ville være arbejdsløse på dagpenge, der skulle betale den her udgift, mens bankdirektøren ville gå fri og ministeren og jeg ville gå fri. Det er naturligvis helt urimeligt. Sådan en almindelig udgift i forbindelse med aktivering af arbejdsløse skal både ministeren og jeg og bankdirektøren naturligvis være med til at betale. Ellers er der ikke nogen retfærdighed.

Kl. 18:03

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 18:03

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Jeg tror, det her nærmest blot må betegnes som en kommentar til debatten, i og med at der ikke var et spørgsmål, men jeg vil dog sige, at finansieringen var på plads via satspuljen. Satspuljen og de midler, der ligger i satspuljen, kan man jo bruge til hvad som helst. Jeg synes, det her var et rigtig godt element at tage ind i satspuljen. Det var der ikke et flertal for, men det er jo politisk uenighed, sådan er det. Nu har vi så få det løst ad anden vej, og det er jo simpelt hen, fordi jeg også synes, det her er et problem, der skal løses. Nu er det jo så bare sådan, at hr. Eigil Andersens parti desværre ikke kan være med til at løse det, i hvert fald ikke via afbureaukratiseringsaftalen, i og med at hr. Eigil Andersens parti slet ikke indgår i det, men så må vi jo påtage os det i en lidt snævrere kreds, og derfor er jeg glad for, at i det mindste Socialdemokratiet bakker op om det.

Så når hr. Eigil Andersen og Socialistisk Folkeparti står af, ja, så må vi andre jo gøre det på egen hånd, og det er så det, vi gør nu, og fælles for os alle må dog være glæden over, at vi nu har fået det her problem løst.

Kl. 18:04

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Eigil Andersen.

Kl. 18:04

Eigil Andersen (SF):

Det er fint, hvis det her bliver løst, det vil jeg lige vende tilbage til om et øjeblik, men det er da også helt klart, at folk i arbejde og virksomheder, der også betaler skat, naturligvis også skal være med til at betale for kontanthjælpsmodtagere, som har en transportudgift til deres aktivering. Jeg er da glad for, at ministeren markerer, at hun ikke rigtig havde nogen argumenter imod det sociale argument, jeg brugte her.

Det, jeg gerne vil spørge om, er: Den løsning, som ministeren nu arbejder med i de forligsforhandlinger, der er tale om, er det en løsning, som indebærer, at alle, som måske ellers kunne have fået 1.500 kr. i transporttilskud – de skulle så betale skat af det – vil være lige så godt eller bedre dækket end efter ministerens system, eller er der nogle i ministerens system, som kommer til at mangle penge, sammenlignet med hvis de havde fået 1.500 kr. i transporttilskud, som der skal betales skat af?

K1 18:05

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 18:05

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Jeg tror, man må sige, at det var et lidt indviklet spørgsmål, hr. Eigil Andersen stillede her, men man må jo kunne sige det så simpelt, at jeg ikke i dag vil kunne garantere, at hr. Eigil Andersen ikke vil kunne konstruere et eller andet eksempel med en person, der kan få mindre udbetalt i fremtiden. Men jeg vil sige, at inden for den prioritering, vi har lagt her, er det jo netop sådan, at hvis man bor i udkantsområderne, der, hvor der er lidt længere til aktiveringsstederne, så får man mere ud af det end gennem det beslutningsforslag, der ligger her. Det vil man typisk få mere ud af.

Nu gav jeg det her regneeksempel på, at hvis man bor i Brønderslev og skal aktiveres i Aalborg, så vil det forslag, som jeg sammen med partierne bag afbureaukratiseringsaftalen lægger frem, betyde, at man svarende til, hvad man ellers ville kunne få før skat – nu er der det her, at man i de her tilfælde skal operere med før skat og efter skat – ville få 2.160 kr. om måneden ved 4 ugers aktivering frem for de 1.500 kr., som ligger i Enhedslistens forslag.

Kl. 18:06

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke flere spørgsmål til ministeren. Tak til ministeren. Vi starter med ordførerne. Den første ordfører er Venstres ordfører, og det er fru Ulla Tørnæs.

Kl. 18:06

(Ordfører)

Ulla Tørnæs (V):

Enhedslisten har med beslutningsforslaget her foreslået at hæve beløbet, den godtgørelse, man kan få som kontanthjælps- eller starthjælpsmodtager, når man skal i aktivering, fra 1.000 kr. til 1.500 kr. om måneden. Ikke overraskende skal jeg meddele, at Venstre ikke kan støtte forslaget, for vi er naturligvis fuldstændig enige i det, som vi netop har hørt fra ministerens side. Først og fremmest bakkede vi op om ministerens forslag i forbindelse med satspuljeforhandlingerne i efteråret, men som det klart er fremgået af den ordveksling, der har været her mellem ministeren og medlemmerne, kunne der ikke skabes flertal for at hæve beløbsgrænsen fra de 1.000 kr. til de 1.500 kr. i forbindelse med satspuljeaftalen.

I stedet er vi i Venstre faktisk ganske glimrende tilfredse med, at meget nu tyder på, at det vil lykkes at finde en faktisk endnu bedre ordning i forbindelse med de forhandlinger, som netop er ved at nå en afslutning omkring afbureaukratisering, og jeg synes egentlig, at ministeren jo ganske glimrende, kan man sige, har redegjort for, hvad der i den sammenhæng lægges op til. Og jeg kan forsikre ministeren for, at vi i Venstre faktisk er meget glade over, at det nu, hvor det ikke lykkedes at få venstrefløjen til at nikke i forbindelse med satspuljeforhandlingerne, ser ud til, at vi finder en løsning på anden måde og så oven i købet en endnu bedre løsning.

Så jeg kan egentlig godt forstå, hvis hr. Per Clausen, altså forslagsstilleren her, ikke er i så godt humør i dag, for på den måde har ministeren jo behændigt spillet hr. Per Clausen et kort af hænde, og

det kan man et eller andet sted måske godt forstå ærgrer Enhedslistens forslagsstiller. Men som nævnt kan Venstre ikke støtte forslaget, for vi mener faktisk, at ministeren med afbureaukratiseringsforhandlingerne har lagt op til en endnu bedre model.

Kl. 18:09

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Og den næste ordfører er den socialdemokratiske ordfører, hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 18:09

(Ordfører)

Leif Lahn Jensen (S):

Tak for det. Enhedslisten har fremsat dette beslutningsforslag, der opfordrer beskæftigelsesministeren til at gøre brug af lovgivningens muligheder for, at kommunerne kan give op til 1.500 kr. i månedlig udgiftsgodtgørelse til ledige ved deltagelse i aktiveringstilbud.

En konsekvens af den økonomiske krise har været øget arbejdsløshed, som vi jo synes regeringen har været ude af stand til at tøjle. Det er et meget alvorligt problem – både for samfundsøkonomien og for de mange ledige danskere og deres familier, der hver dag må leve med arbejdsløsheden. Derfor er det selvfølgelig også altafgørende, at vi ikke lægger hindringer i vejen for de ledige, når de deltager i aktiviteter, der kan hjælpe dem tilbage på arbejdsmarkedet.

Når kontanthjælpsmodtagere deltager i aktiveringstilbud, har de forskellige udgifter, f.eks. til transport. Derfor kan de ledige få op til 1.000 kr. i befordringsgodtgørelse til dækning af udgifterne forbundet med transport til og fra aktiveringsstedet. I langt de fleste tilfælde er det tilstrækkeligt, men i nogle tilfælde er det så ikke nok.

Loftet på 1.000 kr. rammer jo især arbejdsløse i Udkantsdanmark, hvor der kan være langt til aktiveringsstederne. Der, hvor jeg kommer fra, ved jeg, at man i Jobcenter Syddjurs har haft kvaler med dette til stor frustration for de arbejdsløse, der rammes hårdt af loftet på 1.000 kr.

I tilfælde, hvor det er nødvendigt for at kunne sikre den rette aktivering, kan Socialdemokraterne støtte, at kommunerne får mulighed for at dispensere fra loftet på 1.000 kr. For Socialdemokraterne er det dog en forudsætning, at kommunerne så vidt muligt finder aktivering i nærheden af den lediges bopæl, så den lediges transporttid minimeres og kommunerne i mindst muligt omfang behøver at dispensere fra loftet på de 1.000 kr. Dispensationen skal således være en mulighed, der undtagelsesvis skal kunne tages i brug, hvis det ikke er muligt for kommunen at finde aktivering, der ligger i nærheden af borgeren.

Der har også været talt lidt om satsfinansiering, og der skal vi sige, at vi ikke mener, det skal løses via satsfinansiering, men selvfølgelig af ministeren. Jeg skal også oplyse, at De Radikale er helt enige i denne holdning.

Kl. 18:11

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 18:11

Per Clausen (EL):

Det var bare en enkelt ting, jeg skulle være klar over, for hr. Leif Lahn Jensen gjorde meget ud af at sige, hvor vigtigt det var, at aktiveringen lå tæt på kontanthjælpsmodtageren. Det kan der også være mange fordele ved, så man ikke skal bruge hele sit liv på at rejse frem og tilbage.

Men jeg vil godt spørge hr. Leif Lahn Jensen, om han ikke er enig med mig i, at hensynet til at få et godt tilbud vel kan pege i den anden retning. Altså, nu nævnte ministeren, og det er jeg glad for at hun gjorde, f.eks. det nordjyske og det med at have muligheden for at rejse fra Brønderslev til Aalborg for at deltage i et tilbud. Hvis det

tilbud er meget bedre, også set fra den arbejdsløses side, skal der vel være den mulighed – det er vel vigtigt – så man ikke i stedet for får et dårligere tilbud, bare fordi det ligger tæt på der, hvor man bor?

Kl. 18:12

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:12

Leif Lahn Jensen (S):

Det er klart, at vi selvfølgelig mener, at man altid skal søge at få det bedste tilbud, så vi kan få folk i gang. Men det er også klart, at man hele tiden skal kigge på, om det bedste tilbud ligger tæt på, for så er det selvfølgelig også bedre at tage det end noget andet. Det er sådan set de signaler, jeg vil sende. Men jeg er helt enig med hr. Per Clausen

Kl. 18:12

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke flere korte bemærkninger – i hvert fald ikke til denne ordfører – og så er det hr. Bent Bøgsted som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 18:12

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Forslaget her er jo, hvad skal man sige, en slags opfølgning på ordningen fra 2010 – det er over et år siden efterhånden. Da kunne man få 1.500 kr., og det var bevilget over satspuljen, til at dække de udgifter, man havde ved at skulle i aktivering eller til møde om vejledning og den slags, eller hvad det nu var, man skulle. Når man var ledig, kunne man få dækket de udgifter, man havde der. Det var tidligere 1.000 kr. Så blev vi enige om, at det skulle hæves til 1.500 kr., og de 500 kr. kom fra satspuljen. Men ved de sidste satspuljeforhandlinger var der ikke enighed om at fortsætte med de 1.500 kr. Da var S og SF imod, at der skulle bruges penge fra satspuljen til at finansiere de sidste 500 kr. Derfor måtte beløbet ned på 1.000 kr. igen.

Så er det, som ministeren nu har redegjort for her, at der i forbindelse med de forhandlinger, vi har om afbureaukratisering, er blevet lagt op til, at man stadig væk får de 1.000 kr. plus befordringsgodtgørelse for de kilometer, der ligger ud over 24 km om dagen. Dem får man betaling for, og det er en skattefri kørselsgodtgørelse, man får dér.

Så på den måde kan man jo sige, at man tilgodeser dem, der har langt til aktivering; de kan få dækket de udgifter. Det vil også, som hr. Per Clausen nævner, være til gavn for de to hovedbyer i Brønderslev Kommune, og det er Brønderslev og Dronninglund. Der er et pænt stykke vej, det overstiger de 24 km, og der kan man få betaling for at tage den tur med bussen eller køre selv, eller hvad man gør. Der er måske også nogle, der kan finde på at tage de 30 km på cykel. Det ved jeg ikke om der er nogle der gør hver dag – det ville i hvert fald være sundt, andet kan man ikke sige. Og så kan man få befordringsgodtgørelse til at dække de udgifter.

Alt andet lige burde det være bedre at få den ordning, som vi nu er ved at forhandle os frem til, for det er jo ikke sådan, at man, når man bliver sendt i aktivering, egentlig skal have det her udbetalt. Det er jo til at dække de ekstraudgifter, man har ved aktiveringen, og det kan være transport, det kan være arbejdstøj, eller hvad man nu skal have. Så alt andet lige synes vi i Dansk Folkeparti, at det er en bedre fremgangsmåde.

Det havde vi selvfølgelig ikke gjort, hvis vi nu havde fundet en løsning på de 1.500 kr. i forbindelse med satspuljeforhandlingerne – det kunne vi så ikke. Men nu kommer den her løsning, og det er vi i Dansk Folkeparti udmærket tilfredse med, for det her tilgodeser kontanthjælpsmodtagerne. Og vi er sikre på, at det vil blive godt modta-

get blandt de kontanthjælpsmodtagere, der kan gøre brug af dækningen af udgifterne på den måde.

Så Dansk Folkeparti kan ikke støtte beslutningsforslaget, da vi jo som sagt er godt i gang med at løse det på anden måde.

Kl. 18:16

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Og den næste ordfører er hr. Eigil Andersen som ordfører for SF.

Kl. 18:16

(Ordfører)

Eigil Andersen (SF):

I dette øjeblik er det sådan, at der er en hel del kontanthjælpsmodtagere i Danmark, som ikke får den bedste aktivering. De får måske den næstbedste aktivering eller den tredjebedste aktivering, og det er simpelt hen af den grund, som det er nævnt i debatten her, at transporttilskuddet til en kontanthjælpsmodtager i aktivering højst er 1.000 kr. om måneden, og fra det beløb skal der trækkes skat. Tog og buskort er ofte dyrere end det, der er tilbage, når man har betalt skat af 1.000 kr. Det er selvfølgelig utrolig dårligt over for den arbejdsløse kontanthjælpsmodtager, som dermed ikke får den hjælp til en fremtid på arbejdsmarkedet, som er den bedste, men det er også en ufattelig dårlig forretning for samfundet, for det betyder jo, at risikoen for, at han eller hun vedvarende er arbejdsløs, simpelt hen er større, og derfor er det skørt, som det fungerer for øjeblikket, og ingen kan være tjent med det.

Som det også er blevet nævnt af den socialdemokratiske ordfører, er det bl.a. et problem på Djursland i det østjyske område, som er et udkantsområde i forhold til mange ting, men det er også et problem et sted som i Nordjylland. For at vende tilbage til Djursland kan jeg nævne, at Syddjurs Kommune har kritiseret det her i flere omgange – og det kan jeg godt forstå – og det har Kommunernes Landsforening også gjort.

I det hele taget kan man sige, at mobilitet på arbejdsmarkedet jo er et nøgleord, og det gælder selvfølgelig også, i det øjeblik en kontanthjælpsmodtager skal på et kursus eller skal i arbejdspraktik, og der er det klart, at på kontanthjælp har man simpelt hen ikke pengene til at lægge noget ekstra oven i det, man får i tilskud til sin transport. Det beløb, man får i kontanthjælp, er for lavt, til at det kan lade sig gøre.

Jeg synes da, det lyder fint, hvis regeringen sammen med andre partier er i gang med at forhandle, som det er blevet beskrevet her, om en løsning, som i en del tilfælde måske også vil være bedre, det synes jeg da er ganske udmærket. Det er jo så en løsning, som er finansieret af alle skatteydere, som jeg var inde på. Det vil jo være sådan, at det fradrag man får, hvis det er kilometerpenge, der er tale om, vil resultere i en manglende skatteindbetaling, og det betyder altså, at det krav, jeg stillede op, nemlig at det burde være socialt retfærdigt, at bankdirektøren, folk i arbejde, ministeren og jeg også skulle være med til at betale for transportudgiften for kontanthjælpsmodtagere, er regeringen så ved at opfylde i forbindelse med de forligsforhandlinger, der er i gang, og det synes jeg da er positivt.

Så bliver det sagt, at det forslag, som man arbejder med, faktisk er bedre end det, der ellers hidtil har været på tale, og som Enhedslisten har foreslået. Det lyder jo forjættende, hvis det er rigtigt, og det er det muligvis, men det må vi så se på, når forslaget kommer. Men hvis der f.eks. opstår den situation, at det viser sig, at det, der er blevet beskrevet, ikke holder, så kan det jo godt være, at Enhedslistens forslag kommer ind i billedet igen, det kan man ikke sige på nuværende tidspunkt. Men skulle det ske, at det ved nærmere eftersyn viser sig, at Enhedslistens forslag er det bedste, så vil vi da også i SF stemme for det, men det er klart, at hvis det viser sig, at ministeren og forligspartiernes forslag er det bedste, så er det den løsning, man skal køre efter. Så med hensyn til om der er en løsning på vej, ser jeg

positivt på det, men det er ufattelig ærgerligt, at der har været en periode, hvor arbejdsløse så har manglet det her transporttilskud, som kunne skaffe dem den bedste aktivering.

K1. 18:20

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er den konservative ordfører, og det er fru Helle Sjelle.

Kl. 18:20

(Ordfører)

Helle Sjelle (KF):

Forslaget drejer sig kort sagt om den godtgørelse, som kontanthjælps- og starthjælpsmodtagere kan modtage til at få dækket forventede merudgifter, når de deltager i aktiveringstilbud. Egentlig synes vi Konservative, at essensen af forslaget er ganske rimelig, nemlig at styrke kontanthjælpsmodtagernes tilknytning til arbejdsmarkedet, og derfor synes vi også, det er rimeligt at afhjælpe de økonomiske byrder, som de bliver pålagt. Men desværre var der jo ikke opbakning til det fra oppositionens side, da satspuljemidlerne skulle fordeles i efteråret, og derfor blev det ikke til noget. Til gengæld er vi så heldige, at det nu ser ud til, at tiden har indhentet det fremsatte forslag, for beskæftigelsesministeren har med sit afbureaukratiseringsprojekt netop i den forbindelse fremsat et forslag, som gerne skulle stille kontanthjælpsmodtagere bedre, end Enhedslistens forslag gør.

Vi synes, beskæftigelsesministerens forslag er en rigtig god løsning. Det er et forslag, hvor de, som har langt til aktiveringsstedet, kan få tilsvarende mere i godtgørelse, og hvor den samlede godtgørelse bl.a. afhænger af afstanden til og fra aktiveringsstedet. Det er et fair og økonomisk ansvarligt forslag, og derfor synes jeg da også, det ville være ganske fornuftigt, hvis hr. Per Clausen og Enhedslisten støttede ministerens transporttilskudsforslag, for det er jo rent faktisk en bedre løsning end det, der er fremsat her. Det er i hvert fald det, vi Konservative vil gøre, og derfor støtter vi ikke det her forslag.

Kl. 18:22

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, og det er hr. Per Clausen.

Kl. 18:22

(Ordfører for forslagstillerne)

Per Clausen (EL):

Nu håber jeg ikke, man opfatter det som udtryk for meget dårligt humør, når jeg siger, at jeg godt vil se forslaget på skrift først, inden jeg tager stilling til, om jeg vil støtte det som et bedre forslag end det, jeg selv har fremsat. Det skal jo forhandles på plads med Socialdemokraterne, kan jeg forstå, inden, og hvem ved, hvad der kan ske i den proces. Så jeg vil bare sige, at det vil jeg nok forbeholde mig ret til.

Når det er sagt, så er det klart, at et forslag selvfølgelig virker fristende, når det stiller ikke mindst kontanthjælpsmodtagere, som skal rejse fra Brønderslev til Aalborg, bedre end det forslag, jeg selv har fremsat. Det er klart. Så med den måde, ministeren har beskrevet det på – og hvorfor skulle jeg tro, at ministeren havde fundet på et særlig udvalgt gunstigt tilfælde, det er der jo ingen grund til at tro om den her regering at man gør – så er det jo meget positivt.

Så vil jeg bare sige, at når vi har fremsat det her beslutningsforslag fra Enhedslistens side, er det, fordi det ikke var mit indtryk, da jeg stillede spørgsmål til ministeren om det her og også havde en debat med hende her i Folketingssalen, at vi kunne være helt sikre på, at problemet ville blive løst, og så synes jeg måske, det var meget fornuftigt at fremsætte forslaget. Jeg vil også sige, at jeg jo sagtens fortsat kan være munter, men jeg kunne godt forestille mig, at der er et par kontanthjælpsmodtagere rundtomkring i landet, som har lidt svært ved at forstå, at noget, alle synes er rimeligt og burde bringes i orden, ikke kan bringes i orden, og at man lige pludselig den 1. januar får meddelelse fra kommunen om, at nu er det der med de i 1.500 kr. altså slut; det er blevet til 1.000 kr., og så må man selv betale resten. Der kan det måske være lidt svært at opretholde humøret, ligesom der måske også kan være en enkelt kommunalt ansat sagsbehandler, der også har haft lidt svært ved at bevare humøret, når han skulle afsende besked til kontanthjælpsmodtageren om det her, som han selv syntes var virkelig, virkelig urimeligt. Så der kan måske være grund til, at der er nogle, der skal være sure her, men dem, der skal være sure, er sådan set ikke mig, så jeg vil tage det, hvad det angår, fuldstændig roligt.

Der er nogle enkelte bemærkninger i øvrigt til det her, og først og fremmest vil jeg sige, at i de omgange, det har været diskuteret, har det jo været karakteristisk, at der har været to argumenter for, at man skulle have en bedre støtteordning end de 1.000 kr. Jeg må nok sige, at hensynet til kontanthjælpsmodtagernes økonomi har spillet en forholdsvis lille rolle i argumentationen. Det har mere været et spørgsmål om, at man var nødt til at sikre, at folk kunne få en ordentlig kompensation, så de kunne få den bedst mulige aktivering. Jeg vil sige, at det synes jeg da også er et rimelig sagligt argument, og jeg tror, der kan findes rigtig mange eksempler på mennesker, som bor i tyndt befolkede dele af Danmark - for nu ikke at falde i den fælde at begynde at omtale Brønderslev som et udkantsområde, det skal man jo passe på med, når man kommer fra et sted deroppe i nærheden – som godt kan have brug for at komme i aktivering et sted, der ligger lidt langt væk, hvis de skal have det bedst mulige tilbud. I Brønderslev er der så det, at kommunen jo er skruet sammen på en sådan måde, at selv om man holder sig inden for kommunens område, kan man skulle transporteres ganske langt. Det var et fuldstændig rigtigt eksempel, ministeren nævnte med, at man kan skulle til Aalborg, og det er noget, som ganske mange bliver udsat for. Så jeg synes, det er vigtigt, at man får det problem løst.

Så har der været lidt diskussion om, hvordan det skulle finansieres, og jeg er glad for, at ministeren understregede, at Enhedslisten ikke er med i satspuljeforliget, for satspuljeforliget er jo det, man altid hører om, når pengene deles ud. Men gudskelov sørgede hr. Eigil Andersen i dag for også at præcisere, hvor pengene kommer fra, for det er jo vigtigt. Pengene kommer jo fra de mennesker, der er på overførselsindkomst, fra kontanthjælpsmodtagere, arbejdsløse og pensionister, og i stedet for at få reguleret deres indkomst på samme måde som de mennesker, der har løn, får de den reguleret en lille smule mindre, og de penge, det giver, deler man så ud til gode formål. Her ville man så have sendt nogle af pengene tilbage til kontanthjælpsmodtagerne. Jeg deler sådan set Socialdemokraternes og SF's opfattelse af, at det ville være en lidt underlig måde at bruge de her penge på. Jeg er helt med på – jeg tror, det var Venstres ordfører, der sagde det – at man jo kan bruge de penge til, hvad man har lyst til, og det er jo rigtigt, men man har vel haft sådan den der grundopfattelse, at de skal bruges til nogle ting, som ikke er almindelig drift.

Det siger jeg vel vidende, at store dele af psykiatrien og driften i psykiatrien drives af satspuljemidler, så det er jo ikke noget, man gør særlig konsekvent. Men det forstår jeg nu godt. Jeg vil bare sige, at det er vanskeligt forståeligt for mig, og jeg tror, at det er endnu mere uforståeligt for de mennesker, som er blevet ramt af det her, hvad enten det er kontanthjælpsmodtagere eller mennesker, som sidder i kommunerne og arbejder med de her ting, at det skulle være et problem, som man ikke kunne have løst inden den 1. januar 2011. Det er jo sådan, at vi nu efterhånden i en 4-5 måneder har haft en tilstand, hvor man kun kunne få de her 1.000 kr. i kompensation. Det tror jeg er ganske ubegribeligt for folk, og det bliver et eller andet sted nok endnu mere ubegribeligt, når man så kommer med en ord-

ning, som man i hvert fald siger er bedre end den, man havde fore-

Men i øvrigt vil jeg sige, at jeg da synes, det er dejligt, at det sker i forbindelse med, at man gennemfører et afbureaukratiseringstiltag i forhold til dagpengesystemet og arbejdsmarkedssystemet. Det er jo hårdt tiltrængt, så måske kan det blive en lang række forslag, der kan komme ud af det, som kan vække tilfredshed også hos Enhedslisten. Det ville jo være dejligt.

Jeg synes altså, det er rigtig godt, at der en løsning på vej, og vi vil selvfølgelig, når den løsning bliver færdigforhandlet og bliver lagt frem, stille de nødvendige spørgsmål for at være fuldstændig overbevist om, at forslaget er bedre end vores forslag. Hvis det viser sig, at forslaget *er* bedre end vores forslag, så kan man være evig forvisset om, at Enhedslisten ikke vil fastholde et forslag, der vil forringe vilkårene for kontanthjælpsmodtagerne. Det behøver man ikke at være bekymret for.

Jeg er i hvert fald glad for, at det ser meget anderledes ud nu med hensyn til en løsning på det her problem, end det gjorde, da vi fremsatte det her forslag i sin tid, og det synes jeg er positivt. Så jeg vil nok sige, at jeg sådan set er glad og optimistisk, også fordi jeg da håber på, at Socialdemokraterne vil sørge for, at det forslag, som ministeren kommer med, ikke bliver dårligere end det, ministeren skitserede, og at ministerens eksempel var relativt tilfældigt valgt og mere for at tilfredsstille mine geografiske interesser end ud fra et ønske om at finde et eksempel, som var særdeles positivt og godt for forslaget. Men det vender vi tilbage til.

Kl. 18:28

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne. Vil ministeren have ordet? Nej? O.k.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet – i hvert fald ikke til denne sag – så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

21) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 121: Forslag til folketingsbeslutning om fritagelse for modregning i kontanthjælp af erstatning for kritisk sygdom.

Af Eigil Andersen (SF) m.fl. (Fremsættelse 01.04.2011).

Kl. 18:28

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Forhandlingen er åbnet. Nu blev jeg klar over, hvorfor ministeren har stået på spring. Det er nemlig beskæftigelsesministeren, der får ordet.

Kl. 18:29

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

I bemærkningerne til beslutningsforslaget er der nævnt to menneskeskæbner. Jeg kan sagtens sætte mig ind i, at de to menneskers situation er meget, meget besværlig, og kan også sagtens følge den tanke, at netop disse to mennesker burde have noget ekstra til at forsøde tilværelsen med. Den her regering sætter mennesket før systemet, men jeg vil alligevel sige, at vi skal passe på med ikke at destabilisere et velfungerende system på baggrund af enkeltsager, som rører os alle, og det gør det bestemt, når man ser sager som de her.

Det kontanthjælpssystem, som vi kender i dag, er karakteriseret ved, at det hjælper personer, som ikke kan forsørge sig selv. Hvis en person har 100.000 kr. i banken, kan vedkommende godt forsørge sig selv og behøver ikke bistand fra andre skatteydere. Det er og har altid været udgangspunktet, og det er et forholdsvis simpelt og ubureaukratisk system.

B 121 fra Socialistisk Folkeparti tager udgangspunkt i, at der er nogle, der har en privat forsikring. Det er en forsikring, som de ofte har via deres fagforening i form af en arbejdsmarkedspension, der indeholder en forsikring ved kritisk sygdom. Den slags forsikringer er indrettet på mange forskellige måder, og forsikringssummen udløses, hvis man fejler en af de sygdomme, der står i policen. Der er ikke nogen sammenhæng mellem sygdommens alvor og dækningen. Man kan sagtens fejle noget meget alvorligt og have en arbejdsmarkedspension, men ikke have ret til at få penge fra en forsikring.

Socialistisk Folkeparti søger at fremstille sagen, som om forsikringerne alene udbetales til personer, der har opgivet deres arbejdsliv, og det er ganske enkelt ikke korrekt. Der er også tale om en erstatning, der skal kompensere for en nedsat arbejdsevne. I så fald er pengene i de fleste tilfælde fredet i forhold til kontanthjælpen, og det skal de fortsat være efter min og regeringens mening.

Mange arbejder og lever videre med nogle af de sygdomme, som de er forsikret imod. Således dækker forsikringsselskaberne ud over de almindelige sygdomme lidelser som f.eks. blodprop i hjertet og også andre ting: bypassoperationer, ballonudvidelser og andet.

Det vil være meget tilfældigt, hvem der får disse ekstra forsikringspenge, der er lagt op til her i B 121, og man kan spørge sig selv, hvorfor undtagelsen alene skal begrænses til tilfælde, hvor kilden til pengene er en privat forsikring. Hvis de selv har sparet op og har pengene til at stå i aktier eller i banken, kan ejeren være nok så syg, men vil alligevel ikke kunne få kontanthjælp. De personer, der modtager kontanthjælp og hæver penge i et forsikringsselskab, skal altså stilles bedre end dem, der hæver penge i banken til samme formål. Jeg kan se for mig, at det næste beslutningsforslag fra Socialistisk Folkeparti vil gå ud på at undtage endnu flere, så det bliver en endnu større belastning også for landets økonomi, end vi alene ser med det her forslag.

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at regeringen mener, det generelt er en dårlig idé at undtage private midler fra formuereglerne, uanset om kilden er en bank eller et forsikringsselskab. Regeringen indstiller på den baggrund, at forslaget forkastes.

Kl. 18:33

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der en kort bemærkning fra hr. Eigil Andersen.

Kl. 18:33

Eigil Andersen (SF):

Det, som er det specielle her, er jo, at der er tale om penge, en erstatning ved kritisk sygdom, som man får, hvis man har en kritisk sygdom. Den vil ofte være livstruende, måske står man med det ene ben i graven, men det er korrekt, at det ikke er sådan, at alle, der får et beløb udbetalt, dør inden for en kortere periode. Det er korrekt. Men det er under alle omstændigheder en meget, meget svær tid for de pågældende langvarigt syge, uanset om det ender med døden eller ikke. Og de her penge er udbetalt med det formål at forsøde en så ufattelig vanskelig tid.

Kan man forstå ministeren på den måde, at ministerens hjerte banker for de her mennesker, men at hun ikke vil gøre noget for, at de kan få lov til at beholde deres erstatning? De *skal* spise den op, når de er på kontanthjælp. Kl. 18:34

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 18:34

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Nu er jeg generelt modstander af at få udlagt mine holdninger af et medlem fra Socialistisk Folkeparti, fordi jeg sjældent fuldstændig kan genkende det, jeg skulle have sagt, så derfor vil jeg selvfølgelig gerne selv have lov til igen at sige, hvad det er, jeg egentlig også sagde i talen, og det er, at jeg synes, det generelt er problematisk at gøre op med de principper, som vi normalt læner os op ad på det her felt.

Derudover er det sådan, at der også er et element af lotterispil, med hensyn til om man får penge udbetalt eller ej, fordi det er begrundet i, hvad der lige præcis er oplistet i forsikringspolicen. Derfor mener jeg ganske enkelt ikke, at det her forslag hænger sammen.

Det er grunden til, at vi ikke bakker op om det her forslag. Vi vil altså ikke gøre op med et princip, som vi normalt hylder, når det gælder kontanthjælpssystemet. Det er årsagen til, at vi ikke bakker op om det forslag, som Socialistisk Folkeparti har fremsat.

Kl. 18:35

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Eigil Andersen.

Kl. 18:35

Eigil Andersen (SF):

Der er efter min mening forskellige ting, der bliver blandet sammen her. Om man får sådan et beløb udbetalt ved kritisk sygdom eller ej, er et spørgsmål om, hvorvidt den enkelte har en sådan forsikring eller ej. I nogle tilfælde er det et kollektivt spørgsmål på en arbejdsplads, i andre tilfælde er det en individuel beslutning. Men det er jo noget, den enkelte tager stilling til.

I det øjeblik man så har en sådan ordning, mener jeg, det retfærdige ville være, at den pågældende person kunne få lov til at forsøde en alvorlig sidste tid, præget af en kræftsvulst i hjernen eller noget andet uhyggeligt, med f.eks. at rejse lidt eller gøre noget andet, som giver en nogle oplevelser. Der er det bare, jeg siger: Har jeg ikke forstået det rigtigt, at ministerens hjerte banker for disse mennesker, men at ministeren ikke ønsker at hjælpe dem med at undgå, at deres kontanthjælp bliver sat i stå, så de skal spise erstatningen op?

Kl. 18:36

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 18:36

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Jeg har bare på en, synes jeg selv, ret nuanceret vis forsøgt at forklare, at der er mange ting, der skal tages hensyn til, når vi kigger på et forslag som det her. Jeg vil sige til hr. Eigil Andersen, at vi begge to kan være enige i, at når man ser to menneskeskæbner som dem, der er blevet fremvist her i forbindelse med beslutningsforslaget, så er det noget, der berører os alle, men vi har også en forpligtelse til som folketingsmedlemmer at sætte tingene i et større perspektiv og også se på, hvilke konsekvenser det her ville kunne få på længere sigt. Der kan man sige, at de grundlæggende principper, som vi normalt læner os op ad, ville blive brudt med vedtagelse af det her beslutningsforslag.

Derudover har jeg bare tilladt mig at påpege, at Socialistisk Folkeparti jo forsøger at fremstille den her sag, som om forsikringerne alene udbetales til personer, der ikke længere har et aktivt arbejdsliv, og det er ganske enkelt ikke korrekt. Ud over det er der også, som jeg også har peget på tidligere, et lille element af lotterispil i det, fordi det kommer an på, om den sygdom, som man har, er opført på listen over kritiske sygdomme.

Kl. 18:38

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ministeren. Så er det ordførernes tur, og den første ordfører er fru Ulla Tørnæs som ordfører for Venstre.

Kl. 18:38

(Ordfører)

Ulla Tørnæs (V):

Forslaget fra SF, som vi behandler her, er stort set en identisk genfremsættelse af et tilsvarende beslutningsforslag fra folketingssamlingen 2009-10. Dengang afviste Venstre forslaget, og vi har faktisk ikke ændret holdning siden da. Venstre kan således ikke støtte beslutningsforslaget om, at man skal fritages for modregning i kontanthjælp af erstatning ved kritisk sygdom.

Så vil jeg i øvrigt gerne understrege, at jeg er fuldstændig enig i ministerens bemærkninger i ordvekslingen med hr. Eigil Andersen i forbindelse med de konkrete personsager, som jeg forstår er den aktuelle løftestang for genfremsættelsen af beslutningsforslaget.

Jeg må derimod slå fast, at vi i Venstre ikke ønsker at ændre de eksisterende formueregler i kontanthjælpssystemet. Faktisk ønsker vi, at kontanthjælp fortsat skal være det underste økonomiske sikkerhedsnet, og at den enkelte fortsat som udgangspunkt skal være uden midler for at få ret til at oppebære kontanthjælp. Det vil sige, at kontanthjælp efter Venstres opfattelse fortsat skal være det økonomiske sikkerhedsnet, der sikrer modtageren et forsørgelsesgrundlag, når betingelserne for at modtage økonomisk hjælp er opfyldt. Disse betingelser skal efter Venstres opfattelse fortsat være, at modtageren ikke på anden måde har noget at leve af, om jeg så må sige, eller at man ikke forsørges af nogen anden.

Så er jeg i øvrigt ligeledes fuldstændig enig med ministeren i, at det med forslaget vil være meget tilfældigt. En særstilling af beløb fra private forsikringer, sådan som forslaget omtaler, vil efter min bedste overbevisning indebære en uhensigtsmæssig ulighed i forhold til midler, som er opsparet på anden vis, en ulighed, som jeg finder helt urimelig.

Venstre kan således ikke støtte forslaget.

Kl. 18:40

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Julie Rademacher som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 18:40

(Ordfører)

Julie Rademacher (S):

Det er et sympatisk og konstruktivt forslag, SF her har fremsat. Som jeg læser forslaget, er formålet med selve erstatningsbeløbet at give den alvorligt syge mulighed for at få nogle ekstra oplevelser og bedre vilkår i en truende og usikker situation, hvor vedkommende frygter for sit liv og eksistens. Når mennesker har en livstruende sygdom, som medfører, at de skal igennem en meget svær periode, hvor det er meget usikkert, om de overlever, så får mange udbetalt et beløb – det kan være 50.000 eller 100.000 kr. – fra arbejdsmarkedspensionen eller en tilknyttet gruppelivsordning i forbindelse med kritisk sygdom.

Men desværre får ikke alle mulighed for at bruge disse penge til det, der er formålet. Ikke alle får lov til at beholde og benytte dem i overensstemmelse med formålet med erstatning ved kritisk sygdom. Det har bl.a. haft konsekvenser for Hans Jensen fra Vejle, der fik en erstatning på 50.000 kr. på grund af kritisk sygdom. Hans kontanthjælp blev standset, idet Vejle Kommune henviste ham til at anven-

de de 40.000 kr. af erstatningen til at dække almindelige leveomkostninger i en periode. Formålet med erstatningen opnås så ikke, hvis den langtidssyge bliver frataget sine sygedagpenge og i stedet får kontanthjælp, da mange kommuner efter reglerne netop kan betragte sådan en erstatning som formue. I så fald bliver kontanthjælpen stoppet i en periode, idet kontanthjælpsmodtagere kun må have en formue på 10.000 kr.

Er det nu rimeligt? Det mener Socialdemokraterne ikke det er. Socialdemokraterne mener derfor, at forslaget her er ovenud sympatisk, og vi er enige i den overordnede pointe, som vi gerne vil imødekomme. Vi har stillet os kritisk over for finansieringen af forslaget, men hvis det drejer sig om 10 mio. kr., hjælper vi gerne med at finansiere det gennem satspuljen. Vi har også stillet os kritisk over for, om en stor erstatning på f.eks. 500.000 kr. eller 1 mio. kr. også skal modregnes, og vi kan se, at der i SF's forslag er sat en grænse, således at en formue på op til 100.000 kr. ikke skal modregnes. Det mener vi er fuldt ud rimeligt i tilfælde, hvor man står i en situation, hvor man måske snart skal dø.

Vi ved, at ankenævnet har gjort opmærksom på sagen, da modregning måske ikke er i tråd med loven, og det ønsker vi også afklaret i behandlingen af dette forslag.

Så med disse enkelte knudepunkter, som jeg vil se frem til at få opklaret under den videre behandling af forslaget, vil jeg hermed meddele, at Socialdemokraterne er positivt indstillet over for forslaget, og vil umiddelbart tilkendegive, at vi stemmer for forslaget ved tredjebehandlingen, hvis svarene på de spørgsmål, vi har rejst, ligger inden for de rammer, jeg har udstukket.

Jeg skal ligeledes i Det Radikale Venstres fravær meddele, at de også støtter forslaget med samme forbehold og i overensstemmelse med den linje, jeg hermed har udstukket. Mange tak for ordet.

Kl. 18:44

$\textbf{Fjerde næstformand} \; (\textbf{Helge Adam M} \emptyset \textbf{ller}) \textbf{:}$

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken med hr. Bent Bøgsted som ordfører for Dansk Folkeparti. Og det er helt korrekt: Beslutningsforslag skal kun til to behandlinger.

Kl. 18:44

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Det er altid godt med en serviceoplysning.

Det forslag, som SF er kommet med her, synes vi da i Dansk Folkeparti er positivt, altså at der bliver set på den problematik. Vi ved, at der kan være noget uretfærdighed i den måde, erstatninger bliver modregnet på. I det her tilfælde, hvor det er meget kritisk sygdom, er spørgsmålet, om det er rimeligt, at man faktisk mister alt det, man får. Der er ikke noget ekstra at gøre godt med. Der er ikke noget ekstra til måske at kunne afhjælpe den situation, man er i, fordi kontanthjælpen forsvinder.

Derfor synes vi i Dansk Folkeparti, at man skal se positivt på det her. Men alligevel har vi svært ved at sige ja til beslutningsforslaget, for inden vi tager endelig stilling, vil vi gerne have undersøgt, hvor mange det drejer sig om. Hvor meget vil det her koste? Hvordan skal det finansieres? Det er foreslået, at det skal finansieres over satspuljen. Jamen vi har lige haft et forslag, hvor vi her i efteråret så, at SF ikke ville være med til at finansiere det over satspuljen. Det var det her med transport til kontanthjælpsmodtagere. Det skulle ud. Og hr. Eigil Andersen ved også godt, at vi har meget få penge i satspuljen at gøre godt med. Så spørgsmålet er, om det er det rigtige sted at finansiere det.

Men som sagt: Inden vi i Dansk Folkeparti tager endelig stilling til det her, vil vi gerne have undersøgt, hvor mange personer det drejer sig om. Hvor meget vil det koste at ændre det og følge beslutningsforslaget, så erstatning i forbindelse med kritisk sygdom ikke

skal modregnes i kontanthjælpen? Jeg tror, hr. Eigil Andersen kan se, at der er noget fornuft i, at man får helt styr på omfanget af det.

Så på nuværende tidspunkt vil vi ikke træffe nogen endelig beslutning om det. Vi vil gerne se nogle faktuelle oplysninger om, hvor mange personer det drejer sig om, hvor stort et beløb det drejer sig om, og hvor finansieringen skal findes henne. For som sagt kan jeg ikke lige nu se, at der er nogen midler i satspuljen til at finansiere det. Der er jo ikke noget ved at pålægge, at det skal finansieres over satspuljen, hvis ikke der er penge til det alligevel. Så er der jo nogle andre gode ting, der så ikke kan finansieres.

Men som sagt: Vi kan ikke støtte forslaget på nuværende tidspunkt, og før vi træffer endelig beslutning, skal der flere undersøgelser af, hvor stort omfanget er.

Kl. 18:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Eigil Andersen.

Kl. 18:47

Eigil Andersen (SF):

At belyse, hvor mange det omfatter, mener jeg da bør gøres. Vores fornemmelse siger os, at det er noget, der måske vil koste 2 eller 4 mio. kr. om året. Men lad os få det belyst. Jeg tror, det er et meget beskedent beløb, vi her taler om, men til gengæld vil det hjælpe de her meget syge mennesker utrolig meget. På den måde er jeg glad for den positive indfaldsvinkel.

Så er der spørgsmålet om, hvor pengene skal komme fra. Vi har med vilje brugt den meget forsigtige formulering, at forslaget vil *kunne* finansieres af satspuljemidler, og dermed menes, når det er formuleret så forsigtigt, at der også kunne være tale om andre ting, altså at det blev finansieret over den almindelige finanslov, hvor alle skatteydere er med til at betale. Det kan være, Dansk Folkeparti har et forslag om noget helt tredje. Det er vi åbne over for. Så forstår jeg det rigtigt, at Dansk Folkeparti godt vil indgå i sådan en dialog om, hvad den rigtige finansiering kunne være?

Kl. 18:48

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:48

Bent Bøgsted (DF):

Vi vil gerne indgå i en dialog om, hvor mange personer det drejer sig om, hvor stor finansiering der skal til, og hvor man kan finde finansieringen. Det vil vi slet ikke afvise. Vi vil gerne være med til at se på det. Men at sige ja til beslutningsforslaget her og nu, før det er undersøgt, kan vi ikke.

Kl. 18:49

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er fru Helle Sjelle som ordfører for De Konservative.

Kl. 18:49

(Ordfører)

Helle Sjelle (KF):

Det er jo ikke første gang, som andre har også været inde på, at vi drøfter principperne i det her forslag. Hvis jeg skal sige det helt kort, er problemet med det nu som tidligere, at det vil have store økonomiske konsekvenser og skabe ulige forhold mellem dem, som beskytter sig mod sygdom ved privat forsikring, og dem, som beskytter sig ved aktier eller en bankkonto.

Vores kontanthjælpssystem har et højt ydelsesniveau for de personer, der ikke kan forsørge sig selv. Sådan skal det være og bør det være. Det tror jeg er et system, som vi alle værdsætter højt. Men hvis vores kontanthjælpssystem skal vedblive at have et højt ydelsesniveau, så forudsætter det, at det kun er de svageste, som har krav på ydelsen. Derfor er lovgivningen også tilrettelagt således, at de mennesker, som har en større formue, bør benytte sig af den, før de kan gøre krav på kontanthjælp. Det princip ønsker vi Konservative ikke at rykke ved, og derfor synes jeg også, det er ærgerligt, at det her forslag forsøger at underminere lovgivningen.

Angående det fremsatte forslag vil jeg pointere to vigtige misforståelser: For det første gælder det allerede i dag, at ifald man rammes af en kritisk sygdom, som hæmmer ens arbejdsevne, så vil man i mange tilfælde ikke blive trukket i sin kontanthjælp. Derfor imødekommer den gældende lovgivning mange af de problemer, som Socialistisk Folkeparti fremhæver. For det andet er det billede, som Socialistisk Folkeparti forsøger at male frem, misvisende. De såkaldte kritiske sygdomme, som forslaget omhandler, er et meget vidtfavnende begreb. Det dækker langtfra kun sygdomme, hvor – og lad mig her citere fra bemærkningerne til forslaget – det er meget usikkert, om man overlever. Derimod gælder det, at mange, der får udbetalt disse erstatninger, arbejder videre umiddelbart efter sygdommen, og det er da glædeligt.

Afslutningsvis vil jeg sige, at det er min grundopfattelse, at det er meget vigtigt at belyse problemer ved lovgivningen. Lovgivningen berører mange menneskers liv, og derfor skal vi naturligvis være opmærksomme på, om loven fungerer som tiltænkt. Men omvendt synes jeg også, det er ærgerligt at kritisere på baggrund af nogle enkeltsager. God lovgivning er ikke alene bygget på enkelte sager. Vi frygter, at det her forslag vil koste mange penge og primært bygge på nogle enkelte sager, og derfor støtter vi ikke forslaget.

Kl. 18:51

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Eigil Andersen.

Kl. 18:51

Eigil Andersen (SF):

Det er jo rigtigt nok, at der er forskellige grupper af langtidssyge mennesker, som får udbetalt sådan et beløb ved kritisk sygdom. Der er nogle, der er i arbejde. Der er også nogle, der er på sygedagpenge. Der er også nogle, som er arbejdsløse. Ingen af de her grupper bliver modregnet i deres indtægt, men lige præcis kontanthjælpsmodtagerne bliver modregnet – på nær 10.000 kr., som de får lov til at beholde.

Jeg vil gerne spørge den konservative ordfører: Er det retfærdigt, at hvis man har en løn, hvis man har sygedagpenge, hvis man har arbejdsløshedsdagpenge, bliver der ikke modregnet for sådan en erstatning, men det bliver der lige præcis, hvis man er på kontanthjælp? Er det retfærdigt?

Kl. 18:52

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:52

Helle Sjelle (KF):

Jeg synes, det er rimeligt nok, at man sørger for at have et system, som tilgodeser de allersvageste mennesker her i vort samfund, men hvis ikke vi sørger for, at det også er de allersvageste, det system tager hånd om, hænger det jo ikke sammen, slet ikke økonomisk, og det er jo derfor, vi synes, at det system, som vi har nu, grundlæggende er fornuftigt. Så tror jeg altid, at man kan finde enkeltsager, hvor man tager sig til hovedet, og hvor man siger, at det her godt nok kunne være bedre, eller at det godt nok er skrækkeligt for det enkelte menneske. Så må man selvfølgelig se på, om det er noget, som berettiger, at man så ændrer en hel lovgivning. Der er det altså bare of-

te således, at man må se sig selv i øjnene og sige: Nej, det er det ikke

Kl. 18:53

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Eigil Andersen.

Kl. 18:53

Eigil Andersen (SF):

Tak for det. Kan den konservative ordfører forestille sig nogen, som er svagere end et menneske, som er langtidssyg, som er på kontanthjælp, som lider af en måske livstruende sygdom? Jeg kan næsten ikke forestille mig nogen, der er svagere, og derfor er det, jeg mener, at der burde samfundet træde til og sørge for, at man ikke skal spise sådan en erstatning op.

Kl. 18:53

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:53

Helle Sjelle (KF):

Jeg kan godt forstå, at der er nogle mennesker, som har det rigtig, rigtig svært i vores samfund, og det er jo også til de mennesker, at vi sørger for netop at have et system, der kan tage hånd om dem. Jeg synes, det system, vi har på nuværende tidspunkt, grundlæggende er, som det skal være, men som jeg sagde før, kan man selvfølgelig altid finde nogle tilfælde, hvor man siger: Er det her nu rigtigt? Kunne det ikke være anderledes? Men jeg synes altså, at vi grundlæggende set har et system, som der ikke er grund til at lave om.

Kl. 18:54

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Per Clausen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 18:54

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

I virkeligheden ligger kernen i det problem, som det her forslag forsøger at løse, vel lidt et andet sted, nemlig at vi er i den absurde situation, at mennesker, der er syge, ender på kontanthjælp efter at have været syge og fået sygedagpenge i en periode. De er ikke raske, de er alvorligt syge i varieret grad. Jeg vil sige, at når man har en kritisk sygdom, er man som regel alvorligt syg. Altså, det er ikke sådan, at man får erstatning for alt muligt pjat – det tror jeg rolig jeg kan sige – for det ville man ikke have råd til i de pensionskasser, fagforeninger og andre steder, hvor man har den slags forsikringsordninger, altså hvis det var sådan, det var.

Så der er altså tale om alvorlig sygdom, og at disse mennesker ender på kontanthjælp, er i grunden i sig selv en absurditet, for vi har jo tit diskuteret kontanthjælp og kontanthjælpsproblemer her i Folketingssalen, og det har ofte været et tilbagevendende synspunkt fra borgerlige politikeres side, at man jo ikke var syg, når man var på kontanthjælp, for så ville man være på en anden ydelse. Nu har der vist bredt sig den erkendelse, at der er syge mennesker, som er på kontanthjælp, fordi der ikke er andre ydelser, de er berettiget til. Og der burde man måske i virkeligheden gå ind og se helt grundlæggende på, om vi har indrettet de øvrige ydelser på en hensigtsmæssig måde, når folk kan ende på kontanthjælp, selv om de stadig er syge, udelukkende fordi de af den ene eller den anden bureaukratiske grund ikke længere er berettiget til en anden ydelse.

Det er jo de mennesker, vi snakker om her, altså mennesker, som er endt på kontanthjælp, selv om de formentlig stadig ikke er raske. Det er jo dem, der kan komme i betragtning i forhold til det her. Det er jo ikke mennesker, der er gået i gang med at arbejde igen, for de får deres erstatning og lægger den oven i lønnen. Hvis man er på arbejdsløshedsdagpenge, er det det samme, og hvis man er på sygedagpenge, er det det samme. Det rammer kun kontanthjælpsmodtagere, som jo altså i forvejen er ret dårligt stillet. Og selv om man jo godt kan have den opfattelse, at det danske kontanthjælpssystem er godt og gavmildt, vil jeg bare sige, at de fleste mennesker, jeg kender, som går fra arbejde over sygedagpenge til kontanthjælp, oplever, at der sker et fald i indtægten, når de ryger på kontanthjælp. Så det er jo altså ikke, fordi de ikke, selv om de er på kontanthjælp, har store vanskeligheder. Så jeg synes, man skal afgrænse det til den gruppe, det handler om.

Så vil jeg med hensyn til det her forslag sige, at jeg synes, at hvis der er en række ensartede sager, hvor man ud fra en rimelighedsbetragtning ikke kan argumentere for, at de mennesker skal have modregnet i deres kontanthjælp, må det jo være muligt at løse det problem. Jeg synes ikke, det er et argument for ikke at løse problemet, at man i nogle kommuner administrerer sådan, at problemet er løst. Det er sådan set heller ikke, synes jeg, nogen helt tilfredsstillende løsning, at mennesker, som kommer ud for den her situation, indimellem vinder nogle ankesager. For hvad er det, vi siger? Vi siger, at mennesker, som er syge, og som har været syge i lang tid og er endt på kontanthjælp, altså skal til at bruge tid på ankesager for at få deres penge tilbage.

Så jeg synes, problemet må kunne løses. Jeg føler mig sådan set også overbevist om, at hvis man går ind i sådan mere detaljerede studier af, hvad det her vil koste – netop fordi det jo er en forholdsvis afgrænset gruppe, som er endt i den her ulykkelige situation – vil det sikkert også vise sig muligt at skaffe finansiering til det. Det skal i hvert fald være helt klart, at Enhedslisten er positivt indstillet over for, at vi finder en løsning på det her problem, også fordi vi måske synes, at det der med nidkærheden med hensyn til at sikre, at der ikke er nogen kontanthjælpsmodtagere, der får for mange penge – for tænk nu, hvis de skulle have en lille smule ekstra penge, de kunne bruge til et eller andet fornuftigt, ved siden af kontanthjælpen, så er det meget, meget vigtigt at få grebet ind over for det - er drevet lidt vidt. Man vil jo vide, at vi i Enhedslisten i andre sammenhænge godt kan være ganske nidkære, så det er jo ikke så meget det, at man ikke skal være opmærksom på eventuelt misbrug af systemer, som vi er uenige i, men vi synes måske bare, at det meget bliver sådan noget med, at man skal være fuldstændig sikker på, at man her har helt styr på, at ingen mennesker får det for godt, når de først er endt på kon-

Man kan jo ende på kontanthjælp af mange grunde, og man er i hvert fald i langt de fleste tilfælde helt uskyldig i, at man er endt der. Man kan jo i hvert fald rolig sige, at mennesker, der har været syge og har været på sygedagpenge og ikke er blevet raske og ender på kontanthjælp, fordi systemet ikke er i stand til at anvise dem et andet forsørgelsesgrundlag, i hvert fald er endt i den situation helt uforskyldt. Og derfor er der vel ikke nogen grund til at straffe dem yderligere ved – ud over at sende dem på kontanthjælp, som er den laveste ydelse, man kan få i Danmark, så længe man ikke har gjort sig fortjent til starthjælp og andre ubehageligheder – at de får modregnet den erstatning, de så får, i tilfælde af at det er en kritisk sygdom, de har.

Så vi synes sådan set i Enhedslisten, at det her er et problem, der skal løses, det er et problem, der kan løses, og derfor også et problem, der bør løses.

Kl. 18:59

$\textbf{Fjerde næstformand} \; (Helge \; Adam \; M \emptyset ller):$

Tak til ordføreren for Enhedslisten. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, og det er hr. Eigil Andersen. Kl. 18:59

(Ordfører for forslagstillerne)

Eigil Andersen (SF):

Jeg synes, at Enhedslistens ordfører, hr. Per Clausen, her til sidst gav et udmærket billede af, hvor svær en livssituation man i forvejen er i som kontanthjælpsmodtager, og dertil skal så lægges en meget, meget alvorlig sygdom. For nogen tid siden fik jeg en mail med en yderst tragisk historie. Det drejer sig om en ung mand fra Nordjylland, jeg tror, han er først i 20'erne, og han har fået en kræftsvulst i hjernen. Han har så fået udbetalt en erstatning for kritisk sygdom på 100.000 kr., som skulle have forsødet hans tilværelse lidt. Men han har ingen ekstra oplevelser fået ud af det, for kommunen har i stedet stoppet hans kontanthjælp, netop fordi man siger, at den unge mand nu har en formue. Han har altså ikke fået nogen oplevelser i en meget svær periode, og jeg mener, det er smadderuretfærdigt, når man tænker på, at det også kan være hans sidste levetid, selv om det ikke behøver at være det, det er vi helt enige om. Men selv hvis han overlever, er det en utrolig stor belastning at døje med det her, som jo står på i månedsvis, og for nogles vedkommende kan det stå på i flere år. Det er en meget svær periode, og vi ved alle sammen, at lidt ekstra penge nu aldrig skader, hvis man skal igennem en meget svær

Når jeg hører om sådan et tilfælde som det her, må jeg helt ærligt sige, at jeg bliver meget vred. Det bliver jeg, fordi jeg synes, det er uretfærdigt, og jeg synes også, det her er umenneskeligt, og det er årsagen til, at det her punkt står på Folketingets dagsorden i dag.

Faktisk er det sådan, at forslaget, som det er blevet nævnt, blev fremsat sidste år. Det blev faktisk ikke debatteret, fordi man ikke kunne nå at få det på Folketingets dagsorden, da det blev fremsat for sent. Men vi debatterer det nu, og selvfølgelig er det sådan, at sådan en kontanthjælpsmodtager bør kunne beholde den erstatning på 50.000 kr. eller 100.000 kr., som vedkommende får. Det her forslag går som nævnt ud på at pålægge regeringen, at man skal kunne modtage et sådant beløb på op til 100.000 kr., uden at der sker modregning i kontanthjælpen, og forslaget går ud på, at regeringen skal fremsætte et lovforslag om det. Det skal i øvrigt også siges, at sådan et beløb for kritisk sygdom ikke behøver stamme fra en arbejdsmarkedspension eller fra en tilhørende gruppelivsordning, pengene ved kritisk sygdom kan også stamme fra forsikringer, der, som ministeren nævnte, er udbudt gennem en fagforening eller af privattegnede gruppelivsforsikringer. Det er selvfølgelig de beløb ved kritisk sygdom, der kan udbetales på forskellige måder, som det her forslag omhandler.

Som jeg nævnte, er det sådan, at hvis vi vender blikket mod en arbejdsløs, der er på dagpenge eller mod en sygedagpengemodtager, så sker der ingen modregning, hvis man får udbetalt en sådan erstatning. Så med det her forslag er det, der i virkeligheden vil ske, at kontanthjælpsmodtagerne på det her punkt vil blive ligestillet med arbejdsløse, med mennesker, der er på sygedagpenge, og med folk i arbejde.

Så er det blevet nævnt, at der er behov for at få belyst, hvor stor udgiften til det her er. Det er et yderst rimeligt krav, som jeg mener vi må arbejde videre med under udvalgsarbejdet, og vi må se på, om tallet for udgiftsstørrelsen kan fremskaffes. Som jeg nævnte det, er det vores fornemmelse, at det måske vil koste 2 mio. eller 4 mio. kr. om året. Jeg har fået kendskab til to eksempler på det her, og hvis det var sådan, at der var en masse eksempler, så ville jeg nok have fået besked om flere. Så jeg tror, at det måske kan dreje sig om 20 mennesker om året i Danmark, og dermed vil det blive et meget lille beløb, men det er fair nok at få det belyst.

Jeg vil også sige til ministeren, at det jo er fuldstændig rigtigt, at de her beløb ved kritisk sygdom også sagtens kan udbetales til folk, som stadig væk er på arbejdsmarkedet eller i hvert fald vender tilbage til arbejdsmarkedet, det er fuldstændig rigtigt, og jeg har intet

som helst forsøg gjort på at beskrive situationen anderledes, og det kan man heller ikke se i det beslutningsforslag, som vi har lavet.

Jeg vil gerne sige, at jeg er glad for de positive toner, som er kommet fra Socialdemokratiet, De Radikale og Enhedslisten. Jeg er også glad for en vis grad af positivitet fra Dansk Folkeparti, der var også nogle men'er, der fulgte efter, og dem må vi prøve at arbejde videre med, men jeg er glad for, at der umiddelbart var en positiv stemning hos Dansk Folkeparti.

Så vil jeg så som det sidste sige, at ministeren i sit indlæg sagde, at Venstre går ind for, at man skal sætte mennesket før systemet. Det er et princip, Venstre har, og jeg har også før hørt det nævnt. Jeg vil i øvrigt sige, at det er et meget sympatisk princip, men det centrale er efter min opfattelse, at i den her sag sætter Venstre ikke mennesket over systemet, der sætter man et system over det hensyn, der burde tages til mennesker, som er utrolig meget på den, som det har været beskrevet i flere omgange, og jeg håber derfor, at man både fra Venstres og Konservatives side vil ende med at overveje situationen en gang mere og lade de menneskelige aspekter ved det her tælle mest.

Kl. 19:05

Formanden:

Tak til hr. Eigil Andersen.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Arbejdsmarkedsudvalget, hvis ingen protesterer.

Det er ikke tilfældet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

22) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 123:

Forslag til folketingsbeslutning om substitution af kræftfremkaldende stoffer m.v.

Af Eigil Andersen (SF) m.fl. (Fremsættelse 05.04.2011).

Kl. 19:05

Forhandling

Formanden :

Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet, er beskæftigelsesministeren, værsgo.

Kl. 19:05

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Jeg har en god nyhed, og jeg har en dårlig nyhed til de tre forslagsstillere fra Socialistisk Folkeparti.

Den gode nyhed er, at vi er fuldstændig enige om målet. Mit mål er, at vi skal have et rigtig godt arbejdsmiljø. Danmark skal være et land, hvor det er trygt og sikkert at gå på arbejde, og det er jeg også fuldstændig sikker på at forslagsstillerne er helt enige med mig i.

Den dårlige nyhed er, at vi ikke er helt enige om midlerne til, hvordan vi skal nå målet. Forslaget harmonerer ikke med virkeligheden for danske virksomheder, og forslaget er bureaukratisk og administrativt tungt. Det skal jeg nok komme tilbage til.

Jeg vil starte med at slå en ting fast: Når virksomhederne overholder arbejdsmiljølovgivningen, har de ansatte et sikkert og sundt arbejdsmiljø i Danmark. Det gælder også, når de arbejder med farlige kemiske stoffer, og det skal jeg også nok komme tilbage til.

Derudover kan jeg i øvrigt oplyse forslagsstillerne om, at det er Arbejdstilsynets umiddelbare vurdering, at forslaget strider mod EUdirektivet om kemiske stoffer.

Et godt arbejdsmiljø er vigtigt for regeringen. For mig er det helt afgørende, at ansatte kan gå på arbejde uden at blive syge af det. Det var på den baggrund, at vi i regeringen fremlagde en ny ambitiøs strategi for arbejdsmiljøindsatsen frem til 2020, og jeg er meget tilfreds med, at regeringen i marts måned med en bred kreds af partier her i Folketinget har indgået aftale om en ny arbejdsmiljøstrategi. Strategien fastlægger mål og prioriteringer, som sætter kursen for arbejdsmiljøindsatsen frem til 2020, og strategien indeholder en lang række understøttende initiativer.

Et af de initiativer, som jeg forventer mig meget af, er det risikobaserede tilsyn. Det indebærer, at arbejdstilsynets tilsyn målrettes de virksomheder, som har de største problemer med arbejdsmiljøet – her skal der sættes ind med flere tilsynsbesøg – mens de virksomheder, der ikke har så store arbejdsmiljøproblemer, får færre tilsynsbesøg. Det giver sammenhæng i tingene, og det er et udtryk for sund fornuft, og vi får også meget mere arbejdsmiljø for pengene.

Det vil f.eks. betyde, at en virksomhed som LM Wind Power, der gentagne gange har overtrådt arbejdsmiljøloven, for fremtiden bliver fulgt tæt med tilsynsbesøg, og at arbejdstilsynet bliver ved med at komme, indtil virksomheden har fået styr på arbejdsmiljøet. De virksomheder, som ikke selv kan finde ud af det, ja, de skal hjælpes lidt på vej.

Det har været beskrevet i medierne, hvordan ansatte på LM Wind Power har været udsat for det farlige kemiske stof styren under støbningen af møllevinger. Det er en sag, som jeg ser med meget stor alvor på, og derfor har jeg også fulgt sagen meget nøje og sendt yderligere to redegørelser til Arbejdsmarkedsudvalget i sidste uge. Som opfølgning på redegørelserne har jeg iværksat en række initiativer, så vi i fremtiden kan forebygge, at lignende sager opstår.

Jeg kan for det første nævne, at Arbejdstilsynet fremadrettet vil sikre en mere systematisk koordinering af tilsynet med virksomheder med mange afdelinger som f.eks. LM Wind Power. For det andet vil Arbejdstilsynet fremadrettet sikre det rette fokus på koncernledelsesniveau i virksomheder med mange afdelinger. For det tredje skal virksomheder, der arbejder med farlige kemiske stoffer, og som får mange påbud, følges tættere som led i det risikobaserede tilsyn. Den nærmere udmøntning skal drøftes med kredsen af partier, som står bag aftalen om 2020-arbejdsmiljøstrategien. For det fjerde skal arbejdstilsynet fremover altid ved tilsynsbesøg lade de dokumentationsmålinger f.eks. af styren i luften, som visse typer kemivirksomheder skal udarbejde, indgå i forbindelse med tilsynsbesøgene.

Endelig har jeg bedt Arbejdstilsynet om at tage en drøftelse med arbejdsmarkedets parter om at se på mulighederne for en justering af de eksisterende rådgivningspåbud, så virksomhederne bedre kan løse og forebygge arbejdsmiljøproblemerne, når der bruges farlige kemiske stoffer. Substitution af farlige kemiske stoffer kan være kompliceret. Derfor kan jeg umiddelbart se en fordel i, at virksomheder i højere grad får rådgivning fra en autoriseret arbejdsmiljørådgiver i den slags situationer. Jeg afventer nu resultatet af Arbejdstilsynets drøftelser med arbejdsmarkedets parter.

Kl. 19:10

Jeg vil gerne slå fast, at når virksomhederne overholder arbejdsmiljøloven, har de ansatte et sikkert og sundt arbejdsmiljø, også når de arbejder med farlige kemiske stoffer. Efter arbejdsmiljøloven må ansatte nemlig kun anvende farlige kemiske stoffer på en måde, så de er effektivt beskyttet imod de kemiske påvirkninger. Det betyder, at virksomhederne skal træffe beskyttelsesforanstaltninger, f.eks. sørge for, at der er en ordentlig ventilation.

Hvis det ikke er tilstrækkeligt, skal arbejdsgiveren stille personlige værnemidler til rådighed for de ansatte – det kan være åndedrætsværn, det kan være beskyttelsesdragter, det kan være sikkerhedssko

og meget andet – og arbejdsgiveren skal også sørge for, at de ansatte anvender de værnemidler, der er, under arbejdet. Hvis LM Wind Power havde overholdt arbejdsmiljøloven, ja, så havde de ansatte haft et sikkert og et sundt arbejdsmiljø, og der havde ikke været risiko for, at de skulle udsættes for styren.

Jeg undrer mig i den konkrete sag over, at en stor koncern som LM Wind Power ikke har haft styr på arbejdsmiljøet, når de forskellige afdelinger har fået så mange påbud om samme slags arbejdsmiljøproblemer, ligesom jeg også undrer mig over, at virksomheden ikke har taget sit arbejdsgiveransvar på sig og har indskærpet over for de ansatte, at de selvfølgelig skal anvende de værnemidler, der bliver stillet til rådighed.

Jeg forventer, at LM Wind Power fremover vil opprioritere arbejdsmiljøet, og at ledelsen i samarbejde med de ansatte vil arbejde målrettet for et bedre arbejdsmiljø. Dette arbejde blev der sidste efterår skabt bedre rammer for med de nye regler om virksomhedernes interne samarbejde om arbejdsmiljø. Reglerne skaber forudsætningen for, at arbejdsmiljøet kan integreres i den strategiske ledelse og i den daglige drift. Jeg forventer, at det har en positiv effekt på arbejdsmiljøområdet og på arbejdsmiljøarbejdet i det hele taget på de danske virksomheder helt generelt og selvfølgelig også på LM Wind Power.

Jeg er enig med de tre forslagsstillere i, at substitution som udgangspunkt bør fremmes mest muligt. Når et farligt produkt erstattes med et ufarligt, ja, så betyder det jo, at risikoen for udsættelse for farlige stoffer forsvinder, og de ansatte behøver ikke at anvende personlige værnemidler som beskyttelse mod påvirkning af et farligt stof. Substitution giver et bedre arbejdsmiljø for de ansatte. Men en virksomhed kan selvfølgelig ikke forpligtes til at foretage en substitution, når det ikke kan lade sig gøre. Jeg er tryg ved, at de eksisterende arbejdsmiljøregler tager højde for det her på en afbalanceret måde. Jeg er desuden enig med forslagsstillerne i målet, men ikke i midlerne.

Til sidst vil jeg kommentere, hvorfor forslaget er ude af trit med virkeligheden på danske virksomheder, og hvorfor forslaget er både bureaukratisk og omkostningstungt.

Det er ude af trit med virkeligheden at pålægge danske virksomheder at følge med i, hvordan konkurrerende virksomheder foretager substitution i produktionen. I yderste konsekvens kan der jo faktisk være tale om forretningshemmeligheder, som virksomhederne af gode grunde holder tæt ind til livet. Det er også ude af trit med virkeligheden at stille krav om, at arbejdsmiljørganisationen og arbejdsmiljørepræsentanterne skal have en slags vetoret. Det er virksomheden, som er ansvarlig for vurderingen, og som kan straffes, hvis reglerne ikke overholdes, og det er virksomheden, der skal foretage vurderingen, ikke de ansatte. Efter min mening er det også et urimeligt pres at lægge på de ansatte, at de skal erklære sig enige eller uenige i arbejdsgiverens vurdering.

Det er bureaukratisk og administrativt tungt, at samtlige virksomheder i Danmark, der anvender farlige kemiske stoffer, skal indsende alle deres substitutionsvurderinger til Arbejdstilsynet. Det er uhensigtsmæssigt, og det er det, fordi Arbejdstilsynet skal bruge ressourcer på det og have en slags vetoret – som de jo også vil få – i forhold til samtlige vurderinger. Det er virksomhedens eget ansvar at overholde reglerne. Arbejdstilsynet kan vejlede efter behov, men kan og skal ikke overtage virksomhedens ansvar.

I regeringen finder vi, at den gældende arbejdsmiljølovgivning fremmer substitutionen af farlige stoffer på en afbalanceret måde til gavn for arbejdsmiljøet, og jeg kan derfor her til sidst sige, at regeringen af de nævnte grunde ikke kan støtte op om beslutningsforslaget.

Kl. 19:15

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Eigil Andersen.

Kl. 19:15

Eigil Andersen (SF):

Vi er jo enige om, kan jeg høre på det hele, at det, der er sket på LM Wind Power, og som har været inspirationen til det her forslag, er meget alvorligt.

Vores vurdering af, hvordan reglerne er i dag, er, at Arbejdstilsynet står for svagt, hvis man kræver, at der skal bruges et mindre farligt stof eller der skal bruges robotter. For det er jo en anden måde at gøre det på, hvis man kan sørge for, at mennesker ikke er i berøring med de her farlige stoffer. Så er vores opfattelse af den jura, der er, at hvis virksomheden siger, at det er for dyrt for dem at lave en substitution, så skal Arbejdstilsynet i dag nærmest bare tage det til efterretning, og det synes vi er for svagt. Der mener vi at samfundet i højere grad må kunne markere sig, men at det altså skal være Arbejdstilsynet, der i sidste ende bestemmer det.

Kl. 19:16

Formanden:

Ministeren.

Kl. 19:16

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Jeg kan jo sige, at som det er i dag, er det Arbejdstilsynet, der både fører kontrol og vejleder virksomhederne. Det er også sådan, at hvis der er et tilfælde, hvor det er veldokumenteret, at man kan substituere et produkt, kan Arbejdstilsynet give påbud om, at der skal substitueres. Så derfor er jeg ganske enkelt ikke enig med hr. Eigil Andersen i, at Arbejdstilsynet ikke står stærkt i det her, for de har rent faktisk mulighederne i dag for, hvis det er veldokumenteret, at der kan substitueres, at give et påbud om, at det skal gøres.

Men på den måde at bygge sådan et kæmpestort bureaukratisk system op, som hr. Eigil Andersens parti, Socialistisk Folkeparti, vil, mener jeg er fuldstændig ude af trit med alt, hvad vi normalt står for. For normalt er det da sådan, at vi plejer at strø om os med ord om, at vi gerne vil afbureaukratisere, og man kan da i hvert fald sige, at det er det helt modsatte, hr. Eigil Andersen ude på her. Det ville være et bureaukratisk monster, der ville blive bygget op.

Men jeg er i øvrigt helt enig med hr. Eigil Andersen i, at LM Wind Power-sagen er meget alvorlig, og det er også derfor, jeg så aktivt er gået ind i den.

Kl. 19:17

Formanden :

Hr. Eigil Andersen.

Kl. 19:17

Eigil Andersen (SF):

Nu er der overhovedet ikke tale om et eller andet bureaukratisk monster, men det vender jeg tilbage til, når jeg får lov til at sige noget til sidst i debatten.

Men det, som jeg bare vil spørge ministeren om, er: Når ministeren mener, at Arbejdstilsynet i dag har tilstrækkelige magtmidler og står tilstrækkelig stærkt til, at man kan gennemtvinge en substitution enten ved et mindre farligt stof eller ved at bruge robotter, kan ministeren så forklare mig, hvorfor Arbejdstilsynet ikke har brugt den mulighed på LM Wind Power?

Kl. 19:18

Formanden:

Ministeren.

Kl. 19:18

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Jeg kan selvfølgelig ikke gå ind i det konkrete med, hvorfor Arbejdstilsynet ikke har forlangt, at der skulle være substitution lige præcis der. Det kan der også være mange tekniske årsager til, når det handler om vindmøllevinger, fordi der i mange tilfælde ville skulle bruges et andet også farligt produkt. Så derfor kan jeg naturligvis ikke det.

Jeg vil blot sige, at mulighederne faktisk allerede er der i dag. Jeg mener, at de muligheder, der er i dag, er tilstrækkelige, og derudover er det jo altså sådan, at jeg har bedt Arbejdstilsynet sammen med arbejdsmarkedets parter om også fremadrettet at drøfte mulighederne for, om vi kan justere de eksisterende rådgivningspåbud. Og det vil jo så betyde, at man i højere grad også som virksomhed kan komme til at forebygge de arbejdsmiljømæssige problemer, der nogle gange er forbundet med at bruge farlige kemiske stoffer.

Men jeg vil igen gerne understrege, at hvis man følger lovgivningen, som den er, og hvis man bruger de her værnemidler, der er til for at blive brugt, så kan man altså også godt arbejde med farlige kemiske stoffer.

Kl. 19:19

Formanden:

Tak til ministeren. Så går vi til ordførerrækken, og den første bliver hr. Peter Juel Jensen som ordfører.

Kl. 19:19

(Ordfører)

Peter Juel Jensen (V):

Jeg glæder mig meget over, at SF slår et slag for arbejdsmiljøet her i dag, for der skal være et godt arbejdsmiljø på alle danske virksomheder. Ingen skal blive syge af at gå på arbejde, da det har store konsekvenser både for den enkelte og for samfundet som helhed. Så langt er vi enige. Det er en god og en rigtig flot hensigt, men hvordan kommer vi derhen?

Med forslaget, som vi behandler her i dag, vil SF pålægge Arbejdstilsynet at håndhæve arbejdsgiverens pligt til at sikre et godt arbejdsmiljø. Nu er arbejdsmiljøet på den enkelte arbejdsplads jo ikke Arbejdstilsynets ansvar, men arbejdsgiverens, og Arbejdstilsynet kontrollerer så, at arbejdsgiveren overholder loven. Sker der det ikke, træder andre procedurer i kraft, og man bliver straffet. Sådan skal det være.

Lovgivningen i dag tillader brug af farlige stoffer, og det lyder sympatisk, når forslagsstillerne vil kræve substitution for alle skadelige stoffer. Jeg kunne ikke være mere enig, men det skal også kunne lade sig gøre. I de tilfælde, hvor det åbenbart ikke har været muligt at finde alternativer, bruges i dag de skadelige stoffer, og her siger lovgivningen, at de nødvendige sikkerhedsforanstaltninger skal være på plads, således at der ikke sker skade på den enkelte. Man skal jo som virksomhed også have en viden om, at der findes mindre farlige stoffer, der kan løse den samme opgave i produktionen. Faktisk findes der allerede i dag sådan et princip, hvor farlige stoffer og materialer skal erstattes.

Bekendtgørelsen siger, at arbejdsgiveren skal sørge for, at farlige stoffer og materialer på arbejdspladsen fjernes, erstattes eller begrænses til et minimum. Såfremt dette ikke efterleves, er det Arbejdstilsynets opgave at sikre, at det sker f.eks. igennem påbud. Det hører dog også med, at der indgår en teknisk afvejning af de her forhold, og hvis påvirkningen fra et farligt stof eller materiale er ubetydeligt, kan virksomheden ud over det tekniske også inddrage økonomi i vurderingen ligesom i forslaget fra SF.

Jeg kan godt forstå, at SF har behov for at markere sig inden for arbejdsmiljøet, da man jo står uden for et arbejdsmiljøforlig, som sikrer arbejdsmiljøet frem mod 2020, men jeg tror ikke, at det her er vejen, for hvis virksomhederne overholder lovgivningen, har vi et godt arbejdsmiljø, og det bliver ikke bedre af forslaget fra SF.

Lovgivningen er klar på området, og med ministerens initiativer, som ministeren nævnte før i sin tale, finder vi i Venstre derfor ikke anledning til at ændre på dette område.

Kl. 19:22 Kl. 19:25

Formanden:

Tak til hr. Peter Juel Jensen. Så er det hr. Lennart Damsbo-Andersen som ordfører.

Kl. 19:22

(Ordfører)

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Lad mig starte med at slå fast, at det er Socialdemokratiets holdning, at arbejdsmiljøet på de danske arbejdspladser skal være sådan, at der opstår færrest mulige arbejdsskader og arbejdsulykker og mindst mulig nedslidning.

Derfor hilser vi også SF's beslutningsforslag velkommen. Det, at en virksomhed som LM Wind Power i den grad kan overtræde arbejdsmiljøloven den ene gang efter den anden, uden at der er nogen, der griber ind og får gjort noget ved de grundlæggende problemer med styren, er helt uacceptabelt og burde efter vores bedste overbevisning slet ikke kunne finde sted. Der er som sagt gået alt for lang tid, og alt for mange er blevet udsat for og måske også blevet skadet af de giftige dampe fra styren. Men jeg har med tilfredshed noteret, at ministeren har forlangt ikke mindre end tre redegørelser fra Arbejdstilsynet. Det er afgørende vigtigt, at der bliver sat en effektiv prop i det hul, der tilsyneladende er i lovgivningen og tilhørende bekendtgørelser om substitution af kemiske stoffer.

I Socialdemokratiet er vi derfor helt enige i den problemformulering, som SF har lavet i deres beslutningsforslag, men vi ser visse problemer med det forslag, som SF har stillet til løsning af problemet.

Først og fremmest er vi betænkelige ved at forlange total substitution. Der er situationer, hvor det ikke er hensigtsmæssigt at gå så langt både af praktiske og af økonomiske årsager.

Dernæst og nok så vigtigt er vi betænkelige ved den rolle, som arbejdsmiljørepræsentanten tiltænkes ved reelt at blive udstyret med en mulighed for at nedlægge veto. For os at se kan det rykke ved definitionen af, hvem der har ledelsesretten og dermed også har det juridiske ansvar i de situationer, hvor der kan opstå en skade. Derfor mener vi, at det kommende arbejde i udvalget må afdække, om der er problemer i forhold til ledelsesretten og ansvarspådragelse for arbejdsmiljørepræsentanten.

Derudover bør vi kigge på de syv forslag, som ministeren har stillet til forbedring af Arbejdstilsynets indsats både i forhold til koordinering, hvor en af virksomhederne har flere afdelinger, direkte kontakt med ledelsen i et sådant firma og ikke mindst justering af rådgivningspåbuddene, som vi heldigvis har bevaret i 2020-planen, som vi netop behandler her i Folketinget. Arbejdstilsynet har faktisk allerede i dag muligheden for at give rådgivningspåbud med det samme i sager om psykisk arbejdsmiljø, så derfor burde det også kunne lade sig gøre på kemiområdet.

Afslutningsvis vil jeg sige, at det er afgørende for Socialdemokratiet, at vi får taget hånd om den problemstilling om substitution af kemiske stoffer, som SF rejser, og vi vil gå positivt ind i udvalgsarbejdet, med henblik på at vi får taget de nødvendige skridt for at sikre, at vi ikke igen ser en sag som den i LM Wind Power.

Da De Radikale Venstres ordfører ikke kan være til stede, skal jeg meddele, at de deler Socialdemokratiets opfattelse.

Kl. 19:25

Formanden :

Tak. Der er korte bemærkninger. Først er det fra hr. Peter Juel Jensen.

Peter Juel Jensen (V):

Jeg sidder og undrer mig lidt, for i marts måned indgik vi et arbejdsmiljøforlig, der fremtidssikrer arbejdsmiljøet frem til 2020. Jeg deltog selv i alle de forligskredsmøder, der nu var, og vi fik lavet en aftale, en meget fin aftale. Derfor kan det undre mig, at ordføreren for Socialdemokratiet stiller sig op og bakker det her forslag op.

Hvorfor spillede ordføreren for Socialdemokratiet ikke det her ind i arbejdsmiljøforligskredsen, således at vi fik taget hånd om det, hvis det er så stort et problem, som ordføreren for Socialdemokratiet påstår?

Kl. 19:26

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:26

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Nu er det jo sådan – og det ved Venstres ordfører også godt – at når man laver et forlig, er det altid sådan, at man bøjer ender sammen. Hvis ordføreren husker tilbage, vil han vide, at sådan var det også i den her sag.

Når nu vi snakker om den påvirkning, der kan være i forhold til kemi, når man er arbejdstager, så er jeg fuldstændig overbevist om, at det er nødvendigt, at vi går ind og kigger på, hvad det er for en tekstformulering, hvad det er for nogle muligheder, man har i det forlig, som vi har indgået, inden vi lægger os helt fast nu. Ordføreren må jo give mig ret i, at der kan være nogle ting, der skal ændres. Jeg vil sige, at vi selvfølgelig har et forlig, og det lever vi op til, men som vi også har sagt i forbindelse med forhandlingerne, har vi mulighed for at gøre nogle ting, der ikke er med i forliget, altså uden for forliget. Det kan godt være, at det er nødvendigt i den her situation.

Kl. 19:27

Formanden:

Hr. Peter Juel Jensen.

Kl. 19:27

Peter Juel Jensen (V):

Grunden til, at jeg stillede spørgsmålet, var, at jeg synes, at jeg godt huskede, hvordan forhandlingerne gik. Men jeg synes bare her, at man, når man indgår et forlig, har nogle forpligtelser over for hinanden, og hvis man, da man indgik forliget, har sad inde med en viden om, at det her var et problem på det danske arbejdsmarked, så havde jeg jo forventet, at man havde spillet det ind.

Vi er enige om, at styren er noget værre skidtmøg, hvis man må formulere sig sådan. Det er i hvert fald ikke godt. Og selvfølgelig skal sådan et middel erstattes, hvis man har muligheden. Kan ordføreren fortælle mig, hvad man kunne erstatte styren med, og om det også er noget farligt skidt?

Kl. 19:28

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 19:28

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Nu er det jo sådan, at jeg er tømrer, og i øjeblikket er jeg så folketingspolitiker. Jeg er ikke kemiker. Så jeg ligger ikke inde med viden om, hvad man kan erstattes styren med. Men jeg er sikker på, at hvis man går ud og undersøger det, vil der være nogle, der vil være i stand til at kunne sige det.

Der er jo netop derfor – det har ministeren også gjort i dag – at man taler om, at der kan være rigtig, rigtig god brug for rådgivning. Det talte vi jo i øvrigt temmelig længe om under forligsforhandlingerne, kan jeg huske, altså hvor meget rådgivning der egentlig kunne være brug for. Her kan der sikkert være rigtig meget brug for rådgivning, og der tror jeg at det er nødvendigt at tage alle mulige instrumenter i brug, så virksomheden kan få den rådgivning.

Så ved vi jo allerede, at man både hos Vestas og Siemens faktisk i dag har produktion af møllevinger, og at det foregår uden styren, og uden at der bruges farlige stoffer. Så der må et eller andet sted være muligheder.

Kl. 19:29

Formanden:

Så er det hr. Eigil Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 19:29

Eigil Andersen (SF):

Jeg vil gerne sige tak for de positive ord angående det her forslag, og så kan jeg høre, at der er noget, vi skal have en dialog om, også i udvalgsarbejdet. Det er jo fint. Det eneste, jeg bare lige vil nævne, er, at jeg ikke helt tør sige, om vi i forslaget måske har fået det formuleret på en måde, så det kan læses på en facon, som ikke er meningen, men jeg kan i hvert fald skære ud i pap, at vi ønsker i forslaget, at arbejdsmiljørepræsentanterne, som er det nye ord for sikkerhedsrepræsentanterne, skal have en større indflydelse på den her problematik på den enkelte arbejdsplads, men vi mener ikke, at de skal have en vetoret. Det skal være Arbejdstilsynet, som i sidste ende skal tage stilling til, om man skal pålægge en virksomhed at bruge et mindre farligt stof eller robotter, eller man ikke skal pålægge dem det. Bare lige for at skære det ud i pap: Beslutningsretten ligger hos Arbejdstilsynet, også efter vores tankegang.

Kl. 19:30

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:30

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Det er jeg da sådan set glad for at SF's ordfører her præciserer, for når jeg og andre har læst den her tekst, så kan vi netop komme i tvivl om, ikke så meget hvem det er, der skal udføre det, for det er klart nok, at det er Arbejdstilsynet, men netop med de ord, der er brugt, om vi er inde og anfægte ledelsesretten – altså netop det, at det er arbejdsgiveren, der har ledelsesretten, og også dermed det objektive ansvar for, at arbejdsmiljøet er i orden på virksomheden. Og det kan vi jo sige er en ægte bekymring for, at det så ikke ender op i, at det er arbejdsmiljørepræsentanten, der kan ende med at sidde med det ansvar. Og jeg tror ikke på, at der er nogen, der er interesseret i, at vi skal have flyttet den ansvarsfordeling på nogen som helst måde.

Kl. 19:31

Formanden:

Tak til hr. Lennart Damsbo-Andersen. Så er det hr. Bent Bøgsted som ordfører.

Kl. 19:31

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Det er altid alvorligt, når der går noget galt med det kemiske miljø. Det, der er sket i forbindelse med arbejdet på LM Wind Power, er, at der er nogle, der har indåndet nogle giftstoffer, de ikke skulle have indåndet. Om det så er, fordi der er manglende sikkerhed, om LM Wind Power ikke har leveret det sikkerhedsmateriale, de skulle – det fremgår af Arbejdstilsynet, at de sådan set har gjort det – eller om medarbejderne så ikke har brugt det på den rigtige måde, skal jeg lade være usagt, for det har noget at gøre med miljøorganisationen på LM Wind Power, der skal vejlede medarbejderne i, hvordan de bru-

ger sikkerhedsmaterialet. Her skal Arbejdstilsynet undersøge og finde ud af, hvad det egentlig er, der er gået galt.

Jeg har fuld forståelse for det, som ministeren har sagt, nemlig at Arbejdstilsynet skal komme med en redegørelse for, hvad det er, der er sket ude på LM Wind Power med giftstoffet styren. Det er totalt urimeligt, at der er nogle, der skal udsættes for et giftstof, hvis der er andre muligheder. Det skal jeg lade være usagt, for det er det her med, om man kan erstatte styren med noget andet, der har en tilsvarende effekt. Der er mange ting, der skal undersøges. Den her sag mener jeg jo skal tages op i arbejdsmiljøforligskredsen, hvor vi har mulighed for at få Arbejdstilsynet ind og redegøre for, hvad det er, der er gået galt, og hvad der skal gøres fremover.

Derfor kan vi i Dansk Folkeparti ikke støtte forslaget her, selv om det er prisværdigt, at der er blevet taget fat på problemerne med styren. Men jeg mener absolut, at det skal tages op i forligskredsen omkring arbejdsmiljø, og at vi skal have nogle samtaler med Arbejdstilsynet, når de er kommet med deres redegørelse for, hvad det er, der er gået galt i processen ude på LM Wind Power.

Vi skal også tænke på, hvad der egentlig kan ske, hvis nu man siger, de ikke må bruge styren, og de ikke har andre muligheder. Jamen så er alternativet, at de flytter produktionen til udlandet, og det er jeg egentlig heller ikke sikker på at forslagsstillerne er interesserede i. Så derfor skal vi selvfølgelig have fundet den rigtige løsning og fundet en fornuftig plan for, hvad der skal ske fremover.

Der forventer jeg at Arbejdstilsynet kommer med deres redegørelse i nær fremtid, og som sagt mener jeg, at vi skal have det taget op i forligskredsen omkring arbejdsmiljø.

Kl. 19:34

Formanden:

Tak. Og der er korte bemærkninger fra hr. Eigil Andersen.

Kl. 19:34

Eigil Andersen (SF):

Det er helt rigtigt, hvad ordføreren siger, nemlig at vi i SF ikke har nogen interesse i, at produktionen flytter til udlandet. Men jeg vil igen nævne, at der er flere forskellige muligheder. Den ene er at finde et andet stof, hvis man kan det, men en anden mulighed er også at automatisere arbejdet, sådan at det foregår uberørt af menneskehånd. Så er der ikke nogen, der får kræft af den årsag i hvert fald.

Men skal jeg forstå det, som ordføreren siger, på den måde, at man i arbejdsmiljøforligskredsen, som SF ikke er med i, fra Dansk Folkepartis side vil bede om at få en vurdering af, om det, vi peger på her, kan være årsagen til, at det er gået galt på LM Wind Power? Vil man bede om det?

Kl. 19:35

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 19:35

Bent Bøgsted (DF):

Jeg synes, det er fornuftigt, at Arbejdstilsynet kommer med en forklaring i arbejdsmiljøforligskredsen, og der har vi også mulighed for at spørge ind til, hvad det er, der er gået galt. Jeg kan så forstå på hr. Eigil Andersen, at han mener, at arbejdet derude skal automatiseres, så det ikke bliver berørt af menneskehænder. Men det er jo så en form for, hvad skal man sige, nedlæggelse af job. Jeg er ikke klar over, hvor mange der skal afskediges ifølge det forslag, hr. Eigil Andersen er kommet med her, men det kan jo godt være, at der er nogle virksomheder, f.eks. LM Wind Power, der synes, det kunne være interessant at se, om de kunne automatisere og så afskedige nogle af medarbejderne, som hr. Eigil Andersen foreslår.

Det, jeg foreslår, er, at vi skal se på det i forligskredsen om arbejdsmiljø, og vi skal have Arbejdstilsynet til at forklare, hvad det er, der er gået galt, og hvad der skal gøres i stedet for, for at man lever op til den sikkerhed, som medarbejderne har krav på. I Dansk Folkeparti vil vi hellere finde en løsning, der er fornuftig for medarbejderne, end at automatisere og så afskedige medarbejderne.

Kl. 19:36

Formanden:

Tak til hr. Bent Bøgsted.

Ønsker man endnu en kort bemærkning? Jamen så skal man markere det ved at trykke på skærmen. Det er til at finde ud af, mener jeg. Værsgo, hr. Eigil Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 19:36

Eigil Andersen (SF):

Undskyld min fejl.

Ordføreren siger automatisering. Altså, det, vi taler om her, er, at hvis der er tale om, at en del af arbejdsprocessen, hvis man gennemfører den som hidtil, påfører folk alvorlige sygdomme – at de risikerer at få kræft, eller de risikerer at få hjerneskader – så må jeg da sige, at i forhold til at få hjerneskader eller få kræft, ville jeg foretrække, at man så brugte automatisering. Men det er jo ikke det samme, som at alt arbejde skal automatiseres.

Vores forslag her går netop ud på, at arbejdsmiljørepræsentanterne, altså de ansattes sikkerhedsrepræsentanter, skal have større indflydelse på, hvordan man skal håndtere det her. For det er jo deres helbred, der står på spil, og det er også deres arbejdsplads, der står på spil.

Kl. 19:37

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:37

Bent Bøgsted (DF):

Jeg er fuldstændig enig. Det er også derfor, vi skal høre, hvad Arbejdstilsynet har at sige vedrørende den her sag.

Kl. 19:37

Formanden:

Tak til hr. Bent Bøgsted. Så er det fru Helle Sjelle som ordfører.

Kl. 19:37

(Ordfører)

Helle Sjelle (KF):

Som beskæftigelsesministeren valgte at formulere det ved et tidligere forslag, er vi enige om målet, men uenige om midlerne. Det kan vi også sige at vi er med hensyn til det her forslag. Vi bør sørge for, at farlige stoffer og materialer fjernes fra arbejdspladserne, så det er sikkert for danskerne at arbejde.

For os Konservative er et godt arbejdsmiljø vigtigt. Det er vigtigt, at mennesker kan gå på arbejde uden at blive syge af det. Det er til gavn for det enkelte menneske, men det er også til gavn for virksomheden og Danmarks produktivitet. Men at gennemtvinge målet via en stram lovgivning, som forslaget foreslår, er ikke til gavn for nogen.

Når man laver en så omfattende ændring for virksomhederne, som det fremsatte forslag lægger op til, må man også se på omkostningerne. Det er virksomhederne, som skaber vækst og fremdrift for Danmark, og virksomhederne, som skaber arbejdspladser for de mennesker, som vi alle ønsker at sikre en tryg arbejdsdag.

Socialistisk Folkepartis forslag vil medføre store økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet i Danmark, hvilket vil skade konkurrenceevnen. Vi Konservative mener, at løsningen på problemet i højere grad må være, at virksomhederne får mere rådgivning om konsekvenserne af deres valg og ikke mindst fravalg.

Derved kan vi forhåbentlig være med til at fremme mere frivillig substitution, i stedet for at vi altid skal tvinge det igennem.

I marts måned i år besluttede regeringen sammen med et flertal af partierne i Folketinget at indgå en aftale om en ny arbejdsmiljøstrategi. Strategien fastlægger mål og prioriteringer, som sætter kursen for arbejdsmiljøindsatsen frem til 2020. Et centralt element i den aftale er det risikobaserede tilsyn. Det vil sige, at Arbejdstilsynet får mulighed for at prioritere flere ressourcer til tilsyn med de arbejdspladser, som beskæftiger sig med bl.a. kræftfremkaldende stoffer.

Afslutningsvis vil jeg gerne slå fast, at forslagsstillerne fra Socialistisk Folkeparti også tegner et misvisende billede. De fremstiller sagen, som om Arbejdstilsynet ikke har styr på situationen, og at danske arbejdstagere dagligt udsættes for en stor risiko. Det er simpelt hen forkert. Arbejdstilsynet sikrer, at flest mulige virksomheder overholder arbejdsmiljøloven, og arbejder vedholdende for at fremme substitution. Faktum er, at udviklingen med substitution af farlige stoffer går den rigtige vej her i Danmark, og det kan vi takke en velfungerende lovgivning og Arbejdstilsynet for.

Samlet set kan vi altså ikke støtte Socialistisk Folkepartis forslag. Kl. 19:40

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra hr. Eigil Andersen.

Kl. 19:40

Eigil Andersen (SF):

Den konservative ordfører siger, at man skal se på omkostningerne. Det skal man naturligvis også, men man skal også se på de menneskelige omkostninger. Og det, der er sket på LM Wind Power, er, at folk har døjet med kvalme, hovedpine, betændte bylder, diarré, svigtende hukommelse og problemer med åndedrættet, og de har risiko for at udvikle kræft og få hjerneskader. Det er de menneskelige omkostninger.

Er ordføreren ikke enig i, at man også skal se på de menneskelige omkostninger, og at der kan være situationer, hvor der – og det tror vi – er behov for, at Arbejdstilsynet bliver udstyret med nogle flere beføjelser for at undgå, at folk får de lidelser, som jeg læste op for et øjeblik siden?

Kl. 19:41

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 19:41

Helle Sjelle (KF):

Der skal ikke være nogen tvivl om, at vi Konservative meget, meget gerne vil have et sundt og godt arbejdsmiljø, som jeg sagde i min ordførertale. Vi mener, at det er til gavn for både det enkelte menneske, den enkelte arbejdstager, om man så må sige, og virksomhederne.

Med hensyn til den konkrete sag, som hr. Eigil Andersen omtaler, vil jeg blot sige, at jeg har noteret mig, at ministeren har lagt op til, at der kommer yderligere tiltag i kølvandet på den sag.

Kl. 19:41

Formanden :

Hr. Eigil Andersen.

Kl. 19:41

Eigil Andersen (SF):

Men hvad er så ordførerens opfattelse af, hvordan det her kæmpeproblem har kunnet eksistere på LM Wind Power igennem adskillige år?

Altså, man må jo sige, at med sådan et arbejdsmiljøproblem, der er relateret til et bestemt stof, nemlig styren, er det oplagt, at et helt centralt punkt er, om Arbejdstilsynet har tilstrækkelige beføjelser til at kræve, at enten skal det stof erstattes med et andet, eller også skal der bruges automatisering. Det er jo et helt centralt punkt, for det er det stof, der var årsag til alle problemerne.

Kl. 19:42

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:42

Helle Sjelle (KF):

Jeg skal ikke her på talerstolen gøre mig klog på, hvad der er op og ned i den pågældende sag. Det er jo stadig væk en sag, som bliver undersøgt, kan jeg forstå, men jeg kan blot notere mig som ordfører, at Arbejdstilsynet åbenbart har gjort, hvad det kunne, og at ministeren i kølvandet på sagen har taget nogle yderligere tiltag.

Kl. 19:42

Formanden:

Tak til fru Helle Sjelle. Så er det hr. Per Clausen som ordfører.

Kl. 19:43

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Jeg synes jo, det er beroligende at høre, at arbejdsmiljøet er fremtidssikret til 2020. Det lyder, som om det er en rigtig fremragende aftale, man har lavet, og da kan vi så være fuldstændig sikre på, at vi i hvert fald ikke i de næste år vil stå over for tilsvarende problemer, som vi har set på LM Wind Power – det går jeg ud fra. Problemet er bare, at de regler, der har eksisteret, om, at man skal erstatte kræftfremkaldende stoffer med andre stoffer – det såkaldte substitutionsprincip, for at tale ægte, letforståeligt dansk – jo har været gældende i rigtig, rigtig mange år, og derfor burde den problemstilling, der opstod på LM Wind Power, heller ikke have kunnet opstå. Og når jeg siger, at den ikke burde have kunnet opstå, så er det jo, fordi man selvfølgelig kan sige: Jamen findes der noget alternativ, kunne de have gjort noget andet? Ja, tilsyneladende har man dog været i stand til at producere vindmøller på andre fabrikker uden at bruge styren og uden at bruge stoffer, som er tilsvarende farlige eller farligere. Så det har altså kunnet lade sig gøre i årevis.

På trods af det er man på LM Wind Power tilsyneladende med henvisning til de undtagelser, altså de muligheder, der foreligger for *ikke* at erstatte kræftfremkaldende stoffer med andre, sluppet godt fra år efter år at bruge det her kræftfremkaldende stof. Det vil sige, at indtil nu kan man vel ikke sige, at reglerne omkring at sikre, at kræftfremkaldende stoffer erstattes med andre, er fremtidssikrede eller bare gode nok. Derfor synes jeg sådan set, at det virker logisk nok, at SF fremsætter forslag om at stramme op på reglerne.

Jeg vil sige, at vi i Enhedslisten deler SF's opfattelse af, at i stedet for de meget valne formuleringer om, at der ikke må være uvæsentlige forskelle, eller rettere sagt, at det ikke skal medføre væsentlige forskelle i tekniske egenskaber eller udgifter, så synes vi bedre om SF's formulering, som lyder, at der skal ske en erstatning, altså en substitution, medmindre det vil medføre urimelige merudgifter for arbejdsgiveren. Det er jo klart skarpere formuleret, men dog ikke formuleret på en måde, som burde føre til udflytning af samtlige virksomheder til andre lande eller ruin for erhvervslivet, hvad nogle har antydet. Der står netop, at hvis det fører til urimelige merudgifter, har man mulighed for at gøre noget andet end at erstatte det kræftfremkaldende stof.

Der står også, og det har jo vakt lidt opmærksomhed, og jeg synes sådan set, det er meget positivt, at man fra SF's side lægger op til at give arbejdsmiljørepræsentanterne større indflydelse og nogle flere magtmidler. Altså, jeg arbejdede for rigtig, rigtig mange år siden på en bilfabrik i Sverige, og der havde man faktisk som sikker-

hedsrepræsentant den mulighed, at man kunne stoppe produktionen, hvis der foregik noget, der var farligt. Jeg kan forsikre om, at det ikke var noget, der skete ret tit, fordi de fleste medarbejdere jo er ansvarlige mennesker, som ikke har noget ønske om at stoppe produktionen i tide og utide, men det, at man havde den mulighed, kan jeg love betød, at når sikkerhedsrepræsentanten henvendte sig til ledelsen og sagde, at her var et problem, der skulle løses, så talte man med en vis vægt, også med en større vægt, end jeg tror man altid gør i Danmark. Så det med at give de ansattes arbejdsmiljørepræsentanter større magt er jeg meget enig i.

Jeg er så også enig i, at hvis man kunne forstå forslaget sådan, at hvis bare arbejdsmiljørepræsentanten sagde: Jamen det er o.k., vi er enige med ledelsen om, at det her er ufarligt, eller også er det i hvert fald ikke så farligt, at vi skal gøre noget ved det, ville det være uacceptabelt. Men jeg forstår da også SF's forslag sådan, at det er Arbejdstilsynet, der har det afgørende ord at skulle have sagt, og det er jeg fuldstændig enig i, også fordi det er i Arbejdstilsynet man vil formode at der er den ekspertise, der skal til, for at sikre, at man ikke lader sig binde alt muligt på ærmet af en arbejdsgiver, der jo godt kan have nogle økonomiske interesser i at springe over, hvor gærdet er lavest.

Så jeg vil sige, at vi fra Enhedslistens side er meget positive over for det forslag, der ligger fra SF's side. Vi synes, det indeholder en korrekt beskrivelse af problemet og peger på, at de nuværende regler *ikke* er tilstrækkelige, peger på, at Arbejdstilsynet har brug for nogle flere beføjelser og sikkert også nogle flere ressourcer på det her område, og også peger på, hvor vigtigt det er at sikre, at man får inddraget arbejdsmiljørepræsentanterne med større indflydelse og større vægt, end det sker i dag. Vi synes, det er et rigtig godt forslag, SF har fremsat her.

Kl. 19:47

Formanden:

Der er ønske om en kort bemærkning, og det er fra hr. Peter Juel Jensen.

Kl. 19:47

Peter Juel Jensen (V):

Tak. Jeg vil gerne stille et ganske kort spørgsmål: Kender ordføreren stoffet epoxy?

Kl. 19:47

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:47

Per Clausen (EL):

Det er jo et stof, der har spillet en ganske stor rolle i arbejdsmiljødebatten, helt fra dengang jeg var ung. Så det gør jeg.

Kl. 19:47

Formanden :

Hr. Peter Juel Jensen.

Kl. 19:47

Peter Juel Jensen (V):

Når man anvender styren, gør man det, fordi det er en kemisk byggesten, som altså klistrer produktet sammen. Epoxy har akkurat samme virkning, og man bruger faktisk også epoxy i dansk produktion til at klistre nogle ting sammen med. Kunne det ikke tænkes, at hvis man ikke brugte styren, kunne man erstatte styren med f.eks. epoxy? Er det det, ordføreren mener er meningen med hele det her forslag: at man ikke bruger styren, som er utrolig giftigt, man bruger i stedet epoxy, som også er utrolig giftigt?

Kl. 19:48

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:48

Per Clausen (EL):

Nu har jeg brugt en del af min ungdom på at forsøge at få epoxy fjernet fra dansk produktion. Jeg kan konstatere, at det ikke er lykkedes, og det synes jeg da er trist.

Men jeg vil bare sige, at hvad jeg ved om den her sag, og nu er jeg jo i lighed med den socialdemokratiske ordfører også meget langt fra at være kemiker, er, at tilsyneladende har man været i stand til på andre vindmøllefabrikker at løse det her og producere uden at udsætte de ansatte for de samme risici, i hvert fald er jeg ikke bekendt med, at der skulle være de samme tilfælde med omfattende skader på de andre vindmøllefabrikker. Og derfor mener jeg, at der findes et alternativ.

Under alle omstændigheder, vil jeg sige, er det sådan, at hvis man har nogle tilfælde som dem, man har haft på LM Wind Power, så skal man finde en løsning på det problem, som gør, at man holder op med at gøre mennesker syge på deres arbejde.

Kl. 19:49

Formanden:

Tak til hr. Per Clausen, og så er det hr. Eigil Andersen som ordfører for forslagsstillerne.

Kl. 19:49

(Ordfører for forslagstillerne)

Eigil Andersen (SF):

Hvert år får mellem 30.000 og 35.000 danskere konstateret kræft. Man regner med, at 5-8 pct. af kræfttilfældene i Danmark skyldes faktorer i arbejdsmiljøet, og derfor må man regne med, at mellem 1.500 og 2.500 danskere hvert år rammes af kræft på grund af deres job. Det er kræfttilfælde, som formodentlig kunne være undgået, hvis man var blevet udsat for mindre farlige stoffer i arbejdsmiljøet. Det er altså temmelig mange menneskers skæbne, det drejer sig om, og alene på grund af de her tal er der grund nok til at se på, om de gældende regler er gode nok. Og der tror vi, som det er fremgået, at der er behov for ændringer.

Ifølge bekendtgørelse om arbejde med stoffer og materialer skal arbejdsgiveren sørge for, at farlige stoffer og materialer på arbejdspladsen fjernes, erstattes eller begrænses til et minimum. Det skal navnlig ske ved at erstatte et farligt stof eller materiale med et ufarligt, mindre farligt eller mindre generende stof eller materiale eller arbejdsproces. Hvis arbejdsgiveren ikke efterlever den forpligtelse, er det Arbejdstilsynets opgave at sørge for, at det sker, f.eks. gennem et påbud.

Men et firma kan også slippe for at bruge et andet og mindre farligt stof eller slippe for at bruge robotter, altså substitution. Ifølge de gældende regler kan en samlet afvejning, hvor man også tager hensyn til tekniske egenskaber og virksomhedens økonomi, give virksomheden en fribillet i forhold til substitution, at man altså kan slippe for at substituere. Det vil sige, at så kan virksomheden stadig væk bruge kræftfremkaldende stoffer og materialer, bare de fornødne sikkerhedsforskrifter er anvendt, og det er ofte ikke tilstrækkeligt.

Så vidt vi kan se, skal Arbejdstilsynet rette sig efter oplysninger fra virksomheden om, at det er for dyrt at bruge et mindre farligt stof eller bruge robotter. Så vidt vi kan se, er der ingen nærmere retningslinjer for, hvorvidt og i givet fald under hvilke forudsætninger Arbejdstilsynet kan underkende en virksomheds samlede afvejning, og det er jo ellers et meget, meget centralt spørgsmål. Det vil sige, at man så kan risikere, at når en virksomhed har sagt, at det er for dyrt,

bliver medarbejderne stadig væk udsat for de her alvorlige kræftfremkaldende stoffer.

Derfor bør det sikres, at en virksomhed som f.eks. LM Wind Power ikke, som det har været beskrevet i medierne her i februar 2011 og senere, skal kunne beslutte at fortsætte med at udsætte medarbejderne for det kræftfremkaldende stof styren ved produktion af vindmøller, selv om andre vindmøllevirksomheder som Vestas og Siemens, som det er nævnt, ifølge medierne for længst har substitueret styren og/eller minimeret medarbejdernes omgang med det stof, bl.a. ved at bruge automatiserede arbejdsprocesser.

Resultatet er, som jeg også var inde på tidligere, at medarbejderne på LM Wind Power har døjet med forgiftning af styren, der har medført kvalme i hverdagen, hovedpine, betændte bylder, diarré, svigtende hukommelse og problemer med åndedrættet plus mere langsigtet altså risikoen for at udvikle hjerneskader og kræft. Det er særdeles alvorligt.

I SF mener vi, det ser ud til, at lovgivningen, som jeg har nævnt det, ikke i tilstrækkelig grad giver Arbejdstilsynet hjemmel eller kompetence til at give påbud om substitution, og der opfordrer vi så i forslaget regeringen til snarest muligt gennem lovgivning eller på anden måde, hvis det kan lade sig gøre, at sikre, at Arbejdstilsynet håndhæver arbejdsgiverens pligt til at sørge for, at farlige stoffer og materialer på arbejdspladsen fjernes eller erstattes med noget mindre farligt.

Der, hvor vi ønsker at det her skal effektueres og der skal gives større magt til Arbejdstilsynet, er altså for de stoffer, der står på Arbejdstilsynets kræftliste, eller stoffer, der kan give reproduktionsskader, altså påvirke evnen til at få børn – herunder dem, der gør, at man risikerer at få misdannede børn – eller som kan give nerveskader, altså f.eks. hjerneskader.

Ud fra debatten her i dag og i det hele taget vil vi meget gerne indgå i en dialog om, hvordan en strammet lovgivning skal se ud. Det kan sagtens være, at der er noget af det, som vi har foreslået, som skal tilpasses, og hvor man skal bevæge sig i en lidt anden retning, men bare fastholde hovedsigtet.

Vi vil gerne give arbejdsmiljørepræsentanterne en stærkere rolle, hvor det bliver et vigtigt aspekt, når Arbejdstilsynet skal vurdere sagen, om arbejdsmiljørepræsentanterne er enige i, at det bliver en urimelig stor udgift for arbejdsgiveren at bruge robotter eller et mindre farligt stof. For de ansatte og deres repræsentanter står jo i den situation, at det på den ene side er dem, der skal lægge krop til de farlige stoffer og de mulige dødbringende sygdomme, men at det på den anden side også er deres arbejdsplads. Så vi mener faktisk, at de har nogle gode forudsætninger for at indgå i en dialog her.

Kl. 19:54

Som jeg har nævnt det, er det vores mening, at Arbejdstilsynet skal have det sidste ord i sagen, og der kan det godt være, at vi ikke har fået det formuleret helt på den måde, som vi faktisk har tænkt det. Men det er Arbejdstilsynet, der skal afgøre, om der så skal gives et påbud om at bruge et mindre farligt stof eller robotter.

Så vil jeg sige, at det selvfølgelig er klart, at hvis man erstattede styren med epoxy, som også er et dødsensfarligt stof, så ville der umiddelbart ikke være noget vundet ved det, det er jo lysende klart. Men hvis man eventuelt, hvis man brugte epoxy, kunne pakke det ind i nogle maskiner, så det foregik, uden at mennesker kom i berøring med det, var det jo en anden situation, og min fornemmelse er, at det er noget i den stil, der har været tale om hos nogle af de andre vindmølleproducenter.

Så nævnte ministeren, at hun mente, det ville være i strid med et EU-direktiv om kemiske stoffer, hvis vores forslag blev vedtaget. Jeg vil sige generelt, at jeg mener, Danmark på mange punkter optræder som den alt for flinke dreng eller pige i klassen i forhold til EU, mens andre lande ikke er så nidkære med hensyn til at efterleve ethvert bogstav.

Vi har også set herhjemme i forbindelse med det, der hedder anerkendelsesdirektivet, som har noget at gøre med uddannelse, og som havde store virkninger for sikkerhedsuddannelserne i Danmark, at den nuværende regering havde én opfattelse af, hvad man kunne inden for de rammer, for 3-4 år siden, mens man for 2 år siden havde den stik modsatte vurdering af, hvad der kunne lade sig gøre. Så EU-direktiver kan altså også fortolkes, og jeg tvivler på, at det her ville være i uoverensstemmelse med EU's direktiv om kemiske stoffer.

Så nævnte ministeren, at der f.eks. er tale om, at alle virksomheder skal indsende papirer i de her sager. Det er sådan set ikke tilfældet; det er noget, man skal gøre, hvis man ikke laver en substitution. Der, hvor man gør det, skal der ikke indsendes noget som helst, for der er det jo foregået på den rigtige måde.

Jeg har nævnt, at man ikke bare skal se på virksomhedens omkostninger, men også skal se på medarbejdernes omkostninger, altså de menneskelige omkostninger, og det er jo lige præcis den afvejning af, hvor alvorligt det er, at man kan skade ansatte – og det vil sige, at familier kan miste familiemedlemmer på den konto – i forhold til virksomhedens omkostninger. Og der er det klart, at i sidste ende er det Arbejdstilsynet, som er bedst til det.

Afslutningsvis vil jeg nævne, at ministeren et par gange fremhævede, at lovgivningen siger, at der skal være et sikkert og sundt arbejdsmiljø, og at det har arbejdsgiveren ansvaret for. Det er så rigtigt, som det er sagt, og hvis lovgivningen blev fulgt, levede vi jo i et paradis med hensyn til arbejdsmiljø. Men det er der jo ikke nogen af os der tror på. Vi ved alle sammen, at sådan fungerer det ikke i praksis, og det er LM Wind Power jo netop et eksempel på, nemlig at lovgivningen ikke bliver fulgt.

Derfor er det, at der er brug for bl.a. et Arbejdstilsyn og der er brug for nogle arbejdsmiljørepræsentanter, som har en vis indflydelse på det, der skal ske. Og der kan vi sige, at arbejdsgiverne i Danmark i høj grad har brug for ikke bare støttepædagoger i form af Arbejdstilsynet og arbejdsmiljørepræsentanterne, som kan hjælpe dem med at sørge for et ordentligt arbejdsmiljø, men de har indimellem også brug for Arbejdstilsynet i den rolle, som man kunne kalde den mere kontrollerende og styrende, og hvor man kan pålægge virksomhederne noget.

Men jeg ser frem til, at vi i Arbejdsmarkedsudvalget får en god dialog og debat om det her. Som sagt er vi åbne over for, hvordan man kan gribe det her an i detaljer.

Kl. 19:59

Formanden:

Tak til hr. Eigil Andersen.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så forhandlingen er slut-

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Arbejdsmarkedsudvalget, og det er godkendt af Folketinget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

23) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 126: Forslag til folketingsbeslutning om sikring af den nødvendige be-

Forslag til folketingsbeslutning om sikring af den nødvendige i skyttelse af gravide frisører.

Af Per Clausen (EL) m.fl. (Fremsættelse 05.04.2011).

Kl. 19:59

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet, og det er beskæftigelsesministeren, der får ordet først. Værsgo.

Kl. 19:59

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Arbejdsmiljøet for frisører er en alvorlig sag. Frisørerhvervet er det erhverv, der har den højeste forekomst af anmeldte arbejdsbetingede hudsygdomme. Desuden har en ny undersøgelse vist, at frisører kun arbejder lidt over 8 år i faget. Smerter, håndeksem og allergi er de hyppigste årsager til, at frisører forlader faget, så der er ingen tvivl om, at der er arbejdsmiljømæssige problemer i frisørbranchen, problemer, som vi jo heller ikke skal sidde overhørige.

Jeg er enig med forslagsstillerne i, at gravide frisører skal have den nødvendige beskyttelse, når de er på arbejde. Derfor har jeg allerede haft et første møde med Danmarks Frisørmesterforening og Dansk Frisør og Kosmetiker Forbund. Fælles for både arbejdsgiver og de ansatte i branchen er, at de er fuldt ud opmærksomme på problemerne og ønsker at gøre noget ved dem. Jeg har derfor taget initiativ til, at vi sammen drøfter mulighederne for at forbedre arbejdsmiljøet. Allerede i overmorgen holder de relevante aktører møde i Arbejdstilsynet for at gå mere i dybden. Arbejdstilsynet har forinden bedt Arbejdsmedicinsk Klinik på Bispebjerg Hospital om at vurdere, om der findes ny dokumentation af frisørernes problemer ved arbejdet med kosmetiske produkter. Drøftelserne skal selvfølgelig tage højde for den nye viden på området.

Spørgsmålet er så, hvad der skal ske for at sikre gravide frisørers arbejdsmiljø. Et forbud mod at anvende bestemte kemikalier er næppe den rette løsning. Det er i hvert fald ikke en løsning, som frisørerne i praksis har nemt ved at bruge lige her og nu. Det kræver, at den enkelte frisør har en chance for at identificere de stoffer, som de ikke må bruge. Det kræver igen, at produkterne indeholder letforståelige deklarationer, og når produkterne ikke kun laves i Danmark, er det ikke et problem, vi bare alene kan løse.

Spørgsmålet er så, om arbejdsmiljøreglerne er gode nok, eller om vi har behov for nye regler. Hvis vi ser på reglerne i dag, kan vi se, at de allerede i dag beskytter frisørerne, hvis reglerne ellers bliver fulgt og overholdt. Efter de gældende regler skal gravide ansatte beskyttes mod påvirkninger, der kan være farlige for graviditeten. Det er frisørmesteren, der som arbejdsgiver har ansvaret for at sikre, at arbejdsmiljøet i frisørsalonen er sikkert og sundt. Arbejdsgiveren skal f.eks. sikre, at der både er udsugning og beskyttelseshandsker, som de ansatte skal benytte, når de arbejder med farlige stoffer.

Arbejdsgiveren skal også sikre, at de ansatte får den nødvendige instruktion og oplæring i, hvordan de arbejder sikkert og sundt, f.eks. hvordan frisøren kan undgå, at hænderne kommer i kontakt med produkterne, og hvordan man undgår at indånde dampe fra produkterne.

Herudover er der særlige regler for gravide. Arbejdsgiveren skal for gravide vurdere, om der er risiko for, at den gravide udsættes for påvirkninger, der kan være farlige for barnet eller for moderen. Hvis der er en risiko, skal arbejdsgiveren sørge for, at arbejdet kan udføres uden risiko for den gravide, f.eks. ved at planlægge arbejdet an-

derledes. Hvis disse regler overholdes, er arbejdsmiljøet sikkert og sundt også for gravide.

Jeg mener derfor, at arbejdsmiljøreglerne er gode nok, men om frisørerne rent faktisk bliver beskyttet mod sundhedsskadelige stoffer, afhænger jo ikke kun af reglerne, men også af, om de lever op til og har mulighed for at leve op til dem. Det kræver, at man har ordentlig fokus på problemerne, og at man rent faktisk handler efter det.

I forslaget nævnes der f.eks. en ordning for malerne. I malerbranchen bruges nemlig også produkter, som kan det kan være svært for malermesteren at vurdere farligheden af. Her har branchen lavet en ordning, der skal beskytte gravide malere. Efter denne ordning kan malermestrene få oplyst, hvilke produkter gravide malere kan arbejde med, kan arbejde med under særlige forhold eller slet ikke må arbejde med.

Jeg kunne godt tænke mig, at frisørbranchen også kunne nå frem til en lignende ordning for gravide frisører. Det er et af de emner, som Arbejdstilsynet vil tage op med branchen på deres møde i næste uge. Jeg vil selvfølgelig sikre mig, at branchen rent faktisk tager hånd om problemerne. Jeg vil derfor følge dialogen tæt og efterse, at der bliver fundet nogle brugbare løsninger på de problemer, der jo helt åbenlyst er.

Jeg mener, at vi er på det helt rette spor mod at forbedre arbejdsmiljøet i branchen – et spor, der gerne skulle føre til praktisk anvendelige løsninger, som virkelig også er med til at ændre noget for frisørerne, i stedet for et forbud, som lige umiddelbart kunne lyde flot, men i virkelighedens verden ville det ikke have den store effekt. Regeringen kan derfor ikke støtte forslaget.

K1. 20:04

Formanden:

Tak. Der er korte bemærkninger, og det er først fra hr. Per Clausen. Kl. 20:0

Per Clausen (EL):

Jeg vil godt sige til beskæftigelsesministeren, at jeg synes, det var et rigtig godt svar, hun kom med. Selvfølgelig brød mig ikke om den sidste sætning om, at hun ikke kunne støtte beslutningsforslaget, men jeg vil sige til ministeren, at hvis hendes hensigt nu er at sikre, at man får det samme system og de samme regler, som man har inden for malerfaget, synes jeg, vi er kommet rigtig, rigtig langt. Og faktisk stiller Enhedslisten ikke her forslag om at forbyde nogle stoffer, vi stiller forslag om, at man skal beskytte de gravide mod at blive påvirket af dem.

Jeg forstår sådan set, at beskæftigelsesministeren er enig i det, og at vi måske i virkeligheden er enige. Så vil jeg bare sige, at hvis det er rigtigt forstået, tror jeg, at det vigtige selvfølgelig bliver at følge med i, hvad der videre sker. Men jeg vil gerne lykønske beskæftigelsesministeren og alle mulige andre med, at det er lykkedes at få hele branchen og også arbejdsgiverne til at opfatte, at der er et rigtigt arbejdsmiljøproblem, for det var måske lidt svært at læse på deres første reaktioner, da den her sag kom op i medierne for par måneder siden. Jeg vil ikke trække den her debat i langdrag, men bare sige, at jeg er tilfreds med det, som ministeren har sagt, og så vil vi selvfølgelig følge den videre udvikling med stor interesse.

Kl. 20:05

Formanden:

Ministeren.

Kl. 20:06

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Ja, det kan jo gøre en liberal minister noget mundlam, når et medlem fra Enhedslisten på den her måde roser alle os, så kan man også blive lidt bekymret for, om der er noget, man kunne have overset, havde jeg nær sagt. Men når det så er sagt, vil jeg sige, at det var et reelt og meget konstruktivt møde, jeg havde med branchen, både arbejdsgiverside og arbejdstagerside, i sidste uge, og at der var stor enighed om, at der er nogle arbejdsmiljømæssige problemer, men også, at man langt hen ad vejen jo kan løse dem ved at bruge handskerne. Problemet er bare, at der er rigtig mange frisører, der ikke benytter sig af de værnemidler, der er.

Omkring ordningen, som malerne har, så jeg som nævnt gerne, at man kunne blive enige om sådan en ordning inden for frisørfaget, og det er noget af det, som man som nævnt skal drøfte med Arbejdstilsynet her i overmorgen. Men jeg tror også, at det er vigtigt, at det er brancheaftalte løsninger, man finder frem til, i og med at det ofte afspejler en meget, meget stor respekt fra både arbejdsgiver- og arbejdstagerside, hvis det er noget, man er blevet enige om, og sådan en enighed vil vi forsøge at opnå.

K1. 20:07

Formanden:

Hr. Per Clausen.

Kl. 20:07

Per Clausen (EL):

Jeg synes, det er fint nok, at man nu også med udgangspunkt i de noget mere positive signaler, der er kommet fra arbejdsgiversiden inden for frisørfaget, afprøver mulighederne for at lave nogle aftaler. Det synes jeg er fint nok, og det er også i overensstemmelse med den måde, arbejdsmiljøet plejer at blive reguleret på. Så det er jo godt nok. Men jeg vil bare sige til ministeren, at vi nu skal være fuldstændig sikre på, at det også giver nogle resultater, for en ting er, at alle er positive nu, hvor der er opmærksomhed omkring det. Den opmærksomhed skal jo fastholdes, og jeg vil sige, at jeg tror, at det er rigtig, rigtig vigtigt, at man får en løsning, som minder om den, man har lavet inden for malerfaget, hvor man jo har rigtig gode erfaringer med det. Det har jo også formentlig været en stærkt medvirkende årsag til, at man har været i stand til at tiltrække så mange kvinder, som man har, til malerfaget. Og på bare lidt længere sigt tror jeg også, at folk i frisørfaget må kunne indse, at hvis man ikke kan tilbyde gravide medarbejdere ordentlige og sikre og trygge arbejdsvilkår, løber man altså ind i nogle store vanskeligheder med at få arbejdskraft i fremtiden.

K1. 20:08

Formanden:

Ministeren.

Kl. 20:08

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Jeg vil godt give hr. Per Clausen håndslag på, at jeg naturligvis følger det her område meget tæt og også, at det er noget af det, vi sagtens kan drøfte i Arbejdsmarkedsudvalget hen ad vejen. Det synes jeg i virkeligheden at vi har en gensidig forpligtelse til at gøre nu. Med det tilsagn tror jeg sådan set også, at vi er relativt enige.

Kl. 20:08

Formanden :

Hr. Eigil Andersen.

Kl. 20:08

Eigil Andersen (SF):

Det er jo fint, hvis man kan blive enige om sådan en malerordning mellem frisørmestrene og de ansattes fagforbund. Er det sådan, at ministeren, hvis man ikke bliver enige om sådan en malerordning inden for frisørfaget, har en plan B?

Kl. 20:08

Formanden:

Ministeren.

Kl. 20:08

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Nu synes jeg, at vi i første omgang skal prøve at få parterne bragt sammen til en god drøftelse, og da det kommer til at ske sammen med Arbejdstilsynet, er jeg ret sikker på, at man i hvert fald har et godt grundlag at diskutere ud fra. For den højeste ekspertise er til stede, i og med at Arbejdstilsynet er der, og både arbejdsgiverside og arbejdstagerside er der.

Men jeg synes også, det er vigtigt, at vi relativt aktivt går ind i den her debat, for der er ingen tvivl om, at det har været lidt svært, tror jeg, sådan umiddelbart at finde en løsning på de problemer, som frisørfaget har oplevet.

Så umiddelbart ligger der ikke en plan B, og der er heller ingen, der siger, at det lige præcis bliver malerløsningen, der bliver løsningen, men der skal i hvert fald lægges op til, at man finder en fælles løsning, som alle kan leve med, så frisørerne og naturligvis også de gravide frisører får et godt arbejdsmiljø.

Kl. 20:10

Formanden:

Tak til beskæftigelsesministeren. Så er det hr. Peter Juel Jensen som ordfører.

Kl. 20:10

(Ordfører)

Peter Juel Jensen (V):

Tak, formand. Jeg sad jo og faldt lidt i staver oven på den her forbrødring. Det var dejlige toner.

Enhedslisten har ret i, at frisører og ikke kun gravide frisører qua deres arbejde kan blive udsat for kemikalier, der kan have nogle uheldige bivirkninger for den enkelte frisør. Derfor skal frisører også beskyttes, når de arbejder med disse skadelige stoffer. Det siger lovgivningen i dag, og det indgår også i uddannelsen, at man kan komme i kontakt med skadelige stoffer, og at der skal bruges personlige værnemidler. Det skal arbejdsgiveren følge op ude i den enkelte salon, for det er ham eller hende, der har ansvaret. Faktisk skal arbejdsgiverne også vurdere, om den gravide udsættes for påvirkninger enten via luft eller berøring.

Jeg ved jo, som ministeren nævnte, at ministeren er i dialog med branchen, og vi mener, at vi med den gældende lov og med det yderligere fokus, som ministeren nu har sat på problemstillingen, faktisk er godt på vej. Selv om der er et godt stykke tid til jul, har jeg også det håb, at ministeren og branchen finder en løsning, der kunne ligne den, som malerne har fundet, og som Enhedslisten er inde på.

Men Venstre kan ikke støtte dette forslag og vil afvente ministerens dialog med branchen.

Kl. 20:11

Formanden:

Tak til hr. Peter Juel Jensen. Så er det hr. Torben Hansen som ordfører.

Kl. 20:11

(Ordfører)

Torben Hansen (S):

Socialdemokratiet er meget optaget af at sikre et godt arbejdsmiljø, og det er på alle landets arbejdspladser, hvor enhver medarbejder skal have et sikkert og sundt arbejdsmiljø.

Det gælder selvfølgelig også landets frisører, men desværre er frisørernes og især gravide frisørers arbejdsmiljø mange steder rigtig dårligt. Det er ofte blevet påpeget. De bruger bl.a. stoffer, som Miljøministeriet fraråder gravide at bruge. Det kan være hårfarve, parabener og andre stoffer, som kan være voldsomt allergifremkaldende, kræftfremkaldende, fosterskadende og hormonforstyrrende. Og der er faktisk rigeligt med substitutionsmuligheder for de her stoffer, men uanset om der er det eller ej, så står hensynet til de ufødte børns helbred og deres mødre øverst på Socialdemokratiets dagsorden.

Det er et hårdt arbejde at være frisør, og inklusive læretiden er den typiske frisør i faget i gennemsnit 8½ år på grund af dårlige arbejdsstillinger og kemikalier. Vi kan også se af nogle af de undersøgelser, der ligger i baggrundsmaterialet, at der er nogle kræftformer, der direkte er overrepræsenteret i frisørfaget. Miljøstyrelsen fraråder gravide at få farvet hår, men gravide frisører kan i princippet farve hår på kunderne mange gange hver dag i hele deres graviditetsperiode, og det samme gælder også for andre produkter. Det er selvfølgelig fuldstændig uacceptabelt, at det forholder sig sådan, og havde frisørerne været malere i stedet for, har vi jo set, at de var blevet sendt hiem.

Det er Socialdemokratiets håb, at branchen, Arbejdstilsynet og fagforbundet lynhurtigt kan finde en varig og sikker løsning for frisørerne og deres ufødte børn, som beskytter de ufødte børn og deres mødre hundrede procent. Det kan simpelt hen ikke gå for hurtigt. Og hvis det ikke sker, at branchen, AT og fagforbundet finder en sådan løsning, er Socialdemokratiet villig til at kigge på øvrige og også lidt hårdere initiativer.

Kl. 20:14

Formanden:

Tak til hr. Torben Hansen. Så er det hr. Bent Bøgsted som ordfører. Kl. 20:14

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

I Dansk Folkeparti er vi klar over, at der er nogle problemer inden for frisørbranchen. Det er nødvendigt at se på, hvordan man kan beskytte medarbejderne på den rigtige måde, og derfor er det også glædeligt, at ministeren har taget fat i brancheorganisationer og medarbejderorganisationer for at se på, hvordan man kan løse de problemer, der er med kemiske stoffer, men det er ikke sådan, at vi i Dansk Folkeparti vil ind at forbyde alt inden for frisørbranchen. Vi kan da godt se, at resultatet kan blive, at kvinderne ikke skal farve hår, men så kan vi se, hvad hårfarve kvinderne egentlig har, når det kommer til stykket. Der skal findes de rigtige metoder til at beskytte medarbejderen under graviditet, men også medarbejdere, der ikke er gravide, kan blive allergiske over for nogle af stofferne, og derfor er det en fornuftig og god ting at få undersøgt, om man ikke kan gøre det bedre, end man gør i dag. Derfor ser vi i Dansk Folkeparti frem til de møder, som ministeren har annonceret, med organisationerne her for at finde en løsning på det, og jeg tror, de kommer frem til et fornuftigt resultat, der kan være med til at afhjælpe nogle af de gener, der er. Vi ved jo, at der er mulighed for at beskytte sig i dag inden for branchen, men vi ved også, at mange frisører siger, at de ikke rigtig har føling med det, hvis de bruger handsker, når de behandler håret med farvestoffer. Men selvfølgelig skal der findes en fornuftig løsning på det, og det ser vi i Dansk Folkeparti frem til sker i forbindelse med de møder og samtaler, ministeren har med organisationerne. Men vi kan som sagt ikke støtte forslaget her.

Kl. 20:16

Formanden:

Tak til hr. Bent Bøgsted. Så er det hr. Eigil Andersen som ordfører.

Kl. 20:16

(Ordfører)

Eigil Andersen (SF):

SF kan godt støtte det her forslag, men nu kan det jo være, at det bliver uaktuelt med de ting, der er sat i gang. Min stemme er efterhånden brugt helt op på grund af mit halsonde, så i den forbindelse vil jeg nøjes med at sige, at jeg da tror, at det har virket inspirerende både på frisørmestrene og på de ansatte frisørers fagforbund, at der har været en politisk aktivitet på det område, både fra hr. Per Clausen og Enhedslistens side og også fra ministerens side.

Jeg synes da også, at det er en interessant læresætning, at i det øjeblik der fra politisk hold bliver interesse for et område og for at gøre noget ved det, når man står med nogle meget alvorlige problemer, så kan det også forekomme, at såvel arbejdsgivere som fagforbund går ind i et samarbejde for at løse problemerne.

Kl. 20:17

Formanden:

Tak til hr. Eigil Andersen. Så er det fru Helle Sjelles som ordfører. Kl. 20:18

(Ordfører)

Helle Sjelle (KF):

Lad mig slå fast, at vi Konservative vægter et sikkert og ordentligt arbejdsmiljø utrolig højt, og det også for frisører. De skal også kunne gå på arbejde uden at blive syge af det, så det er klart, at vi må gøre en ordentlig indsats for at beskytte dem og især de gravide frisører. Frisørfaget er et af de erhverv, hvor man hyppigst er udsat for arbejdsskader. Derfor er vi Konservative også meget enige med formålet i Enhedslistens forslag.

Vi er til gengæld uenige i, at vi skal have mere lovgivning på et udokumenteret grundlag. Den gældende arbejdsmiljølovgivning sikrer allerede det nødvendige lovgrundlag for, at også frisører beskyttes mod unødig påvirkning fra farlige stoffer og materialer. Der står specifikt i lovgivningen, at der skal tages særligt hensyn til gravide. Derfor er den eksisterende lov på nuværende tidspunkt fuldt ud dækkende. Hvis altså blot reglerne følges, skulle arbejdsmiljøet være sikkert og sundt, og det er så det, som jo er den store udfordring.

Et forbud mod, at gravide frisører arbejder med visse stoffer, vil være uhensigtsmæssigt. Der findes ingen dokumentation for konsekvenserne af gravide frisørers arbejde med kosmetikprodukter p.t., men det er klart, at i givet fald der kommer undersøgelser, som tydeligt og klart dokumenterer konsekvenserne for de gravide, så bør det revurderes, om lovgivningen skal ændres yderligere.

Med den gældende arbejdsmiljølov er jeg dog meget overbevist om, at beskæftigelsesministeren gør, hvad der kan gøres. Vi ved jo også, at beskæftigelsesministeren allerede har talt med de relevante aktører fra branchen samt Arbejdstilsynet, og det skulle så også gerne munde ud i, at vi får yderligere fokus på bl.a. de gravide frisørers forhold.

Samlet set kan vi Konservative altså ikke støtte op om forslaget, da vi mener, at de nødvendige tiltag på nuværende tidspunkt allerede er iværksat.

K1. 20:20

Formanden:

Tak til fru Helle Sjelle. Så er det hr. Per Clausen som ordfører for forslagsstillerne.

Kl. 20:20

(Ordfører for forslagstillerne)

Per Clausen (EL):

Jeg tror, vi var mange, som blev negativt overrasket, da vi her for et par måneders tid siden første gang for alvor stiftede bekendtskab med de arbejdsmiljøforhold, der var i frisørbranchen. Godt nok kunne man godt på baggrund af sine forholdsvis sjældne besøg sådanne steder konstatere, at der tit var en lugt, som antydede, at der var der måske ikke så sundt at være, men vi havde måske alligevel en opfattelse af, at arbejdsmiljøforholdene i Danmark var sådan, at der ikke kun blev taget hånd om en rimelig beskyttelse mod farlige kemikalier, når det handlede om medarbejdere i al almindelighed, men at det selvfølgelig i særdeleshed var sådan, når der var tale om medarbejdere, der var gravide.

Ikke mindst synes jeg jo, det var lidt chokerende at se den umiddelbare reaktion, der kom fra frisørmestrenes side på den kritik, der blev rejst. Der var meget lidt forståelse for, at det godt kunne opfattes som mærkeligt og paradoksalt, at man som gravid frisør kunne gå ind på Miljøstyrelsens hjemmeside og se, hvad man skulle gøre for at beskytte sit kommende barn mod at risikere at lide nogen overlast og få en lang række gode råd til, hvad man skulle undgå af stoffer, for så derefter at kunne konstatere, at det var sådan nogle, man gik og arbejdede med hver eneste dag på sit arbejde.

Det har jo givetvis skabt meget usikkerhed og nervøsitet og også en stor risiko for, at det faktisk *har* konsekvenser. For vi må jo sige, at der er en række af de her stoffer, som man enten ved er farlige, eller som man anser det for at være meget, meget sandsynligt er farlige, og da vi så ydermere ved, at effekten i forhold til fostre er større, end den er i forhold til voksne mennesker, ja, så er det jo helt klart, at det her er et meget, meget alvorligt problem.

Det er jo så til gengæld meget glædeligt at høre ministerens tale i dag, for jeg synes, at hun her gav meget klart udtryk for, at hun var meget optaget af at få problemet løst. De forslag, hun havde til, hvad man skulle gøre, ligger efter min opfattelse meget tæt på det, som Enhedslisten har foreslået, så hvis der skulle være nogle nuancer – og det må der have været, siden ministeren ikke kunne støtte vores beslutningsforslag – skal vi, vil jeg sige, ikke lade det skille os ad; det tager vi med. Jeg synes, det var meget positivt, og jeg er selvfølgelig også glad for, at frisørmestrene nu har tilkendegivet, at de sådan set er indstillet på at gå ind i at finde en løsning.

Jeg tror dog nok, at det har spillet en vis rolle i forhold til, at der nu er blevet en velvilje over for at finde en løsning, at der har været mediemæssig omtale af problemstillingen. Jeg vil da også takke Dansk Folkeparti for, at man ikke var så præcis med, at man ikke kunne støtte vores beslutningsforslag, da man udtalte sig til medierne, som man var i dag. Der kunne jeg selvfølgelig godt have trampet lidt rundt i, hvordan hr. Jørn Dohrmann kan sige, at man vil støtte et forslag, og hr. Bent Bøgsted ikke kan. Men når effekten er, at hr. Bent Bøgsted i dag kan sige, at man er gået i gang med at løse problemerne, så det er jo ikke nødvendigt at genere regeringen ved at støtte et beslutningsforslag fra Enhedslisten. For der er taget fat om det, og det er jeg sådan set helt med på og synes er rigtig godt.

Jeg er glad for, at ministeren i sin tale helt af sig selv, kan vi sige, også nævnte, at man jo har løst en tilsvarende udfordring på malerområdet på en rimelig tilfredsstillende måde, og at det også var den vej, man skulle betræde. Jeg er jo sikker på, at de mennesker, som sidder og træffer afgørelser i de forskellige brancheorganisationer, både i fagforeningerne og blandt arbejdsgiverne, selvfølgelig lytter til, hvad der bliver sagt her, og vel også har forstået det klare signal om, at der er en klar forventning om, at der findes en tilfredsstillende løsning på det problem, der eksisterer her, og at løsningen findes rimelig hurtigt. Så det synes jeg sådan set er en meget god udgang på debatten.

Så jeg synes sådan set ikke, der nødvendigvis er nogen grund til at trække sagen yderligere i langdrag, for jeg vil bare sige, at jeg synes, det har været meget tilfredsstillende, at der har været den vilje til at gribe ind. Jeg har samme opfattelse som hr. Torben Hansen, nemlig at skulle det imod forventning vise sig, at der i nogle organisationer er nogen, som tror, at man, når vi har haft den her debat og

roen sænker sig, så kan begynde at trænere igen, så kan jeg i hvert fald love, at vi fra Enhedslistens side nok skal sørge for at følge sagen opmærksomt. Her tror jeg da vi vil få hjælp fra mange andre, inklusive ministeren, og så vil vi selvfølgelig tage nogle yderligere initiativer, hvis man ikke kan løse den her problemstilling igennem en forhandlingsvej og en dialog mellem de parter, der er på området.

Men jeg vil bare sige, at beskæftigelsesministeren i hvert fald kan være helt sikker på, at jeg går herfra i aften og er glad og tilfreds, og hvis jeg indimellem skulle give udtryk for mindre tilfredshed med ministeren, har det jo selvfølgelig været fuldt berettiget, men til gengæld er det også rimelig berettiget at være tilfreds i aften, så det er jeg.

Kl. 20:25

Formanden:

Tak til hr. Per Clausen.

Hermed sluttede forhandlingerne.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Arbejdsmarkedsudvalget, hvis ingen gør indsigelse.

Det er ikke tilfældet.

Kl. 20:25

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Der er herefter ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 4. maj 2011, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

. Mødet er hævet. (Kl. 20:25).